

ΜΠΟΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 1401
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
ΑΡΙΘ. 27 (1996)

1937

Εκδ. της Τυπογραφίας
Εκδ. της Έκδο. της Ημερ. Βελ

Ξαί εύρετε στο
δρόμο 1.000 δρχ.
τίς αβρίνετε;

Ασφαλώς
όχι!

FORMA

- Όταν όμως παίρνετε από τον έμπορο την κλωστήν που θέλει αυτός, είναι το ίδιο σαν να πετάτε τα χρήματα στο δρόμο.
- Το συμφέρον του είναι να σας δώσει μία κλωστή από την οποία κερδίζει πολλά.
- Το δικό σας όμως συμφέρον είναι να ξεύρετε σείς τί πρέπει να πάρετε.
- Αγοράζοντες ΚΛΩΣΤΕΣ ΚΙΘΑΡΑΣ είσδε ησυχoi ότι παίρνετε την καλλίτερη κλωστή, καί το σπουδαιότερο με την αυτή τιμή που πωλούνται και οι σάπιες.

Χρώματα όμοια
Γυαλίσια ή άποψη
Χωρίς κόμπους
Είσα χρώμα θέλεις

KHASANA

ΚΡΑΓΙΟΝ ΧΕΙΜΕΡ

δίδει εις τα χείλη φρεσκαδιον γοητεία και ωμορφύνει το μα. Είνε τελείως ανεξήγητο υπέρροχα άρωματισμένο Μετων έξ χρωματισμών, καθήκον ρία ασφαλώς θα εύρη το μα που της ταιριάζει.

KHASANA

SUPERB-CRE

είνε ή κρεμα καλλονής, άσπρη τη δια κάθε κυρίαν. Δίδει το πρόσωπον σας ώραια, φανερώνεται ή θάμνη. Αντίκει τον ιδρώτα. Χιλιάδες γυναίκα θα ευεταχειρίζοντο την κρεμα KHASANA, εάν ήξεραν πλεονεκτήματα της. Ζητήστε τους νέους χρωματισμούς RAIL και CARMIN. Δοκιμάστε επίσης και την παιδική KHASANA, ή οποία έσφαλίζει την γυαλίσια του προσώπου και είναι υπέρροχα άρωματισμένη. Δείγμα ποιότητας αποστέλλεται έναντι 3 δρχ. εις γραμματούχημα.

Γεν. Αντιπρόσωπος:
Ι. ΣΥΜΕΩΝΟΓΛΟΥ
Έσση. Μπενάκη 8 Αθήνα

Σ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 126 Β

Γ. Ν. ΜΟΥΤΖΗΣ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Έπι Ιδιαιτέρως έπιμελητής επί Ιδρυάτης Κλινικής του καί Φηγητού κ Γ Φωτεινού επί χειρ. όδου Κεφαλληνίας και Τεγέας 1

Όροι 8-11 - 4-6
Δρ Τηλ. 80215

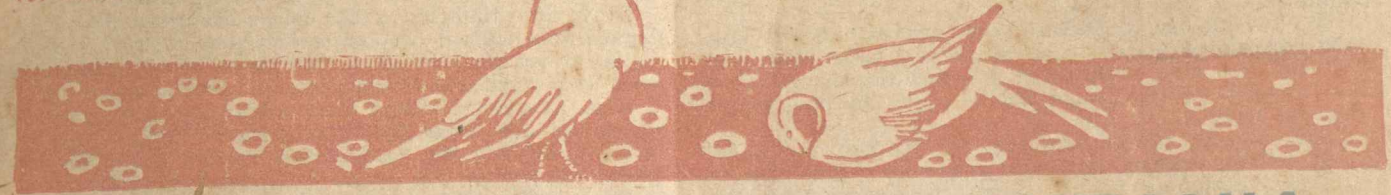
Θέλετε να έχετε επιτυχία;
- Αλλάζετε συχνά τους χρωματισμούς των φορεμάτων Σας με τας Γερμανικας Βαφάς «ARTI» και θα φανώνται πάντα καινούργια και μοντέρνα.

1 Ιουλίου 1937,

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

3

ΤΟΥ ΠΑΛΗΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΟΣΜΗ

ΤΗΣ ΚΛΩΤΣΑΙΝΑΣ ΤΑ ΜΠΑΝΙΑ

Η κυρά Μαργαρή ήταν ή πιό παστρικοδόυλα σε ό,τι κι αν έκαταπιάνονταν. Πρό πάντων την έζητοόσαν όλες ή νοικοκυρές, όταν ήταν καιρός ν' αλείψουν τα σπιτία τους με ασθέση για να κρατήσουν όλο το χειμώνα και για να είνε κάτασπρα σαν περιστέρια.

Με τις σκούπες της, που έπαιρνε ή γαλακτιχ τού ασθέση από ή γάστρα και την έστρωνε στ' τοίχο, θαρρούσε κανένας ότι έκανε ζωγραφική.

Γι' αυτό της τό προτέρημα δεν έπεριίσε ήμέρα χωρίς να ήν ήμεροκάματο σε κάποιο σπίτι σ' όλα τα χωρία του νησιού. Την έπαιρναν ή νοικοκυρές με ή σειρά τους και ήξερε πια ή κάθε μία, πότε θα πρίμενε την αλείφτρα της και τις την κυρά-Μαργαρή, κι' έτοιμάζε τον ασθέση της και τις σκούπες της για να την υποδεχτή. Κι' έπειδή ήθελε να τελείωση μονήμερα σε κάθε σπίτι, έπαιρνε μαζί της, για βοήθεια, την κυρά Μαρία την Ποτήρα, ή τό Φλουρή του Φουσανιού, που της έδαστούσαν ή γάστρα με τον ασθέση, ή ή σκάλα άμα έδούλευε στ' άψηλά, για να μη πείση.

Είχε όμως ή μακαρίτισσα και τό φυσικό, που έχουν ή αλείφτρας: ένοούσε να μη δουλεύουν μόνον τα χέρια της, αλλά και ή γλώσσα της όλη ή μέρα κι' έτσι δεν είχε άναγκη τό νηι από έφημερίδα, για να μάθ ή νέα των χωριών, την ήμέρα που είχε κοντά του την κυρά-Μαργαρή, για ν' αλείψη.

Έξερε από σπίτι σε σπίτι όλα τα νέα: ποιές προζενιές γίνονται, ποιι γάμοι τελειώνουν και ποιι έχαλάσανε και γιατί, ποιι μαλλώνουν με τις γυναίκες τους και με τα παιδιά τους και γιατί. Δεν της έξέφευγε, τέλος πάντων, τίποτε. Έμάθαινε κι' από τους ταχυδρόμους που έταξίδευαν στην Ιόλι, στην Αλεξάνδρα, στην Αθήνα, τί έκαναν όλοι οι ξενητεμένοι του νησιού.

Κι' έτσι, δουλεύοντας όλη ή μέρα καλά και παστρικά, έδινε και την ευκαιρία σε όλους που ήταν στο σπίτι και είχαν την υπομονή να την άκούνε, να μαθαίνουν ό,τι γίνεται από την μία άκρη του νησιού, ως την άλλη, για μικρούς και για μεγάλους, γι' άρσενικούς και για θυλικούς. Δεν έκατηγορούσε κανένα. Της άρεσε μόνο να μαθαίν ή γίνεται στο κάθε σπίτι και να τα λέη στους άλλους και να ψαφεί ή νέα από τό σπίτι, που δουλεύει σήμερα, για να τα πη στο σπίτι που θα δουλέυ ή αύριο.

Έξερε και να τα διηγείται όλα αυτά τα νέα με πολύ γούστο κι' έτσι δεν έκουραζότανε κανείς από όσους την άκουγαν να τους λέη τί έκαμε ο ένας και τί ο άλλος. Ήταν ή γλώσσα της τόσο άκράτητη, ώστε πολλές φορές ενώ ήταν στη σκάλα και της κράτούσε ή παρακώρη ή γάστρα με τον ασθέση, νομίζοντας ότι είνε κοντά της και καμιά από τις γυναίκες του σπιτιού, εξακολουθούσε να μιλά και να διηγείται, ενώ την είχαν αφήσει μοναχή της.

Όταν κατέβαινε από ή σκάλα κι' έθλεπε πώς ήταν μοναχή της και μιλούσε στον άέρα, θύμανε πολύ, μα δεν έλεγε τίποτε, γιατί έκαταλάβαινε ότι θα την έπειραζαν ύστερα.

Τό χειμώνα έπήγαινε και στ' άποσπερίσματα. Έκει έκαθάριζαν τό θαμπάκι, έξεφλούδιζαν τα κουκιά και τα φασόλια, έκαναν όλες τις δουλειές του νοικοκυριού της χρονιάς όλες ή γειτόνισσες. Έπήγαιναν με ή σειρά τους όλες στα σπιτία του χωριού κι' έβοήθουσαν ή μια την άλλη κι' έκαναν συντροφιά.

Η κυρά Μαργαρή ήταν περιζήτητη σ αυτές τις συντροφίες, έπειδή ήταν δουλεύτρα κι' έξεκεφάλωνε πολλή δουλειά. Έπειδή ήξερε πολλά παραμύθια και τάλεγε με πολλή νοστιμάδα κι' έτσι περνούσε ή πιό πολλή νύχτα εύχα-

ριστα με τις διηγήσεις της.

Άμα έμαζεύονταν όλες ή γειτόνισσες και καμιά φορά και οι άντρες τους, έκανε ή σπιτονοικοκυρά σισαυόμελο, ή κουταλάτους τηγανίτες κι' έτρωγαν για να εύξηθούν τό καλό του χρόνου, πίνοντας και ρακι που τόκαναν από τις σταφυλιές. Έστερα είχε ή σειρά της ή κυρά Μαργαρή για να πη τό παραμύθι της.

Στ' άρχοντικά σπιτία της έδιναν και καφέ, ύστερα από τό σισαυόμελο ή από τις τηγανίτες τους κατάλάτους. Ο καφές την ένθουσίαζε, γιατί ήταν πολύ θερμακλίδισσα. Φρόντιζε μοναχά, όταν έπινε τον καφέ να διηγείται παραμύθια, που είχαν μέσα θαλάσσιες και φουρτούνες. Για να παραστήση πιό καλά τις φουρτούνες, έφερνε έδω κι' έκει τό φλυτζάνι κι' άνετάραινε τα καταπάρια πιό εύκολα, χωρίς να φαίνεται ότι τό κάνει έπίτηδες και τα έπινε.

Έξερε τόσο πολλά παραμύθια και τα έκρατούσε στο μυαλό της τόσο, που μερικοί την έλεγαν Χαλιμά. Όταν την παρακαλούσαν να πη τό παραμύθι της θράδυας, ή κυρά Μαργαρή έξερόθηκε κι' άρχιζε ή διήγησι με πρόλογε στερεότυπο, που τον έλεγαν τον παλιόν καιρό, όταν έπρόκειτο να διηγηθούν παραμύθια.

Έλεγε δηλαδή στην άρχή τους στίχους:

Κόκκινη κλωστή δεμένη στην άνέμη τυλιγμένη
Δός της κλώτσου, μπάτσους να γυρίση
Παραμυθι ν' άρχινηση.

Κι' έπειτα έλεγε:

— Άρχή του παραμυθιού, καλησπέρα σας.
Αυτόν τον πρόλογο τον έθεωρούσε απαραίτητο να τον άπαγγέλλη ή κυρά Μαργαρή κάθε φορά, που έλεγε τό παραμύθι της, έπειδή δεν μπορούσε να παραδεχθή, ότι θα τελείωση καλά ή διήγησις, χωρίς να ειπή αυτά τα λόγια, που τα θεωρούσε σαν μαγικά.

Τόν έλεγε όμως τόσο πολλές φορές, ώστε οι χωριανοί, που τους άρέσει να δίνουν ένα παρατσούκλι στον καθένα, άρχισαν αινά-αινά να φέρνουν από νού τους κλώτσους και τους μπάτσους που έλεγε για την άνέμη και στο τέλος ή κυρά Μαργαρή άχασε τό θαυμαστικό της όνομα κι' έμεινε γνωστή στο νηι με τό καινούργιο της.

Την ένγόριζαν όλα παιδιά αυτό και τό άκούγε κι' αυτή χωρίς να στενοχωρείται καθόλου. Είχε μεταβαρύνει σαν να λέμε και την έλεγαν όλοι:

— Κυρά Κλώτσαϊνα.

Είχε γεράσει όμως πια και δεν έπήγαινε στα μεροκάματα. Έκανε μοναχά θελημάτα, κρατώντας για στήριγμα ένα μπαστούνι. Και τώρα όμως την έφώναζαν όλοι:

— Γρηά Κλώτσαϊνα.

Έξερε πολλά και για τις περάδες και για τα φαντάσματα και για όλα τα έσπικα, που τα διηγούνταν στα παιδιά και τα έόρκιζαν για τό ματι, για τον ήλιο, για την άφρα, για τό άσπασμα, για τό δαγκάμα της άράχνης, για τό έσπασμα και για όλα τα κακά, που έβρισκουν τους ανθρώπους.

Έξερε κι' έδενε τα φειδια και τάκανε άνίκανα να δαγκασούν, όπως έδενε και τους μερμηγκούς και τα άλλα ζωύφια. Έπαιε δηλαδή τετραπέρατη. Και γι' αυτή της την περικοπή, σε όλα κατάρθωσε να καλοπερνά και στα γεράτια της, όταν δεν μπορούσε πια να δουλέυ ή τις νύχτες στ' άποσπερίσματα, γιατί δεν έκαλόθεπε πια και τα χέρια της έτρεμαν.

Η γρηά Κλώτσαϊνα δηλαδή είχε γι-

νει κάτι σαν άπαράτητο στο νησί, γιατί δ,τι κι' αν τύχαινε σε κάθε σπίτι την εφώναζαν και τους έκανε τὰ ξόρκια, για ν' άνεπετάση τὸ κακό, ή τους έκανε ματζούνια δυνάμωτικά.

Έλεγαν, μὰ δὲν τὸ έθεθαίωνα κανέναν, ὅτι ήξερε κάμποσα και από τὰ μαγικά, πού της τὰ είχε μάθει ένας παππούς της, πού είχε διαθασμένη και τὴ Σολομωνική και ήξερε νὰ θάζη τὴν πεντάλφα και νὰ σφραγίση τοὺς δαιμόνους στὴ σάμνα.

Στοὺς γάμους τὴν έκαλόπιαναν και της έκαναν ιδιαίτερη περιποίησι, γιατί πάντα είχαν τὸ φόβο πὼς μπορούσε νὰ δέση τὸν γαμπρό με τὰ μάγια της, τὴν ὥρα πού θὰ θλογούσε ὁ παπάς.

Μὰ κι' αν ετύχαινε καμμιά φορά κανέναν γαμπρό δειμόνος, ή γρηά Κλώτσαϊνα αν και ὠρκίζονταν ὅτι δὲν ήξερε τὰ λόγια, πού λένε για νὰ δέσουν τὸ γαμπρό, ήξερε όμως τὸ ξόρκι, πού έβυνε τὰ μάγια κι' έλευθέρωνε τὸ μαγεμένο ἀντρόγυνο.

Ἡ γρηά-Κλώτσαϊνα δηλαδή ήταν στὰ μέσα και στὰ έξω σ' ὅλα τὰ σπίτια, για τὸ κάθε τι πού τοὺς εχρειάζονταν.

Τὰ χρόνια όμως δὲν περνοῦνε μοναχὰ τους. Ἡ πρωταλειφτρα τοῦ χωριοῦ, ή πρωτοδουλεύτρα σ' ἀποσπερίσματα, δὲν ήταν πειά, ὅπως εἶπα, ἱκανή νὰ κάνη τις στράτες της στὰ χωριά και νὰ κάνη θελήματα.

Ὁ ρευματισμός τὴν είχε τσακισμένη και οἱ γειτόνοι μιά φορά, πού πέρασε ένας καλὸς γιατρός από τὸ νησί κι' έμεινε μερικὲς ἡμέρες, τὸν εφώναζαν κι' εζήτησαν νὰ της κάμη γιατρικά για νὰ τὴν ελαφρώσει από τὸ κακό, πού τὴν είχε ὀρθ.

Τὴν εσυμπαθοῦσαν ὅλοι και δὲν ήθελαν νὰ θασανίζεταί. Ἐπῆγε ὁ γιατρός, τὴν κύτταξε καλά, παράγγειλε μερικά γιατρικά, για νὰ της ελαφρύνουν οἱ πόνοι και στὸ τέλος παράγγειλε νὰ πάη στο γιαιό και νὰ κάμη ἑικοσι μπάνια, τὴν ὥρα πού ὁ ήλιος θὰ εἶνε ψηλωμένος, για νὰ μὴν εἶνε κρύα ἡ θάλασσα. Τῆς παράγγειλε, ἀμὰ θγαίνη από τὴ θάλασσα νὰ μὴν στήν ἄμμο κάμποση ὥρα και νὰ τὴν σιενώνη ὁ ήλιος.

Οἱ χωριανοὶ της με μεγάλη προθυμία φρόντισαν και ὀρθκαν ἕνα ζωντανό, για νὰ καθαρικήκη ἡ ἄρρωστη γρηά και νὰ πάη στὸν πλατὺ γιαιό, πού είχε φτιάσει κάποιος μιά καλύθα και της τὴν έδωκε για νὰ μὴν ἐκεἶ ὅλες τις ἡμέρες πού θὰ έκανε τὴ θεραπεία της.

Ἄλλοι εφρόντισαν και της πήραν τις προμήθειες, πού της ήταν χρήσιμες και ὅλοι μαζί της ὑποσχέθηκαν ὅτι θὰ φροντίσουν νὰ μὴ της λείψη τίποτε ὅλες τις μέρες, πού θὰ έμεινε στο γιαιό.

Κάποιος πού ήξερε τὴν ὥρα από τὰ σημάδια τοῦ σκυιοῦ, της έδωκε οδηγίες πού θὰ φτάνη ὁ ἱσκιος στὴν ἄμμουδιά για νὰ εἶνε μεσημέρι και νὰ κάνη τὸ μπάνιο της ἐκεἶ τὴν ὥρα, πού της εἶπε ὁ γιατρός.

Τὸ φεῶγιο της από τὸ χωριό ήταν κάτι τι σὺν πανηγύρι. Ὁκοὶ τὴ συνώδεψαν ὡς τὰ τελευταία σπίτια και της εὐχήθηκαν νὰ γυρίση με τὸ καλὸ και γιατρεμένη, για νὰ τὴν εχουν κοντὰ τους, συντροφιά και παρηγοριά.

Ἡ γρηά - Κλώτσαϊνα με τὴ συντροφιά της ξεκίνησε τὸ θράδυ κι' έφτασε στο γιαιό με τὰ βασιλέματα τοῦ ήλιου, για νάχη καιρό, νὰ ταχτοποιήση τὰ πράγματά της και ν' ἀρχίση τὰ μπάνια της από τὴν ἄλλη μέρα τὸ μεσημέρι.

Μὰ ἡ ἄρρωστη είχε κανονίσει δικὸ της τρόπο, πού θὰ έκανε τὰ μπάνια της και τὸν ετηρούσε μυστικό. Ἄμὰ έφτασε στὸν Πλατὺ Γιαιό κι' εταίριαξε τὰ πράγματά της, μέσα στὴν καλύθα, εἶπε στὸν ἀγωγιάτη, πού εφευγε για

νὰ γυρίση στο χωριό.

— Αὔριο τὸ θράδυ νὰ κατεβῆς πού σε θέλω για κάποια δουλειά. Μὰ θέλω νὰ μὴ πῆς σε κανένα τίποτα.

Ἡ γρηά - Κλώτσαϊνα δὲν ήξερε νὰ μετρά. Για νὰ εἶνε λοιπὸν θεθαίωμένη, ὅτι έκαμε ὅσα μπάνια της είχε παραγγείλει ὁ γιατρός, ἐπῆγε κι' ἀγόρασε εἰκοσι τοίρους και τοὺς έβαλε στο καλὰθι της, χωρὶς νὰ τὸ πῆ σε κανένα.

Εἶχε κανονίσει ὕστερα από κάθε μπάνιο νὰ τρώη ἕνα τσίρο και ἔτσι ὅταν θὰ ετελείωναν οἱ τσίροι θὰ είχε πεποῖθησι, ὅτι δὲν της λείπει πειά κανένα μπάνιο και μπορούσε νὰ γυρίση στο χωριό γιατροπορεμένη πειά.

Μέσα στο μυαλό της εστριφογύριζε ἡ ἰδέα ὅτι δὲν θὰ μπορέση νὰ καθήση εἰκοσι μερόνυχτα κάτω στὴ μοναξιά τοῦ Πλατὺ-Γιαιό. Ὅσα ήξερε για τὰ φαντάσματα και για τις νεράιδες είχαν συγκεντρωθῇ τῶρα στο μυαλό της και τὴν εθασάνιζαν και τὴν έκαναν νὰ φοβάται, ὅτι καμμιά νύχτα θὰ τὴν εῦρισκε κανένα ἀπ' αὐτὰ τὰ δαιμόνια και θὰ της έκανε κακό, για νὰ τὴν ἐκδικηθῇ για τὰ ξόρκια πούκανε.

Ἐπειτα, πὼς θὰ περνούσε ὅλη τὴν ἡμέρα ὀλομόναχη, χωρὶς νὰ κάνη καμμιά δουλειά και χωρὶς νάχη κοντὰ της κανένα πού νὰ τοῦ λῆ νῆα ή πού νὰ της λῆ αὐτὸς τί γίνεται σ' ὅλα τὰ σπίτια τοῦ νησιοῦ; Σκέφθηκε λοιπὸν, πὼς μπορεῖ νὰ κάμη και τὴν παραγγελία τοῦ γιατροῦ και νὰ μὴ μείνη ἐκεἶ στὴν ἐξορία τοῦ Ἄδαμ τόσες μέρες και ἀποφάσισε νὰ τελειώση τὴ δουλειά της μονήμερα.

Ἄμὰ νύχτωσε κι' ἀναψε τὸ λύχνο στὴν καλύθα της κι' εδείπνησε, έκαμε τὴν προσευχή της για νὰ κοιμηθῇ. Ὁ ὕπνος όμως ἀργησε νὰ τὴν πάρη ὅσο νὰ κανονιστῇ τὸ δρομολόγιο της, κι' έλεγε μιλώντας μοναχὴ της.

— Θὰ σηκωθῶ πρωί-πρωί και θὰ πῶ τὸ καφεδάκι μου με τὴ δροσιά και θὰ περιμένω ὅσο νὰ ψηλώση λιγάκι ὁ ήλιος για νὰ ζεστάνη τὴ θάλασσα.

Ἀνασηκώθηκε ὕστερα ἀπὸ τὸ στρώμα της κι' εθγαλε ἀπὸ τὸ καλὰθι της τοὺς τσίρους, πού είχε ἀγοράσει ἀπὸ τὸ χωριό και τοὺς εἶπε στὴ γραμμὴ και τοὺς έκαμάρανε. Κι' ε-εξακολούθησε τὴ σκέψη της:

— Ἄμὰ θὰ θγῶ ἀπὸ τὴ θάλασσα, θὰ φάω ἕνα τσίρο κι' ἀφού περάση λίγη ὥρα θὰ πῶ πάλι νὰ κάμω ἕνα μπάνιο και πάλι θὰ πῶ, ἔτσι πού εἶπε ὁ γιατρός.

Σιγά-σιγά με αὐτὴ τὴ σειρά τῶν σκέψεων ἔφτασε στο συμπέρασμα ὅτι δὲν ὑπάρχει κανένας λόγος νὰ ταλαιπωρηθῇ τόσες μέρες και νὰ κινδυνεύη με τὰ στοιχεῖα και με τις δχεντρες σ' αὐτὴ τὴ μοναξιά.

— Μονήμερα θὰ τελειώση αὐτὸ τὸ θάσανο, εἶπε με τὸ νοῦ της κι' αὔριο τὸ θράδυ πού θάρθῃ ὁ ἀγωγιάτης, θὰ καθαρικήκη τὸ γαδάρὸ του και θὰ γυρίσω στο χωριό.

Μέσα στὴ μοναξιά της ἀναγάλλιαζε ἡ ψυχὴ της, ἐπειδὴ σκεφτόταν ὅτι τὴν ἄλλη νύχτα θὰ εἶνε πάλι στο σπίτικι της και στὴ γειτονιά της και θὰ κάθεται στὴν πεζούλα νὰ μιλά με τις γειτονισσες και νὰ διηγῆται πὼς έπέρασε σ' αὐτὸ τὸ ταξίδι της, πού τὸ είχε κάμει για πρώτη φορά στὴ ζωὴ της.

Μ' αὐτὴν τὴ ἰδέα παρηγορήθηκε και εἶπε: — Ἐνα μερόνυχτο εἶνε, θὰ περάση.

Κι' ἔτσι ἀφού στριφογύρισε κάμποση ὥρα στο στρώμα της, τὴν ἐπῆρε ὁ ὕπνος. Τί δνεῖρα έβλεπε, δὲν ξέρη κανεῖς, ἐπειδὴ δὲν μίλησε με κανένα γι' αὐτὰ. Σύνανγα όμως πρὶν ὀρθῇ ἀκόμα ἡ ἀνατολὴ και μόλις είχε ψηλώσει ὁ αὐγερινός, ἀναψε τὴ φωτιά με κάτι ξερόκλαδα, πού είχε μαζέψει ἀπὸ θράδους κι' έκαμε τὸν καφέ της, περιμένοντας νὰ ζεστάνη ἡ μέρα για ν' ἀρχίση τὰ μπάνια της. Ἀράδιασ-λοιπὸν τοὺς τσίρους για νὰ μὴ χάσομερὰ και ήταν ἔτοιμ

Ἡ γρηά - Κλώτσαϊνα

για τὴ δουλειά πού της εφόρτωσε ὁ γιατρός με τὰ γιατροσόφια του.

Ἄμὰ κατάλαβε πὼς εἶνε ὥρα πειά για ν' ἀρχίση, έκαμε τὸ σταυρὸ της, γδύθηκε κι' έπεσε στὴ θάλασσα. Ἐμεινέ γωσμένη ἐκεἶ στα ρηχὰ κάμποση ὥρα και ὕστερα ἐβγήκε, ἐκυλίστηκε στὴν ἄμμο λίγο, για νὰ στεγνωσῇ και ὕστερ επῆγε ἐκεἶ κοντὰ σε μιά σπηλιά κι' εφαγε ἕνα τσίρο για τὴ λογαριασμό.

Κανεῖς δὲν ήταν ἐκεῖ τὴν ἡμέρα στὸν Πλατὺ - Γυαιό, πού αὐτὴν τὴν ἐποχὴ ήταν ἀκόμη ἔρημος, ἐπειδὴ δὲν είχαν ἀνοίξει τὰ μαγιά πού εἶνε σήμερα. Τότε σ' αὐτὸ τὸ λαγυράκι ἐπῆσαν οἱ χωριανοὶ μόνον τὴν ἐποχὴ, πού ἐξευγάριζαν τὰ ληφύτα τους και ὅταν ἐμαζεύαν τις ἐληές. Ὅλο τὸν ἄλλο χρόνο, μόνο ἀργὰ και πού ἐπερνούσαν οἱ ὄσσοι με τὰ κοπάδια τους, ὅταν τὰ ὠδηγοῦσαν σε ἄλλη μεριά τοῦ νησιοῦ, για νὰ θοσκήσουν. Ἐτσι έκαμε ἡ γρηά - Κλώτσαϊνα μερικά μπάνια κι' ἐκυλίστηκε μερικὲς φορές στὴν ἄμμο.

Ἀπὸ τοὺς τσίρους, πού ἐπερίσσευαν εἶδε πὼς έχει ἀκόμη μερικὸς για νὰ τελειώση ὅσα της εἶπε ὁ γιατρός. Ἦταν όμως και κουρασμένη και γι' αὐτὸ έμεινε νὰ ξεκουραστῇ λίγο και ὕστερα νὰ τ' ἀποτελειώση.

Ἄμὰ ἐπέρασε λίγη ὥρα, ἐξαντῆγε στὴ θάλασσα, έκαμε πάλι μερικά μπάνια και ὕστερα, ἀφού κατάλαβε πὼς δὲν μπορεῖ πειά νὰ κάμη ἄλλα, και ἀφού εἶδε πὼς οἱ τσίροι πού μείνουν εἶνε λίγοι πειά, ἐπῆγε για τὴ σπηλιά λέγοντας:

— Ὅτε ὅλα τοῦ γιατροῦ, οὔτε ὅλα τοῦ πνευματικοῦ. Ἄμὰ εφθασε στὴ σπηλιά, ντύθηκε κι' ἐξάπλωσε περιμένοντας τὸν ἀγωγιάτη, πού τοῦ είχε παραγγείλει νὰ ἐρθῇ με τὸ ζωντανό του νὰ τὴν πάη στο χωριό.

Ὁ ἀγωγιάτης, ὁ Τζαννῆς της Ἀγγελουδς, εἶχε ἔλῃ τὴν ἡμέρα και ὅλη τὴ νύχτα στο νοῦ του τὴν παραγγελία της γρηά-Κλώτσαϊνας και γι' αὐτὸ, μόλις ἀρχισε νὰ γερνῇ ὁ ήλιος, ἐκαθάλλησε τὸ ζωντανό του κι' ἐτράβηξε για τὸν Πλατὺ-Γιαιό, νὰ δῇ τι θέλει νὰ τοῦ πῇ ἡ γρηά.

Ὅταν εφτασε όμως κάτω στὴν ἄμμουδιά κι' ἀντίκρουσε τὴν καλύθα, εἶδε πὼς ἡ γρηά εἶλεπε και πὼς ἡ πόρτα ήταν κλειστή. Ἐκατέθηκε ἀπὸ τὸ ζῶς του κι' ἀφού ἐμπλέξε τὸ κατ'στρι του ἐκεἶ σε κάποιο κλαδί, ἀρχισε νὰ ψάχνη και νὰ τὴν ρωτάζῃ. Μὰ για κάμποση ὥρα δὲν ἀκούγε καμμιά σπάντησι.

Ὁ νοῦς του έθαλε πὼς έχει γίνει κάτι κακό και ἀρχισε νὰ φωνάζῃ πὶό πολὺ, τρομαγμένος πειά, ὅσο πού ἀκούσε ἀπὸ τὴ σπηλιά, πού ήταν ἀντίκρου στὴν καλύθα τὴ φωνὴ της Κλώτσαϊνας, ἀδύνατη, σὺν φωνῇ ἀνθρώπου πού ψυχομαχεῖ.

Ἐτράβηξε πρὸς τὴ σπηλιά. Ἐκεἶ εἶδε πέντε τοίρους ἀραδιασμένους και στο θάθος τὴ γρηά εαπλωμένη με τὰ μάτια της ἐξαναστροφισμένα και τὸ στόμα της ἀνοιχτό, νὰ τοῦ γνέφῃ νὰ πάη κοντὰ της.

Ἄν και φοβισμένος, ἐπῆγε κοντὰ της, ἀφού ἐπῆρε μαζί του λίγο νερό και τὴν ἐρράντησε και της ἐδρόσισε τὰ χεῖλη.

Ἡ γρηά ἐπῆρε λίγη δύναμι και μπόρεσε και τοῦ εἶπε ὅλη τὴν ἱστορία πού τὴν εθασάνισε ὀλόκληρη τὴν ἡμέρα. Ἡ γρηά-Κλώτσαϊνα, πού είχε μάθει τόσα και τόσα στὴ ζωὴ της κι' ἐθεράπευε με τὰ ξόρκια της κάθε κακό, πού ετύχαινε στοὺς χωριανούς της, αὐτὴ τὴ φορά δὲν κατῶρθεσε νὰ μετρήσῃ καλὰ τὰ πράγματα και ἔτσι τὴν ἐπαθε.

Ταλαιπωρημένη ὅλη τὴν ἡμέρα, στὸν ήλιο και στὴ θάλασσα και στὴν ἄμμο και με τὰ χρονάκια της ἀρκετὰ στὴ γέρικη ράχη της και με τοὺς τοίρους, πού ἐτρώγε σε κάθε μπάνιο πού έκανε, εθάρυνε τόσο πολὺ, ὥστε στο τέλος κατάντησε νὰ μὴ μπορῇ πειά νὰ συρθῇ λιγάκι ἀπὸ τὴ σπηλιά πού πήγε νὰ καθήση λίγο για νὰ ξεκουραστῇ και νὰ φτάσῃ ὡς τὴν καλύθα πού είχε τὰ στρωσιδια της.

Δὲν ἐλογάριασε καλὰ τὴν παραγγελία τοῦ γιατροῦ, πὼς τὰ μπάνια της ἐπρεπε νὰ μετρηθοῦν με τις ἡμέρες και πὼς τοὺς τοίρους ἐπρεπε νὰ τοὺς ἐχη για νὰ μετρά κάθε μέρα πού περνούσε.

Ὅταν ἐπῆρε λιγάκι δύναμι με τὸ νερό πού τὴν ἐδρόσισε ὁ Τζαννῆς, μπόρεσε και μετακινήθηκε λίγο κι' ἀφού τοῦ τὰ διηγῆθηκε ὅλα, ἔγε ρε πάλι για νὰ μὴ σηκωθῇ πειά.

Ὁ Τζαννῆς ἀμὰ τὴν εἶδε πὼς εἶναι.

χθηκε μερικὲς φορές και πὼς ἔγειρε ὕστερα, ἀφού τὴν ἐκούνησε λίγο και εἶδε πὼς δὲν εἶνε πειά ζωντανή, γῆκε ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιά, ἀνατριχιασμένος και ἀρχισε νὰ φωνάζῃ με τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ ἐρεθῇ κάποιος νὰ τὸν ἀκούσῃ και νὰ τοῦ δώσῃ βοήθεια.

Κανεῖς όμως δὲν ἀπαντοῦσε, γιατί κανεῖς δὲν ήταν αὐτὴ τὴν ὥρα ἐκεἶ κοντὰ.

Ἄμὰ εἶδε με τὰ μάτια του πὼς ἡ γρηά δὲν ζῇ πειά, ὁ ἀγωγιάτης ἐξέμπλεξε τὸ ζωντανό του ἀπὸ τὰ κλαδιά, ἐκαθάλλησε κι' ἐπῆρε τὸν ἀνήφορο γρήγορος για τὸ χωριό. Θαρρούσε πὼς ἡ πεθαμένη με τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα και τὸ στόμα της ἀνοιχτό κι' αὐτὸ μιά πιθαμή, τὸν κυνηγὰ κι' ἐτρεχε και ὅλο κεντοῦσε τὸ γαδάρὸ του, για νὰ τρέξῃ πὶό πολὺ.

Ἦταν σκοτεινὰ πειά, ὅταν εφθασε στο χωριό και ὀρθκε τοὺς χωριανούς καθισμένους στις πεζούλες τους για νὰ πάρουν δροσιά.

Ὁ Τζαννῆς πρὶν ἐκαθαλλικήκη, τοὺς εἶπε: — Ἡ Κλώτσαϊνα πέθανε!

Οἱ γειτόνοι έμειναν ξαφνιασμένοι ἀπὸ τὴν εἶδησι, πού δὲν τὴν ἐπερίμεναν. Τὸν ρωτοῦσαν νὰ τοὺς πῇ τί εἶδε και αὐτὸς διηγῆθηκε ὅσα εἶδε και ὅσα είχε ἐπρόλαβει νὰ τοῦ διηγῆθῃ ἡ γρηά.

Στὴ συντροφιά τῶν χωριανῶν ήταν ἐκεῖνο τὸ θράδυ κι' ὁ καφετζῆς, πού είχε και μπακάλικο και μπαρμπεριό και πουλοῦσε και τοιρότο και θδέλλες και συνάποσπορο.

— Πόσους τσίρους ὀρθκες; ρώτησε τὸ Τζαννῆ.
— Πέντε.
— Ἐγὼ ἐχθὲς της εἶχα δώσει εἰκοσι τσίρους.
Οἱ χωριανοὶ έκαμαν τοὺς λογαριασμούς τους και ὀρθκαν ὅτι πραγματικά ἡ Κλώτσαϊνα ήθελε νὰ κάμη μονήμερα τὰ μπάνια της μετρώντάς τα με τοὺς τσίρους πού ἐτρώγε.
— Με τὴ γνῶσι ὀρθκαν τὴ θεότη.
Ἐτσι τοὺς εἶπε ἕνας ἀπὸ τὴ συντροφιά.
— Ἡ γρηά τὰ είχε σχεδιασμένα ἔτσι και γι' αὐτὸ παράγγειλε τοῦ Τζαννῆ νὰ πῇ ἀπόψε νὰ τὴ ὀρθ.

Πρωί-πρωί ὅλοι οἱ χωριανοὶ ἐκλεισαν τὰ σπίτια τους κι' ἐξεκίνησαν για τὸν Πλατὺ-Γιαιό. Ἐπῆραν μαζί τους τὸν παπὰ, κερί, λιθάνι, ἀξίνα και φυτὰρι για τὸν τάφο. Ἡ σαβανήτρα ἐπῆγε πὶό μπροστὰ για νὰ τὴν ετοιμάσῃ, νὰ τὴν πλύνῃ με εὔδι, νὰ τὴν σαβανήσῃ και νὰ πάη στὸν ἄλλον κόσμο σὺν χριστιανῇ.

Ὅλοι μαζί τὴν εσῆκωσαν, τὴν ἐπῆσαν στὴν ἐκκλησία πού εἶνε κοντὰ στὴ σπηλιά, στὸν Ἀϊ-Γιώργη τὸν Καραβοστάση, κι' ἀφού τὴν έβαλε ὁ παπὰς, τὴν έθαψαν στὸν τάφο, πού είχαν ἀνοίξει στὸν ἀδελγυρό της, ἀφού της ἐπρίσαν λάδι ἀπὸ τὸ καντήλι κι' ἀπὸ μιά φούχτα χῶμα ὁ καθένας. Φεύγοντας ἀπὸ τὸν τόπο αὐτὸ πού πέθανε ἡ γρηά - Κλώτσαϊνα, εἶπαν ὅλοι: — Ὁ Θεὸς νὰ τὴν συγχωρήσῃ!

Πρὸ λίγα χρόνια ἀκόμα, ήταν ἐκεἶ ἕνας τάφος με μιά μεγάλη πλάκα ἀπὸ πᾶνω. Καὶ οἱ πὶό παλαιοὶ νησιῶτες, ε-λεγον, δείχνοντάς τη:

— Ἐδῶ εἶνε θαμμένη ἡ γρηά-Κλώτσαϊνα, ἡ ἀλεῖφτρα, πούλεγε τὰ παραμῦθα και πού ήξερε τὰ ξόρκια.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΣΜΗΣ

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΑΧ!

Ὁ ταλαπαροσ σύζυγος...
Ὁ σὺ ζυγος... Τί θέλεις, Μαρία;
Ἡ δὲ πρὶν...
Θα νὰ σὰς πῶ, ἀφαντικό, πὼς ἡ κυρία δὲν πᾶει νὰ μαλκῇ ἡ μαζὺ μου ἀπ' τὸ πρῶτο ὡς τὸ θράδυ. Δὲν μπορῶ πειά νὰ ὑποφέρω και θὰ πῶ νὰ της πῶ πὼς θὰ φύγω.
— Ἀχ! καλὸταχο τοῦ οἴτου νὰ μποροῦσα νὰ της πῶ κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο!

ΣΧΟΛΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὸ Ἰνστιτὺτὸν τῶν Ἀλφειδῶν

Πῶς διατηρεῖται ἡ ἐμορφία

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΟΥ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ

Στὸ ἐν Ψυχικῷ μέγαρον τοῦ Ἀρσακείου ἐγένετο ἡ ἐτήσια ἑορτὴ τῆς ἀπονομῆς τῶν βραβείων εἰς τὰς μαθητριάς, αἱ ὁποῖαι ἤρτιστευσαν.

Τὰ βραβεῖα ἀπενεμήθησαν ὡς ἐξῆς:
Ράλλειον: Τὸ Α' εἰς τὴν μαθητρίαν Ἑλευθ. Κουκλά, τὸ Β' εἰς τὴν Ἰωάν. Καλοχριστιανάκη.

Μποτάσιον: Τὸ Α' εἰς τὴν Εὐαγ. Βέη, τὸ Β' εἰς τὴν Ἰωάνναν Κουμερτά.

Τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου διὰ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰ θρησκευτικά: Τὸ Α' εἰς τὰς Μαρίαν Λαμέρα καὶ Ἀλ. Παπαγιαννοπούλου καὶ τὸ Β' εἰς τὰς Μ. Ξανθοῦλη καὶ Α. Λυμπεράκη.

Διὰ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὸ μπάλημα καὶ μαντάρισμα: Τὸ Α' εἰς τὰς Σ. Μπανοῦ καὶ Μ. Οἰκονόμου καὶ τὸ Β' εἰς τὰς Ροδ. Σιλθέστρου καὶ Ἰουλ. Πεντεκίδου.

Θεοδωριδεῖον, διὰ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰς Καλὰς Τέχνας: Τὸ Α' εἰς τὴν Ν. Κασιμάτη καὶ τὸ Β' εἰς τὴν Ἑλ. Κουκλά.

Ἐκ τῶν μαθητρίων τοῦ Προτύπου: Τὸ Α' βραβεῖον διὰ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰς Καλὰς Τέχνας εἰς τὴν Αἰκ. Νικολετοπούλου καὶ Κ. Μπρίκα καὶ τὸ Β' εἰς τὰς Κ. Κωνσταντινίδου καὶ Δ. Βλαστοῦ. Τὸ Α' διὰ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὴν χειροτεχνίαν εἰς τὴν Ἑλ. Κουκλά καὶ τὸ Β' εἰς τὴν Χ. Φουστέρη. Ἐκ τῶν μαθητρίων τοῦ Προτύπου: Τὸ Α' εἰς τὰς Εὐγ. Κατόνη καὶ Μ. Ἀλεξιάδου καὶ τὸ Β' εἰς τὰς Μ. Κονταρίνη καὶ Ἑλ. Κουλεντιανοῦ.

Τὸ Οἰκονομικόν: Εἰς τὰς Μ. Ξανθοῦλη καὶ Δ. Καραμντζα.

Τῆς Κοινότητος Ψυχικοῦ: Διὰ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὴν ὀδικὴν εἰς τὰς Καλοχριστιανάκη καὶ Γράκα διὰ κληρώσεως. Εἰς τὴν Αἰκ. Φιλιού διὰ τὸν ἐξαιρετικὸν ζῆλον τῆς ἐδόθησαν 1.000 δραχμαί.

Τὸ βραβεῖον διὰ τὴν κατὰδειξιν ὑπεροχῆς κατὰ τὸ κοινωνικὸν φρόνημα ἀπενεμήθη εἰς τὰς Εὐστ. Μερτζιώτου καὶ Φωτ. Βροδίστη.

Τὸ Καλλιφρόνειον: εἰς τὰς Μαρ. Βασάλου ἔκ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς θ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου Ἀθηνῶν καὶ Ἀλίκη Κούπα τοῦ Γυμνασίου Ψυχικοῦ, Ἑλένη Ἀνδριτσόπουλου στ' τάξεως τοῦ Προτύπου ἐν Ἀθήναις Γυμνασίου, Μερόπη Ἀθανασογλου τοῦ ἐν Ψυχικῷ καὶ Θάλειαν Καλλιάρια ἔκ τῶν ἐσωτερικῶν τῆς στ' τάξεως.

Τῆς Φιλεκπαίδευτικῆς Ἑταιρείας: Διὰ τὰς μαθητριάς τῆς οἰκοκυρικῆς σχολῆς εἰς τὰς Ἀσπ. Δουτροπούλου καὶ Ἑλένη Τσόγκα.

Βραβεῖον Ἀλεξάνδρου Κοκκῶν: Διὰ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὴν οἰκοκυρικὴν, εἰς τὴν Κ. Ἀγγελοπούλου, διὰ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰ γράμματα, εἰς τὴν Μ. Γιαννοπούλου καὶ διὰ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰ ἐργαζομένη εἰς τὴν Ἀν. Σπιτάδη.

Μαυρομιχάλειον καὶ Τσοῦμπεϊον: Τὸ Α' εἰς τὴν Χρ. Φουστέρη, τὸ δὲ Β' εἰς τὴν Ἀργ. Γιαννακάκου (Ραζέλου).

Δροσίειον (ὑποτροφία Χρ. Δροσίου). Εἰς τὴν μαθητρίαν τῆς α' τάξεως τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Δ. Λουπάση.

Ζεγγυρίειον: Εἰς τὴν Κουμερτά τῆς ε' τάξεως τοῦ Διδασκαλείου καὶ τὴν Εὐαθίαν Μαρκάκη τῆς α' τάξεως τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας.

Βραβεῖον Ἡλίας Κοκκῶν: Εἰς τὴν μαθητρίαν τῆς οἰκοκυρικῆς σχολῆς Σπ. Καρασταμάτη.

ΤΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ

Κόλλα σὲ λευκὸ κέντημα γιὰ γαρνίρισμα μαξιλαριῶν, τραπεζομανθάνων κλπ. Κεντιέται μὲ κέντημα ἀγγλικὸ καὶ φουσκοτό.

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

Α. Ν. Σ., Λιθονάτες. — Τῇ στιγμῇ ποὺ ὁ προορισμὸς αὐτῆς τῆς στήλης εἶναι νὰ ἀπαντᾷ στὰς ἐρωτήσεις τῶν ἀναγνώστριων τοῦ «Μπουκέτου», θὰ ἦταν παράδοξον νὰ τὸ θεωρήσω προσβολὴ ν' ἀπαντήσω σὺν δικῶν γράμματι. Τὶς πανάδες ἀπὸ τὸ πρόσωπό σας θὰ τίς ἐξαλείψετε μὲ τὴν ἑξῆς ἀλοιφή, τὴν ὁποία κατασκευάζετε μόνον σας:

Ἀλειφρὶ κριθαριοῦ	2 μέρη
Μέλι	2 μέρη
Ροδόξυδο	1 μέρος

Ἀλειφετε δυο-τρὶς φορές τὴν ἐβδομάδα, ἀποφεύγετε τὸν ἥλιο, τὸν ἄνεμο καὶ πλένεσθε μὲ νερὸ σὺν ὁποῖο προσθέτετε λίγο ὀξυζενέ. Προηγούμενος ὁμοιος πρέπει νὰ σὰς περάσουν τὰ σκασιματα, ποὺ μοῦ γράφετε καὶ γι' αὐτὸ σὰς συμβουλεύω ἐπὶ μιά ἐβδομάδα νὰ μὴ πλένετε καθόλου τὸ πρόσωπό σας, οὔτε μὲ νερὸ, οὔτε μὲ σαποῦνι, ἀλλὰ νὰ τὸ καθαρίζετε μόνον μ' ἓνα σαμπάνκι θρεγμένο σὲ ροδόξυδο καὶ κατόπιν νὰ πονδράρεσθε μὲ τάλκ, μὲ τὸ ὁποῖον κάνετε ἕνα ἐλαφρὸ μασάζ. Τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς μύτης σας ποὺ εἶναι περισσότερο ἐρεθισμένον ἀπὸ τ' ἄλλα νὰ μὴ τὸ ἐρέχετε καθόλου.

ΑΠΕΛΠΙΣΜΕΝΗΝ. — Ἐάν τὸ γούδωμα αὐτὸ τῶν ματιῶν σας εἶναι πρόσφατον καὶ ὀφείλεται σὲ «ἀερικὴν ἀσθένειαν», ὅπως γράφετε, δηλ. σὲ ἐρυσίπελας, μὴν ἀνησυχῆτε καὶ θὰ περάσῃ. Πάντως τὰ τόσο κοινὰ μάτια εἶναι δειγμὰ ὅτι ἡ ὑγεία σας δὲν ἐρίσκειται σὲ πολὺ καλὴ κατάστασι καὶ νὰ προσέξετε πρωτίτως αὐτὸ. Βάζετε τοὺς κάθε θράδυ κομπρέσες μὲ χαμομήλι καὶ πρὶν κοιμηθῆτε, ἀλειφετε τὰ μάτια σας μὲ μιά λιπαρὴ κρέμα, ὁποιαδήποτε ἢ καὶ μὲ ἀπλὴ θαζελίνη. Πρωτίτως ὁμοιος πρέπει ν' ἀποφεύγετε νὰ τὰ κουράζετε. Μὴν ἐργάζεσθε σὲ ἄσχημο καὶ ἀκατάλληλον ὥς, μὴ ἐνευχτάτε, μὴ διαβάσετε σὺν κρεβάτι κλπ. Καὶ πηγαίνετε σ' ἓνα γυμνασιὸν γιὰ νὰ σὰς ἐξετάσῃ.

ΡΙΤΑΝ, Πειραιᾶ. — Ἀγαπητὴ ἀναγνώστριά, τὸ θάρρος σας καὶ τὰ μέτρα σας εἶναι ὅχι ἀνώτερα, ἀλλὰ πολὺ κατώτερα τοῦ κανονικοῦ καὶ καλὰ κάνετε καὶ παχύνετε λιγάκι, γιὰτὶ φαντάζομαι πόση ἀνάγκη ἔχετε. Λοιπὸν, σὺν ὅπως σας 1,69 μ. ἔπρεπε νὰ ζυγίζετε 56 κιλά καὶ τὰ μέτρα σας νὰ εἶναι: περιφέρεια στήθους 85 ἐκ. περιφέρεια μέσης 65 ἐκ. καὶ περιφέρεια λαγόνων 87 ἐκ. Ἐχετε τὸ πλεονέκτημα νὰ εἰσθε κάτω πρὸς στήν ἀπὸ ἀπάνω καὶ αὐτὸ ὀφείλεται ἴσως στὴν νεαρὴν σας ηλικίαν καὶ θὰ σὰς κάνει πολὺ ὠραία σιλουέττα, ἀλλὰ μὲ τὸν καιρὸ, χάριν τῆς ὑγείας σας ἡ διαφορά αὕτη πρέπει νὰ ἐκλείψῃ. Ἐχετε ὅπ' ὄντιν σας πᾶς ὅ,τι κι' ἂν λήῃ ἡ μόδα, καμμιά γυναῖκα δὲν εἶναι ὠραία καὶ ἐπιθυμητὴ, ἂν δὲν ἔχῃ ὑγείαν καὶ δὲν εἶναι κατασκευασμένη σύμφωνα μὲ τοὺς φυσικοὺς κανόνες. Μπορεῖτε λοιπὸν ἀφθῶς νὰ παχύνετε 2-3 κιλά ἀκόμη καὶ γιὰ νὰ διατηρήσετε τὴν εὐλυγισίαν σας, κάνετε καθημέραν γυμναστικὴ καὶ ἰδίως κινήσεις κάμψεως καὶ τάσεως τοῦ κορμοῦ γιὰ νὰ ἀποχτήσετε λυγρὴν μέση.

ΕΣΜΕΡΑΛΔΑΝ, Ἐνταῦθα. — Ἡ κάθετες γραμμὲς στὰ νύχια σας εἶναι ἐνδείξις ἀρθρίτιδος. Θὰ ἐξαφανισθοῦν ἂν κάνετε μιά κόουρα ἐναντιὸν τοῦ ἀρθρίτιδος. Ἀλειφετε κάθε θράδυ τὰ νύχια σας μὲ ἀσθενὴ θαζελίνη καὶ ἀποφεύγετε νὰ χρησιμοποιεῖτε μεταλλινὰ ἐργαλεῖα γιὰ νὰ κόβετε τὰς πέτσες. Στὰ μαλλιά σας νὰ κάνετε, κάθε πρωὶ ἓνα δυνατό μασάζ, τρίβοντας τὸ κεφάλι σας μὲ τὴν ἄκρην τῶν δακτύλων καὶ κάθε δεκαπέντε ἡμέρες νὰ τὰ λούζετε μὲ Σαμπόν - Τέν-Νουάρ, ἀφοῦ προηγουμένως ἀλειφετε τὴν ρίζαν τῶν μαλλιῶν μ' ἓνα φλιτζάνι τοῦ καφέ λάδι.

Μ. Μ. Μὴ δοκιμάζετε τὸ τομπιτάκι, γιὰτὶ ὑπάρχει φόβος νὰ πάθετε μεγάλης φασαρίας. Καλλίτερον εἶναι μιά ἀποτριχωτικὴ πάστα. Ἐὰν ἀποφεύγετε καὶ τὰ ἐξῶδα τῶν ἰνστιτούτων καλλονῆς, τὰ ὁποῖα... ἔχουν τὸ δνομα, ἀλλὰ δὲν δίνουν καμμιά χάρι. Δὲν δίνουν τίποτα. Παίρνουν μόνον καὶ παίρνουν πολλὰ! Μπορεῖτε ἐπίσης νὰ ἐρέχετε τὴν τρίχην σας μὲ ὀξυζενέ τῶν 24 vol. ὥστε νὰ φαίνονται καὶ νὰ μὴ φαίνονται πολὺ.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΡΕΜΠΩ

ΣΤΟ σαλόνι τὸ διασήμου ψυχιάτρου Ἀντρέ Μπουνὸ μῆκε ἓνα πρωὶ ἓνας χλωμὸς ἄνθρωπος. Ὁ ἄγνωστος ἔαρωσε σὲ μιά γωνίαν καὶ κύτταζε γύρω τοῦ μὲ τὸ ἀνήσυχο βλέμμα του. Μιά νέα γυναῖκα ποὺ καθόνταν ἀπέναντί του τοῦ χαμογέλασε δίχως νὰ καταλαβαίνει τί κάνει. Πιὸ πέρα ἓνας ἄλλος μετροῦσε ἀδιάκοπα στὰ δάκτυλά του τὰ ἑκατομμύρια τῆς ἀνύπαρκτης περιουσίας του. Δίπλα του ἀκριβῶς ἓνας τέταρτος ἄρρωστος διάβαζε ἀνάποδα τὴν ἡμερησίαν... γιὰ νὰ μὴ κουράζεται. Τέλος στὴν ἄλλη ἄκρην τοῦ δωματίου ἓνας καλοντυμένος κύριος ἔκλεινε κάθε τόσο τὸ ἀριστερὸν μάτι του. Ὁ ἄγνωστος κατάλαβε ὅτι εἶχε ἀρχίσει νὰ πνίγεται μέσα σ' αὐτὴν τὴν ἀμόρφαιαν. Ὡστόσο εἶχε πάρει πειὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ δῇ τὸν γιατρὸν καὶ νὰ τοῦ πῇ δίχως περιστροφάς, ὅτι τὸν ἀπασχολοῦσε. Γι' αὐτὸ εἶχε καθήσει σὺν σαλόνι κι' ἔκλεινε τὰ μάτια γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ ὅλον αὐτὸν τὸν κόσμον τῶν δυστυχισμένων.

Ξαφνικὰ ἡ πόρτα ποὺ ὡδηγοῦσε σὺν γραφεῖο τοῦ γιατροῦ, ἀνοίξε καὶ στὴν εἰσοδὸν τοῦ παρουσιάσθηκε μιά γοητευτικὴ νοσοκόμος.

— Ὁ ἐπόμενος παρακαλῶ!..

Ὁ κύριος ποὺ ἔκλεινε διαρκῶς τ' ἀριστερὸν μάτι του ἐπροχώρησε τότε καὶ χάθηκε πίσω ἀπὸ τὴν πόρταν. Ἐπειτα ἤρθε ἡ σειρά τῆς νέας γυναίκας, τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος μετροῦσε τὴν περιουσίαν του καὶ τέλος ἡ σειρά τοῦ ἀγνώστου.

Ὁ χλωμὸς ἄνθρωπος μῆκε σὺν τὸν γραφεῖο τοῦ Μπουνὸ μὲ δισταχτικὸν θῆμα. Εἶδε τὸν γιατρὸν νὰ τὸν κυττάξῃ ἐρευνητικὰ πίσω ἀπὸ τὰ γυαλιά του, μὰ δὲν ταραχτήκε καθόλου.

— Λοιπὸν; τὸν ρώτησε ὁ γιατρός τί ἔχει ὁ φίλος μας; Μήπως ὑποφέρει ἀπὸ τίποτε ἀπνίξις; Μήπως νοιώθει καμμιά κόπωση; Μήπως συχνὰ φοβάται τοὺς συνανθρώπους του;

— Ὅχι, ὅχι, διεμαρτυρήθη ὁ ἄγνωστος. Μὰ πρὶν σὰς πῶ τί μοῦ συμβαίνει, ἐπιτρέψτε μοι νὰ συστηθῶ. Ὀνομάζομαι Ἀνρί Γκαμὲλ καὶ εἰμαι γυιὸς τοῦ τραπεζίτη Τριστάν Γκαμὲλ τοῦ παλινοῦ παιδικοῦ φ' λου σας.

— Ἀ, αὐτὸ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, εἶναι μιά εὐχάριστη ἐκπλήξις, ἐδήλωσε ὁ Μπουνὸ. Τί γίνεται ὁ παλιὸς μου φίλος; Ἐχῶ τόσο καιρὸ νὰ τὸν δῶ. Μὲ τίς δουλειάς, μ' ὅλον αὐτοὺς τοὺς δυστυχισμένους ἀσθενεῖς μου, μὲ τίς παραδόσεις μου σὺν Πανεπιστήμιον, δὲν ἔχω καθόλου καιρὸ ν' ἀσχοληθῶ μὲ τίς ἰδιωτικὰς μου ὑποθέσεις... Ἀλήθεια, τί γίνεται λοιπὸν ὁ πατέρας σας;

Ὁ Ἀνρί Γκαμὲλ συγκράτησε ὅσο μπόρεσε τὴ συγκίνησιν του καὶ τοῦ ἐδήλωσε μὲ ἀπλότηταν:

— Πέθανε!..

Ὁ γιατρός στάθηκε μιά στιγμὴ κατάπληκτος. Ἐπειτα στέναξε, σκούπισε ἓνα δάκρυ ποὺ εἶχε κυλίσαι σὺν πρόσωπό του καὶ ρώτησε:

— Ὑπέφερε πολὺ;

— Ὁ, ὅχι, καθόλου! Ἐπαθε συγκοπή τῆς καρδιάς.

— Καὶ πᾶς ἔγινε αὐτὸ; ἀπόρησε ὁ Μπουνὸ.

— Πέθανε τὴν ὥραν ποὺ θρῆσκονταν σὺν γραφεῖο τοῦ κατὰ τὴν ἑξῆς ἓνα παλὸν γράμμα, τὸ ὁποῖο εἶχε θρεθῇ μέσα σὺν συρτάρι του.

— Καὶ τί γράμμα ἦταν αὐτὸ; τί ἔλεγε;

— Ἦταν μιά ἐπιστολή σας, τοῦ εἶπε χαμηλώνοντας τὸ βλέμμα ὁ Ἀνρί. Καὶ συμπλήρωσε ἀμέσως. Αὕτη ἡ ἐπιστο-

λή ἦταν γραμμένη δὴ καὶ εἴκοσι χρόνια καὶ ἀπευθύνονταν πρὸς τὴν συγγενεμένη τὴ μητέρα μου.

Ὁ Μπουνὸ δὲν μπόρεσε αὕτη τὴν φορὰ νὰ συγκρατήσῃ τὴν ταραχὴν του.

— Καὶ τί ἔλεγε αὐτὸ τὸ γράμμα; ρώτησε μ' ἄγνοια.

— Ἀναφέρατε γιὰ κάποιο ἀτύχημα ποὺ εἶχε συμβῇ στὴν μητέρα μου. Καὶ τέλος δηλώνετε, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ τολμήσῃ νὰ σὰς ξαναδῇ.

— Λοιπὸν; ἔκανε ὁ Μπουνὸ γιὰ νὰ πῇ κάτι.

— Τὸ «ἀτύχημα» ἐκεῖνο εἰμαι ἐγώ, ψιθύρισε ὁ Ἀνρί στενωχωρημένος. Ἀπὸ κάτι χαρτιά ποὺ θρῆκα σὺν διαμέρισμα τῆς μητέρας μου κι' ἀπὸ ἓνα δέμα ἐπιστολῶν, κατάλαβα ὅτι δὲν ἦμουν ἓνας ἀληθινὸς Γκαμὲλ...

Ὁ Μπουνὸ κύτταζε αὐτὸ τὸ νέο μ' ἓνα περίεργον βλέμμα καὶ ξαφνικὰ ἄρχισε νὰ γελάει.

— Νέε μου, ψιθύρισε, πρέπει νὰ συνέλθῃς ἀπὸ τὸν δυνατό ψυχικὸ κλονισμό, τὸν ὁποῖο σὰς προκάλεσε ὁ θάνατος τοῦ πατέρος σας. Γι' αὐτὸ θὰ ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσετε τίς συμβουλὰς μου.

Κι' ὁ γιατρός ἀφοῦ τὸν ἐξήτασε τοῦ ἔγραψε μιά πολλὴν πλοκή συνταγῇ. Ὁ Ἀνρί τὰ εἶχε χαμένα. Κύτταζε αὐτὸν τὸν ἡλικιωμένον ἐπιστήμονα καὶ πνιγὸταν ἀπὸ τὸν θυμὸν του. Ἡ ἀπάθειά του, τὸ ἀδιάφορο ὕφος του, τὸν εἶχε σκανδαλίσαι.

— Μὰ δὲν εἰμαι ἄρρωστος, ἐτόλμησε νὰ διαμαρτυρηθῇ. Ὅριστε μάλιστα καὶ αὐτὰ τὰ γράμματα...

Ὁ Μπουνὸ τ' ἄρπαξε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ νέου μὲ μιά ἐκφρασὴ θριάμβου.

— Καὶ τώρα, φίλε μου, τοῦ εἶπε μὲ τὸν ἴδιον προστατευτικὸ ὕφος, ἔλα νὰ σὲ ἐξετάσω πάλι μετὰ δυὸ μέρες... Θὰ δῇς ὅτι μέσα σὲ λίγο καιρὸ θὰ θεραπευθῇς ἀπὸ αὐτὴς τῆς παραξενῆς ἰδέας ποὺ ἔχουν ριζωθῇ μέσα σὺν μυαλό σου.

Ὁ Ἀνρί τότε θύμωσε, ἀντίειπε, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ δυνατὰ, ἀπέλλεσε τὸν Μπουνὸ ζητώντας νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ τὰ γράμματα τῆς μητέρας του μὰ ἐκεῖνος τοῦ ἐδήλωσε μὲ σοβαρότητα:

— Σὰς συμβουλεύω νὰ κάνετε λιγώτερον θόρυβο. Ἐάν θὰ γλυτώσετε ἀπὸ μιά ὀχι καὶ τόσο εὐχάριστη θεραπεία, στὴν ὁποία μπορεῖ νὰ σὰς ὑποβάλουν οἱ ὀφθαλμοί μου. Ἐκτός ἂν προτιμάτε νὰ σὰς κάνουν μιά ψυχρὸλουσιν καὶ νὰ σὰς φορέσουν τὸν ζουρλομανδύαν.

Καὶ πράγματι, ἐκείνη τὴν στιγμὴ στὴν εἰσοδὸν τοῦ γραφείου φάνηκαν δυὸ ἄνθρωποι μὲ λευκὰς μπλούζας, οἱ ὁποῖοι πλησίαζαν τὸν δόκτορα, εἰσάγοντες νὰ ἐκτελέσουν κάθε ἐντολή του.

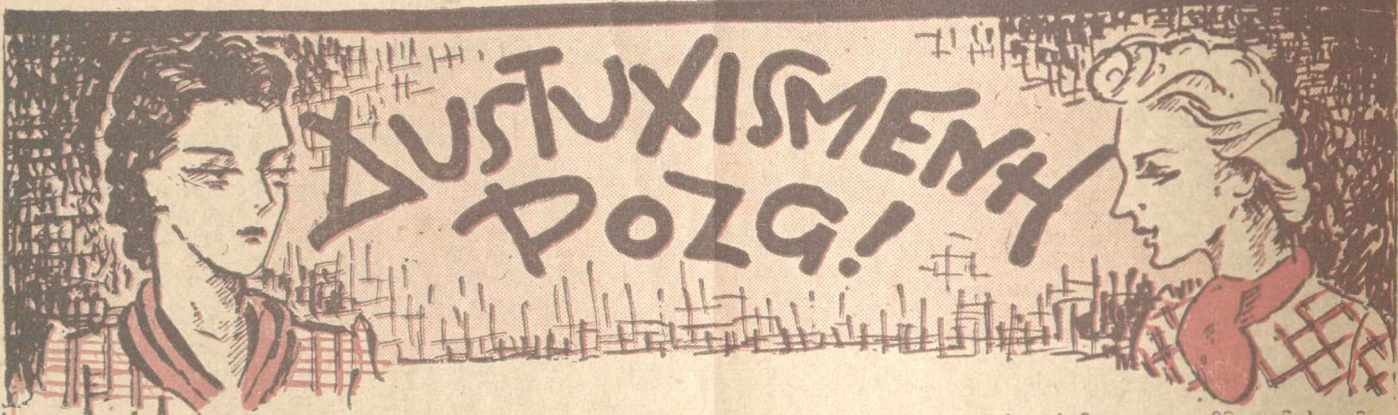
Ὁ Ἀνρί ἀναγκάσθηκε τότε νὰ ἡσυχάσῃ κι' ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Μπουνὸ τρέμοντας ἀπὸ τὸν θυμὸν καὶ τὴν ἀπελπίσιν του.

Μὰ ὁ Γκαμὲλ δὲν εἶχε στενωχωρηθῇ καὶ τόσο, γιὰτὶ τὸν ἔχε διδάξαι μ' αὐτὸν τὸν αἰετῶν τρόπο ὁ πραγματικὸς πάθος του, ὅσο γιὰτὶ εἶχε μπερδεύει σὲ μιά φοδερὴ ἱστορίαν.

Ὁ Ἀνρί Γκαμὲλ ἀπὸ δὴ καὶ δυὸ χρόνια εἶχε συνδεθῇ μετὰ τὴν κόρη τοῦ δόκτορος Μπουνὸ, τὴν ὁποία εἶχε γνωρίσει σ' ἓνα χορὸ. Εἶχαν ἐρωτευθῇ τρελλὰ καὶ εἶχαν παρασυρθῇ σὺν μοιραῖον ὄραμα. Τὸ σφάλμα τοῦ αὐτοῦ, οἱ δυὸ τοὺς τὸ εἶχαν κρατήσῃ μυστικὸν μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ κατάρθωναν σὲ μιά κατὰ τὴν εὐκαιρίαν νὰ νομιμοποιήσουν τίς σχέσεις τους. Μὰ ξαφνικὰ συνέβη ὁ τραγικὸς. (Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 50).

Εἶχαν γνωρισθῇ σ' ἓνα χορὸ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

— Ρόζα, είπε στη νέα ο Άντουαν Φλαμαρέν, ύποκρινόμενος μπροστά της, ο κ. Ντυτίλ είχε δικη. Στείλαμε και φωνάξαμε, πολύ πρωί, τον συμβολαιογράφο του Σαιν-Μεζάρ, τον κ. Πυζέν. Η δυστυχισμένη μου αδελφή είχε κάνει μια διαθήκη, λίγες μέρες μετά τον θάνατο του κόμητος ντ' Αρκίζαν, του συζύγου της, κ' είσαι εσύ η μοναδική της κληρονόμος. Σου αφήνει ολόκληρη την περιουσία, χωρίς να διαθέσει ούτε το παραμικρό ποσόν άλλου...

— Σε μένα! φώναξε η Ρόζα. Σε μένα! 'Απατάσθε... 'Η 'Ιωάννα θα μου το έλεγε... 'Εξ άλλου, δεν δέχ...

Και πήγε να κάνει μια κίνηση άρνήσεως. Ο Φλαμαρέν φαινόταν κρεμασμένος από τὰ χεῖλῃ της. Όλη του ἡ θέλησις ἦταν ἀνίκανη νὰ σβύσει τις φλόγες τοῦ βλέμματός του ποῦ ἔλαμπε ἀρπαχτικά.

— Έξαφνα, τὰ φρύδια τῆς Ρόζας μαζεύτηκαν. 'Η προσπάθεια, ποῦ κατέβαλλε νὰ σκεφθῇ, χάραξε θαθεῖα ρυτίδα στὸ δόλοικο μέτωπό της. Τὰ λεπτά της ρουθούνια διεστύλθηκαν. 'Εμεινε ἔτσι μερικὲς στιγμές.

Ο ἀνακριτὴς ντὲ Βιντάλ ποῦ εἶχε συνοδεύσει τὸν μαρκήσιο, ὁ συμβολαιογράφος, ποῦ περίμενε μὲ τὸν χαρτοφύλακά του κάτω ἀπ' τὴ μασάλη του, οἱ Ντυτίλ, πατέρας καὶ γιὸς, σάπαιναν. Κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ διακόψῃ τις σκέψεις τῆς νέας.

Τέλος, ἡ Ρόζα ἀπλώσε τὸ χέρι της. Τὰ χαρακτηριστικά της εἶχαν γίνει ψυχρά, σχεδὸν ἀλύγιστα, καὶ δὲν μπορούσε κανεὶς νὰ διαβάσῃ τίποτε σ' αὐτά.

— 'Η διαθήκη εἶνε ἔγκυρος, κύριε Πυζέν; ρώτησε τὸν συμβολαιογράφο.

— 'Η διαθήκη εἶνε ἔγκυρος καὶ ἀπρόσβλητος, δεσποινίς. Ζὰς ἐγγυῶμαι γι' αὐτό... Τὴ συνέταξα μόνος μὲ ὄλους τοὺς νομίμους τύπους.

— Καὶ ἔγκυρος νὰ μὴν ἦταν, παρατήρησε ὁ Άντουαν Φλαμαρέν, θὰ τὴ σεβόμουν ἀπολύτως... 'Η θελήσεις τῆς ἀγαπημένης μου ἀδελφῆς εἶνε γιὰ μένα ἱερές...

Καθὼς ἐπρόφερε αὐτά τὰ λόγια, ἡ φωνὴ τοῦ Άντουαν εἶχε ἀλλοιωθῇ θαθεῖα.

Ο Άρμάνδος τὸν κύτταζε κατὰματα μ' ἕνα τρόπο σχεδὸν ἀπρεπῇ.

— 'Η Ρόζα προσέθεσε:

— Εὐχαριστῶ, κύριε μαρκήσιο, εἶπε μὲ τόνο ἀργὸ καὶ σοβαρὸ, σκέφτομαι ὅπως σείς. 'Η θελήσεις τῶν προσώπων, ποῦ ἀγαπήσαμε, πρέπει νὰ μᾶς εἶνε ἀπολύτως σεβαστές. Εἶνε ὁ μόνος τρόπος νὰ τοὺς ἀποδείξουμε τὴ στοργὴ μας πέραν τοῦ τάφου... Εὐχαριστῶ τὴ φτώχῃ μου 'Ιωάννα γιὰ τις εὐεργεσίες της... καὶ θὰ φανῶ ἀνταξία της.

Τίποτε δὲν θὰ μπορούσε νὰ περιγράψῃ τὴν ἔκφρασι τῆς σχεδὸν ἀγρίας θελήσεως, μὲ τὴν ὁποῖαν ἡ Ρόζα εἶπε τὰ τελευταῖα αὐτά λόγια.

Ο Φλαμαρέν εἶχε γίνει κατὰχλωμος. Κατάρθωσε, ὥστόσο, νὰ χαμογελάσῃ καὶ ρώτησε:

— Ὅτε δέχεστε τὴν κληρονομία τῆς ἀδελφῆς μου;

— Ναί, ἔτσι ὅπως μοῦ τὴν ἀφήνει, πλήρῃ καὶ ἀπόλυτῃ.

— Όλοι ἔσπευσαν νὰ συγχαροῦν τὴ νέα. Ο κ. ντὲ Βιντάλ ὑποκλίθηκε μπροστὰ της. Οὐτε καν τοῦ περνοῦσε πειὰ ἀπὸ τὸ μυαλό του ἡ ἰδέα νὰ μιλήσῃ περὶ συνηγορίας, ὅπως χθές... Εὗρισκε τώρα τὴ Ρόζα μιά ἐξαιρετικὴ γυναίκα... 'Ω, ναί! μιά γυναίκα πολὺ ἐξαιρετικὴ.

— Ὡραία, Ρόζα! τῆς ψιθύριζε ὁ Άρμάνδος, ὥραία, μὴ κάμπεσαι... Εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ ὑποταχθῇ στις θελήσεις

σου. Δὲν θὰ τολμήσῃ καν νὰ διαμαρτυρηθῇ, σοῦ ἐγγυῶμαι γι' αὐτό... Ὑπάρχει γι' αὐτόν, μέσα σ' ὅλη αὐτὴν τὴν ἱστορία, ἕνα συμφέρον πολὺ μεγαλεῖτερο ἀπὸ τὴν κληρονομία τῆς ἀδελφῆς του.

Πράγματι, ἂν καὶ μιά ἀσχημὴ γκριμάτσα ζωγραφίστηκε, γιὰ μιά στιγμὴ, στὰ χαρακτηριστικά τοῦ μαρκησίου, ὥστόσο ἔσπευσε νὰ πῇ ὅτι ἐνέκρινε κ' ἐπεκύρωνε ἀπολύτως τὴ διαθήκη τῆς 'Ιωάννας.

Ὅταν ἔμειναν μόνοι, ἡ Ρόζα, ἡ ὁποία εἶχε κρατήσει ἕνα ἀντίγραφο τῆς διαθήκης, εἶπε στὸν Άρμάνδο:

— Δὲν ἔξρω ἂν ἔκανα καλὰ νὰ δεχθῶ τὴν κληρονομία... Τὸ ἔκανα μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὴν πέσῃ στὰ χεῖρα αὐτοῦ τοῦ ἀτιμοῦ. 'Εμένα τί μοῦ χρειάζεται;

Ο Άρμάνδος τὴν κύτταζε στὰ μάτια καὶ τῆς ἀπάντησε:

— Θὰ σοῦ χρειαστῇ γιὰ νὰ ἐκδικήσῃς τὴν 'Ιωάννα.

— * * *

Ὅλ' αὐτὰ τὰ γεγονότα δὲν ἀργήσαν νὰ γίνουν γνωστὰ στὸν τόπο καὶ νὰ σκὀρπίσουν γενικὴ κατὰπληξι καὶ θλίψι.

Απ' ὅλα τὰ χωριά τῆς περιοχῆς πῆγαιναν νὰ δοῦν τὴν ἐξοχὴ τοῦ Άρζέλ, ὅπου εἶχε δολοφονηθῇ ἡ νεαρὰ κόμηση. Αἱ ἔκδοαν μικρὰ κλαδιά ἀπὸ τὴν ἀγριοτριανταφυλλιά, ἐπάνω στὴν ὁποία ἡ Ρόζα εἶχε ὀρῇ τὸ κορμί της γιὰ νὰ τὰχουν γιὰ φυλαχτά.

Ἡ καλύθα τοῦ Κασταρέντ, ἀντιθέτως, κατάντησε γιὰ ὄλους ἕνα καταραμένο σπιτί, σάν νὰ κατοικοῦσαν σ' αὐτὴ φαντάσματα. Κανένας χωρικός δὲν τολμοῦσε νὰ περάσῃ ἀπὸ κεῖ, μετὰ τὸ ἡλιοθαύλεμα, ἔστω κ' ἂν ἤξερε πὼς θὰ ἔβρισκε ἕναν θησαυρό.

Ἐντελὼς ἐξαιρετικὴ ἦταν ἡ συρροὴ τοῦ κόσμου στὴν κηδεῖα τῆς 'Ιωάννας.

Τὸ φέρετρό, ὅπως εἶχε πῇ ὁ δόκτωρ Μόθ, ἦταν σκεπασμένο μὲ λευκὰ τριαντάφυλλα. Μπροστὰ πῆγαινε ὁ Άντουαν Φλαμαρέν. Καμπουριασμένος, μὲ δυσκολία συγκρατούμενος στὰ πόδια του, ἀνίκανος νὰ προφέρῃ λέξι, προκαλοῦσε τὸν γενικὸ οἰκτο.

— Πόσο τὴν ἀγαποῦσε! ἔλεγε. Ο δυστυχισμένος! Τί ἀπελπισία!

Καὶ οἱ εὐαίσθητοι χωρικοὶ τῆς Γασκῶνης ἔχυναν θερμὰ δάκρυα καὶ πρόφεραν κάθε τόσο τὸ ὄνομα τοῦ Μισέλ μὲ κατάρες.

— Όλοι ἤξεραν πειὰ πὼς ἡ Ρόζα ἦταν ἡ μοναδικὴ κληρονόμος τοῦ θυματοῦ. 'Η γυναίκες, ποῦ τὴ ζήλευαν γιὰ τὴ μεγάλη της ὀμορφιά, ἔλεγε πὼς ἡ θέλησις αὐτῆς τῆς 'Ιωάννας ἦταν μιά τρέλλα. Ἀπεναντίας οἱ ἄντρες, πρὸ πάντων αὐτοὶ ποῦ ἦσαν ἐλεύθεροι ἢ εἶχαν παιδιὰ τῆς παντρειᾶς, ἐπιδοκίμαζαν τὴν ἐκλογὴ τῆς κόμησης κ' ἔλεγαν ὅτι μεγάλη της περιουσία δὲν μπορούσε νὰ πέσῃ σὲ πῶς ἀξία χεῖρα.

Σε κάποια στιγμὴ, ἡ μικρὴ Ζιλυπέρτ πλησίασε τὴ Ρόζα καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ τῆς ἐπιτρέψῃ νὰ τὴ συνοδεύσῃ. Τῆς ἔκανε τὴν παράκλησι, μὲ φωνὴν τρεμάμενη, γλυκὰ καὶ δειλά, ἐνῶ ἄφθονα δάκρυα κυλοῦσαν στὰ μάγουλά της.

Ἡ Ρόζα ὅμως ἐγινε ἀμέσως κατὰχλωμη. Γιὰ μιά στιγμὴ, διατάσσε συγκινημένη ἀπὸ τὴν παράκλησι αὐτῆς τῆς μικρούλας, τὴν ὁποία τόσο εἶχε ἀγαπήσει ἄλλοτε. Μά, ἔξαφνα, ἀπομακρύνθηκε καὶ τῆς ἀπάντησε μὲ φωνὴν παγωμένη:

— Δεσποινίς, μόνο οἱ φίλοι μου μποροῦν νὰ μὲ συνοδεύσουν. Ἄν νομίζετε πὼς εἶσθε φίλη μου, ἀπατάσθε.

Ἡ Ζιλυπέρτ τραθήχτηκε πίσω κατακίτρινη καὶ ντροπισμένη ἀπὸ τὴν ἀρνησι αὐτῇ ποῦ τὴν ἄκουσαν ἐκατὸ τοῦλάχιστον ἄνθρωποι.

— Ὡ Ρόζα, ξαναεἶπε ὕστερ' ἀπὸ μερικὲς στιγμές, μὲ λυγμούς στὴ φωνή της. Ρόζα, τί σοῦ ἔκανα γιὰ νὰ εἶσαι τόσο σκληρὴ πρὸς ἑμένα, πρὸς ἑμένα ποῦ εἶμαι τόσο δυστυχισμένη καὶ ὑποφέρω τόσο;

Ἡ Ρόζα λίγο ἔλειψε νὰ ἐξομολογήσῃ.

— Μιλάει γιὰ δυστυχία, φώναζε μὲ τόση ἀπελπισία, ὥστε ὅλοι ὅσοι τὴν ἄκουσαν κατασυγκινηθήκαν. Ὡ Θεέ!...

— Τότε ἐγὼ τί πρέπει νὰ πῶ...

— Μὰ κλαῖω αὐτὴν ποῦ κλαῖς κ' ἐσὺ, δυστυχισμένη μου Ρόζα, καὶ θὰ ἔδιναι τὴ ζωὴ μου γιὰ νὰ σβύσω ὄλους τοὺς πόνους σου. Μὴ μὲ διώχνεις!

Ἡ ὁμογάλακτη ἀδελφὴ τῆς 'Ιωάννας ἀνωρθώθηκε καί, ἄγρια, περήφανη, ἀδυσώπητη, ἀπάντησε μὲ φωνὴ ποῦ δὲν ἐπιδέχονταν ἀπάντησι:

— Ὁχι, δεσποινίς, δὲν πιστεύω στὰ αἰσθήματα, ποῦ μοῦ ἐκφράζετε. Ἡ θλίψις μας καὶ τὰ δάκρυά μας δὲν μοιάζουν καθόλου. Ἀπομακρυνθήτε... Μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας σας καὶ ἐμοῦ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ πειὰ καμμία συμπάθεια.

Αὐτὰ τὰ λόγια ποῦ τὰ ἀπέδιδαν στὴν ἀπελπισία, στὴν ὁποία προκάλεισε στὴ Ρόζα ἡ σὺλληψις τοῦ Μισέλ, σχολιάσθηκαν ποικιλοτρόπως.

— Ὑποφέρει! ἔλεγαν οἱ ἄντρες μὲ οἰκτο.

— Μπᾶ! ἀπαντοῦσαν ἡ γυναῖκες. Ἀς προσέχῃ!... Θὰ ἔπρεπε νὰ σκέφτεται, ὅτι ἂν ἦταν ἄλλος στὴ θέσι τοῦ μαρκησίου Άντουαν, θὰ ἔκανε ὅτι μπορούσε γιὰ νὰ ἀκυρώσῃ τὴ διαθήκη τῆς ἀδελφῆς του.

Ἡ Ζιλυπέρτ, συντετριμμένη, ἔπιασε ἀπ' τὸ μπράτσο κάποια οἰκογενειακὴ τῆς φίλη, ἐνῶ ἡ Ρόζα, σιωπηλὴ καὶ τρομερὴ, ἐβάδιζε σὲ πλεῦρό μιᾶς παιδούλας, ντυμένης σὲ κατὰμαυρα, ποῦ κανεὶς δὲν τὴν εἶχε δῆ ὡς τότε.

Ἦταν ἡ μικρούλα Εἰρήνη.

Τὰ καλορραμμένα πένησια ροῦχα ποῦ εἶχαν ἀντικαταστήσει τὰ κουρέλια, ποῦ φρυζοῦσε, ἔκαναν νὰ φαίνεται ὅλη ἡ ἐξωχριστὴ εὐγένεια τῆς φυσιογνωμίας της.

Τὸ πρόσωπό της ἦταν σ' ἰσορρο καὶ ζωγραφίζονταν σ' αὐτὸ μιά θλίψις ποῦ φαινόταν ἀπέραντη.

Κάθε τόσο, ἔφερνε τὸ χέρι τῆς Ρόζας στὰ χεῖλῃ της καὶ τὸ φιλοῦσε σιωπηλά.

Εἶχε ἕνα τέτοιο τρόπο ποῦ περπατοῦσε, ποῦ κύτταζε, ποῦ ὄνοιγε τὰ μεγάλα καὶ θαθεῖα μάτια της, ὥστε προκαλοῦσε τὴν περιέργεια καὶ τῶν πιὸ ἀδιαφόρων.

— Μὰ μὲ ποιὸν μοιάζει λοιπὸν; ἀναρωτιώντουσαν ὅλοι γύρω της.

— Θὰ ἀρκεῖ ὁμοῖο, εἶπεν ὁ συμβολαιογράφος κ. Πυζέν, ὅτι αὐτὸ τὸ πρόσωπο ζῆν μοῦ εἶνε ἐντελὼς ἀγνωστό.

— Κι' ἐγὼ σὰς θεοαἰσῶ, εἶπε ὁ δόκτωρ Μόθ, ἀφοῦ προηγουμένως κύτταξε προσεχτικὰ τὴν μικρούλα Εἰρήνη, ὅτι αὐτὸ τὸ παιδί μοῦ θυμίζει τὴν μακαρίτισσα κόμηση σ' Ἰωάννα.

— Τί λέτε, γιατρέ, ἔκανε ὁ συμβολαιογράφος. Τρελλαθήκατε; Φαίνεται πὼς ἡ νεκροψία σας τάραιε τὸ φτωχὸ σας μυαλό καὶ βλέπετε τώρα παντοῦ, γύρω σας, τὴν δυστυχισμένην κόμηση.

— Καὶ ὅμως ὁ δόκτωρ ἔχει δικη, εἶπε ὁ κόμης ντὲ Μπυράν, ἕνας πυργοδεσπότης τῶν περιχώρων. Αὐτὴ ἡ μικρούλα ξενὴν μοιάζει πολὺ μὲ τὴν μακαρίτισσα κόμηση.

— Δὲν ἔβρικα τόση ὁμοιότητα, εἶπε κάποιος ἄλλος, μὰ καὶ πραγματικὰ νὰ ἦταν αὐτὴ ἡ ὁμοιότης, δὲν εἶνε καθόλου παράδοξον. Ἡ τύχη ἔχει τέτοιες ἰδιοτροπίες! Ἐγὼ, ὅταν πῆγα στὴν Ἐκβέσι τοῦ Παρισιῦ, πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια, νόμιμα πὼς εἶδα τὸ πορτραῖτο τοῦ Λωράν Φλαμαρέν, ἔξερετε, τοῦ θείου τοῦ μαρκησίου Άντουαν καὶ τῆς κόμησης, τοῦ ζωγράφου...

— Λοιπὸν;

— Λοιπὸν, ἀγαπητοί μου, τὸ πορτραῖτο αὐτὸ εἶχε τὰ ἴδια μάτια μὲ τὸ Λωράν, τὸ ἴδιο πλατὺ μέτωπο, τὴν ἴδια λεπτὴ μὴτι κ' αὐτὴ ἀκόμα τὴν πλατειὰ οὐλὴ, ποῦ εἶχε ὁ θεῖος τοῦ μαρκησίου σὸ ἀριστερὸ μάγουλο. Ἦμουν τόσο βέβαιος, ὅτι παρίστανε αὐτόν, ὥστε στάθηκα καὶ εἶπα δυνατά: «Μπᾶ! Ὁ μαρκήσιος Λωράν Φλαμαρέν Μαρσεζάντ».

Δὲν εἶχα ἀποτελειώσει ἀκόμα τὰ λόγια μου, ὅταν ἕνας νέος, ἕνα ὠραῖο παλληκάρι, μὰ τὴν πίστι μου, μὲ πλησίασε καὶ μοῦ εἶπε: «Απατάσθε, κύριε... Αὐτὸ τὸ πορτραῖτο ποῦ τὸ ζωγράφησα ἐγὼ, παριστάνει τὸν πατέρα μου...»

— Περιέργο! εἶπαν ὅλοι. Καὶ τί ἀπαντήσατε σ' αὐτὸ τὸ νέο;

— Σχεδὸν τίποτε γιὰτὶ τὰ εἶχα χαμένα ἀπὸ τὴν κατὰπληξι μου. Μοῦ φαινόταν ἀδύνατον νὰ ὑπάρχῃ στὸν κόσμον ἄλλος ἄνθρωπος, ποῦ νὰ ἔχῃ τόση ὁμοιότητα, μὲ τὸν Λωράν Φλαμαρέν.

Ο Άντουαν Φλαμαρέν, ποῦ βιάδιζε πολὺ ἀργά, εἶχε ἀφήσει νὰ τὸν προσπεράσουν πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ποῦ παρακολουθοῦσαν τὴν κηδεῖα καὶ θρικόταν ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ πλάι ἀκριβῶς σὸ δόκτωρ Μόθ καὶ στὸν κύριο ποῦ εἶχε διηγηθῇ τὴν περιέργη αὐτὴ ἱστορία.

Ἐξαφνα τότε κλονίστηκε.

— Όλοι ἔτρεξαν γιὰ νὰ τὸν συγκρατήσουν καὶ τοῦ εἶπαν:

— Κύριε μαρκήσιο, δὲν ἔπρεπε νὰ ὀρθήτε στὴν κηδεῖα. Αὐτὴ ἡ πένθιμη τελετὴ εἶνε πολὺ ὀδυνηρὴ γιὰ σας!

Καὶ φυσικὰ, ἀπέδωσαν τὴ λιποψυχία του αὐτὴ στὴν ἀπελπισία ποῦ τοῦ ἐσφίγγε τὴν καρδιά.

Ἐκεῖνος δόλοῦζε κ' ἔπανε λάμβανε κάθε τόσο...

— Φτώχῃ μου ἀδελφὴ!... Δυστυχισμένο παιδί! Λατρευτὴ 'Ιωάννα! 'Ω! τί τρομερὴ καταστροφὴ!

— Όλοι φοβόντουσαν μήπως τοῦ ἔρθῃ κανένα ξαφνικὸ κακὸ. Ὡστόσο μπόρεσε νὰ φτάσῃ σὸ νεκροταφεῖο τοῦ Σαιν-Μεζάρ χωρὶς νὰ πάθῃ τίποτε.

Μὰ ὅταν ἡ πρῶτες φυαριές τοῦ χωμάτος ἔπεσαν ἀπάνω σὸ φέρετρό τῆς 'Ιωάννας, αὐτὸν τὸν ὑπόκοφο κρῆτο ποῦ ἀναστατώνει τὴν ψυχὴ, σφραίστηκε θαρὺς κάτω χωρὶς νὰ θυλῇ μιά κρῶνῃ ἢ ἕνα στενάγνωτο. Οἱ σῖλοι τοῦ τὸν νοήσαν νεκρό.

Ἦταν κίτρινος καὶ παγωμένος κ' εἶχε χάσει ἐντελὼς τις αἰσθήσεις του.

— Όλος ὁ κόσμος ἔτρεξε γύρω του.

Μοναχὰ ὁ Άρμάνδος Ντυτίλ, ποῦ θρικόταν σχεδὸν σὸ πλάι του, νὰ τὸν πλημύρισε μιά ἀκαταμάχητη ἀπείθεια.

Ἀναγκάστηκαν νὰ μεταφέρουν τὸν μαρκήσιο σ' ἕνα σπῆτι τοῦ Σαιν-Μεζάρ, ὅπου μὲ δυσκολία τὸν ἀνέφεραν.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ ἀνακριτὴς, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν εἰρηνοδίκη καὶ τὸν ἀστυνόμο τοῦ Μαρσάι, πῆγε στὸν πύργο τοῦ Τούζα. Αἰσθάνοντες τις σφραγίδες ποῦ εἶχαν μῆτι μετὰ τὴν δολοφονία τῆς 'Ιωάννας κ' ἔκαναν λεπτομερὴ ἐρευνὰ σὲ ὅλη τὴν ἀρχοντικὴ κατοικία.

Τὰ περισσότερα ποῦ ὁ κ. ντὲ Βιντάλ εἶχε ἀνακαλύψει τὸ θράσος τοῦ ἐγκλήματος, δηλαδὴ τὸ κουμπί μὲ τὸ κομμάτι τῆς τοῦχας, ἡ ξεραμένη λάσπη μὲ τὸ ἀποτύπωμα τοῦ παπουτσιῦ τοῦ Μισέλ, τὸ μαχαίρι τέλος καὶ τὸ τσεκούρι τοῦ γέρο Κασταρέντ, φυλαχθήκαν σ' ἕνα κουτὶ ποῦ ὁ ἀστυνόμος καὶ ὁ εἰρηνοδίκης τὸ σφράγισαν προσεχτικά.

Ἡ ἄλληλογραφία τῆς 'Ιωάννας μὲ τὸ σύμβολο της καθ' ὅλο τὸν καιρὸ τῆς ἀπουσίας της ἀπ' τὸν πύργο, κατὰ τὴ διάρκειαν τῆς ἀρρώστιας της, κοινώθηκε τῇ Μαγδαληνῇ Κασταρέντ, διαβάστηκε ολόκληρη ἀπ' τὸν ἀνακριτὴ, μὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα γιὰτὶ δὲν περιεῖχε οὐτε τὴν ἐλάχιστη

Ο Άρμάνδος τὴν κύτταζε στὰ μάτια...

ένδειξι.

Βρήκαν επίσης σ' ένα συρτάρι του γραφείου της 'Ιωάννας τις επιστολές του μηνητήρος της. Είχαν όλες την υπογραφή: «Λεόν Ζερβαί». Οι φάκελλοι είχαν εξαφανιστή και στις επιστολές δεν αναγραφόταν ούτε τόπος προελεύσεως, ούτε διευθύνσεις.

Ο κ. ντέ Βιντάλ τις διάβασε με προσοχή. «Εβλεπε σ' αυτές τις εκφράσεις ενός μεγάλου πάθους, ενός θαυμάσιου έρωτος. Στις τελευταίες του επιστολές, ο νέος μιλούσε άριστως για «μια επανόρθωση που θα δημιουργούσε την ευτυχία της ζωής του» και την οποία χρωστούσε στην 'Ιωάννα (αυτά ήταν ακριβώς τα λόγια). Μά, έκτος απ' αυτό, ο άνακριτης δεν ανέκαλυψε τίποτε το σημαντικό και το ιαφές. Για τον τόπο στον οποίο θρικόταν ο Λεόν Ζερβαί δεν γινόταν ούτε λόγος.

«Απευθύνω αυτή την επιστολή μου, όπως και τις άλλες — έγραφε σ' ένα απ' τα γράμματα — στον πιστό μας φίλο, ο οποίος θα σου την στείλει απ' το Παρίσι. Και σό, αγαπημένη μου 'Ιωάννα, να στείλεις πάντα σ' αυτόν τις επιστολές σου. Έτσι το μυστήριό μας δεν θ' αποκαλυφθεί από κανένα. Ξέρεις ποιά σημασία έχει για μς να μη το μάθουν οι άλλοι στον κόσμο...»

Η Ρόζα, όταν ρωτήθηκε σχετικά απ' τον άνακριτή, δεν μπόρεσε να δώσει καμιά εξήγηση. Η κόμισσα της διάβαζε απ' την αλληλογραφία της όσες παραγράφους νόμιζε ότι μπορούσε να της διαβάσει κι εκείνη, από λεπτότητα, δεν της έκανε καμμία ερώτηση.

— Ξέρω, έδωσάω τον άνακριτή, ότι μεταξύ της αδελφής μου και του κ. Ζερβαί υπήρχε ένα σπουδαίο μυστικό, άσχετο προς τον έρωτά τους και τα σχέδιά τους για το μέλλον. Είπε το μόνο πράγμα που ή 'Ιωάννα δεν μου άπεκάλυψε ποτέ. «Αυτό το μυστικό δεν μου άνηκει...» μου έλεγε με θλίψη.

«Ω! εξακολούθησε η Ρόζα μ' ένα παράφορο πάθος, γιατί να μου κρύψης αυτό το μυστικό σου, αδελφή μου πολυαγαπημένη. Άν το ήξερα σήμερα, θα μπορούσα ίσως να σώσω το Μισέλ.»

— Αμφιβάλλω πολύ, δεσποινίς, παρατήρησε ο κ. ντέ Βιντάλ που της φερόταν με πολύ μεγάλο σεβασμό από τη στιγμή του άνοίγματος της διαθήκης. Ο έρωτας σας σάς άποπλανά, δεσποινίς, μά έχω το ίδιο ενδιαφέρον με σας να μάθω την αλήθεια. Έχετε έμπιστοσύνη σέ μένα, θέλω να είμαι για σας ένας φίλος ειλικρινής. Αυτό κάθε άλλο παρά θά μ' έμποδίσω να παραμείνω ένας τέλειος δικαστής. Θά άναστατώσω τον κόσμο, άν παρουσιαστή άνάγκη. Η δικαιοσύνη διαθέτει μέσα αλάνθαστα. Άν ο Μισέλ Κασταρενί είχε άθώος, πιστέψατέ με πως θα είμαι πολύ εύτυχης να σας τον ξαναδώσω. Δυστυχώς ή άποδείξεις που ύπάρχουν εναντίον του είναι τρομερές.

Η Ρόζα άνωρθώθηκε περήφανη και μεγαλοπρεπής, άνάμεσα στα δάκρυά της.

— Άν θέλετε να σας θεωρώ φίλο μου, κύριε, άπάντησε με τόνο ξερό, μη μου ξαναπείτε ποτέ, ότι ο Μισέλ είναι ένοχος.

Ο φρόνιμος άνακριτής άλλαξε άμέσως κουθέντα.

— Ξέρετε, δεσποινίς, ρώτησε, άν κανένας άλλος, έκτός από την κόμισσα 'Ιωάννα και τον μηνητήρα της, ήξερε αυτό το σπουδαίο μυστικό για το οποίο μου μιλήσατε;...

— Κανένας ζώντανος άνθρωπος δεν το ήξερε. Φαίνεται μόνο πως ο κόμης ντ' Αρκιζάν, ο σύζυγος της 'Ιωάννας, θά το έμαθε λίγον καιρό, πρό του θανάτου, γιατί παρεκάλεσε την αδελφή μου να προσκαλέση τον κ. Ζερβαί εδώ. Ο κόμης ήταν τότε τόσο άρρωστος, ώστε κατά τη διάρκεια των λίγων ημερών που μεσολάβησαν μεταξύ της προσκλήσεως της 'Ιωάννας και της άφίξεως του κ. Ζερβαί, δεν έκανε άλλο παρά να επαναλαμβάνει: «Ά! φθάνει να τον δω πριν πεθάνω!...»

— Και τότε είδε τον κ. Ζερβαί, όπως έπιθυμούσε; ρώτησε ο άνακριτής.

— Μάλιστα. Ο κ. Ζερβαί έφτασε την παραμονή ακριβώς του θανάτου του κόμης. Πέρασε όλη την νύχτα πλάι στο προσκέφαλό του μαζί με την 'Ιωάννα. Κατά τις δύο το πρωί, ο κόμης ντ' Αρκιζάν με προσκάλεσε και μένα κοντά του. «Όταν μπήκα μέσα, είδα την 'Ιωάννα και τον κ. Ζερβαί γονατισμένους μπροστά του. Ο κόμης είχε άπλώσει τα τρεμάμενα χέρια του στα κεφάλια τους.

— Ρόζα, κόρη μου, μου είπε, θέλω να παρασταθής σ' αυτό που θα κάνει για να το θυμηθής στην άνάγκη. Αυτός έδω — και έδειξε τον κ. Ζερβαί — είναι ο σύζυγος που προορίζω για την πολυαγαπημένη μου 'Ιωάννα. Είναι άξίος της και θά την κάνει εύτυχισμένη. Τους εύλογώ και τους δύο!

»Σας εύλογώ και τους τρεις! έπρόσθεσε άπλάνωντας τα

χέρια του και προς το μέρος μου. Έσένα, παιδί μου Λεόν, που σέ γνώρισα πολύ άργά, και σάς κόρη μου που άφιέρωσατε τη νεότητά σας για να κάνετε εύτυχισμένο ένα φτωχό γέρο σαν έμένα.

»Η 'Ιωάννα κι' εγώ κλαίγαμε. Κι' ο κόμης έπρόσθεσε με μιά έκφραση χαράς που δεν θά την ξεχάσω ποτέ:

«—Ο Λεόν είναι ο σύζυγος, που θά σου διάλεγα κι' εγώ ο ίδιος, 'Ιωάννα μου λατρευτή... Είναι ο σύζυγος, που σου προώριζε ευθύς έξ άρχής ή μοίρα... Ά! το πεπρωμένο δημιουργεί πολύ παράδοξες έκπληξεις.

— Και τί συμπεράνατε απ' όλα αυτά, δεσποινίς; ρώτησε ο άνακριτής ντέ Βιντάλ.

— Τίποτε, κύριε, έκτός από το ότι ο κόμης ήξερε όλη την ιστορία του κ. Ζερβαί.

— Ά! Θά μπορούσατε τώρα να μου πείτε που γνώρισε ή κόμισσα τον κ. Ζερβαί;

— Όχι, αυτή ή συνάντησις και τα διάφορα γεγονότα, που έπακολούθησαν, δεν έχουν καμμία σχέση με την παρουσία ή ύπαρξή, κι' άρκίστησα στη φτωχή μου 'Ιωάννα να μη μιλήσω ποτέ σχετικώς σέ κανένα.

Ο άνακριτής δεν έπέμεινε.

«— Δεν βλέπω, σκεφτόταν, σέ τί αυτός ο κ. Ζερβαί θά μπορούσε να μάς φανή χρήσιμος. Άν γράψω στο Παρίσι, θά μπόρεσω να μάθω ποιός ακριβώς είναι. Όσο για το μυστικό, που υπήρχε μεταξύ αυτού και της κόμισσης θά είναι χωρίς άλλο καμμία έρωτοδουλειά. Όσο ή κόμισσα να είχε άποκτησει κανένα παιδί μαζί του — έπρόσθεσε με το σκεπτικισμό του άνθρώπου του συνθημιμένου να θέλει άπό κοντά τις ανθρώπινες άδυναμίες. Όλ' αυτά όμως έλαχιστα ενδιαφέρουν!... Μά τί ώραία που είναι αυτή ή μικρή Ρόζα... Διάβολο!... Τί μάτια!... Και, μαζί μ' αυτά, τόσα άκαταμύρια... Πόσο γρήγορα θά γινόντου άρεοπαγίτης με μιά τέτοια σύζυγο...»

Αυτές ή ιδέες άπασχολούσαν τον κ. ντέ Βιντάλ περισσότερο από την ένοχη ή την άθωότητα του Μισέλ. Γιατί ήταν πειά άναμφισβήτητο ότι ή Ρόζα κληρονομούσε, όλη ή μεγάλη περιουσία της 'Ιωάννας. Ο Άντουάν Φλαμαρέν έβγαζε όλο τον πύργο, απ' τις σοφίτες ως τα ύπόγεια, μά δεν μπόρεσε να βρή πουθενά το παραμικρό χαρτί, που να μπορούσε να συντελέσει στην άκύρωση της διαθήκης που παρουσίασε ο συμβολαιογράφος Πιζέν.

Καθώς ο Άντουάν έκανε αυτές τις έρευνες που άπαιτούσαν την παρουσία του στον πύργο, του συνέβη μιά περίεργη περιπέτεια.

Η Ρόζα, άφοι φρόντισε να κηδευθή χριστιανικά ο γέρο Κασταρενί περιμάζεψε στον πύργο τον Σουλθαίν, τον ήλιθιο και έκτρωματικό αδελφό του Μισέλ. Τον έμπιστεύθηκε στη Μενίνα, στην άγαθή καρδιά της οποίας θρικόταν με το δική της. Ο Σουλθαίν, ο οποίος θρήκε στον πύργο ζέστη, καλή τροφή, δεν ήταν ποτέ τόσο εύτυχισμένος.

Μά δεν έγκαταστάθηκε μόνος κοντά στο πελώριο τζάκι των μαγειρειών, όπου του έδωσε θεοί ή Μενίνα: Ο Λαμπρί, ο σκύλος του Κασταρενί, ο οποίος ήταν πειά χωρίς άφέντη, τον άκολούθησε.

Ο Λαμπρί έξουικειώθηκε γρήγορα με τους υπηρέτες του πύργου, οι όποιοι τον περιποιούντουσαν για να εύχαριστήσουν τη Ρόζα. Τους έμαθε όλους, υπηρέτες και εργάτες που δούλευαν στα έξαρτήματα και στα κτήματα του άρχοντικού, και μόλις τον φώναζαν, έτρεχε κοντά τους σαλεύοντας την ουρά του με χαρά.

Μά τρεις μέρες μετά την έγκατάστασή του στα μαγειρεία, εξαφνα, χωρίς φανερή αίτία, ο Λαμπρί έβγαλε ένα ουρλιασμα τρομερό κι' ώρμησε προς την πόρτα της κουζίνας που εύτυχώς ήταν κλειστή, ενώ ή τρίχες του είχαν άνορθωθεί και τα μάτια είχαν γίνει κατακόκκινα.

— Τί είναι λοιπόν; ρώτησε ο Μαθιέ, ο άρχιθαλαμηπόλος.

— Άκουσε ένόνος.

«Ω! Είναι ο δόκτωρ Μόθ, ο άνακριτής κι' ο συμβολαιογράφος... Τους ξέρει και τους τρεις και ποτέ δεν τους γαυγίζει!...

— Ναί, μά είναι μ' αυτούς τους κυρίους κι' ο μαρκήσιος Άντουάν και είναι, μου φαίνεται, ή πρώτη φορά που τον θλέπει.

— Ήσυχία, Λαμπρί!... φώναξε ο Ζαννουέ. Έδώ, θρικόσκοι!

Μά το ζώο, που ήταν τόσο υπάκουο συνήθως, δεν τον άκουσε...

Μη μπορώντας να σαλέψη την κλειστή πόρτα, πήδηξε έξω από ένα άνοιχτό παράθυρο, βγήκε στον κήπο κι' άνεβαίνοντας γρήγορα-γρήγορα τα σκαλιά της εισόδου, μπήκε με μανιασμένα γαυγίσματα στον αντίθαλαμο.

Ο άνακριτής, ο δόκτωρ Μόθ, ο συμβολαιογράφος κι' ο

μαρκήσιος Φλαμαρέν θρικόκντουσαν εκεί μαζί με τον Άρμάνδο Ντυτίλ, ο οποίος περνούσε όλο σχεδόν τον καιρό του στον πύργο.

Ο Λαμπρί τους διέσχισε σαν άστραπή, ρίχνοντας σχεδόν κάτω τον δόκτωρ Μόθ, κι' ώρμησε εναντίον του Άντουάν Φλαμαρέν διατεθειμένος να τον καταβροχθίσει.

Ο Άρμάνδος είδε την όρμη του ζώου και μάντεψε κάπως το σκοπό του.

Καθώς λοιπόν περνούσε από μπροστά του, προσπάθησε να τ' άρπάξει από τον τράχηλο. Δεν μπόρεσε, μά κατώρθωσε να κόψη την όρμη του.

Έτσι ο σκύλος, αντί ν' άρπάξει απ' το λαιμό τον Άντουάν Φλαμαρέν, τον άρπαξε απ' το χέρι.

Ο μαρκήσιος έβγαλε ένα ουρλιασμα πόνου, ενώ ο Λαμπρί έχανε τα δόντια του στις σάρκες του, μουγκρίζοντας συγχρόνως άγρια.

Ο άνακριτής ντέ Βιντάλ, ο συμβολαιογράφος κι' ο γιατρός είχαν τραβήξει τρομαγμένοι στο βάθος του διαδρόμου.

Η Ρόζα, που έτρεξε, άκούγοντας το θόρυβο, τά μάντεψε όλα με μιά ματιά.

Μά δεν κουνήθηκε καθόλου. Καθώς ήταν όρθια στο κατώφλι της πόρτας, με το κεφάλι της γυρμένο έλαφρά προς τα πίσω, με τα μάτια τευτωμένα, θάλεγε κανείς θλέποντάς την έτσι ότι κάθε κραυγή του Άντουάν την έκανε να νοιώθει ένα άίσθημα θαθείας χαράς.

Μόνος ο Άρμάνδος είχε το θάρρος να τά θάλλη με το σκύλο. Και κατώρθωσε, τέλος, να τον δαμάσει. Τον τράβηξε διά της βίας απ' το λαιμό και ενώ έκείνος μουγκρίζει άκουα με μανία, τον έπληξε σ' ένα σκοτεινό κάμαρακι, όπου τον έκλεισε.

— Σκοτώστε αυτό το φριχτό ζώο! φώναξε ο μαρκήσιος του Μαρσετάν, έξαλλος, ενώ αίματα κυλούσαν από τα δαγκωμένα μέλη του. «Ω! φτάνει να μην είναι λυσσασμένο!

Η Ρόζα προχώρησε τότε ψυχρή και γεμάτη άξιοπρέπεια.

— Αυτό το σκυλί μου άνήκει, κύριε, είπε. Και δεν θά το πειράξω κανείς... Έξ άλλου άν το σκοτώσουν πώς θά μπορούμε να μάθουμε άν είναι λυσσασμένο... Η φρόνησις έπιδάλλει να το επιθλέψουμε...»

»Ακούσατε, δεν είν' έτσι; έπρόσθεσε, άπειθυναμένη πως τους υπηρέτες που είχαν τρέξει απ' όλες τις μεριές.

Έκείνοι άπομακρύνθηκαν. Είχαν καταλάβει.

— Είναι περίεργο, είπε η Ρόζα πλησιάζοντας το μαρκήσιο, όταν έμειναν σχεδόν μόνοι. Ο Λαμπρί σας δαγκώνει στο μπράτσο και το στήθος, δεν είν' έτσι; Στα ίδια μέρη άκούω ή φτωχή μου 'Ιωάννα είχε τις περισσότερες πληγές.

Και, καθώς έλεγε αυτά τα λόγια, τά φλογερά της μάτια είχαν καρφωθεί μέσα στα δικά του.

Ο Φλαμαρέν άνασκήρτησε και, χωρίς να προφέρει λέξη, θρικόκνθηκε προς τα μαγειρεία για να παρακαλέση τη Μενίνα να έπιδείξει τις πληγές του.

Ο Άρμάνδος Ντυτίλ τον άκολούθησε.

—Σας εύχαριστώ πολύ, κύριε, το είπε ο Άντουάν με γωνή στοργική. Μου φαίνεται πως μου σώσατε τη ζωή. Ελάτε λοιπόν στην κατοικία μου, στην Καστανιέρ, για να μπορέση ή κόρη μου ή Ζιλμπέρτ να σας έκφραση την εύγνωμοσύνη της.

—Είστε πολύ καλός, κύριε μαρκήσιε, άπάντησε ο νέος. Μά ή Ρόζα δεν έχει παρά μόνο έμένα και, υπό τις σημερινές συνθήκες, δεν μπορώ να την αφήσω.

Ο Άντουάν δεν έπέμεινε περισσότερο.

Η έρευνες θάσηξαν όχτώ μέρες στον πύργο του Τούζα, μά ούτε καμμία καινούργια ένδειξις άνακαλύφθηκε, ούτε άλλη διαθήκη.

—Κόρη μου, είπε ο Άντουάν στη Ζιλμπέρτ ξαναγυρίζοντας στην Καστανιέρ, όταν τελείωσαν όλα, είναι περιττό να κλαίς ή θεία σου την 'Ιωάννα τόσο... Δεν σ' αγαπούσε... Η δυστυχισμένη σ' άποκλήρωσε... «Ός την τελευταία στιγμή έλπια να θρω μία μεταγενέστερη διαθήκη μά γελιόμουν... Δεν άφησε ούτε μιά πεντάρα σέ σένα, σέ μς, που είμαστε οι μόνοι της συγγενείς. Και το έκανε αυτό για να πλουτίση αυτήν την παλιο-Ρόζα, την έρωμένη ενός δολοφόνου...»

Η Ζιλμπέρτ κύτταξε τον μαρκήσιο. Η λύσσα του έκανε προσωποπώ το άντιπαθητικό του πρόσωπο.

Η κατάπληξις της ήταν τόση, ώστε άπόμεινε άφωνη...

Ο πατέρας της ήταν αυτός που είχε έξαγριωθή τώρα γιατί δεν του άφησε την περιουσία της ή πεθαμένη του άδελφή, ο πατέρας της που είχε διακηρύξει ότι δεν ήθελε με κανένα τρόπο αυτή την περιουσία; Ο πατέρας της που ο-

λος ο κόσμος τον συνέχαιρε για την άφιλοκέρδειά του;...

— «Ω, πατέρα! φώναξε. Μά έμείς είμαστε κιόλας πολύ πλούσιοι!... Άντί λοιπόν να όνειρεύεσαι καινούργια έκατομύρια για μένα, θά μ' έκανες άπεναντίας εύτυχισμένη άν ήθελες να μοιράσης στους φτωχούς τα τρία τέταρτα της περιουσίας σου...»

»Έξ άλλου αγαπούσε τόσο την 'Ιωάννα, ώστε τά χρίματα που ο θάνατός της θά σ' έκανε να κληρονομήσης, σου προκαλούσαν φρίκη... Έσύ ο ίδιος το έλεγες αυτό...»

Ο μαρκήσιος δεν άπάντησε.

Μά για πρώτη φορά στη ζωή του, έσπρωξε άπότομα την κόρη του.

Έκείνη έφυγε σαν τρελλή προς την κάμαρά της.

— Η 'Ιωάννα πέθανε! φώναξε, όταν θρέθηκε εκεί, ή Ρόζα με μισεί, ο Άρμάνδος δεν έρχεται πειά στο σπίτι μας, ο πατέρας μου δεν με αγαπά πειά... Ω! πόσο δυστυχισμένη είμαι! Τι θά γίνω; Τι θά γίνω;

ΧΙ

ΤΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟ

Η άνάκρισις εξακολούθησε, γοργή και άδυσώπητη. Η κοινή γνώμη ήταν έξαγριωμένη εναντίον του Μισέλ.

Στο Μαραμπά, όπου τον κρατούσαν φυλακισμένο, ο άνακριτής πήγαινε και τον έξέταζε στη φυλακή του. Δεν του μούσε να τον αφήση να διασχίση την πόλη, έστω και με συνοδεία πολλών χωροφυλάκων, γιατί το πλήθος, μαινόμενο εναντίον του, θά τον άρπαζε από τα χέρια των φυλάκων του για να τον κατασπαράξει.

Έν τω μεταξύ, ο δυστυχισμένος νέος εξακολουθούσε να δίνει τις ίδιες άπαντήσεις, που έδωσε και κατά την πρώτη του άνακρισι.

Τα μάτια του είχαν γίνει πιο λαμπρά, ή δψι του, άδυνατισμένη φαίνόταν πιο μακρυνά και πιο σοβαρή. Μονάχα, ή καρτερική του έκφρασις δεν είχε αλλάξει.

— Τίποτε δεν θά με σώση! έλεγε στο δικηγόρο του, έξηγώντας του την ύπόθεσι. Όλα είναι εναντίον μου.

— Μά το μαχαίρι και το τσεκούρι;... Πώς έξηγείς ότι τά όπλα αυτά που χρησιμοποιήθηκαν για το έγκλημα, ήταν του πατέρα σου;...

— Θυμάμαι καλά ότι είχα κλείσει την πόρτα, όταν έφυγα από την καλύβα του πατέρα μου για να πάω να πάρω την κόμισσα απ' τον πύργο. Ξαναγυρίζοντας μαζί της, βρήκα την πόρτα αυτή άνοιχτή. Φαίνεται πως ο δολοφόνος, μπήκε μέσα κατά τη διάρκεια της άπουσίας μου και πήρε τά δύο όπλα...

— Και το κουμπί, αυτή την τρομερή άπόδειξι, το κουμπί του σακκακιού σου, που θρέθηκε στα χέρια του δολοφόνου... Τι λές γι' αυτό;

— Ο Μισέλ έψαξε τους ώμους του.

— Δεν ξέρω, άπάντησε. Φτάνει αυτό για να έξηγηση πόσο άδυσώπητη είναι ή μοίρα εναντίον μου.

— Δεν ύποψιάζεσαι κανένα, ρώτησε ο δικηγόρος, ως τον πραγματικό δράστη του έγκλήματος, για το οποίο σέ κατηγορούν;

— Όχι. Έξ άλλου, για ποίο λόγο να μιλήσω;... Δεν ύπάρχει καμμία ένδειξις εναντίον τρίτου... Όλες ή ένδειξεις είναι εναντίον μου.

—Μά τί πήγαμε να κάνω στο Ρίσκλ; Γιατί δεν θέλησες να όμολογήσης το σκοπό της μεταθάσεώς σου εκεί;

— Γιατί είναι τόσο άπίθανος, ώστε δεν θά με πιστέψουν...

Ο πατέρας μου είχε... είχε κλέψει μιά φτωχή οικόγυνεια, που κατοικούσε εκεί. Ίρίν πέθανε, όμολόγησε τη φριχτή πράξι που στήν κυρία κόμισσα, ή οποία μου παρέδωσε το πορτοφόλι της με εννιάκόσια πενήντα έπτά φράγκα για να πάω άμέσως και να επανορθώσω το έγκλημα του πατέρα μου... Έφυγα με τα χρήματά, μά με συνέλαβαν πριν φτάσω άκόμα στον προορισμό μου και βρήκαν τά χρήματά επάνω μου. Σε ποιόν θέλετε να δηγηθώ αυτά τά πράγματα;... Ποιός θά τά πιστέψη; Όλα, όλα σας λέω, είναι εναντίον μου.

Και το δυστυχισμένο παλληκάρι χαμήλωσε το κεφάλι του.

Μά αυτές ή συνομιλίες που παναλαμβανόντουσαν συχνά, έκαναν τέλος, εντόπως στον κ. Ζιλβιέ, τον δικηγόρο του. Ήταν ένας από τους καλλιτέρους δικηγόρους της Γουλούζης, απ' όπου ή ίδια ή Ρόζα πήγε και τον έφερε. Μελέτησε προσεχτικά την ύπόθεσι και μόνο κατά την έπιμονή της νέας, δέχτηκε να την αναλάβη. Πιστεύε τότε τον Μισέλ ένοχο...

(Ακολουθεί)

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΑ ΑΠΡΟΟΠΤΑ ΤΩΝ ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η κυρία Μπάνκς, σύζυγος πλούσιου διοικητή της αμερικανικής πόλεως Κατούσα, της πολιτείας Όρεγκόν, κί' ευτυχώς μητέρα τεσσάρων υγιεινών παιδιών παραπονιόταν για διαφόρους αλλοιώτους πόνους στην κοιλιά, κατά το τελευταία αυτά τρία χρόνια.

Είχε κυτταχθή έπιμελώς απ' τους διαπρεπότερους Ιατρούς της πόλεως της και των γειτονικών επίσης πόλεων. Άλλοι όμως της έθρισκαν έντεροκολίτιδα, άλλοι της έθρισκαν δυσπεψία, κι' άλλοι απέδιδαν αυτούς τους πόνους της σε τοπικό κρυολόγημα. Κανένας όμως δεν μπορούσε να τη γιατρέψει, αν κι' όλοι την πότιζαν με απερίγραπτα φάρμακα και τη θασάνιζαν επί τρία χρόνια με διάαιτες αυστηρές και με διάφορα καταπλάσματα.

Επί τέλους, ο σύζυγός της άπελπισμένος, την πήγε στη Νέα Υόρκη και την είσήγαγε στο περίφημο «Δημοτικό Νοσοκομείο» της πόλεως αυτής. Εκεί οι Ιατροί παρ' όλες τις «κλινικές» εξέτασεις και τις διάφορες αναλύσεις αίματος και ούρων, δεν μπορούσαν επίσης να ανακαλύψουν τη μυστηριώδη αίτια των άφορητων πόνων στην κοιλιά της κυρίας Μπάνκς.

Και ο δόκτωρ Κρόσσεν, τότε, έχοντας τη γνώμη, ότι ασφαλώς θα επρόκειτο πειά περί καρκίνου, ακτινογράφησε έπιανελημένως τη δυστυχή άσθενή στο μέρος εκείνο της κοιλιάς της.

Εκθαμβοί κατόπιν οι Ιατροί, είδαν απ' την ακτινογραφία, ότι στο μέρος εκείνο φαινόταν μία σκιά, άπαράλλαχτη με μακρύ ψαλίδι μεγέθους μίας σπιθαμής δόκκληρης σχεδόν. Τους φάνηκε άνεξήγητη κι' άλλόκοτη αυτή ή σκιά, ή οποία δεν έμοιαζε καθόλου με τη σκιά κακοήθους καρκινικού όγκου των σπλάγχων.

Κι' αποφάσισαν — χωρίς να πουν τίποτε στην κυρία Μπάνκς — να της κάνουν μία έγχείρησι στο σημείο εκείνο, για να δουν «επί τόπου» και στην πραγματικότητα, περί τίνος ακριβώς επρόκειτο.

Τό αποτέλεσμα της έγχειρήσεως υπήρξε άπροδόκητο. Ο δόκτωρ Κρόσσεν έβγαλε απ' την κοιλιά της κυρίας Μπάνκς ένα αυθεντικό χειρουργικό ψαλίδι, μήκος μίας σπιθαμής, δούτο στις άκρες του και καλοακονισμένο!

Πώς θρέθηκε εκεί αυτό τό μυστηριώδες ψαλίδι;

Όλα εξήγηθηκαν, όταν ή εκθαμβή κυρία Μπάνκς έδήλωσε ότι πρό τριών δλοκλήρων χρόνων είχε κάνει μία έλαφρά έγχειρησι σκοληκοειδίτιδος στην πατρίδα της. Ασφαλώς, λοιπόν, ο άφηρημένος εκείνος χειρουργός είχε ξεχάσει τό φοβερό ψαλίδι του στην κοιλιά της άσθενους κι' έρραψε την πληγή της άφρονώντας τό μέσο!

Κ' έγινε άκόμα ένα από τά άνεξήγητα μυστήρια της επι-υτήμης, πώς μπόρεσε να μείνη επί τρία δλόκληρα χρόνια τό κοφτερό και αίχμηρότατο εκείνο ψαλίδι μέσα στα σπλάγχνα της κυρίας Μπάνκς, χωρίς να της προξενήση κανένα θανάσιμο τραύμα!

Ο δόκτωρ Μάξ Θόρεκ, άρχίατρος-χειρουργός του «Πολιτικού Νοσοκομείου» του Σικάγου, αναφέρει πολλά αυθεντικά χειρουργικά άπρόοπτα εις θάρος διαφόρων άσθενών, εκ μέρους των άφηρημένων χειρουργών. οι όποιοι τους έγχειρήσαν. Μερικά απ' τά άπρόοπτα αυτά, τά αναφέρουμε στους άναγνώστας μας, σταχυολογώντας τα απ' τό περιπούδαστο έργο του δόκτορος Θόρεκ, τό όποιο επιγράφεται: «Χειρουργικές πλάνες κι' άφ' η ρ η μ ά δ ε ς».

ΤΗΣ ΔΩΡΟΘΕΑΣ ΝΤΥΚΑ

ΤΗΣ ΔΩΡΟΘΕΑΣ ΝΤΥΚΑ

Λοιπόν ο κατάδικος Ουάρντεν Λιούις Λόου, κρατούμενος στις φυλακές του Σιγκ-Σιγκ για ληστεία, είχε διαπληκτισθή κάποια ήμέρα μ' έναν συγκατάδικό του και έτραυματίσθη βαθεία στον μηρό μ' ένα κοφτερό χονδρό γυαλί σπασμένο μπουκαλιού. Αναίσθητος απ' την αίμορραγία της βαθυτάτης πληγής του, μεταφέρθηκε στο Ιατρείο των φυλακών. Κι' εκεί ο Ιατρός του έπλυνε την πληγή ως τό βάθος της για ν' άποφύγη τη μόλυνσι, κ' ύστερα την έρραψε έπιμελώς.

Εγινε καλά, ο κατάδικος αυτός. Ύστερα όμως από έξη δλόκληρα χρόνια, κι' ενώ έκόντευε πειά να έκτίση την ποινή του, είδε με κατάπληξι να έμφανίζετο κάποιος μικρός όγκος, εκεί στο μέρος της πληγής κι' έπουλωμένης πληγής του μηρού του. Κι' ο όγκος εκείνος, όσο περνούσαν οι μήνες, τόσο και μεγάλωνε περισσότερο, σαν κάτι να άνεβαίνει σιγά-σιγά από μέσα απ' τις σάρκες, τεντώνοντας συγχρόνως πιά πολύ τό σκουρόχρωμο και γυαλιστερό δέρμα της ούλης εκείνης.

Αδυνατώντας να εξήγηση τό φαινόμενο αυτό, ο κατάδικος, τό όποιο άρχιζε συγχρόνως να του προξενή άνυπόφορη «φαγούρα», παρουσιάστηκε στον Ιατρό των φυλακών — ο όποιος είχε άλλάξει, έντωμεταξύ, και ζήτησε την έπιστημονική του γνώμη. Ο Ιατρός εξέτασε παρανεμεμένους τόν όγκο αυτόν της ούλης, δίχως να μωρή να δώση μία εξήγησι ίκανοποιητική. Κι' άποφάσισε, επί τέλους, να κάνει μία μικρή χειρουργική επέμβασι με τό νυστέρι του, σχίζοντας τό φουσκωμένο εκείνο σημείο της έπουλωμένης πληγής του μηρού.

Μ' έκπληξι τότε είδε, ότι ο όγκος προερχόταν από ένα μικρό σφουγγάρι, σχεδόν άπολιθωμένο πειά!... Τί είχε λοιπόν συμβή;

Ο προηγούμενος Ιατρός, ο όποιος πρό έξη χρόνων είχε πλύνει με άντισηπτικά την πληγή του κατάδικου, την έρραψε κατόπιν, έχωνώντας, έντωμεταξύ, στο θάθος, ένα απ' τά μικρά σφουγγάρια του. Τό σφουγγάρι εκείνο, εύκαμπτο και μαλακό καθώς ήταν, έμεινε στο θάθος της πληγής χωρίς να την ενοχλή καθόλου. Σιγά-σιγά όμως όσο περνούσαν τά χρόνια, ή θεραπευμένη πειά σάρκα του μηρού άρχισαν να ενοχλούνται απ' τό παρείσαστο και άνεπιθύμητο σφουγγάρι, σπρώχνοντάς το έτσι πρὸς την επιφάνεια του μηρού.

Κατά τόν τρόπο αυτόν, έφτασε επί τέλους τό σφουγγάρι ως έξω στην επιδερμίδα και σχηματίστηκε έτσι τό παράξενο εκείνο έξόγκωμα τό όποιο δεν μπόρεσε να εξηγήση ο άτυχής κατάδικος.

Μά μόνο αυτό τό έξωφρενικό αναφέρει στο βιβλίο του ο δόκτωρ Θόρεκ:

«Όχι. Αναφέρει άκόμη, ότι στη χειρουργική κλινική του «Ιατρικού Ίνστιτούτου» των Παρισίων έγχειρίστηκε κατά τό 1931, ο Γάλλος άμπελοργός Ζάν Μερριότ, καταγόμενος από ένα χωριό της Καμπανίας. Έπασχε από πρήξιμο του όμφαλου και μετά την σχετική έγχείρησι στο μέρος εκείνο της κοιλιάς του, γύρισε καλά στην πατρίδα του. Δυό χρόνια άργότερα όμως άρχισε να αισθάνεται άφορητούς πόνους, γύρω από την έπουλωμένη πληγή του όμφαλου του. Αναγκάστηκε να έπιστρέψη πάλι στο Παρίσι και να εισαχθή στην ίδια εκείνη κλινική, όπου κατόπιν νέας έγχειρήσεως έβγαλαν από τό έξόγκωμα της κοιλιάς του τά... ματογυάλια του χειρουργού που του είχε κάνει την πρώτη έγχείρησι και τά είχε ξεχάσει μέσα στην τομή!...

Η χειρουργική κατά τόν μεσαίωνα. Πώς επιδιδόναν οι γιατροί τά πόδια των... Ευμάτων των! (Γκραβύρ της εποχής)

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΕΝΑΔΕΣ

ΤΟΥ LEON GOZLAN

Θ Α σάς έτυχε ίσως να περάσετε απ' τόν δρόμο του Βορρά, ο όποιος διέρχεται διά του Σαιν-Ιτενίς. Στο δρόμο αυτό στ' άριστερά βλέπει κανείς ένα πυργίσκο από σχιστόλιθο και τείχη παλαιά που τά σκεπάζει σήμερα πλέον ο κισσός. Άκόμη υπάρχει κοντά σ' αυτά ένα μαμπάλαιο παρεκκλησάκι με νωμαχτιστά τζάμια. Στο μέρος αυτό ύπήρχε άλλοτε τό περίφημο παρθεναγωγείο του Έκουέν.

Τό παρθεναγωγείο του Έκουέν τό είχε ιδρύσει ο Μέγας Ναπολέων επί της αυτοκρατορίας του, ύπερ των θυγατέρων των άνδρειοτέρων του στρατιωτών, οι όποιοι εις άντάλλαγμα του αίματος που έχυσαν ύπερ της πατρίδος, ει-τάλλαγμα του Έκουέν δεν άνήκαν έλες σε μεγάλες οικογένειες, σε οικογένειες ίσως στρατιωτικής δόξης. Ήσαν, έν τούτοις, εύτυχημένα, γιατί ή φιλία των δεν άνεγνώριζε διαφορές.

Η κόρη του άνθυπολοχαγού εφώναζε με τή γλυκύτατο όνομα της «άδελφής» την θυγατέρα του στρατηγού, ή κληρονόμος στρατάρχου τινός της Γαλλίας, ή ως έμπιστο της παιδικής της φιλοδοξίας την όρφανήν άπλυνε στρατιώτου, φονευθέντος εις τό Βαγκράν. Ο Ναπολέων ένεθάρρυνε την ίσοτητα αυτήν. Όταν έπισκέπτετο τό Έκουέν, έχαιρείετο με σεβασμό και χωρίς διάκρισι του βαθμού των πατέρων τους, έλες αυτές τις νέες των όποιών έκαλείτο «πατέρας». Τις έπλησίαζε έλες μ' άγάπη, θυγατέρες στρατηγών και θυγατέρες στρατιωτών και τους έλεγε συγκινημένως:

— Ο πατέρας σου ήταν μαζί μου στη διάδασι τοι Έλ-γιού Βερνάρδου, έιάχετο πρό δώδεκα ώρων, όταν δέ του είπα ν' άποσυρθή αυτός μου άποκρίθηκε: «Είνε αδύνατον, έχασα τό πόδι μου και θά μου τό πληρώσουν!...» Να είσαι λοιπόν καλή, κόρη μου, όπως εκείνος ήταν άνδρείος.

Σέ άλλη πάλι έλεγε:

— Χαίρε, κόρη μου, ο πατέρας σου προ-διόσθηκε συνταγματάρχης επί του πεδίου της μάχης!

Σ' άλλες δέν έλεγε τίποτε. Τις έσφιγγε όμως στην άγκαλιά του κι' έκλαγε.

Μεταξύ των νέων αυτών μαθητιών ήσαν και τρεις των όποιών ή φιλία ήταν τόσο στενή, ώστε τις άνέφεραν ως παράδειγμα. Η τρεις αυτές μαθήτριες όνομαζόντο Μαρία, Κλαρίσσα και Όρτενσία. Η Μαρία ήταν κόρη ενός φτωχού άνθυπολοχαγού, ο όποιος έχασε την θρασί του από μία έκπυροσκόρτησι στις έκατρατείες του Ρήνου. Η Κλαρίσσα ήταν κόρη ενός στρατηγού από εκείνους, τους όποιους ο πόλεμος είχε πλουτίσει και στους όποιους ο Ναπολέων είχε δώσει ήγεμονίες. Η Όρτενσία, ή τρίτη φίλη, ήταν ένδοξοτάτης καταγωγής.

Άγνωσ αν ή τρεις φίλες ήσαν ή καλλίτερες μαθήτριες στο παρθεναγωγείο. Προώδευαν έν τούτοις ίσα στά μαθήματα και κατά την άπονομήν των θραθειών, μετά τας εξέτασεις ήσαν θέθειες πὸς θ' άκούσουν να φωνάζουν στη σειρά τά τρία όνόματά τους. Έπαιρναν πάντοτε θραθεία και ή τρεις και πάντα έθριαμβεύαν.

Κατά την έορτήν της άπονομής των θραθειών ή Κλαρίσσα και ή Όρτενσία έδέχοντο τά συγχαρητήρια των παρισταμένων και κατεχειροκροτούντο. Μόνον ή φτωχή μητέρα της Μαρίας έκλαιγε σε μία γωνιά της αίθουσας από συγκίνησι.

Χρόνια πολλά έπέρασαν και ή φιλία των κοριτσιών αυτών δέν ελιγότεψε διόλου, αλλά, έξαφνα, μία μέρα, έπαθαν μία σκληρή δοκιμασία, από εκείνης που και ή άνάμνησι τους γεμίζει με δάκρυα τά μάτια.

Έπρεπε να χωριστούν! Από τις τρεις θά έμεναν ή δύο μόνο. Τί έμελλε να γίνη εκείνη που έφευγε! Τί έμελλε να γίνουν ή δυο που έμεναν! Καμιά πειά εύχαρίστησι γι' αυτές δέν είχαν ή άλλοτε τόσο έπιθυμητές ώρες του θρα-δουό κάτω από τις φιλίες τους του Έκουέν. Έχυναν δάκρυα λυγής καθώς περιπατούσαν πίσω από τά σκεπασμένα από κισσούς τοιχώματα του πύργου και τό παρεκκλησί.

Αυτή που έφευγε ήταν ή Μαρία. Έφευγε γιατί είχε πε-θάνει ή μητέρα της και ο πατέρας της ο άνθυπολοχαγός είχεν ανάγκην της Μαρίας για να τόν συνοδεύη και να τόν

υποστηρίξη.

— Άς ύποσχεθούμε, είπεν ή Κλαρίσσα, ή κόρη του στρατηγού, που σε λίγο έμελλε να άναχωρήση κι' αυτή επίσης από τό Έκουέν, για να μη σε μιά λαμπρότερη κοινωνία, άς όρκιστούμε ότι δ,π και αν μας συμβή στη ζωή να συναντηθούμε μετά δέκα έτη άκριβώς από σήμερα κοντά στο κιγκλίδωμα του Κεραμεικού.

— Ναί, εφώναζε ή Όρτενσία σου τό όρκίζομαι, Κλαρίσσα, σου τό όρκίζομαι, Μαρία. Μετά δέκα χρόνια θά έρε-θώ στο κιγκλίδωμα του Κεραμεικού. Θά είσαι εκεί, Μαρία;

— Άμφιβάλλεις, Όρτενσία; άμφιβάλλεις, Κλαρίσσα;

— Γεώργι, είπεν ή Όρτενσία σε κάποιον από τους κηπουρούς, που έτυχε να είνε εκεί, είσαι μάρτυς του όρκου μας; έγώ, ή Κλαρίσσα και ή Μαρία όρκίζόμαστε να συναντηθούμε μετά δέκα χρόνια την ίδια μέρα, την ίδια ώρα, στο κιγκλίδωμα του Κεραμεικού.

Και έτσι, ή Μαρία έφυγε από τό Έκουέν.

Μετά τρεις μήνες, ή Κλαρίσσα έφυγε κι' αυτή και παντρεύτηκε. Δέν είχε περάσει έτος μετά την άναχώρησι της Κλαρίσσας, όταν έφυγε κ' ή Όρτενσία, έγκατέλειψε τό παρθεναγωγείο της κ. Καμπάν, μόλις τελείωσε τις σπουδές της.

Δέκα χρόνια. Δέκα χρόνια περνούν γρήγορα στον κόσμο και μάλιστα όταν είνε κανείς εύτυχής όπως ή Κλαρίσσα. Όλοι μιλούσαν για την πολυτέλεια του μεγάρου της και για τους εύγενικούς της τρόπους. Τέλος, είχε ριχτή με τόση έπιδειξι στον κόσμο, με τόν άντρα της, έναν από τους πλουσιωτέρους τραπεζίτες της Εύρωπης, ώστε σε λίγο είχαν χάσει τά ίχνη της.

Εάν δέκα έτη είνε μία μέρα στη ζωή μιάς εύτυχμένης γυναίκος, τί είνε τότε για μία μεγάλη δέσποινα, όπως έγινε ή Όρτενσία, που είχε εκατομμύρια, τίτλους και ένα στέμμα άκόμη και κανέναν δέν έ-βλεπε να στέκη πιδ ψηλά απ' αυτή;

Ναί, ή Όρτενσία είχε γίνει βασίλισσα της Όλλανδίας!

Όσο για την φτωχή Μαρία, αυτή δέν είχε ούτε άμάξια, ούτε μέγαρο, όπως ή Κλαρίσσα και ή Όρτενσία, αλλά μονάχα ένα γέρο τυφλό πατέρα να τόν κοιμίζει και να τόν οδηγεί στον ήλιο, τόν όποιο τόσο πολύ αγαπούν εκείνοι που δέν μπορούν να τόν δούν.

Τέλος, δέκα χρόνια πέρασαν και έφτασε ή μέρα, ή έπισημος ήμέρα που ή τρεις του Έκουέν είχαν ύποσχεθή να συναντηθούν μπρὸς στο κιγκλίδωμα του Κεραμεικού, ότι δηποτε και αν τους είχε συμβή στη ζωή τους.

Η ήμέρα αυτή ήταν Κυριακή. Ήταν φθινόπωρο, οι κη-ποι του Κεραμεικού έχρυσίζανε κάτω από τά κίτρινα φύ-λάματα.

Άς σταθούμε κοντά στο κιγκλίδωμα του Κεραμεικού και άς περιμένουμε. Να ή ώρα. Έξη παρά τέταρτο. Κανένας δέν φαίνεται έξη παρά πέντε, κανείς άκόμη. Δέν ύ-πάρχει λοιπόν φιλία στη γή!

Έξη ή ώρα παρά ένα λεπτό, αλλά κανείς, κανείς!

Έξη ή ώρα!

Ένα όχημα με τέσσερα άλογα σταματά και τό πορτάκι άνοίγεται.

Μία κυρία, πολύ νέα άκόμη, κατεβαίνει και κυττάζει γύρω της. Είνε ώρα να είνε ντυμένη πλούσια. Οι διαβάτες την κυττάζουν και την θαυμάζουν.

Η κυρία αυτή είνε ή Μαρία, ή φτωχή Μαρία, ή κόρη του άνθυπολοχαγού που είχε τυφλωθή στην έκατρατεία του Ρήνου. Πώς, είνε τόσο πλούσια; Νά: Η αυτοκρατορία κα-τέρρευσε, ή δέ έπαύθησι απέδωκε στους συγγενείς της Μαρίας τά κτήματα, τά όποια ή έπαύλασι είχε δημεύσει.

Είπαμε ότι δέκα έτη πέρασαν. Η αυτοκρατορία του Ναπολέοντος πέρασε μαζί τους.

Άλλ' ενώ ή Μαρία κυττάδε γύρω της, μία γυναίκα που φορούσε ένα φτωχικό, αλλά καθαρό φόρεμα, την έχαιρεί-σε με σεβασμό και την έπλησίασε με διαταγή. Ήταν ή

(Η συνέχεια στη σελίδα 50)

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ!

Ο ΣΟ προχωρούσε ή νύχτα μιά θαρειά καταχνιά δλο και πλάκωνε τη θάλασσα. Ένα μυστηριώδες χέρι λές κι' έφερνε μαύρους πέπλους στον ούρανό. Ο Ένας διαδεχόταν τον άλλο, κι' έρχόταν στιγμή που οί πέπλοι, πολλοί μαζεμένοι, σχημάτιζαν ένα στερεό και αδιαπέραστο όγκο.

— Διαβολοτύχη! Έκανε ο Γκονέφ, με τό εύθυμο γέλιο του, πούδιωχνε τό φόβο. Βουτηχτήκαμε στην πίσσα, πρέπει ν' ανοίξουμε τά μάτια μας!

Ο Πέτρος, όρθιος στό τιμόνι, άποκρίθηκε με ήρεμία, — Μη φοβάσαι, καπετάνιο... Έχουμε συνήθειο.

Ήταν πραγματικά τό πέμπτο ταξίδι που έκανε τό «Ανθος της Αζόγκ» με πλοίαρχο τον Γκονέφ στις άχτες της Νέας Γής, όπου οί Γάλλοι ψαράδες πάνε νά κερδίσουν τό ψωμί τους και θρίσκουν, όχι λίγες φορές, τό θάνατο. Πέντε χρόνια τώρα όμως, παρά τις τρομερές καταιγίδες και την προδοτική ομίχλη, δέν είχε σμύθει κανένα δυστύχημα στην ώραία φαλαινίδα του Γκονέφ τό «Ανθος της Αζόγκ».

Γι' αυτό, ο Γκονέφ είχε έμπιστοσύνη στό καράβι του, και στους ναύτες του, που τους ένωσε γύρω του ή ίδια άγαπητή γιά τό μαυροκάταρτο καράβι.

Έν τούτοις, εκείνο τό θράδυ, έπρεπε νάχουν καλά τό νού τους. Με τη νύχτα και την καταχνιά που πλάκωνε, δέν μπορούσαν νά δουν ούτε δέκα σπιθαμές μπροστά τους.

Μόνο τό διαπεραστικό σφύριγμα της σειρήνας μπορούσε νά δείχνει τό δρόμο στό πλοίο.

Τιμονιέρης εκείνο τό θράδυ ήταν ο Πέτρος. Μόλις τριάντα έτών, είχε τά καλλίτερα μάτια, τό καλλίτερο αντί και την πιο δυνατή ψυχραιμία άπ' όλο τό πλήρωμα. Ο Γκονέφ ήταν ήσυχος και μόνο γιά τον τύπο, ή άπό συνήθεια, του φώναζε:

— Απόψε, παλληκάρι μου, μην όνειρεύεσαι τους έρωτές σου. Έχε τά μάτια σου τέσσερα!...

Και με την ίδια ήρεμία ο άλλος άπάντησε:

— Όταν πρόκειται νά σώσουμε τό πετόί μας, δέν σκεπτόμαστε τέτοια πράγματα.

Έπειτα άπλώθηκε σιωπή στό κατάρτιωμα. Η θάλασσα ήταν ήρεμη. Δέν άκουγόταν άλλο άπό τό χτύπημα των κυμάτων στην πλώρη.

Τά φώτα του πλοίου έρριχναν στην πυκνή ομίχλη χωρίς αναλαμπές. Τιποτα δέν ήταν πιο θορύ, πιο πένθιμο, πιο μυστηριώδες άπ' αυτή την άτελει ώπ κι' άναστρεφ νύχτα, στην όποια ή γολέττα προχωρούσε ψηλαφητά, σκεπασμένη άπ' την ομίχλη, την όποια διέσχιζε γιά νά ξαναβρή παραπέρα πυκνότερη.

Εύτυχώς ο Πέτρος δέν ήταν τόσο ευαίσθητος σέ τέτοιες άποθαρρυντικές έντυπώσεις. Με τό χέρι σταθερό στό τιμόνι, συγκέντρωνε στον έαυτό του όλη την ψυχή του πληρώματος και κυβερνούσε μ' όλη τη θέλησή του. Ήξερε πόσα καράβια σ' έν τό δικό του έπεσαν πάνω στό υπερωκεάνια, τά θηρία αυτά του Ατλαντικού, και κομματιάστηκαν, χωρίς κανείς άπό τό πλοίο νά τά καταλάβει. Α! διάβολε! σέ τέτοιες περιστάσεις ήξερε καλά νά μη σκέπτεται άλλο τίποτε, κι' ο Γκονέφ ήταν άστείος με τις συστάσεις του. Αυτός! Άνθρωπος του τιμονιού νά σκέπτεται έρωτες! Ασφαλώς ο καπετάνιος ήθελε νά γελάσει κι' ο Πέτρος γελοούσε με τη σειρά του.

Οί έρωτές του!... Μαρία — Ιωάννα την έλεγαν. Ήτο είκοσι χρονών. Κατοικούσε κεί κάτω, στην βρετανική άκτή... στην Ωδιέρνη.

Μά γιατί ο Γκονέφ νά προφέρει αυτές τις λέξεις; Πρό όλιγου τίποτε δέν του θυμίζει τη μνηστή του... τίποτε. Αυτή ή νύχτα δέν τούχε φέρει την εικόνα της.

Και νά που ο καπετάνιος με τ' άστεία του, είχε ζωντανέψει τό παρελθόν και τούχε θυμίσει τά παλιά όνειρα. Έπρεπε ν' άνηυχθή; «Όχι, όχι, δέν θά σκεπτόταν πειά τη Μαρία του, δέν ήθελε δέν είχε δικαίωμα. Έπιασε τό μέτωπό του σάν νά μπορούσε νά διώξει τη σκέψη του μ' αυτό τό κίνημα, και προσηλάθηκε μπροστά του στην ομίχλη.

Η ομίχλη ήταν πυκνή, λευκή, αδιαπέραστη... Ο νέος έν νόμισε πώς έβλεπε μπροστά του μιά άσπρη φορεσιά, τη χλωμάδα μιάς κόρης. Δοκίμασε νά διώξει τά όνειρά του, μά έξαφνα μιά καινούργια ιδέα του έπιβλήθηκε. Ήταν τότε 10 Μαΐου, και στις 10 Μαΐου τον περασμένο χρόνο, έν νάθηκε με την Μαρία — Ιωάννα. Τότε είχαν άρραβωνιαστή. Ένας χρόνος είχε περάσει και κείνο τό θράδυ ήταν ή επέτειος της συγκινητικής εκείνης ήμέρας...

Ο νέος δέν μπορούσε πειά ν' άντισταθή. Μ' έμπιστοσύνη στό γερά του αυτιά, παραδόθηκε στό θελκτικό του όνειρο. Η σκέψη του τον έφερνε στην Ωδιέρνη. Προχωρούσε με μεγάλα θήματα. Άριστερά, ή θάλασσα, κυλούσε τά κύματά της μ' ένα γλυκό ψιθυρο στην άμμουδιά. Δεξιά του άρχιζε μιά σειρά κάτασπρα σπιτάκια. Προχωρούσε... προχωρούσε... άφησε πίσω του τά σπιτία και την γαλανή θάλασσα. Πέρα στό θουνό φαινόταν ένα μοναχικό σπιτάκι άσπρο, στη μέση ένός πολύχρωμου άπ' τά λουλούδια κήπου.

Μιά σιλουέττα λεπτή χαμογελούσε στην πόρτα... Η Μαρία — Ιωάννα. Ο Πέτρος τάχυνε τό θήμα του, διαζόταν νά σφίξει στό χοντρά μπράτσα του τό λεπτό κορμί της μνηστής του και νά της πύ όπως τότε στους άρραβώνια:

— Μαρία μου, είσαι όμορφη και σ' άγαπά!

Έκεί κάτω, όρθια στην πόρτα, εκείνη φαινόταν πώς μάντευε τη σκέψη του. «Άπλωσε τά χέρια της σ' αυτόν κι' εκείνος έτρεχε σάν τρελλός...

Έξαφνα, ένω ο νέος ήταν μόλις λίγα θήματα μακριά της, τό πρόσωπο της Μαρίας άγρίωσε τά χαρακτηριστικά της συσπασήκαν, τό βλέμμα της προσηλάθηκε άπάνω του και με τό χέρι τούκανε σήμα νά σταθή. Προχωρούσε χωρίς νά καταλαβαίνει. Τότε τά χείλη της νεας άνοιξαν και μιά φωνή αλλοιώτικη, δυνατή κι' άπότομη φωνή, τσεμοχτική, άπελπισμένη, άκρούστηκε:

— Στρίψε γρήγορα άριστερά!

Αποσπαστική άπότομα άπό τ' όνειρό του ο Πέτρος και θρέθηκε στό τιμόνι του, μέσα στην νύχτα, στην καταχνιά.

Κρατούσε τό τιμόνι σταθερά, κι' άθελα, ύπακούοντας στην μυστηριώδη φωνή, γύρισε άριστερά μ' όλη του τη δύναμη. Τό καράβι προχωρούσε χοροπηδώντας στό κύματα. Τά πανιά, χάνοντας τον άέρα τους χτυπούσαν ύνατά! Έαφνιασμένοι οί ναύτες τινάχτηκαν κ' ή φωνή του Γκονέφ άκούστηκε.

— Έ, Πέτρο! τί συμβαίνει;

Ο Πέτρος δέν θρήκε καιρό ν' άπάντηση. Άπ' τά δάθη των σκοταδιών φάνηκε ένας πελώριος όγκος, ένα υπερωκεάνιο. Άνάμεσα στην πυκνή ομίχλη μόλις ξεχώριζαν λίγα άσπρά φώτα. Μιά σειρήνα άκούστηκε σφυρίζοντας άδύκωπα. Πέρασε λίγα μέτρα μακριά και χάθηκε στό σκοτάδι.

Χίλιοι κερανοί! γρύλλισε ο Γκονέφ πούχε άνέβει έπάνω. Άν δέν γύριζες έγκαίρως, αυτό τό τέρας θά μάς είχε κόψει στό δυό.

— Να! άποκρίθηκε ο Πέτρος, φτηνά την γλυτώσαμε. Εύτυχώς που με είδοποίησαν!

— Ποιός;

— Μα... σύ, καπετάνιο ή κανένας άλλος. Άκουσα καθαρά μιά φωνή πούλεγε: «Στρίψε γρήγορα άριστερά!» Υπάκουσα κι' αυτό μάς έσωσε.

— Έγώ; μά εγώ κοιμάμουν!

Ρώτησαν τους ναύτες. Κανείς δέν είχε φωνάξει. Κανείς άκόμα δέν είχε άκούσει αυτή τη φωνή.

— Ωνειρεύτηκες; Έκαμε ο Γκονέφ. Άλλως τε λίγο έν διαφέρει, τό κυριώτερο είναι πώς είμαστε ζωντανοί.

Όταν τό «Ανθος της Αζόγκ» πλησίασε στην γαλλική άκτή ο Πέτρος θρήκε σ' όνομά του ένα γράμμα άπό την Ωδιέρνη. Μεταξύ άλλων ή μνηστή του του έγραφε:

«Μιά νύχτα, στις 19 Μαΐου, επέτειο των άρραβώνων μας, σέ όνειρό ηθα. Σ' έβλεπα νά μου χαμογελάς με τό πηδάλιο στό χέρι. Έξω από μού φάνηκε πώς ένα υπερωκεάνιο θά έπρεπε πάνω στην γολέττα σ' ίστε σάν νά μπορούσε νά μ' άκούσης, έφώναζε... Και σ' έσωσα!...

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΣΤΑ ΣΚΑΛΟΠΑΤΙΑ ΕΝΟΣ ΘΡΟΝΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΠΕΝΝΟΛ

Α'

— Τι φοβερή νύχτα!... Τί θύελλα!... Κύριε, δέν θά ήταν φρόνιμο νά ζητήσουμε καταφύγιο σέ κανέναν πύργο ή σέ κανέναν σπίτι και νά περιμένουμε εκεί ώς ότου νά δημερώσει παίζοντας και πίνοντας;

— Τί με μέλει γιά τη νύχτα και την καταγίδα!...

— Κύριε, ο μανδύας σας στάζει νερά, ο άέρας άρπαξε τό φτερό του καπέλλου σας, τό άλόγο σας άνορθώνεται στη λάμψη των κεραυνών και τό μούγκρισμα της θάλασσας τρομάζει τό δικό μου...

— Ο άέρας θά στεγνώσει τον μανδύα μου και στη θέσι του φτερού που μου άρπαξε ο άνεμος, θά θάλω άλλο. Όσο γιά τ' άλόγα μας, άν οί κερανοί και ή θύελλα τά τρομάζουν, άν άρνηθούν νά προχωρήσουν, θά άφιπνέσουμε και θά εξακολουθήσουμε τό δρόμο μας πεζοί.

— Άρέντη, άφέντη! Γιά όνομα του Θεού!...

— Ο θεός έπαγρυπνεί σέ όσους τον υπηρετούν... Άλλά θυμίσου ότι έχεις σπιρούνια!... Κέντρισε λίγο τό άλόγό σου!... Η ώρα περνάει και μάς περιμένουν...

Ο διάλογος αυτός γινότανε μεταξύ δύο ίππέων σ' ένα έλικοειδή και δύσβατο δρόμο της Βρετάνης, σ' ένα δρόμο που περνούσε ανάμεσα άπ' την παρυφή ένός δάσους και την άκρη ένός γκρεμού, στους πρόποδες του όποιου συντριβόντουσαν με πάταγο τά κύματα, μιά θυελλώδη νύχτα του Αυγούστου 1572.

Έδρεχε ραγδαία, ο άνεμος σφύριζε και ή άστραπής αβλάκωναν τον κατάμαυρο θόλο του ούρανού. Στο δάσος, που θρίσκονταν δεξιά στό δρόμο, ή ύψηλές κορυφές των έλάτων λυγίζοντας κάτω άπ' τη δύναμη της θυέλλης, ένωναν τους πένθιμους στεναγμούς των με τό μανιασμένο πάταγο του άκεανού.

Οι δυό καθάλλαρδες που προχωρούσαν στό έρημο αυτό μονοπάτι και των όποιων τ' άλόγα τρώζαν κι' άναπηδοσαν άκούγοντας κάθε τόσο τον θρόνο του κεραυνού, θάρχοντοσαν χωρίς άλλο άπό πολύ μακριά, γιατί ή θροχή, που έφετε τρεις ώρες τώρα ραγδαία, δέν είχε ξεπλύει άκόμα τη λάσπη του μανδύα τους.

Ο Ένας άπ' αυτούς, ο «κύριος», όπως τον άποκαλούσε ο άλλος, ήταν ένας εύρωστος νέος, που καθόταν άπάνω στό έφιππίο του σάν μεσαιωνικός ήρωας.

Κάθε φορά που μιά άστραπή έσχίζε τά σύννεφα, θά μπορούσε κανείς νά διακρίνει τό ώραίο και άδρό πρόσωπό του, πρόσπο νέου 24, ως 25 χρονών, μελαχροινού, με λεπτό ιουστάκι στριμμένο, με χείλη σκαπτικά, και μακριά σγουρά μαλλιά παρά τη μόδα της έποχής που έπέβαλε στους άνδρες νά κόβουν την κόμη τους.

Τό μακρύ σπαθί του νεαρού ίππότου κρεμώταν στό πλευρό του άλόγου του, ο κοντός κι' άημέλητος μανδύας του ήταν με χάρι ριγμένος στον όμο του και τό καπέλλο του, άν και μουσκιδι άπ' τη θροχή, γυρτό με τσαχινιά προς τό άριστερό αυτί.

Ήταν ένας ώραϊος και περιήφανος εύπατρίδης που προχωρούσε έπάνω στό άλόγό του, με τη γροθιά του στη μέση, με τό κεφάλι ψηλά, ανάμεσα άπό τη θύελλα, τον άνεμο και τους κεραυνούς.

Ο συνοδοιπόρος του ήταν ένας παχύς άντρας, ήλικίας σαράντα περίπου χρονών, υπηρέτης, χωρίς άλλο του πρώτου.

— Έμπρός, τίποτένι! φώναζε ο ίππότης, έπειτα άπό μιά σύντομη σιωπή. Κουνήσου λίγο!... Πώς πάς έτσι!...

— Κουράστηκε πειά! άπάντησε ο υπηρέτης. Έρχόμαστε άπό τόσο μακριά!

— Διάβολε! Άν έρχόμαστε άπό τόσο μακριά, αυτό είν' ένας σπουδαίος λόγος, γιά νά μη λιποψυχήσουμε στό τέλος του ταξιδιού μας... Ο πύργος του Πεννολ είναι κον-

ΟΙ ΙΠΠΟΤΑΙ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ

χωρούσε κατά μήκος της άκρης του γκρεμού, ο όποιος έπεφτε κατακόρυφα στην τρικυμιασμένη θάλασσα.

Ο γέρος άκεανός άπλωνότανε πέρα γεμάτος όργή και μεγαλοπρέπεια!

Ο νεαρός εύγενής συγκράτησε εκεί τό άλόγό του, άνάμεσα στον ούρανό και τη θάλασσα. Ξεχνώντας τον υπηρέτη του, ο όποιος είχε σταθή πιο πίσω, γιά νά ρουφήξει λίγο κρασί άπό μιά μπουκάλια που κρεμώταν άπ' τον όμο του, ψιθύρισε μονολογώντας:

— Όχι!... Τά κύματα του κόλπου της Νεαπόλεως, τό γλυκό φλοίσφημα, των όποιων άκούγα, ως χθές άκόμα, ποτέ δέν είχαν τέτοια μεγαλοπρεπή μανία!... Ω γέρικε άκεανέ, έσύ λοιπόν είσαι εκείνος που άκούγα κατά την παιδική μου ήλικία νά με ξυπνούν με τον θρόνο τους στην πανάρχαια εκείνη κατοικία, που τά θεμέλια τόσο ύπομονετικά έσκαβες; Σ' αυτές λοιπόν τις άπότομες άκτές έτρεχα κι' έπαιζα μικρός, ματώνοντας στους θάτους τά πόδια μου;

Στάθηκε μιά στιγμή γιά νά κυττάξει τον άκεανό και κατόπιν εξακολούθησε:

— Είχα έχάσει τό όνομα της πατρίδας μου, τό όνομα του πατέρα μου, και τό δικό μου... Τώρα ξέρω τό πρώτο... Σε δυό ώρες θά μάθω και τ' άλλα.

Και σπιρουνίσε πάλι νευρικά τό άλόγό του, μεταδίδοντας σ' αυτό την πυρετώδη του άνυπομονησία νά φθάσει τό ταχύτερο στον προορισμό του.

Ο δρόμος που άκολουθούσε διασταυρωνόταν λίγο πιο κάτω, κοντά σ' ένα δασύλλιο καστανών, μ' έναν άλλο.

Τη στιγμή λοιπόν που ο νεαρός εύγενής μας κι' ο υπηρέτης του έφταναν στό σημείο αυτό, ένας άλλος καθάλλαρης φάνηκε άπό τό δεύτερο δρόμο.

Αυτός ήταν μόνος, χωρίς υπηρέτη. Όπως όμως ο πρώτος, φαινόταν κι' αυτός νέος, εύγενής και γενναίος. Φορούσε κι' αυτός με χάρι τον μανδύα του και τό άλόγο του, είχε λαμπρό σπαθί με χαλκόδνη λαβή και πιστόλια στη ζώνη του.

Όταν ο δεύτερος ίππεύς έφθασε στην διασταύρωση των δρόμων, στάθηκε σάν νά μην ήξερε ποιά διεύθυνση έπρεπε ν' άκολουθήσει. Κι όμως λοιπόν είδε τους δυό καθάλλαρδες νά διευθύνονται προς τό μέρος που, τους φώναζε:

— Έ, κύριοι, εύγενείς ή πληβείοι, ότι κι' άν είσθε, μιλάτε καμμία χριστιανική γλώσσα, ιταλικά, γαλλικά ή ισπανικά;

Την έρώτησή αυτή την έκανε γαλλικά, αλλά με έλαφρά άλαστική προφορά.

— Μάλιστα, άπάντησε ο πρώτος καθάλλαρης στην ίδια γλώσσα, αλλά με ιταλική προφορά. Τι θέλέτε;

— Θέλω νά μάθω ποιά διεύθυνση πρέπει γ' άκολουθήσω γιά νά φτάσω στον πύργο του Πεννολ.

— Εκεί πηγαίω κι' εγώ, κύριε. Άν θέλετε, άκολουθήστε με...

— Εύχαρίστας, ώραίε μου εύπατρίδη, γιατί έχω χάσει, δυό φορές, τό δρόμο μου και θιάζομαι... Ξέρετε, έρχομαι άπό μακριά...

— Έρχεστε άπό μακριά; ρώτησε ο πρώτος καθάλλαρης άνασκιρτώντας.

— Ναί, έρχομαι άπό τη Λωρραίνη, άπό την αύλη του δουκός ντε Γκιζ.

— Ά φώναζε ο πρώτος καθάλλαρης γεμάτος περιέργεια. Και πηγαίνετε στον πύργο του Πεννολ;

— Με περιμένουν εκεί άκριβώς τά μεσάνυχτα.

Ο πρώτος καθάλλαρης, αυτός που είχε και όπληρη,

τά, όπως μάς είπαν. Έκεί πάμε...

— Άν ήταν κοντά, όπως λέτε, άφέντη, θά τόν βλέπαμε στη λάμψη των άστρατών.

Ο νεαρός εύπατρίδης δέν άπάντησε, αλλά έκέντρισε τό άλόγό του που άρχισε νά τρέχει γρηγορώτερα.

Μετά έκάτο ή διακόσια θήματα, ο δρόμος έστρίψε, και προ-

σκίρτησε πάλι και είπε:

- "Όπως κι' έμένα. Κι' εγώ έρχομαι από πολύ μακριά..."
- "Από πού έρχεστε ;
- Από την Νεάπολη της 'Ιταλίας.
- Και πηγαίνετε στον πύργο του Πεννόλ ;
- Μάλιστα, κύριε.

— Μα το θεό, ώραίε μου εὐπατρίδη, φώναξε ὁ δεύτερος καθάλλαρης, αφού τὰ πράγματα εἶνε ἔτσι, θά μου ἐξηγήσης ἴσως ἓνα αἰνίγμα. Δὲν ξέρω ποιά εἶνε ἡ πατρίδα μου κι' ἔχω ἓνα ὄνομα πού τὸ ἔδωσαν στήν τύχη. Εἶμαι τώρα ὑποσιτιστής τοῦ δουκὸς τῆς Μαγιέννης. "Ἦμουν τεσσάρων-πέντε χρόνων, ὅταν μὲ πήραν ἀπὸ τὸ πατρικὸ μου σπίτι... "Άγνωστὸ ὑπὸ ποίεσ συνθήκες, γιὰ ποῖο λόγο ἔγινε αὐτό, γιὰτὶ ἓνα σκοτεινὸ σύννεφο σκεπάζει τίς ἀναμνήσεις μου... Πρὸ δεκαπέντε λοιπὸν ἡμερῶν, κάποιος ἀγνωστὸς κάρφωσε μ' ἓνα ἔγχειριδιο μιά ἐπιστολὴ στὴν πόρτα τῆς κατοικίας μου. Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ ἔγραφε τὰ ἑξῆς:

"Ἐν θέτε νὰ μάθετε τὸ πραγματικὸ ὄνομά σας, τὸ ὄνομα τῆς πατρίδας σας καὶ τὰ μεγάλα πεπρωμένα, πού σὰς ἐπιφύλασσει ἡ μοῖρα, ἐκινήστε ἀμέσως γιὰ τὴ Βρετανίαν, καὶ νὰ εἰσθε στίς 17 Αὐγούστου, μόλις θὰ σημάνη ὁ δωδέκατος χτύπος τοῦ μεσονυκτίου, ἀκριβῶς, μπροστὰ στὴν πύλη τοῦ πύργου τοῦ Πεννόλ.

— "Ὁ πρῶτος καθάλλαρης ἔβαλε μιά κραυγὴ. — Ξέρετε λοιπόν, ποῖος σοῦ ἔγραψε ; ρώτησε ὁ δεύτερος.

— "Ὁχι, δὲν ξέρω ὅπως κι' εἰς... Κι' ἐγώ ἔλαβα μιά ἐπιστολὴ ὅμοια μὲ τὴ δική σας, πού τὴν κάρφωσαν στὴν πόρτα μου μ' ἓνα ἔγχειριδιο.

— Περιέργω... ψιθύρισε ὁ δεύτερος. "Εἶσι λοιπόν, ὅπως κι' ἐγὼ δὲν ξέρετε τὴν πατρίδα σας ; — "Ὁχι, ἀπάντησε ὁ πρῶτος. Ἀλλὰ τὴν ἀναγνώρισα πρὸ ὀλίγου. Ἡ πατρίδα μου εἶνε ἡ Βρετανίαν... Τὸ κατάλαβα ἀπ' αὐτὴ τὴ θάλασσα κι' ἀπ' αὐτοὺς τοὺς θράχους, ὅπου ἔπαιζα ὅταν ἦμουν παιδί... "Ερχομαι ὁμως τώρα ἀπὸ τὴ Νεάπολη τῆς 'Ιταλίας.

Ὁ ἱππότης πού ἔρχοταν ἀπὸ τὴ Λωρραίν, σταμάτησε ἀπτότομα τὸ ἄλογό του, ὅπως εἶχε κάνει προηγουμένως κι' ὁ ἄλλος, γύρισε τὸ βλέμμα του πρὸς τὸν ὠκεανό, κύτταξε τὰ ταραγμένα κύματα, ἔπειτα τὸ γκρεμό, τὴν ἀκτὴ καὶ τὸ δάσος καὶ ἀφήνοντας γιὰ μιά στιγμή τὰ χαλινάρια του, ἔφερε τὸ χέρι του στὸ μέτωπό του.

Φαινόταν ὡς νὰ ἔψαχνε μέσα στίς πρὸ μακρινῆς ἀναμνήσεις του.

— Κι' ἐγὼ ! φώναξε ἔξαφνα. Σὲ ἀναγνωρίζω κι' ἐγὼ, ὦ ὠκεανέ, πού σ' ἀκούγα νὰ μουγκρίζεις μέσα στὸ μυαλό μου, ὁσάκις προσπαθοῦσα νὰ θυμηθῶ τὰ περασμένα... Σ' ἀναγνωρίζω κι' ἐσένα, γκρεμέ, καὶ σὰς, ὦ θράχοι τῆς ἀκτῆς !...

— Καὶ σεῖς τ' ἀναγνωρίζετε ὅλ' αὐτά ! φώναξε ὁ Νεαπολίτης. Μὰ τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ παράδοξο.

— Ἀκούστε, ἐξακολούθησε ὁ ὑπασιτιστής τοῦ δουκὸς τῆς Μαγιέννης, ἀρχίζω νὰ θυμάμαι τὴν πατρικὴ μου κατοικία. Ἦταν ἓνας πύργος παλιός, ἐτοιμόροπος, πού τὸν χτυποῦσαν τὰ κύματα...

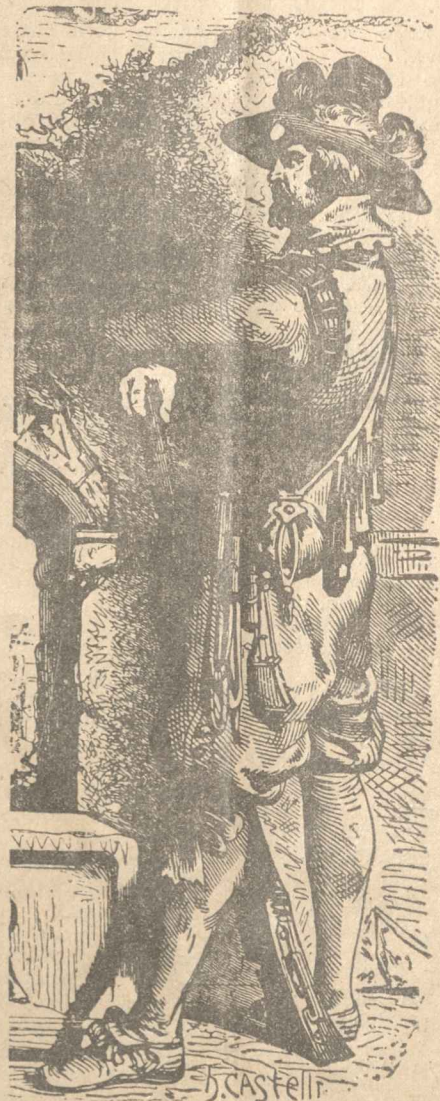
— Θυμάστε τὸν πατέρα σας ; ρώτησε ὁ Νεαπολίτης.

— Ναι, ναι ! ἀπάντησε ζωηρὰ ὁ ἱππότης ἀπὸ τὴ Λωρραίν. Ἦταν ὁ ψηλὸς ὄμοιος, μὲ γενειάδα καὶ κόμη ὁλόλευκη περὶ καὶ τὰ μάτια του ἔλαμψαν ὡς σπαθιά στὸν ἥλιο... Φοροῦσε μαῦρα ροῦχα καὶ εἶχε μαῦρο φτερό στὸ καπέλλο...

— Αὐτὸς ἦταν ὁ πατέρας σας ; φώναξε ὁ ἱππότης ἀπὸ τὴ Νεάπολη.

— Ναι, εἶσι τοῦλάχιστον τὸν ἀποκαλοῦσα...

— Καὶ — ἐξακολούθησε ὁ Νεαπολίτης, τοῦ ὁποῖου ἡ φωνὴ ἔπαλλε ἀ-

πὸ συγκίνησι — δὲν θυμάστε τώρα ὅτ' εἴχατε ἀδελφούς ;

— Ἀδελφούς ; — Ὁ ἱππότης ἀπὸ τὴ Λωρραίν ἔφερε πάλι τὸ χέρι του στὸ μέτωπο.

— "Ὡ ! φώναξε ἔξαφνα ὁ Νεαπολίτης. Ὁ πέπλος τοῦ παρελθόντος ξεσκίζεται... Τώρα θυμάμαι !... Εἶσαι ἀδελφός μου...

— Ναι, ψιθύρισε, ναι θυμάμαι... Εἴμαστε τέσσερες ἀδελφοί, κι' ἐγὼ ἦμουν ὁ μικρότερος, γιὰτὶ οἱ ἄλλοι μὲ θασάνιζαν.

Οἱ δυὸ ἀδελφοί ἔβαλαν μιά κραυγὴ, πήδηξαν ἀπ' τ' ἄλογά τους, ρίχτηκαν ὁ ἓνας στὴν ἀγκαλιά τοῦ ἄλλου καὶ φιλήθηκαν, ἐνῶ ὁ ἀστραπὴς φώτιζαν τὴ συγκινητικὴ αὐτὴ σκηνή.

— Ἀδελφέ, εἶπε ὁ Νεαπολίτης. Ἡ ὥρα περνάει. Μὰς περιμένουν...

Καὶ ἀφοῦ ἵππευσαν, ἀρχισαν νὰ καλπάζουν, ἔχοντας τὰ χέρια τους ἐνωμένα.

Ἐξαφνα, ὁ ἄνεμος ἔφερε ὡς τ' αὐτιά τους τὸν ἦχο μακρινοῦ καθάλλαρτος ἄλόγου, ἀνάμεσα ἀπ' τοὺς θόρυβους τῆς θυέλλης.

— Ἀδελφέ, ἀκοῦς ; ρώτησε ὁ ἱππότης ἀπ' τὴ Λωρραίν.

— Ἀκούω, ἀπάντησε ὁ Νεαπολίτης, γυρίζοντας τὸ κεφάλι του. Κάποιος καθάλλαρης θά εἶνε χωρὶς ἄλλο.

— Ἀδελφέ, εἴμαστε τέσσερες... ἴσως νὰ εἶνε κι' αὐτὸς ἀδελφός μας...

— Ποιὸς ξέρει, ἀπάντησε ὁ ἄλλος κουνώντας τὸ κεφάλι του.

— Ποιὸς μπορεῖ νὰ τρέξη καθάλλα τέτοια ὥρα καὶ μὲ τέτοιον καιρὸ, ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸν πού τὸν στρώχει ἡ μοῖρα, ὅπως ἐμας.

Οἱ δυὸ ἀδελφοί, κατεχόμενοι ἀπὸ τὴν ἴδια σκέψι, στάθηκαν κι' ἀφογκράστηκαν τὸν καλπασμό, πού πλησίαζε ὁ λῶνας.

Σὲ λίγο ἡ σκιά ἑνὸς καθάλλαρη φάνηκε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά τοῦ δρόμου καὶ μιά φωνὴ ἀκούστηκε:

— "Ε, ἱππῶτα !

— Ποιὸς εἶνε ; ρώτησε ὁ Νεαπολίτης.

— Δὸν Παέζ, Ἰσπανὸς εὐπατρίδης.

Ὁ ἱππότης ἀπὸ τὴ Λωρραίν ἀνασκόπησε.

— Δὲν εἶνε ἀδελφός μας, ψιθύρισε. Καὶ μὲ δυνατὴ φωνὴ ρώτησε:

— Τί ζητάτε ;

— Τὸ δρομὸ μου.

— Ποῦ πηγαίνετε ;

— Στὸν πύργο τοῦ Πεννόλ !...

— Κι' ἐμεῖς ἐκεῖ πηγαίνουμε, εἶπε ὁ Νεαπολίτης. Εἰλάτε μαζί μας.

Καὶ πλησιάζοντας περισσότερο τὸν δὸν Παέζ, τὸν ρώτησε μὲ φωνὴ τρεμάμενη:

— Εὐπατρίδα μου, πραγματικὰ ὀνομάζεστε, δὸν Παέζ ;

— Βέβαια, ἀφοῦ μόνος μου διάλεξα αὐτὸ τὸ ὄνομα.

— Καί... δὲν ἔχετε ἄλλο ;

— Αὐτὸ θά τὸ μάθω σὲ μιά ὥρα...

Μιά διπλὴ κραυγὴ θῆκε συγχρόνως ἀπ' τὰ στήθη τῶν δυὸ ἀδελφῶν.

— Αὐτὸς εἶνε ! φώναξαν.

— Ποιὸς αὐτὸς ; ρώτησε ὁ νεοφερμένος.

— Ὁ ἀδελφός μας, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἱππότης ἀπ' τὴ Λωρραίν, σφίγγοντάς του τὸ χέρι πάνω ἀπ' τὸ λαμπρὸ τοῦ ἄλόγου του... Ἀδελφέ μας, θυμάσαι τὸν πατρικὸ μας πύργο, τὸν μισορειπωμένο καὶ τὴ μανιασμένη θάλασσα πού ἔσκαβε τὰ θεμέλια του; Θυμάσαι τὴν ἐρημικὴ ἀκτὴ, ὅπου συναγωνίζομαστε τὰ τέσσερα ἀδελφιστὰ δρόμο ;

— Ναι, τὰ θυμάμαι, ἀπάντησε ὁ Ἰσπανός...

— Ἀναγνωρίζεις τὸν ὠκεανό ;

Καὶ ὁ ἱππότης ἀπ' τὴ Λωρραίν, δείχνοντας ἓνα σκοτεινὸ ὄγκο, πού ὠρθωνόταν μέσα στὴ νύχτα, ἐπρόσθεσε:

— Κύτταξε... Νὰ ὁ πατρικὸς μας

B

πύργος... Θυμάσαι τώρα ;...

Ὅπως κι' οἱ ἄλλοι, ὁ Ἰσπανὸς ἔφερε τὸ χέρι του στὸ μέτωπό του, προσπαθώντας νὰ θυμηθῇ.

— Ναι, τὰ θυμάμαι ὅλα ! φώναξε ἔξαφνα. Ἀδελφοί μου, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, σὰς χαιρετῶ...

Καὶ πρόσθεσε ἀμέσως:

— "Ἄς σπεύσουμε, γιὰτὶ σὲ λίγο θὰ σημάνουν μεσάνυχτα καὶ μὰς περιμένουν.

Κέντρισαν κι' οἱ τρεῖς τὰ πλευρὰ τῶν ἄλόγων τους κι' ἀρχισαν νὰ καλπάζουν πρὸς τὸν πύργο τοῦ Πεννόλ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀρχίσει νὰ διακρίνεται ἀνάμεσα ἀπ' τὰ σύννεφα κι' ὁ ὁποῖος, στὴ λάμψι τῶν ἀστραπῶν, δειχνόταν σ' αὐτοὺς ἀπομονωμένος σ' ἓνα μεγάλο θράχο, πού τὸν χωρίζε ἀπὸ τὴν ξηρὰ μιά στενὴ λουρίδα θαλάσσης.

Ἐπειτα ἀπὸ εἰκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας θρискόντουσαν μπροστὰ σ' αὐτὸν καὶ δὲν ἔμενε γιὰ νὰ φτάσουν ὡς τὴν εἰσοδὸ τοῦ παρὰ νὰ περάσουν τὸν μικρὸ πορθμὸ.

— Ἀφέντη, ψιθύρισε τότε ὁ ὑπηρέτης τοῦ ἱππότη ἀπὸ τὴ Νεάπολη, δὲν βλέπω καμμιά θάρκα πουθενά.

— Τ' ἄλογά μας ξέρουν καὶ κολυμπάνε, τοῦ ἀπάντησε ἑκεῖνος ἀπαθέστατα.

— Ἀφέντη, ἡ θάλασσα εἶνε μανιασμένη...

— Ἀνάξιε ὑπηρέτη, φώναξε τότε ὁ εὐπατρίδης, ἂν φοβᾶσαι μήπως πνιγῇς, μείνε ἐδῶ στὴν ἀκτὴ. Ἐσὺ δὲν πρόκειται νὰ μάθης κανένα μυστικὸ κι' ἐγὼ δὲν ἔχω τὴν ἀνάγκη σου...

Καὶ ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, διεύθυνε τὸ ἄλογό του πρὸς τὴ θάλασσα.

Τὸ εὐγενικὸ ζῶο ἀνωρθώθηκε καὶ τραβήχτηκε λίγο πίσω, ἀλλὰ τὰ σπιρούνια τοῦ ἱππότη μάτωσαν τὰ πλευρὰ του καὶ τότε, μανιασμένο, χλιμντρίζοντας, προχώρησε μέσα στὸ νερό.

Ἀμέσως οἱ δυὸ ἀδελφοί του, τὸν ἀκολούθησαν.

Ὁ ὑπηρέτης διάταξε λίγο, ἀλλὰ ἡ θροχὴ ἐξακολουθοῦσε νὰ πέφτει ραγδαία καὶ ἡ μπουκάλα του εἶχε ἀδειάσει περὶ.

Ἐβαλε λοιπὸν τὸ καπέλλο του, ἐσταυροκοπήθηκε, ἐπικαλούμενος τὴν Παναγία κι' ἀκολούθησε τοὺς τρεῖς εὐπατρίδεις.

Ὁ μανιασμένος ὠκεανὸς θέλησε νὰ σπρώξῃ πάλι πρὸς τὴν ἀκτὴ μὲ τ' ἄγρια κύματα τοῦ αὐτοῦ, πού τὸν προκαλοῦσαν τόσο ἄφοβα, ἀλλὰ ἐκεῖνοι, δυνατοὶ καὶ περήφανοι, δίσχιζαν τὰ κύματα καὶ ἔπειτα ἀπὸ μιά σύντομη καὶ μεγάλη προσπάθεια, βγήκαν στὸ θράχο, ὅπου ὠρθωνόταν ὁ πύργος τοῦ Πεννόλ.

Ὁ πύργος αὐτὸς ἦταν τὸ μόνον λείψανον παλαιᾶς φεουδαρχικῆς οἰκοδομῆς, τῆς ὁποίας τὰ ὑπόλοιπα τμήματα εἶχαν καταστρέψει τὰ κύματα.

Μετά μιά στιγμὴ θρискόντουσαν μπροστὰ στὴν εἰσοδὸ τοῦ πύργου.

— Ἀδελφοί, εἶπε τότε ὁ ἱππότης ἀπὸ τὴ Λωρραίν, σηκώνοντας τὸ δρειγάλκινο ρόπτρο τῆς πύλης, ἄλλοτε εἴμαστε τέσσερες καὶ τώρα, βλέπω, μείναμε μὸ νο τρεῖς.

— Ἐφθάσε κι' ὁ τέταρτος ! ἀκούστηκε τότε μιά φωνὴ ἀπὸ τὴ θάλασσα.

Οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ γύρισαν τότε τὰ κεφάλια τους καὶ εἶδαν νὰ παραδέρνῃ ἀπάνω στὰ κύματα μιά θάρκα, στὴν πλώρη τῆς ὁποίας στεκόταν ὀρθῶς ἓνας μαυροντυμένος εὐπατρίδης μὲ κόκκινο φτερό στὸ καπέλλο του.

— Ἀπὸ πού ἔρχεσαι ; Ἀδελφέ, ἀπὸ πού ἔρχεσαι ; φώναξαν.

— Ἀπὸ τῆς Σκωτίας, ἀπάντησε ὁ εὐπατρίδης.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκε ἡ θαρεῖα καμπάνα τοῦ πύργου πού σήμαινε τὸν πρῶτο ἀπὸ τοὺς δώδεκα χτύπους τοῦ μεσονυκτίου.

— Ἄς μποῦμε μέσα, ἀδελφοί ! Ἡ ὥρα ἔφτασε... εἶπε ὁ ἱππότης ἀπὸ τὴ Λωρραίν.

Καὶ χτύπησε τὸ δρειγάλκινο ρόπτρο τῆς πύλης.

Τὸ χτύπημα ἐκεῖνο ἀντήχησε πένθιμα στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ πύργου, τοῦ ὁποῖου ἡ καμπάνα ἐξακολουθοῦσε νὰ χτυπᾷ μεσανυχτά.

Μὲ τὸν δωδέκατο χτύπο, ἡ πόρτα στριφογύρισε στοὺς ρεζέδες τῆς καὶ ἀνοίξε.

Φάνηκαν τότε τὰ σκοτεινὰ θάθη ἑνὸς διαδρόμου, στὴν ἀκρὴ τοῦ ὁποῖου διακρινόταν μιά σκάλα.

Σχεδὸν ἀμέσως στὴν κορυφὴ τῆς σκάλας ἐκείνης ἓνα φῶς ἔλαμψε, φωτίζοντας τὸ κεφάλι ἑνὸς ἀσπρομάλλη πρεσβυτοῦ, στὰ μάτια ὅμως τοῦ ὁποῖου ὑπῆρχε ἀκόμα μιά λάμψις νεότητος κι' ἀνδρικῆς ἐνεργητικότητος.

— Ποιοὶ εἰσθε ; ρώτησε μὲ φωνὴ θαθεῖα ὁ γέρος.

— Ἄνδρες πού ζητοῦν ὄνομα, ἀπάντησε ἓνας ἀπὸ τοὺς ἱππῶτας.

— Ἀπὸ πού ἔρχεστε ;

— Ἀπὸ πολὺ μακριά.

— Τέλος πάντων, εἶπε ὁ γέρος ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ ὁποῖου πέρασε μιά ἀστρατὴ.

Κι' ἔπειτα ρώτησε:

— Λωρραίν, ἐδῶ εἶσαι ;

— Παρών ! ἀπάντησε ὁ ἱππότης ἀπὸ τὴ Λωρραίν.

— Καὶ σὺ, Ἰταλία ;

— Μάλιστα ! ἀπάντησε ὁ ἱππότης ἀπὸ τὴ Νεάπολη.

— Καὶ σὺ, Ἰσπανία ;

— Κι' ἐγὼ, ἀπάντησε ὁ Καστιλιανὸς δὸν Πάεθ.

— Καὶ ἡ Σκωτία ; ρώτησε τέλος ὁ γέρος.

Μιά σύντομη σιωπὴ ἐπακολούθησε. Ἐπειτα ἀκούστηκε ἔξω κάποιος θόρυβος. Ἡ θάρκα, ἡ ὁποία παράδερνε πρὸ ὀλίγου στὰ κύματα, προσωρμίστηκε στὸ θράχο τοῦ Πεννόλ κι' ὁ τέταρτος εὐπατρίδης, ἀφοῦ ἀποβιβάστηκε στὴν ξηρὰ, ἔτρεξε μέσα στὸν διάδρομο, ἐνώθηκε μὲ τοὺς ἄλλους καὶ φώναξε:

— Παρών !

— Πολὺ καλὰ, εἶπε ὁ γέρος. Ἀκολουθήστε με τώρα.

Καὶ ἀνέθηκε πάλι δυὸ θαυμάσιες τῆς σκάλας, τίς ὁποῖες εἶχε κατεβῇ.

Ἡ σκάλα αὐτὴ ἦταν πλατεῖα κι' εἶσι οἱ τέσσερες εὐπατρίδαι τὴν ἀνέβηκαν κατὰ μέτωπο, στὴν ἴδια γραμμὴ ὀλο.

Στὸ πεντηκοστὸ σκαλοπάτι, ἔφτασαν στὸ κεφαλόσκαλο τοῦ πρώτου πατώματος καὶ βρέθηκαν ἀντιμέτωποι πρὸς τὸ γέρο.

Τραβήχτηκαν τότε κι' οἱ τέσσερες κατὰ ἓνα ὅμοια καὶ φέροντας μὲ μιά ταυτόχρονη κίνησιν τὰ χέρια τους στὰ καπέλα τους, τὸν χαιρετήσαν μὲ σεβασμό.

Ὁ γέρος φοροῦσε μαῦρο κοστούμι, ἦταν ψηλὸς ὄμοιος καὶ τὸ καπέλλο του στόλιζε ἓνα μαῦρο φτερό.

Μὲ μιά φωνὴ κι' οἱ τέσσερες ἱππῶται φώναξαν τότε!

— Πατέρα, πατέρα !

Καὶ ἀπλώσαν τὰ χέρια τους πρὸς αὐτὸν μ' ἀγάπη.

Ὁ γέρος ὅμως τραβήχτηκε ἓνα βήμα ὀπίσθε μὲ πόρτα πού θρискόταν πίσω του καὶ εἶπε ψυχρὰ:

— Ἀκολουθήστε με, ἱππῶτα !

Οἱ τέσσερες νέοι, ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὸ γέρο, πέρασαν πρῶτα μιά αἰθούσα ἐρημὸ καὶ χωρὶς ἐπιπλά, τῆς ὁποίας οἱ γυμνοὶ τοῖχοι κατέρρεαν.

Κατόπιν ὁ γέρος ἀνοίξε μιά ἄλλη πόρτα καὶ οἱ ἱππῶται μπήκαν σὲ μιά ἄλλη μεγάλη αἰθούσα, μὲ μαυρισμένη ὀροφή, μὲ τοῖχους στρωμένους μὲ κόκκινο ὑφάσμα καὶ λιγώτερά ἀπὸ τὴν πρώτη κατεστραμμένη.

Δυνατὴ φωτιὰ ἔκαψε στὸ τῆκε καὶ ἡ λάμψις τῆς ἔδιναν φανταστικὰ σχήματα στὰ γοτθικὰ ἐπιπλά τῆς αἰθούσας.

Στὴ μέση τοῦ δωματίου αὐτοῦ σ' ἓνα πολυτελέστατο κρεῖσθαι, κοιμῶταν ντυμένο ἓνα ὠραῖότατο παιδάκι τεσσάρων-πέντε χρόνων. Τὰ ροῦχα τοῦ ἦσαν μαῦρα καὶ ἀπὸ τὸ λαμπρὸ τοῦ κρεμῶσαν μιά ἀλυσίδα ἀπὸ σφύρηλατμένο χρυσάφι.

Τὰ ξανθὰ του μαλλιά ἔπεφταν σὲ

μπούκλες επάνω στα κόκκινα σκεπάσματα του κρεβάτιού και τα λεπτά και λευκά χέρια του, σταυρωμένα στο στήθος του, ξεχώριζαν απάνω στο μαύρο θελοῦδο των ρούχων του.

Πλάι στο προσκέφαλο του κρεβάτιού, καθόταν μια νέα γυναίκα μαυροντυμένη, υπερόχως ωραία, ξανθή σαν το παιδάκι και τόσο νέα, ώστε θα την έπαιρνε κανείς για μεγαλύτερη αδελφή του.

Το χλωμό της μέτωπο είχε τη σφραγίδα της λύπης, ή θλίψης είχε χαράξει δύο ελαφρές ρυτίδες στις άκρες του στόματός του, ενώ ο μαύρος πέπλος που είχε ριγμένον στο κεφάλι της έδειχνε ότι πενθούσε.

Γιοιόν να έκλαιγε τάχα ;

— Ένας άρραβώνας, τον οποίον φορούσε στο δεξί της χέρι, κι' ο οποίος, σύμφωνα με τη συνήθεια της εποχής, ήταν οπασμένος, έδειχνε ότι ήταν χήρα.

Στη δεξιά γωνία, κοντά στο τζάκι, θρισκόταν μια ψηλή και πλατειά έδρα, στρωμένη με δέρμα της Κορδούνης, προσαρμοσμένο μ' έπιχρυσα καρφιά.

Γύρω στην έδρα αυτή ύπνηχαν άλλες τέσσερες έδρες, όμοιες, αλλά λιγώτερο ψηλές.

Ο γέρος εὐπατριδής διευθυνθηκε άργά προς την πρώτη έδρα, κάθισε και είπε :

— Κύριοι ιππότες, θυάλτε τα καπέλλα σας! Το παιδί που κοιμάται είναι ο κύριός σας.

Και θέλοντας ότι τα θέλματα των τεσσάρων αδελφών είχαν προσηλωθεί στο παιδάκι που κοιμώταν γαλήνια, ο γέρος εξακολούθησε :

— Κύριοι ιππότες, ήρθατε άμφώφοντας τη μεγάλη άποστασι, άμφώφοντας την τρομερή θυσία και δινοντας μου έμπιστοσύνη σε μια έπιστολή, που σας έγραφε ένα άγνωστο χέρι. Σας ευχαριστώ ! Είσαθε γενναίοι, είσαθε τιμιοί, είσαθε πραγματικά παιδιά της Βρετανίας!... Δεν γελαστήκατε, κύριοι, όταν πρό όλίγου με ώνομάσατε πατέρα σας. Ο πύργος αυτός, ή αΐθουσα αυτή σας είδε να γεννιώσαστε κι' ή θάλασσα που μουγκρίζει έξω, λίκνισε τον θρεφικό σας ύπνο. Λησμονήσατε το όνομά σας και ίσως μόνοι σας να μη τα μαθαίνετε ποτέ. Το όνομα αυτό θα σας το πώ σε λίγο. Είσαθε αδέρφια, κύριοι, και μοιάζετε τόσο μεταξύ σας, ώστε κανείς, θέλοντάς σας συγκεντρωμένους, εδώ, να μην άμφιβάλλη γι' αυτό... Και όμως, τέσσερες χώρες διαφορετικές, τέσσερες χώρες που θρίσκονται ή μια μακριά από την άλλη, σας είδαν να μεγαλώνετε και να γίνεστε άνδρες. Δεν σας έπηρεε κανένας διά της βίας από εώ, όπως πίθανόν να νομίζετε. Έγώ ο ίδιος ο πατέρας σας σας έμπιστευθήκα σε άφωσιωμένους μου άνθρωπους, οι όποίοι σας ώδηγοῦσαν σε τέσσερες διαφορετικές χώρες, κι' εκεί, άν και φάνηκαν ότι σας έγκατέλειψαν στην τύχη σας, δεν έπαψαν, άόρατοι και σιωπηλοί, να έπαγρυπνούν σε σας.

Οι τέσσερες ιππότες κύτταξαν ο ένας τον άλλο ξαφνιασμένοι.

— Δόν Πάεθ, εξακολούθησε ο γέρος, γυρίζοντας προς τον ιππότη από την Ισπανία, ποιά όρμό άκολούθησες μέσα στη ζωή ;

— Δόν Πάεθ προχώρησε ως τη μέση της αΐθουσας, έριξε κάτω τον μανδύα του και παρουσιάστηκε μπροστά στον πατέρα του, φορώντας χρυσοποίκιλτη στολή και σπαθί με τονρευτή λαδή στη ζώνη.

— Πατέρα μου, είπε με την έπίσημη σοβαρότητα των Καστιλιανών, είμαι εὐνοούμενος του βασιλέως της Ισπανίας και διοικώ ένα σύνταγμα της φρουράς του.

— Είσαι πλούσιος ;

— Έχω άπερίοριστη πίστωση στο ταμείο του βασιλέως.

— Πολύ καλά και ίσως αυτό να χρησιμοποιηθή για το καλό... Κάθισε δεξιά μου, δόν Πάεθ... Είσαι ο πρωτότοκος από τα παιδιά μου, και ώνομαζόσουν 'Ιώννης.

— Γαετάνε, εξακολούθησε ο γέρος, γυρίζοντας προς τον ιππότη από την Νεάπολι, άπέκτησες περιουσία ;

— Όπως ο δόν Πάεθ, έτσι

κι' αυτός, προχώρησε ως τη μέση της αΐθουσας, άφησε να πέσει κάτω ο καταλασπώμενος μανδύας του και παρουσιάστηκε φορώντας στολή από μαύρο τριμμένο θελοῦδο, με ξεθωριασμένο περιλαίμιο.

Το σπαθί του ήταν θέβαια κάπως χονδροειδές, αλλά είχε γερή λαδή και μυτερή αΐχμη...

— Πατέρα, άπάντησε, ο βασιλέως της Νεαπόλεως πολλές φορές μου έμπιστεύθηκε τη διοίκηση διαφόρων συνταγμάτων του και μου έδωσε πολλά χρήματα. Πολέμησα πάντοτε τους έχθρους του βασιλέως και μεταχειρίστηκα σάτι έχ'όρδ των χρημάτων του. Το κρασί των Φαυερνο οι πιστωται μου — και, μά τα κέρατα του Σατανά, είνε πολλοί — τα τυχερά παιγνίδια και ή γυναίκες, έφρόντισαν ν' άξέσουσι το θάλατίό μου... Και να σε ποιά κατάσταση θρίσκεται τώρα...

Και ο Γαετάνος κούνησε το πουγγί, που κρεμώταν απ τη ζώνη του και μέσα στο όποιο δύο λουδοθήκεια σπασμένα υπήκαν τό ένα με το άλλο.

— Ά, είσαι πλούσιος ή φτωχός, φιλάργυρος ή γενναίος, έλαχίστη σημασία έχει, άπάντησε ο γέρος. Είς πλ δαίο ανε να διακρίνεσαι και να είσαι ευγενής για να μπορέσης, μια μέρα, να γίνης ισχυρός. Κάθισε, άριστερά μου, έπρέβινε ο γέρος. Ήσουν το δευτερότοκο παιδί μου και ώνομαζόσουν 'Ορλάνδος.

— Και σύ ; εξακολούθησε γυρίζοντας προς τον ιππότη από τη Λωρραίνη.

— Έγω, άπάντησε εκείνος, δέν είμαι ούτε πλούσιος, ούτε φτωχός, ούτε ευγενής, ούτε χυδαίος. Όταν το θαλήντί μου είνε γεμάτο, ο ξενοδόχος μου μου δίνει κρασί της Γουιάνης και άνοίγει μπουκάλες παλιών κρασιών. Όταν όμως είνε άδειανό — και, μά το χαλό Διάβολο, αυτό συμβαίνει συχνά — τότε άντικαθιστά το κρασί της Γουιάνης με της Βουργουνδίας και τα παλιά κρασιά του μένουν στο υπόγειο. Όσον άφορά τον δοῦκα της Μαγιέννης, τοῦ όποίου είμαι ύπασιπστής, αυτός μ' άγαπάει σαν το σκυλί του, το άλογό του και την έρωμένη του μαζί. Μπορεί να θυσιάσθ προς χάριν μου και τα τρία αυτά πλάτυατα, αλλά μπορεί και να μ' έγκαταλείψη στη διάθεσι δέκα μαινομέων στρατιωτών, άν του άναγγείλουν, ότι το γεῦμα του είνε έτοιμο ή τον χτυπήσθ ή γαργαλιστική μυρωδιά μπεκάτσος ή πέρδικας που ψήνεται...

— Πολύ καλά, κύριε Γκοντράν. Έτσι μου φαίνεται πως σε άποκαλούν στη Λωρραίνη. Άν ή περιουσία σου είνε ισχυή, έχεις όμως περιήφανο παρουσιαστικό κι' ευγενική φυσιογνωμία... Πήγαινε και κάθισε στην τελευταία έδρα. Είσαι ο νεώτερος από τα παιδιά μου και ώνομαζόσουν 'Αλαίν.

Από τους τέσσερες ιππότες, οι τρεις είχαν πειά καθήκει. Ο τέταρτος, αυτός που είχε έρθει από τη Σκωτία, στεκόταν όρθιος στην άκρη της αΐθουσας. Ήταν ένας ώραιος νέος, είκοσιτριών χρόνων περίπου, χλωμός και περιήφανος, ψηλότερος από τους άλλους και ξανθός, ενώ οι άλλοι ήταν μελαχροίνοι.

Προχώρησε άπρόσκλητος ως τη μέση της αΐθουσας και χωρίς να περιμένη να τον ρωτήσθ ο πατέρας του, άρχισε να λέη :

— Έγώ δέν είμαι ούτε εὐνοούμενος βασιλέως ούτε ύπασιπστής δουκός. Το θαλάντί μου είνε έλαφρό και το ξίφος μου μου θαρού, και είμαι άπλός στρατιώτης στη σωματοφυλακή της βασιλίσσης της Σκωτίας. Νοιώθω όμως τόν έαυτό μου δυνατό, πατέρα μου, και μπορείτε να βασιστήτε και σε μένα για τους μεγάλους κι' επικίνδυνους άθλους, για τους όποιους μάς προορίζετε.

»Είνε περιττό να μου πητε τ' όνομά μου, γιατί έγω μνήμη πού δυνατή από τών άλλων αδελφών μου και δέν τό ξέχασα. Όνομαζόμουν και ώνομάζομαι 'Ικτωρ.

(Άκολουθεί)

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΧΡΥΣΕΣ ΧΕΙΡΟΠΕΔΕΣ

Ο Λουί Πονιόν ήταν ένας εύσυνειδητος κι' εργατικός ι.π.α.φ.ος. Ήταν τη μέρα γκυμμένος πάνω στη λινωτική του μηχανή έπαιξε... πιάνο μετάβαλλοντας τα όρνιθοσκαλισματα των συντακτών του «Μικρού Παρισιού» σε ώμορφες μολυβένιες άράδες. Ή είδικότης του Λουί Πονιόν ήταν τα στοιχεία των όκτώ, με τα όποια τυπωνόντουσαν τα μυθιστορήματα και τα διηγήματα της έφημερίδος. Μά ο Λουί Πονιόν στέναζε συχνά καθώς έβλεπε τα χειρόγραφα του συντάκτου Ρενέ Ντυό, ο όποιος τη λέξη «έρως» την έγραφε πάντα με μια μουντζούρα σαν να είχε... προηγουμένα μαζί της κι' έβαζε ένα σωρό τελείες, κόμματα θαυμαστικά ή έτρωγε τις λέξεις. Ώστόσο ο Ρενέ ήταν ή συμπάθεια του Πονιόν, γιατί αυτός ο άνθρως μ' όλες τις μουντζουρογραφίες του ήξερε να μιλά στην καρδιά των ανθρώπων. Διάλεγε πάντα ώμορφες φράσεις, περίφημα θέματα κι' ώστόσο δέν έκανε και τόσο σπουδαία ζωή, ώστε να πη κανείς ότι μπορούσε να έχη έμπνεύσεις. Έτσι ο Πονιόν άρχισε να πιστεύη, ότι ένα καλό ταμπουκι και μερικοί καφέδες ήταν άρκετοί για να τον κάνουν να ζήσθ και περιπέτεια. Γι' αυτό κιόλας, όταν μια μέρα ρώτησε τόν Ντυό πως μπορεί κανείς να είνε εύτυχισμένος, αυτός του άπάντησε :

— Με τό τίποτε, φίλε μου Πονιόν, με τό τίποτε. Ή εύτυχία έρχεται στη ζωή μας όλουμόνευη και τόσο άπρόοπτα που πολλοί άνθρως — όπως συνέλθουν από την κατάπληξι τους αυτή έχει φύγει πειά από κοντά τους...

Κι' ο Πονιόν σκεφτόταν, ότι άν τύχαινε να συναντήσθ πουθενά την εύτυχία, άσφαλώς δέν θα την άφηνε να τού ξεφύγη.

Και πράγματι, ο Λουί μια μέρα στο λαϊκό εστιατόριο που δειπνούσε με δυο αγνά και μια σούπα είδε άπέναντί του να κάθεται μια έξαιρετικά ώμορφη νέα. Ο Πονιόν άναποδογύρισε τό πιάτο των πάνω στο τραπέζι κι' ύστερα προσαιζόμενος ότι δέν μπορούσε να καθήσθ πειά στο δικό του πήγε και κάθισε κοντά της ζητώντας της συγγνώμη γι' αυτή την ένόχλησι.

— Και χύνετε ταχτικά τη σούπα σας; τον ρώτησε σε μια στιγμή εκείνη που είχε καταλάβει το «κόλλο» του. Ο Λουί δέν διάσασε να της όμολογήσθ ότι αυτό το είχε κάνει για πρώτη φορά, ότι τού άρεσε υπερβολικά κι' ότι, μά την αλήθεια, για χατήρι της θα μπορούσε να κάνη... και μια τούμπα ακόμα άπάνω στο τραπέζι.

Ώστερα τη χαϊρέτησε και γύρισε πάλι στη δουλειά του, άφοῦ της άπέσπασε την ύπόσχεσι, ότι θα την έβλεπε ξανά.

Κι' αλήθεια την άλλη μέρα συναντήθηκαν στο ίδιο τραπέζι. Ο Πονιόν φάνηκε στη νέα έξαιρετικά ευχάριστος, γιατί είχε άποστηθίσει ένα σωρό ώμορφα λόγια, από το ρομάντζο του Ντυό κι' έτσι παρουσαιζόταν σαν άνθρως με πολύ πνεῦμα. Ή «συμπάθεια» του λοιπόν τον εύρισκε πολύ χαριτωμένο και δέν έκρυβε αυτή τη γνώμη της. Τού όμολόγησε μάλιστα όλα τα θέσανά της στη κομμόπολι, όλες τις προσπάθειες να βοηθ μια εργασία κι' δηλ την άγώνια της καθημερινής ζωής της. Ο Πονιόν συγκινήθηκε :

— Θα μπορούσας, της είπε, να συμμερισθ τους πόνους και τις θλίψεις σας, γιατί σας θεωρώ σαν μια πολύ καλή και άγαπημένη φίλη μου. Θέλετε να ζήσουμε μαζί ; Τό Παρίμι μ' αυτόν τον τρόπο δέν θα μάς φαίνεται τόσο άπέραντο και δέν θα μάς πνίγη ή μοναξιά μας.

Ή Μαρίζ Μαλέρμπ, έτσι λέγανε την νέα, δέχτηκε αυτήν την πρότασι. Νοίκιασαν λοιπόν μια σοφίτα σε μια πολυκατοικία κι' άρχισαν να ζούν εύτυχισμένοι. Ή Μαρίζ ήταν άπόδειγμα καλής και τρυφερής φίλης κι' ο Πονιόν την άγαπούσε τόσο πολύ, ώστε έκοβε και τα μικρά του ακόμα έξοδα για να της κάνη διάφορα δώρα και να την καλοπιάνη.

Μια μέρα όμως ο' αυτήν την έρωτική φωλιά τους που

θρισκόταν μεταξύ... ουρανού και γής, έφτασε ένα τηλεγράφημα. Από μια έπαρχία της Γαλλίας καλούσαν την Μαρίζ γιατί πέθαινε ή θεία της.

— Πρέπει να πάω, έδήλωσε. Ή θεία μου αυτή ήταν σαν μητέρα μου κι' αυτή μ' είχε αναθρέψει.

Ο Πονιόν οίκονόμησε τα λεφτά που χρειαζόντουσαν κι' ή Μαρίζ έφυγε από το Παρίσι.

Λίγον καιρό άργότερα ή Μαλέρμπ γύρισε άγνωρίστη και άκτινοβολώντας από τη χαρά της έπεσε στην άγκαλιά του Λουί.

— Είμαστε πλούσιοι, τού είπε, υπερβολικά πλούσιοι ! Ή θεία μου μ' άφησε διακόσιες χιλιάδες φράγκα. Νομίζω, ότι μπορείς λοιπόν τώρα να με παντρευτή και να ζήσουμε εύτυχισμένοι.

Κι' ο Λουί την παντρεύτηκε και πέρασε μαζί της έναν αλυσμόνιτο μήνα μέλιτος.

Ξαφνικά όμως ο Λουί είδε με τρόμο ότι ο χαρακτήρας της γυναίκας του άρχισε ν' αλλάξη. Ή Μαρίζ για την παρμηκή άφορη κατέβαζε τα μούτρα της και δέν έδίσταζε να τού κάνη ζωηρές σκηνές ζηλοτυπίας.

— Από τόν καιρό, τού δήλωνε, που σ' έκανα πλούσιο, άρχισες να κυττάς τις ξένες γυναίκες και ούτε πειά με λογαριάζεις. Ά, έννοια σου όμως και θα ταχτοποιήσω εγώ τα πράγματα...

Κι' ή ταχτοποίησι των πραγμάτων έγινε, όταν ο Πονιόν έμεινε χωρίς δουλειά. Από την πρώτη μέρα ή Μαρίζ τού είπε δίχως να κοκκινίσθ :

— Πρόσεξα ότι το τσιγάρο κι' οι καφέδες σου έχουν πειράξει την υγεία σου. Πρέπει λοιπόν να σταματήσθς άλ' αυτά τα πράγματα. Βέβαια άν εργαζόσουν μπορούσες να πετάς μερικά λεφτά στο δρόμο. Μά τώρα, φίλε μου, πρέπει να κάνης οικονομία. Δέν μπορείς να στασάς την περιουσία μου.

Ο Πονιόν άναγκάσθηκε φυσικά να συμμορφωθή με αυτήν την διαταγή της γυναίκας του. Όστόσο ο δυστυχισμένος ύπέφερε αφάνταστα μαρτύρια και πήγαινε να τρελλάσθ από τη στενοχώρια του που δέν είχε ούτε δουλειά, ούτε τσιγάρο.

Μά το μαρτύριό του δέν τελείωσε δώ πέρα. Ή Μαρίζ τού παρατήρησε μια μέρα ότι άφοῦ δέν είχε δουλειά δέν ήπηρεε λόγος να γυρίσθ δηλ τη νύχτα στους δρόμους και να χαλάη τα παπούτσια του. Κι' ο Λουί άναγκάσθηκε να κλεισθ μέσα στο σπίτι και να θάλνη περίπατο κάθε Κυριακή μαζί της.

Μά ή Μαρίζ μέρα με τη μέρα γίνεταν και πιο οικονομός εις θάρος του, και πιο αλστική.

— Έτσι τον έκάττωσε ακόμη κι' αυτό, τού φαγητό του και δέν τού επέτρεπε παρά μόνο να έκτελή τις στοιχειώδεις... επιθυρίες του. Ήθελε ακόμη να είνε ο Λουί πολύ τρυφερός μαζί της, κι' δηλ τη νύχτα δέν τον άφηνε να κοιμάσθ με τη φλυαρία της.

Έτσι ο Πονιόν είχε γίνει σαν φάντασμα, δέν μπορούσε να κουνήσθ τα πόδια του κι' όταν τόχαινε ν' άκούσθ τίποτε για τόν έρωτα και τήν εύτυχία γίνονταν τρελλός από τη λύσσα του. Δικαιολογούσε ακόμη και τόν Ντυό, ο όποιος έγραφε τόν έρωτα με μια μουντζούρα. Ναι, αυτός ό... «μασκαράς» ο γυνίς της κι' άφοδότης έτσι θα έπρεπε να γράφεται.

Οι φίλοι του Πονιόν, που τού λυπνόντουσαν μάταια, προσπαθούσαν να τον κάνουν να έγκαταλείψη τη Μαρίζ.

— Γίναζε, τον συμβούλευαν, από τα χέρια σου αυτές τις χρυσές χειροπέδες. Δυσχερετικά θα πεθάνης από μαρμασμό.

Και για να τον βοηθήσουν καταφεραν να τού θροῦν πάλι δουλειά.

Ή γυναίκα του στην αρχή προσπάθησε να τον έμποδίσθ να εργασθ, γιατί καταλάβαινε, ότι δέν θα μπορούσε πειά να τόν βασανίσθ. Τέλος όμως τόν άφησε έλεῦθερο. Κι' ο (Συνέχεια στη σελίδα 50)

«ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Όδός Γερμανού Παλαιών Πατρών 5 β' (Τηλέφωνον: 26-135)

Ίδρυτής : ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντής : ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Όροι συνδρομών «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» :

Εσωτερικού δι' έν έτος	Δραχ. 200	Εξωτερικού	Δολλάρια ο
» έξιμήνιος	» 100	» Αμερικής	» 100

και δι' όλην την Αφρικήν και Βελγικόν Κογκό έτησια συνδρομή σελλένια 30 ΑΙ έπιστολαί και τα χρηματικά έμβάσματα δέον ν' άπευθύνονται προς τόν διευθυντήν τού «Μπουκέτου» κ. ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΝ.

Όδός Γερμανού Παλαιών Πατρών 5 β' (Τηλέφωνον: 26-135)

Έν Αμερική διὰ τήν έγγραφην συνδρομήν και διὰ τήν κατά φύλλον πώλησιν, ή Έταιρία New York News Agency General P. (.) Box 497, New York City, έκπρωσώπομένη παρὰ τού κ. Κ. Καλφοπούλου.

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

Το ΜICHEL MORPHY,
του συγγραφέως της «MINION»

Η ΛΕΥΚΗ ΚΥΡΙΑ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Μά δίστασε να πραγματοποιήσει τη σκέψη του, γιατί συλλογίστηκε, ότι ο λαός κ' οι τρυάνδοι θα είχαν περι-
κυκλώσει το ανάκτορό του απ' όλες τις μεριές και, αν
τόν έπιαναν, θα τον θανάτωναν με τα πιο φριχτά μαρτύ-
ρια.

Έν τω μεταξύ, έξω, ευπατρίδες και άστοι προβλέποντας
τις ακρότητες για τις οποίες ήσαν ικανοί οι τρυάνδοι, προ-
σπαθούσαν να πάνε μπροστά, να διασχίσουν τις γραμμές
τους.

— Έμπρός! Όλοι μαζί φώναζε εκείνη τη στιγμή ο Άρ-
κόντε, ο οποίος ήταν ο αρχηγός ή μάλλον ο βασιλεύς της
μεινόμενης όρδης των κακοποιών.

Στο πρόσταγμα του, οι τρυάνδοι που κρατούσαν το ξύλο
της άγχνης, ώρμησαν πάλι εναντίον της πύλης του ανά-
κτορου...

Το χτύπημα ήταν τόσο τρομερό, αυτή τη φορά, ώστε η
πόρτα σωριάστηκε κάτω.

— Μέσα όλοι! φώναζε ο Άρκόντε.

Και ο αφηνιασμένος συρφετός των κακοποιών του Λον-
δίνου, ξεχύθηκε σά θάλασσα μέσα στην είσοδο του ανά-
κτορου.

.....

Ο Σόμερσετ, αλλοιωμένος, φριχτός τη θέα, είχε ακούσει
τόν θρόνο της πόρτας που έπεσε κάτω... Είχε ακούσει τους
άλαλαγμούς του πλήθους που κατέκλυσε το παλάτι του...

Και μέσα στον τρόμο που έφίγγε την καρδιά του, ξε-
χνώντας πως ήταν στρατιώτης, άλλοτε, ένοιωσε φριχτά το
φόβο του θανάτου κ' έτρεξε προς τη σκάλα που...
σε στ' απάνω πατώματα του μεγάρου του.

Οι φρουροί του είχαν φύγει πετώντας τα όπλα τους ή
γονατιστοί μπρος τους τρυάνδους, ζητούσαν έλεος και οι-
κτο.

Εκείνη τη στιγμή, ο έμψυχός του επαναστατημένου
λαού, ο δούξ του Νόξφορντ κ' ένας άλλος ευπατρίδης έ-
φτασαν κοντά στον Άρκόντε, τον αρχηγό των τρυάνδων.

Αμέσως εκείνος γύρισε εξαγριωμένος.

Μά, μόλις αναγνώρισε τον δούκα που ήταν πάντα γεν-
ναιοδωρός προς τους φτωχούς, ή όψι του έγινε πιο γλυ-
κεία:

— Α, έσύ είσαι, δούξ; είπε... Τί με θέλεις;

— Είσαι γενναίος, απάντησε εκείνος. Μά ο έχθρος που
υποχώρησε, θ' άμυνή με τη λύσσα της απελπισίας. Ζητά-
με κ' έμεις τις θέσεις μας στον κίνδυνο.

Ο αρχηγός των άλητων κύταζε τους δυο ευπατρίδες
και μάντεψε τις σκέψεις τους: ήσαν άνθρωποι εξευγενισμέ-
νοι και δεν ήθελαν να χυθεί αίμα.

— Αυτός ο σκύλος, απάντησε, σκότωσε κιόλας πολλά
απ' τ' αδέρφια μας. Δεν του άρесе, βλέπετε, να του αρ-
πάσουμε το κόκκαλο, που γλύφει...

— Ήσυχασε... Ο Σόμερσετ έχει κάνει πολλά εγκλήματα
και θα θανατωθή... Τα θύματά του θα λάβουν εκδίκηση.

— Ωραία! είπε ο Άρκόντε. Μά άς κάνουν εκδίκησι...

Τα σκυλιά μου θέλουν να δαγκώσουν...

Και ύποκλιθηκε μπροστά στους δυο ευπατρίδες, δείχνον-
τάς τους συγχρόνως τους τρυάνδους, που έμαίνοντο από ά-
γανάκτησι...

Ο δούξ του Νόξφορντ και ο σύντροφός του προχώρησαν
γρήγορα ως το κάτω μέρος της σκάλας, όπου πρό δλίγων
άκόμα ωρών ένας αξιωματικός φύλαγε σκοπός, όπως στα
ανάκτορα ενός βασιλέως.

— Σόμερσετ! φώναζε. Έτοιμάσου, ή ώρα της τιμωρίας
σου έφτασε!...

Και άρχισε πρώτος ν' ανεβαίνει τα μαρμαρένια σκαλο-

πάτια.

Κρατούσε στο χέρι του το γυνό σπαθί του.

Ο Άρκόντε, οι άστοι, οι τεχνίτες και οι τρυάνδοι, ανα-
κατεμένοι όλοι, άκολουθούσαν...

Ο Σόμερσετ, μ' ένα πιστόλι στο ένα του χέρι και με
το σπαθί του στο άλλο, είχε φτάσει, έν τω μεταξύ, στο ψη-
λότερο πάτωμα του ανακτόρου του.

Μά ή απειλητική φωνή του Νόξφορντ έφτασε ως αυτόν
και τον έκανε να παγώσει άγχορμος γιατί κατάλαβε πως
οι πιο θανάσιμοι έχθροί του ήσαν επί κεφαλής των επιτιθε-
μένων.

Και μάντεψε πως θα δειχνόντουσαν άδυσώπητοι, όπως ά-
δυσώπητος και σκληρός είχε δείχθι πάντοτε κ' εκείνος.

Μερικοί φρουροί, μερικοί υπηρέτες, άνήσυχτοι μη ξέρον-
τας τί να κάνουν, τον περιστοιχίζαν άκόμα.

— Θα δώσω τίτλους, στίτια και χρυσάφι σε όλους από
σας αν με υπερασπίσουν και με βοηθήσουν να ξεφύγω από
τους έχθρούς μου... τους είπε.

Τίτλους; Χρυσάφι;... Ο ευνούχος τους θα ήταν τάχα ζων-
τανός αύριο; Σε μία ώρα; Σε μία στιγμή;

Η βουή του μεινόμενου πλήθους έφτανε ως αυτούς, σαν
το μουνκρητό της θάλασσας...

Πέντε από τους φρουρούς του Σόμερσετ είχαν σταθή στο
τελευταίο σκαλοπάτι με τα σπαθιά τους γυμνά, για να άν-
τιτάζουν εκεί μία ύστατη άμυνα.

Μά είδαν κάτω τα κεφάλια, τα χέρια, τα σπαθιά και
τα μαχαίρια που άνεβαίνουν... και κυττάχτηκαν τρομαγμέ-
νοι...

Ο Νόξφορντ δρασκέλισε γρήγορα τα λιγοστά σκαλοπα-
τια που τον χώριζαν άκόμα απ' αυτούς.

— Τόπο!... πρόσταξε.

Ο πρώτος σκοπός τον κύταξε μία στιγμή, χαμήλωσε το
σπαθί του και τραθήχτηκε πίσω.

Οι άλλοι τον μιμήθηκαν άμέσως.

— Χάρι γι' αυτούς τους στρατιώτες! είπε ο Νόξφορντ
στον τρυάνδου. Όπως βλέπετε, παρ' όδινται...

Και προχώρησε, άκολουθούμενος απ' όλους τους άλλους.

Μία πόρτα ήταν μπροστά τους κλειστή... Ο ήράκλειος
Άρκόντε μ' ένα σπρώξιμο των ώμων του την έρριξε κά-
τω...

Οι έπιδρομείς ώρμησαν μέσα στην αίθουσα που ήταν
πίσω απ' αυτήν την πόρτα...

Πέντε - έξη άνδρες ήσαν μπροστά τους κ' άνάμεσά τους
ο Σόμερσετ άγνωριστος, πελιδνός, πτωματώδης.

— Υπερασπιστήτε με λοιπόν, άνάνδροι! φώναζε ρογχα-
ζοντας στους τελευταίους φρουρούς του.

— Έξοχώτατε, κάθε άγών είνε περιττός πειά! τραύλισε
ο ένας απ' αυτούς.

Και εις ένδειξιν ύποταγής, πέταξε τη λόγχη που κρατού-
σε στα χέρια του.

— Α! δεν θα πεθάνω τόσο εύκολα! μούγκρισε ο Σό-
μερσετ.

Και, ξαναβρίσκοντας λίγο θάρρος για να κάνει μία ά-
κόμα δολοφονία, σημάδεψε άστραπιαία με το πιστόλι του
ένόν Νόξφορντ και πυροβόλησε.

Τίποτε δεν υπερασπίζε τον γενναίο ευπατρίδη: ήταν χα-
μένος.

Μά ο άλλος ευπατρίδης που τον άκολουθούσε, είδε την
κίνησι του Σόμερσετ και ώρμησε μπροστά.

Η σφαίρα άντήχησε μ' ένα μεταλλικό κρότο στο θώρα-
κά του, τον θαθούλασε κ'. Έγδαρε έλαφρά το στήθος του.

Έκατό κραυγές άντήχησαν συγχρόνως... κραγές όργής
και μανίας...

— Έμπρός!... Σκοτώστε τον!... απάντησαν άλλες χίλιες
κραυγές, κραυγές ανθρώπων του λαού που είχαν πλημ-

μυρίσει το ανάκτορο.

Ο Νόξφορντ, ο λαοφίλος δούξ, επέβαλε σιωπή με μια
επιθετική χειρονομία...

— Μην άνυπομονήτε! φώναζε. Ήρθαμε έδω, όχι για
εγκλήματα, μά για ν' άπονεύουμε δικαιοσύνη... Και ή δι-
καισύνη, ξέρετε, είνε άμείλικτος στους δολοφόνους.

— Μπράβο! απάντησε ο Άρκόντε. Ο λαός είνε μαζί
σου, δούξ! Και άναθέτει σε σένα την τιμή να τον εκδική-
σης...

Ο Νόξφορντ πλησίασε περισσότερο τον Σόμερσετ.

— Φυλάξου! του είπε.

Ο Σόμερσετ είδε το σπαθί του τιμωρού δουκός μπροστά
στο στήθος του και άφοδ τραθήχτηκε ως τον τοίχο, πρότει-
νε το δικό του.

Έπειτα, όρμώντας ξαφνικά, προσπάθησε να καταφέρει
ένα θανάσιμο χτύπημα εναντίον του αντιπάλου του.

Μά ο Νόξφορντ, κατεβάζοντας το σπαθί του, παραμέρι-
σε το σπαθί του ευνουσμένου της βασιλίσσης.

— Πέθανε λοιπόν άθλια! φώναζε συγχρόνως.

Και, άπλώνοντας το χέρι του, ξαφνικά, έχωσε όλη τη λε-
πίδα του σπαθιού του στο λαιμό του Σόμερσετ...

Τα μάτια του τρυάννου μεγάλωσαν σαν να επρόκειτο να
πεταχτούν έξω απ' τις κόγχες τους... Ματωμένος άφρός φά-
νιχε στα χείλη του... Και, γλυστρώντας άργά, σωριάστη-
κε κάτω...

Μουγκρίσματα στριγγά άκούστηκαν τότε, και οι τρυάνδοι
όρμησαν μπροστά. Ήταν τώρα ή δική τους σειρά...

Ο Σόμερσετ ρόχαζε, μά ζούσε άκόμα...

— Το σκακί μπορεί ν' άναστηθή! φώναζε ο Άρκόντε.

Έμένα μου άρέσουν τα σπαθιά...

Και με μία τρομερή τσεκουριά, άνοιξε στα δυο
το κεφάλι του Σόμερσετ. Συγχρόνως ένας τρυάν-
δος θύβισε το μαχαίρι του στο στήθος του ευνου-
μένου της βασιλίσσης και το άφησε εκεί.

— Στον πύργο του Λονδίνου τώρα! φώναζε ο
ο Άρκόντε. Και στο παλάτι της
βασιλίσσης.

Μερικοί τρυάνδοι άρπαξαν το
πτώμα του Σόμερσετ απ' τα πό-
δια και το έσυραν με σαρκαστικά
γέλια ως τη σκάλα.

Ούτε ο Νόξφορντ, ούτε οι άλλοι
ευπατρίδες μπορούσαν να κάνουν
τίποτε εναντίον του αφηνιασμένου
πλήθους...

Οι άστοι και οι εργάται ήσαν
ίσως αυτή τη στιγμή πιο άγριοι
κ' απ' αυτούς τους τρυάνδους,
γιατί είχαν ύποστη πε-
ρισσότερα απ' αυτούς
στην τυραννία του ευνου-
σμένου.

Το σπασμένο κρανίο
του Σόμερσετ άντηχούσε
τώρα πένθιμα στα σκα-
λοπάτια, όπου το πτώμα
του άφηνε πίσω του μία
πλατεία κόκκινη γραμ-
μή.

Σε λίγο κραυγές και
ουρλιάσματα πληροφορή-
σαν τον δούκα, ότι οι
τρυάνδοι με το αίματηρό
τους τρόπαιο είχαν βγί στο δρό-
μο.

— Στον Τάμεσι το πτώμα! φώ-
ταζαν.

— Όχι, όχι! Στο παλάτι της
βασιλίσσης! μούγκρισε ο Άρ-
κόντε.

— Ναί, ναί! Στο παλάτι της
κόκκινης Έλισσάβετ!...

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ!

Η Έλισσάβετ είχε ακούσει κ'
αυτή το κανόνι του συναγεμμού του πύργου του
Λονδίνου και τις κραυγές του μανιασμένου όχλου.

Μερικοί απ' τους αλλικούς έσπευσαν να την πλη-
ροφορήσουν, ότι ή επανάσταση έστρέφετο μόνον
εναντίον του Σόμερσετ...

Η Έλισσάβετ κατατοπίστηκε γρήγορα στην κα-

τάστασι.

— Όταν ένα ποτάμι, είπε μέσα της, γκρεμίζει τα φράγ-
ματά του, είνε προτιμότερο να του άνοίξης ένα καινούρ-
γιο χαντάκι για να ξεχυθή παρά να το άφήσης ν' άπλωθή
παντού. Έ, λοιπόν, ο λαϊκός χείμαρρος άς άνοίξη το χαν-
τάκι του μόνος του, ξεσπώντας στον Σόμερσετ κ' έπειτα
θα ήσυχάσει μόνος του.

Έξ άλλου, όπως είδαμε και προηγουμένως, ο Σόμερσετ
είχε άρχισι να της γίνεται ένοχλητικός σε μερικές ώρες.

Η πανούργα βασιλίσσα είχε γίνει παντοδύναμη με τη σκλη-
ρότητα. Έκρινε λοιπόν, τώρα, πως είχε φτάσει ή ώρα να
στερεώσει τη δύναμή της με την ευσέβεια και την ήθικη ή
μάλλον με την ύποκρισία.

«Όταν ο διάβολος γερνάζει, λείει ή παροιμία, γίνεται έ-
ρμηίτης».

Μά ο δεσμός της με τον Σόμερσετ άποτελούσε έμπόδιο
σ' αυτήν τη μεταβολή. Αν όμως εκείνος έλειπε απ' τη
μέση, το πράγμα θα γινότανε μόνο του, χωρίς δυσκολία.

Καθώς τα σκεφτόταν αυτά, ένοιωσε ευτυχία για την έ-
πανάστασι του λαού, που θα την άπήλλασε κ' αυτήν από
τον έραστή της.

Κι όταν οι τρεις υπηρέτες του Σόμερσετ, που κατώρθω-
σαν να φτάσουν ως αυτήν, της επανέλαβαν την κραυγή της
άπογνώσεως του κυρίου των, αντί να του στείλη τα συν-
τάγματα της φρουράς που της ζητούσε, τα κάλεσε όλα
κοντά της για να υπερασπίση τον έαυτό της.

Δέν έδίσταζε να θυσιάση έντελώς τον άνδρα, που το ίδιο
πρωί άκόμα, είχε βγί απ' τη βασιλική της παστάδα...

Και όταν ή χιλιάδες του όχλου κατέκλυσαν την πλατεία
μπροστά στο ανάκτορό της, ζητώντας την εμφάνισι
της, ή Έλισσάβετ, χλωμή κ' άλύγιστη, μά τολμηρή
άκόμα, παρουσιάστηκε στον έξώστη...

Η μεινόμενη όρδη των τρυάνδων έρισκόταν ά-
κριβώς από κάτω της, σέρνοντας από τα πόδια το
παραμορφωμένο πτώμα του Σόμερσετ.

Έκατοντάδες πυρσών τον φώτι-
ζαν με την αίματηρή τους λάμψη...

Η βασιλίσσα χαμήλωσε άργά
το βλέμμα της ως το λείψανο του
ανθρώπου, που είχε ανεβάσει ως
τα ύψηλότερα αξιώματα, του αν-
θρώπου που ήταν ο ευνουσμένος
της, ο έραστής της!...

Και σαν να μην είχε δη τίποτε,
χαϊρέτησε τα πλήθη...

Αφοδ επεκύρωσε έτσι τον φόνο
ή μάλλον την έκτελεσι του έρα-
στή της άποσύρθηκε μέσα στο
παλάτι.

Τότε οι τρυάνδοι εξα-
κολούθησαν τον περίπα-
τό τους, σέρνοντας πάν-
τα πίσω τους το μακά-
θριο τρόπαιό τους.

Και τα χαράματα κου-
ρασμένοι πειά να τρα-
θούν το ανθρώπινο αυτό
κουρέλλι, το άηδαιτικό
απ' τις λάσπες και τα
αίματα, έρριξαν το πτώ-
μα στον Τάμεσι.

Έτσι έγινε ή κηδεία
του Σόμερσετ.

Την ίδια ώρα, ή Έλισσάβετ από
το φόβο, μήπως δη τη λαϊκή όρ-
γή νά ξεσπάη κ' εναντίον του
θρόνου της, έθναζε μία προκήρυ-
ξη με την οποία καταργούσε όλα
τα τυραννικά μέτρα που είχε λά-
βει ο Σόμερσετ.

Ανγγειλε συγχρόνως ότι ή πύ-
λας των φυλακών θα άνοιγαν και
όλοι οι πολιτικοί κατάδικοι θ' ά-
πελευθερωνόντουσαν.

Και ή προκήρυξι τελείωνε μ' έ-
ναν ύρκον στο Θεό της βασιλίσσης
ότι θ' άφιέρωνε τη ζωή της στην ευημερία του έπα-
λταγαπημένου της λαού.

.....

Η φυλακές του πύργου του Λονδίνου άδειασαν
πράγματι άμέσως από την πρώτη στιγμή.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η Έλυσσάβετ δεν έκανε εξαίρεσι παρά μόνο για τους προσωπικούς της έχθρους και μερικούς φυλακισμένους πολυ πλουσίους, των οποίων ήθελε να σφετεριστή την περιουσία.

Ο γιός του Στέβαρ Μπόλτον, τον οποίο ο Σόμερσετ είχε ονομάσει κόμητα Πέρου ντέ Βερμπρόκ εις ανάμνησιν των καταχθονίων υπηρεσιών του πατέρα του, είχε φυλακιστή κι' αυτός πρό δυο ημερών, όπως είδαμε, κατά διαταγήν του δουκός, μα ο νέος αυτός είχε κάνει την τρελλά να πη μερικά απειλητικά λόγια, τα οποία έφτασαν ως τ' αυτιά της βασιλίσσης.

Αυτό ήταν υπεραρκετό για να κριθή η τύχη του.

— Όσο γι' αυτόν, είπε η Έλυσσάβετ, τον εξαίρω από την άμνηστία. Να ζήσει και να πεθάνη στη φυλακή του.

Τό έκανε αυτό και για να ευχαριστήσει τους ευπατρίδας, που είχαν θεωρήσει σκανδαλο την άπονομή του τίτλου του κόμητος σ' αυτόν τον άσημο νέο.

Η άμνηστία απήλλαξε στους άρχηγούς των επαναστατών, τον Νόξφορντ και τους άλλους ευπατρίδας, από κάθε δίωξι.

Η βασιλίσσα μάλιστα κάλεσε τον Νόξφορντ για να του αναθέσει τα καθήκοντα του λόρδου αιχιδόκαστου, τα οποία είχε ως τότε ο Σόμερσετ, ια εκείνος απέρριψε την τιμή αυτή... "Ήθελε ν' αποτραβηχτεί σ' ον προγονικό του πύργο κι εκεί να ζήσει ήρεμα.

Με προηγούμενως πήγε να επιστήκη μόνος του στην απελευθέρωσι των κρατουμένων του πύργου του Λονδίνου. Μεταξύ αυτών, ήταν κι' ο λόρδος Μέσου, ο άφογος δικαστής, ο πατέρας τή Έλλεν, ο μαρτίς...

Κι' έπειτα ένας γίγας πολύ γνωρίμος μας, ο Κρίστι ντέ Κλάινθιλ!

Όταν έπληγε στο Λονδίνο για να εκδικηθί τον κύριό του, τον ανέλαβαν οι πράκτορες του Σόμερσετ και του Μπόλτον... Κι' αν δεν γινόταν η επανάστασις, θα πέθαιναν στη φυλακή.

Μετά την αποφυλάκιση, ο Νόξφορντ, μαζί με τον λόρδο Μέσου και τον Κρίστι έφυγαν για τη Σκωτία...

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΤΙΜΩΡΙΑ

Ο Στέβαρ Μπόλτον, στη Σκωτία, είχε μάθει την άπονομή του τίτλου του κόμητος στον γιό του, μα άγνοούσε τη φυλακισί του που έπακολούθησε σχεδόν άμεσως και την οίκτρή του τύχη.

Η μανία του ήθελε να ξεσπάση τώρα στον πύργο του Κλάιμουρ, όπου η Μαρία ντ' Αθενέλ και η Έλλεν Μέσου ήταν δλομόναχες, γιατί όλος ο στρατός τής Σκωτίας θρισκόταν συγκεντρωμένος τώρα μπροστά στον κόλπο του Έδιμβούργου για να έμποδισή την αποδίσσασιν των άγγλικών στρατευμάτων — πράγμα άπίθανο πειά μετά τα τελευταία γεγονότα του Λονδίνου.

Ο Μπόλτον είχε κι' αυτός τον μικρό του στρατό. Η σπείρα του, ή όρδη του μάλλον, ήταν έτοιμη: σαράντα περίπου άνδρες, όλοι του σχοινιού και του παλουκιού, όλοι κοινωνικά αποθράσματα.

Έξαφνα ή φήμη του θανάτου του δουκός του Σόμερσετ, που τον είχε σφάξει ο μαινόμενος όχλος του Λονδίνου, έφθασε ως τη Σκωτία, όπως επίσης μαθεύτηκε ότι, μετά την πτώσι του Σόμερσετ, ή Άγγλία θα ζητούσε ειρήνη.

Κατάρα! μουρμούρισε ο Μπόλτον. Ο ρόλος τελειώνει εδώ. Δεν μου μένει πειά παρά να πραγματοποιήσω την εκδίκησί μου και να ξαναγυρίσω κατόπιν στο Λονδίνο, για να χαρώ την περιουσία μου. Στο έργο λοιπόν!

Και διέταξε τους ληστές του να συγκεντρωθούν μόλις θα νύχτωνε σ' ένα ώρισμένο σημείο, έξω από την πόλι.

Τό θράδυ, όλοι οι κακοποιοί τής σπείρας θρισκόντουσαν συγκεντρωμένοι σέ μιά γωνιά, κοντά στο δάσος, όταν ο Μπόλτον παρουσιάστηκε:

— Τώρα δρόμο! τους είπε. Και τσιμουδιά ως ότου ν' άρχισή ή δουλειά... Η στιγμή έφθασε.

Οι ληστές, που είχαν λάθει γενναία προκαταβολή, λογάριζαν να πάρουν τα διπλά μετά την «επιχείρησι». Υπάκουσαν λοιπόν πρόθυμα.

Ξεκίνησαν, και προχωρώντας άθόρυβα, έφτασαν ως τον πύργο του Κλάιμουρ.

Εκεί ο Στέβαρ Μπόλτον τους διέταξε να σταθούν και τους έδωσε τις τελευταίες του οδηγίες.

.....

Έξω από τον πύργο, άγρυπνούσε ένας γέρος Σκωτσέζος μαζί με τους δυο πιστούς του σκύλους.

Οι ληστές του Μπόλτον, αυτούς φοβώντουσαν πρό πάν-

των. Γι' αυτό ένας από τους κακοποιούς σύρθηκε μέσα στους θάμνους κι' έφτασε σέ λίγη απόστασι από τό σημείο, όπου θρισκόντουσαν οι δυο σκύλοι. Ο ένας τόν μύριστηκε κι' ώρμησε έναντιόν του.

Μα άμέσως τό ένα άπ' τα χέρια του ληστού, που ήταν τυλιγμένο με χοντρό πανί, χώθηκε στο στόμα του σκύλου, ενώ τό άλλο του τρυπούσε τό λαιμό μ' ένα μυτερό μαχαίρι.

Τό ζώο έβγαλε ένα βαθύ και πένθιμο ούρλιασμα και σωριάστηκε κάτω.

Ο Σκωτσέζος σκοπός άκουσε αυτήν την κραυγή τής αγωνίας.

— Ξυπνήστε! φώναξε. Έχθροί!

— Έφοδος! άπάντησε ή στριγγή φωνή του Μπόλτον, φωτιά και αίμα.

Και ώρμησαν μπροστά.

Ο φρουρός προσπάθησε ήρωικά, τρελλά να τους φράξή τό δρόμο.

Μα κάποιος από τους ληστές τόν ξάπλωσε με μιά μαχαίριά νεκρό κάτω.

Η κραυγή του όμως άκούστηκε μέσα στον πύργο.

Ο Χάλμπρεχτ ο κυνηγός έτρεξε και κτύπησε την καμπάνα του κινδύνου και μερικοί ξένοι παρουσιάστηκαν άμέσως... Φίλοι, έπισκέπται που είχαν φτάσει την ίδια μέρα: ο δούξ του Νόρξφορντ, ο λόρδος Μέσου μαζί με τόν πιστό του Γουίλκι... Τέλος ο Κρίστι ντέ Κλάινθιλ που έτοιμαζόταν κιάλας να πάη να συναντήσθ στο στράτευμα του Βάλτερ.

Ο Στέβαρ Μπόλτον δεν περίμενε να θρή τόσο μεγάλη φρουρά.

Έντομεταξύ, οι ληστές του που χτυπούσαν τις πόρτες με τοσεκούρια, κατάρθωσαν να ρίξουν κάτω δυο-τρεις άπ' αυτές.

— Όρμηστε μέσα! φώναξε τότε ο Μπόλτον. Φωτιά και αίμα!

Μα άμέσως ένας μικρός όμιλος άναχαίτησε την όρμή των έπιδρομέων.

Μόλις τους είδε ο Μπόλτον, έβγαλε ένα μούγκρισμα λύσσας.

— Εισθε σαράντα και θα φοδηθήτε πέντ-έξη ανθρώπους; ούρλιαξε.

Σάν νάθελε ν' άπάντησθ, ο Κρίστι ντέ Κλάινθιλ έρριξε κάτω ένα από τους ληστές από κάθε φορά που κατέβαζε τό σπαθί του, τό χέρι του θάφονταν στο αίμα.

Ο Στέβαρ Μπόλτον, όπως είπαμε, δεν έπρόβλεπε, ότι θα έπεφτε άπάνω σέ αντιπάλους τόσους πολλούς και πρό πάντων τόσο άποφασισμένους.

Λογάριαζε να θρή δυο-τρεις ύπηρέτες που οι ληστές του θα τους σκούπιζαν σέ λίγες στιγμές για να όρμήσουν κατόπιν, διψώντας αίμα, μέσα στον πύργο.

Πανούργος καθώς ήταν, σκέφτηκε τότε την πεισιή πόρτα του πύργου. Αυτή θα ήταν χωρίς άλλο όχι και τόσο καλά φυλαγμένη. Έτσι θα κατάρθωνε να την παραθιάσθ χωρίς δυσκολία.

Μάζεψε λοιπόν μερικούς από τους κακοποιούς τής σπείρας του κι' έκανε μαζί τους τό γύρο του πύργου.

Μόλις όμως έφτασε στην πίσω πόρτα, είδε τους ανθρώπους του που είχε στείλει από την αρχή, εκεί, σταματημένους κι' αυτούς. Ο Χάλμπρεχτ, ο κυνηγός, περιστοιχισμένος από τους «ωματοφύλακας του δουκός του Νόξφορντ, έφραζε τό περπάτημα.

— Θάνατος, θάνατος! φώναξε ο άπαίσιος κακούργος.

— Όσο γενναίοι κι' αν ήταν οι ύπερασπιστάι αυτής τής πόρτας, δέν είχαν την δύναμι παλαιμάχων όπως ο Κρίστι ντέ Κλάινθιλ και ο δούξ.

Έξ άλλου, καθένας τους ήταν υποχρεωμένος ν' αντιμετώπιζή πέντε ή έξη αντιπάλους κι' όσο ή ώρα περνούσε, τόσο ο αριθμός τους λιγόστευε...

Κι' ο Μπόλτον έβλεπε με μιά άγρια χαρά, ότι ζώνανε οι στιγμές που θα μπορούσε να όρμησθ χωρίς άλλο μέσα στον πύργο για να κάνη εκεί τα τελευταία του κακούργηματα...

.....

Ο Βάλτερ ντ' Αθενέλ είχε εγκαταλείψει την άκτμή... Ο άγγλικός στόλος είχε έμφανιστή, μα βλέποντας τους Σκωτσέζους έτοιμους να τόν υποδεχτούν, είχε άνακρούσει πρύμνα... Κ' είχε εξαφανιστή...

Έτσι ο ίππότης μας μπερδύσε να ξαναγυρίσθ στον πύργο του Κλάιμουρ.

(Άκολουθεί)

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΑΝΤΙΟ, ΦΤΩΧΑ ΟΝΕΙΡΑ...

ΖΕΡΜΑΙΝ! φώναζε άνυπόμονα ή παραλυτική, πολυθρόνα της που την είχαν κυλίσει ως τη μέση προσπαθώντας του κάκου να στριφογυρίσθ στην του κήπου.

Η νέα κόρη, άκούγοντας τη φωνή τής μητέρας της, έσφιξε θιαστικά τό χέρι του νέου, με τόν οποίο κουθέντιαζε μπροστά στην πόρτα του κήπου και έτρεξε κοντά στην κ. Μαριέλ, χωρίς να τολμήσθ να συνοδεύσθ με ματιά τόν φίλο της που άπομακρυνόταν στο έρημο μονοπάτι.

— Τί ενδιαφέροντα πράγματα λέγατε; τη ρώτησε ή μητέρα της ειρωνικά.

Η Ζερμαίν δεν άπάντησε, μα κάθισε στην καρέκλα της κι' έσκυψε πάνω άπ' τό κέντημά της για να κρύψθ τό χαριτωμένο πρόσωπό της που είχε γίνει κατακόκκινο.

— Όστόσο, έπειδή ή κ. Μαριέλ επανέλαθε την έρώτησί της, με πό όδύ τόνό αυτή τη φορά, ή νέα κόρη σήκωσε τα μάτια της και άπάντησε:

— Μητέρα, έχω σοβαρά πράγματα να σου πώ...

Τό πρόσωπό τής παράλυτης συνωφρυώθηκε... Είχε μαντέψει άμέσως. Αυτός ο άθλιος Ζάκ είχε έξομολογηθί στην κόρη της τόν έρωτά του, τής είχε ζητήσθ τό χέρι... Κι' εκείνη τόν ήθελε για σύζυγό της!

Και τρέμοντας στο μέρος του σώματός της που τής έμενε ζωντανό ακόμα, τραύλισε:

— Ω θεέ μου! Θεέ μου!... Σοβαρά πράγματα!... Ω, δεν έχω καθόλου διάθεσι ν' άκούω σοβαρά πράγματα, πρό πάντων σημεία... Υποφέρω τόσο... Νοιώθω τόν έαυτό μου τόσο θαρύ... Πονάω παντού...

Με την όψι Ισχυρή, με τα μήλα προεξέχοντα, με τα μάτια άνήσυχα μέσα στις θαυουλωμένες κόγχες τους, με τα λιγοστά μαύρα της μαλλιά κολλημένα άπάνω στο κεφάλι της, ή κ. Μαριέλ ήταν άλλοτε ψηλή και σωματώδης. Μα τώρα τό κορμί της είχε μαζευστή, είχε μικρύνει θάλεγε κανείς, από την παράλυσι που την είχε θρή στα σαράντα πέντε της χρόνια, τη στιγμή ακριβώς που ή χήρα, άνορθώνοντας με την εργασία της τη χρεώκοπημένη σχεδόν επιχείρησι του συζύγου της, άρχιζε ν' άναπνέει και να θλέπθ ένα καλύτερο μέλλον για τόν έαυτό της και για την κόρη της.

Έπειτα από μερικών στιγμών σιωπής, ή Ζερμαίν ξαναείπε:

— Θα πρόεξες, μαμά, ότι ο κ. Ζάκ έρχεται συχνά στο σπίτι μας.

— Παραπολύ συχνά μάλιστα! φώναξε ή παράλυτη. Αυτό τό παλληκάρι είνε ένας τεμπέλης. Όταν κανείς δεν κερδίζει, όπως αυτός, άρκετά από την δουλειά του, εργάζεται στο σπίτι του, κάνει αντίγραφα, μεταφράσεις...

— Ω μαμά μη μιλάς έτσι γι' αυτόν... Είνε ένας σοβαρός νέος... Η θέσις του είνε καλή και θα θελτιωθί στο μέλλον...

— Έξ άλλου, δεν έχει κανένα θάρος γιατί είνε όρφανός κι' έχει κιάλας μερικές οικονομίες κατά μέρος...

— Ω θεέ μου! στέναξε ή παράλυτη, άφήνοντας τό κεφάλι της να γείρθ στο στήθος της. Τί σημαίνουν όλοι αυτοί οι πρόλογοι;

Η Ζερμαίν κύτταξε με άγωνία τό πρόσωπο τής μητέρας της.

Και καθώς τό είδε συνεσπασμένο, γεμάτο άπελπισία, ένοιωσε την έξομολόγησι που ήταν έτοιμη να κάνη να σταματάθ στα χείλη της...

— Ήθερε καλά ότι ή μητέρα της θα έεσπούσε μόλις τής άνέφερε την πρώτη λέξι περί γάμου...

Μα δεν ήταν άδικο αυτό; Είχε θρή μιά ευκαιρία άνέλπιση να έξασφαλίσθ τη ζωή της, ένα τρυφερό κι' άφωσώπιο μένο νέο που την έλάτρευε και τόν έλάτρευε κι' αυτή... Κ' ήταν υποχρεωμένη να κρύψθ, να πνίξθ τόν έρωτά της σάν να ήταν έγκλημα.

— Έσκυψε και φιλώντας τρυφερά τη μητέρα της, ψιθύρισε με φωνή τρεμάμενη, με καρδιά σπαραγμένη:

— Μητέρα δεν είσαι λογική!

— Η κ. Μαριέλ ένοιωσε πως ή κόρη της είχε δίκιο.

— Πιθανόν, ψιθύρισε λυπημένη, με τα μάτια της πλημμυρισμένα δάκρυα, μα, τί τα θέλεις, θα προτιμούσα να πεθάνω άμέσως...

Αυτά τα τελευταία λόγια ήταν ή ευνουμένη της φράσις, τό άκατανίκητο όπλο της. Μόλις τής έφερναν την παρामीκή αντίρρησι, διεκήρυσσε τό μίσος της κατά τής ζωής και την έπιθυμία της — ειλικρινή, αλλοίμονο! — να πεθάνη...

— Κ' ή κόρη της τότε ύποτασσόταν στην τυραννία της.

— Μα έκανε ή Ζερμαίν, άπελπισμένη, τί θα άλλαζε άν... Θά ζούσαμε μαζί βέβαια... Θά μέναμε εδώ, θα είμαστε όπως σήμερα, όπως πάντα...

— Η άρρωστη σήκωσε τό πρόσωπό της, που είχε γίνει θλοσ-ουρό.

— Μ' αυτόν τόν ένο μεαξύ μας; είπε... "Α, τό νοιώθω πως σου έγινα πειά θάρος. Έχεις δίκιο, παιδί μου. Ω!

— Άν ήθελες να μου δώσης ένα δηλητήριο;...

— Μητέρα, μη μιλάς έτσι! διαμαρτυρήθηκε ή νέα κόρη με φωνή τσακισμένη.

— "Ακουσε, είπε σέ λίγο ή παράλυτη. Κάθε μέρα νοιώθω κάτι να φεύγθ από μέσα μου. Θα πεθάνω σέ λίγο, σου τό όρκίζομαι...

— "Ως τότε, μη μ' εγκαταλείπης, κόρη μου...

Με τό πρόσωπό της σκεπασμένο με τα χέρια της, ή Ζερμαίν έκλαιγε. Ο πόνος ο θαύς τής μητέρας της την έσπαραζε. Κατηγορούσε τώρα τόν έαυτό της... Δεν ήταν πράγματι ένοχη να συλλογίζεται τη δική της εύτυχία μπροστά σ' αυτό τό πλάσμα, τό τόσο θασανισμένο;...

Βέβαια, όταν θα παντρευόταν, δεν θ' άγαπούσε λιγώτερο τη μητέρα της και θα την περιποιώταν με την ίδια άφοσίωσι. Πάντως, παραδεχόταν κ' ή ίδια ότι ή άρρωστη δεν θα την ένοιωσε πειά έντελώς δική της.

— Η Ζερμαίν είδε σάν όπτασία τό μέλλον!... Τis καθημερινές γκρίνιες τής άρρωστης και τό ζηλότυπο, τό άδικο μίσος της έναντιόν του Ζάκ, ο οποίος, όσο καλός κι' αν ήταν, θ' άναγκαζόυσε στο τέλος. Έβλεπε τόν έαυτό της, άνάμεσα στις δυο άγαστες της, άνέκατο να τις χωρίσθ, άνέκατο να τις ένώσθ...

— Άνασκήκωσε τό κεφάλι της. Μιά έκφρασις σοβαρότητας είχε γεράσει ξαφνικά τα νεανικά της χαρακτηριστικά.

Είθε λίγο καπνό, που έφευγε εκείνη τη στιγμή από την καπνοδόχο του σπιτιού τους και διαλυόταν στον άέρα...

— "Ονειρα εύτυχίας! ψιθύρισε μελαγχολικά.

— Έπειτα κύτταξε την μητέρα της που την παραμόνευε, μαντευοντας την πάλη που γινόταν μέσα της.

— Η νέα κόρη σηκώθηκε κι' έκανε μερικά θέματα άσκοπα, να ώρθονατε μιά υπεράτη απογοήτευσιν να τη συντρίβη...

— Καλά, πρόσφερε με άργή φωνή. "Ας μη ξαναμιλήσουμε γι' αυτό τό ζήτημα... Δεν θα παντρευτώ ποτέ...

Κι' έξ ένστικτου, τα μάτια της αναζητήσαν πάνω άπ' τό σπίτι τό μέρος, όπου ο καπνός είχε εξαφανιστή, χωρίς να άφήσθ σημάδι, σύμβολο τής εύτυχίας, που είχε περάσει κοντά στη ζωή της και που είχε χαθί για πάντα...

ΚΑΜΙΛΗ ΠΕΡΤ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΟΠΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΑΠΤΙΚΗΣ υπό την διεύθυνσιν της κ. ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Σύνταγμα, Μητροπόλεως 14 α, 'Αθήναι.

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

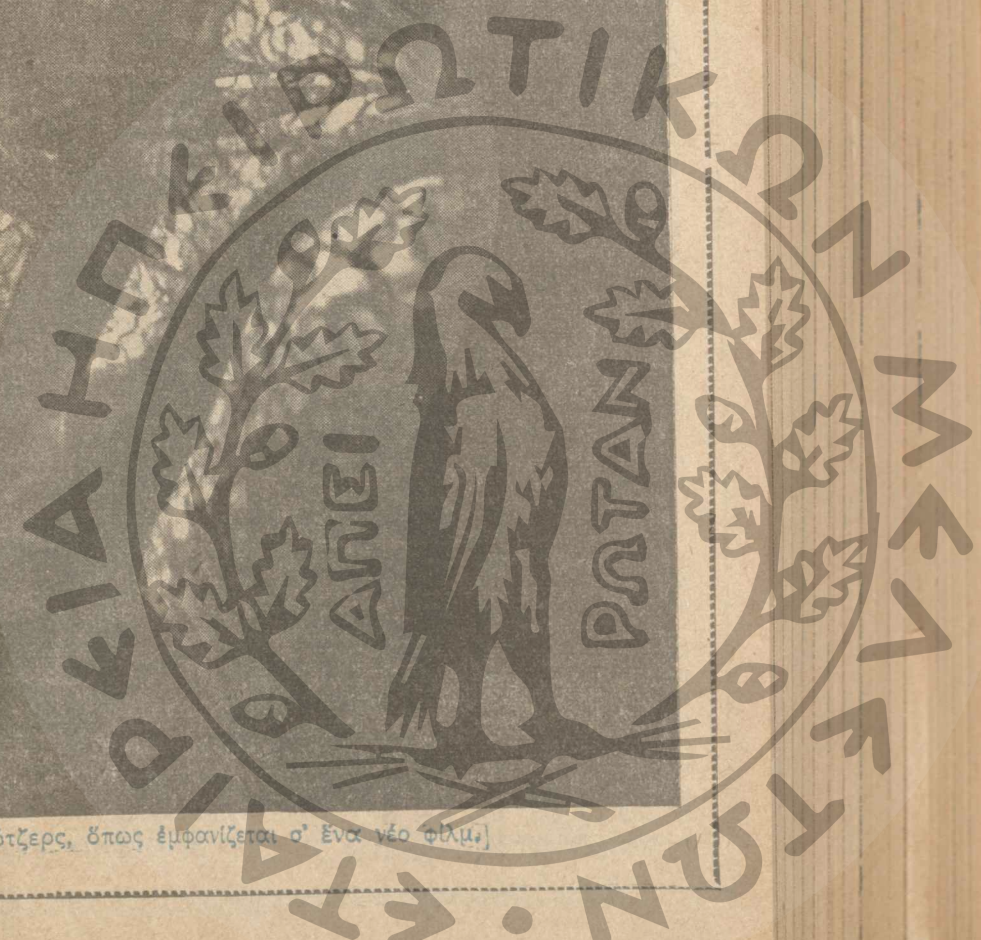

Ἡ χαριτωμένη Γαλλίς Βεντέττα Ρενέο Σαίν « Σὺρ μὲ τὸ ἄλογό της »

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ἡ περίφημη Βεντέττα καὶ χορεύτρια Τζίντζερ Ρότζερς, ὅπως ἐμφανίζονται σ' ἓνα νέο φιλμ.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΙΣ ΜΠΑ

(Ο έρωσ της μεγάλης Άγγλίδος ποιητριάς Ελισσάβετ Μπάρρετ)

ΧΡΟΝΙΑ δλόκληρα η νεαρή Ελισσάβετ Μπάρρετ θρυσκόταν κατάκοιτη. Ήταν πραγματικό θαύμα πώς ζούσε, πώς άντεχε ακόμα.

— Μπα, της έλεγε συχνά η μικρότερη αδελφή της η Άραμπέλλα, φαίνεται πώς η ποιητικές σου επιτυχίες σου δίνουν δυνάμεις και σε κάνουν να ζής... Είσαι τόσο άρρωστη, τόσο άρρωστη, φτωχούλα μου αγαπημένη...

Και έβριχνε ένα αγωνιώδες θλέμμα στο πρόσωπο της Ελισσάβετ που είχε πάρει κιόλας τη χλωμάδα και το παράξενο χαμόγελο των νεκρών.

Μέσα στο σκυθρωπό σπίτι των Μπάρρετ, όπου κυλούσε η θασανισμένη της νεότης, όλοι έκαναν ό,τι μπορούσαν για να της εξασφαλίζουν τη σιωπή, το σκοτάδι, τη γαλήνη, μια γαλήνη μεγάλη σαν του θανάτου.

Όλόγουρά της, όπως γύρω στους νεκρούς, θάδιζαν με πνιγμένα θήματα.

Η αδελφές της και οι αδελφοί της έμπαιναν στο δωμάτιό της με την αγωνία ζωγραφισμένη στα πρόσωπά τους. Και όταν εκείνη ήθελε να σηκωθεί, να κάνει μερικά θήματα, μια διμοιρία από τρομαγμένες νοσοκόμες της το άπαγόρευε.

Τέλος, κάθε θράδυ, ο πατέρας της, ο τρομερός εκείνος Πουριτανός, ο Έντвар Μπάρρετ, πήγαινε να προσευχηθεί και να κλάψη κοντά στην καταδικασμένη του κόρη.

Και δείχνοντας στην Ελισσάβετ μια άγανη τυρηνική, τρομερή, τρεφότητα με τον πόνο της.

— Ω φτωχό μου κορίτσι, πολυθασανισμένο! της έλεγε.

* * *

Έτσι, κρεββατωμένη, έπειτα από μια πτώση από αλόγο που έβλαψε τη σπονδυλική της στήλη, αποκλεισμένη από τον κόσμο των ζωντανών, μέσα στον τάφο της κάμαρης της, όπου δεν έφτανε ούτε η λάμψη του ούρανο, ούτε ο ήλιος, ούτε το τραγούδι των πουλιών, χωρίς κίνησι, χωρίς θόρυβο, η Ελισσάβετ Μπάρρετ περιμενε χαρούμενα το θάνατο.

Ναί, χαρούμενα σαν μοναδικό της καταφύγιο.

Μά, παρ' όλ' αυτά, κάποια άμυδρη και θολή έλπίδα δεν έλειπε απ' την ψυχή της. Ήταν νέα, θλέπετε, κ' η καρδιά της χτυπούσε δυνατά. Επί πλέον, η φήμη που είχε άρχισι ν' αποκτά, έμπνοοσε κάποιες μυστικές δυνάμεις, που την έκαναν να ζή. Έγραφε ποιήματα

Η Νόρμα Σήρερ ως «Μις Μπα»

μεγάλης και δυνατής έμπνεύσεως, στίχους γοητευτικούς. Έγραφε για να ξεχνάη τον έαυτό της και την κατάσταση της.

Έδω και λίγον καιρό, μάλιστα, από την άρχή του έτους 1845, ένας καινούργιος δεσμός είχε άρχισι να τη συνδέη με τον έξωτερο κόσμο: η άλληλογραφία της μ' έναν άγνωστό της νέο, ποιητή κι' αυτόν, τον Ροδέρτο Μπράουνινγκ, τον όποιο όλοι θεωρούσαν ως τον άξιο διάδοχο των μεγάλων ποιητών Κήτς και Σέλλεϋ.

«Θάρθω να σάς δώ», της έγραφε σε μια έπιστολή του ό Μπράουνινγκ.

Μά εκείνη του άπάντησε:

«Τι έχετε να κερδίσετε αν όητε μια φίλη άρρωστη; Άφήστε αυτή τη μισοπεθαμένη και άς εξακολουθήσουμε ν' άλληλογραφούμε».

Όστόσο ό Μπράουνινγκ, όρητικός καθώς ήταν, δεν άκουσε τα λόγια της. Η έπιθυμία του να δη την Ελισσάβετ, να της μιλήση, να τη γνωρίση, νίκησαν κάθε δισταγμό και κάθε έπιφύλαξι.

Μιά ώραία και λαμπρή ήμέρα του Μαΐου — για την μισοπαράλυτη Ελισσάβετ, ό Μαΐος σταματούσε έξω απ' την πόρτα της — ένας νέος με συναρπαστική όμορφιά μπήκε στην κάμαρή της. Ο σκύλος της ποιητριάς, ό Φλός, ό άγάριστός της σύντροφος, άρχισε να γαυγίζει μανιασμένα. Μά από την πρώτη στιγμή, η κυρία του άναγνώρισε αυτόν τον άπροσδόκητο έπισκέπτη.

— Ω Ροδέρτε! του έιπε, γιατί ήρθες, άφου σου έγραψα να μ'ην έρθης;

Τότε ό Μπράουνινγκ, παραθλέποντας κάθε έθιμοτυπία, της άπάντησε:

«Ήρθα για να σε σώσω».

Άμέσως την έρωτεύτηκε κι' αποφάσισε να την κάνει γυναίκα του.

Σχέδιο τρελλού, καταδικασμένο από την ανθρωπινή λογική. Ήθελε να παντρευτή μια άρρωστη, που ήταν θαύμα πώς ζούσε ακόμα μια άρρωστη, που ό πατέρας της δεν θά την άφηνε με κανένα τρόπο ν' άφήση το κρεβάτι της, όπου συνέχιζε την πληγωμένη της ύπαρξι, περιμένοντας τον θάνατο.

Και τότε άρχισε για την Ελισσάβετ μια άδιάκοπη πάλη, μεταξύ του έρωτος, των γοητευτικών μά άπιθάνων όνειρων του μέλλοντος, που της έφερνε αυτός ό νέος και της γαλήνης και της σιγουράδας, που είχε μέσα στο σπίτι της, κοντά στον πατέρα της και στ' αδελφία της.

Συλλογιζόταν τον πατέρα της και τους τρομερούς θυμούς του... Ποιός δεν τους ήξερε, ποιός δεν τους έτρεμε ;...

Ο Μπάρρετ, ό όποιος είχε άρχισι να ύποψιάζεται κάτι, μούγκριζε, φο

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Ο ΓΛΩΣΣΟΔΕΤΗΣ

Κι' εγώ δεν ξέρω πόσα χρόνια προσπαθώ
σε ά γ α π ω τά χείλη μου να πούνε...
μόλις άρχισω να μιλω θά μπερδευθώ,
και άλλα θ' άκουσθούνε...

Κι' ενω φωνάζει από μέσα η καρδιά
«Έμπρός, μη χάσκης, θάρρος, μιλήσε της...»
άμα την δώ κοντά μου... λέξι... ταιμουδιά...
με πιάνει γλωσσόδετης!

Τί έπαθες, μπρέ γλώσσα; πράγματα είν' αυτά
Μά δεν άκούς λοιπόν τ' άφεντικό σου!
Έλα στο νού σου, φτάνει... άς τά χωρατά
και μίλα, στο Θεό σου!

Κανένα φίλο όταν θλέπης άντικρύ,
δεν έχεις τελειωμό στη φλυαρία,
και όταν είνε στο πλευρό σου ή Μικρή,
μ' αφήνεις εις τά κρύα ;

Τί διάβολο έχεις ; δεν σου έδωσα γλυκό ;
μπύρα άφράτη σούλειψ' απ' τό στόμα ;
και έβαλα στα χείλη, ό,τι λές κακό ;
Λοιπόν τίς θές άκόμα ;

Με πήρε το παράπονο... χωρίς να ιδώ
πώς μ' έθλεπ' ή Μικρή από 'να μέρος...
«Μίλα, μου λέει, μη φοβάσαι, έλα δώ,
και δεν δογκάνει ό έρωσ...»

Τά έχασα... την κύτταξα σαν τον τρελλό...
κι' άφου έιπε ή γλώσσα της Μικρούλας τόσα
έζηλεψε στο τέλος, έβαλε μυαλό
και ή δική μου γλώσσα...

Έλύθη ό γ λ ω σ σ ο δ ε τ η ς, τά έίπα διαθαστά
όσα είχα τόσα χρόνια μαζωμένα,
που αν πιστέψη τά μισά από αυτά,
ώ! ώ! χαρά σ' έμένα!

Δ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΙΔΕΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΕΡΟΥΛΑΣ

Τους τόπα. Είν' άδύνατο. Δεν θέλω άνδρα να πάρω.
«Ω! προτιμώ, πιστέψτε το, καλλίτερα το Χάρο.
Τί είν' ό γάμος; Βάσανα, μαρτυρία και πάθια.
Ένα κρεβάτι όμορφο στραμένο με άγκυθία.
Δεν θέλω γάμο. Έλευθερία τη ζήση θά περάσω.
Σαμάρι έγα στη ράχη μου δεν θάνα να χτικιάσω.
Την όμορφη ή ανύπαντρη όμοιάζει καλοσώδα.
Πλήν κουκοθάνα αν παντρευτή γένεται και όρρωμοδα.
Νά μη λογιάζεται ή καρδιά! Τό αίσθημα να σβένεται!
Νάναί παυλι, που στο κλουβί μονάχα παει και κλειέται!...
Παιδιά, άρρώστες, θάσανα' τετοια την τριγυρίζουν!
Και πίκρες ένα έφονικό τά στηθία της ξεσπίζουν.
Τό πρόσωπό της γένεται σαν άνθι μαρμαρένο!...
«Οχι, δεν θέλω παντρεία» καλλίτερα πεθαίνω.
«Ο γάμος, σ' άλλα άνάμεσα, την έξυτην κουτιάνει.
Και σαν θουνό θεορατό στα στηθία της θασαίνει!...
Πάει ή πρώτη έλευθερία! Τό πρώτο γέλιο πάει.
Με γνώμη άλλου θα ενδυθώ! Με γνώμη άλλου θα σάει!
Κι' ανίσως τόχη ζήλαρης... Τά ρόβχα μου τινάζω.
Και στην ιδέα μοναχί του γάμου ανατριχιάζω!
Κακοχροναή ό γαμπρός, αυτός και τά καλά του!...
Με την ιδέα μοναχί να ζούμε του θανάτου!...
Σ' εκείνον ν' απθώνουμε όλες μας τις έλπίδες,
Πώς θα μας κάμη έλεύθερος μια μέρα απ' τις φροντίδες;
«Ο γάμος εις το θάνατο να θλέπη το σωτήρα ;
Κ' ή ύψη να στοχάζεται τότε θα γίνη χήρα ;
«Οχι» δεν θέλω παντρεία! Ανύπαντρη θά μείνω.
Με πανηγύρια, με χορούς, μ' αγάπες να ξεδινώ.

Η. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΣ

θέρριζε, έπεκαίετο τη μαρτυρία του ούρανο, δειχνόταν άδυσώπητος.

— Μπα, αγαπημένη μου Μπα, την έξώρκιζε ό Μπράουνινγκ, δεν θέλεις να δεχθής να μ' άκολουθήσης ;

Τότε αυτή ή σκιά ύπάρξεως, που την άπειλούσε ή πρώτη πνοή του άνεμου, ή φασματώδης Ελισσάβετ, άποφάσισε να δοκιμάση να ζήση...

Τί σημασία είχαν ό σχεδόν θέθαιος θάνατός της, ή παρφορές του θυμού του πατέρα της μπροστά στον έρωτα;

Ένοιωθε την άνάγκη να μωρέση να ζήση, να μωρέση να γίνη καλά, να μωρέση ν' αγαπήση...

Και γι' αυτό έπαίξε τη ζωή της κορώνα ή γράμματα...

Ποιή άφήση τον αγαπημένο της ποιητή να την άπαγάγη, γιατί μόνο μια άπαγωγή μωρούσε να τους ένωση, άφου ό πατέρας της ήταν ό πιο σκληρός δεσμοφύλακας, ή Ελισσάβετ θέλησε να ξαναγνωρίση τον κόσμο, τη φύσι, από τά όποια τόσα χρόνια ζούσε χωρισμένη.

Βγήκε κρυφά από τό σπίτι της, στηριζόμενη στο μπράτσο του Μπράουνινγκ και μ' ένα άμασι, π'ήγαν περίπατο ώ; τό Ρέτζενς - Πάρκ.

Εκεί κατέθηκε απ' τό άμάξι, άγγιξε τη χλόη, άνάσανε τη μυραδιά της γής, κύτταξε τά φύλλα των δένδρων και τον γελαστό ούρανό.

Όλες ή παιδικές άναμνήσεις της ξαναγύρισαν, άναμνήσεις από την εποχή που ήταν κι' αυτή μια ζωντανή...

— Ροδέρτε, έιπε στον αγαπημένο της, σε λίγες ήμέρες θα είμαι δική σου...

Έτσι, ένα πρωί του Σεπτεμβρίου του 1846, ή Μις Μπάρρετ έφυγε από τό σπίτι του πατέρα της για να παντρευτή τον Μπράουνινγκ σε μια μικρή εκκλησία του Μαριλεμπόρ.

Μεταμορφωμένη κιόλας από την μεγάλη άγάπη του συζόγου της, ένοιωθε ότι μωρούσε τώρα να πραγματοποιήση και τά πιο άβάνταστα όνειρά της.

Τό θαύμα του έρωτος άρχισε να θελτιώνη από ήμέρα σε ήμέρα καταπληκτικά την ύγεια της...

Τά ρόδα της άνοιξεως ξανάνθιζαν στα μάγουλά της. Μωρούσε τώρα να περπατάη, να στέκεται όρθια...

Οι γιανοί είχαν μείνει με τό στόμα άνοιχτό μπροστά σ' αυτό τό θαύμα, σ' αυτήν τη μεταμόρφωσι...

Κι' όταν ό σύζυγός της την έπήρε και πήγαν στην Ιταλία, για τό γαμήλιο ταξίδι τους, εκεί ή Μις Μπα γνώρισε κοντά του την άπόλυτη, τη μεγάλη ευτυχία...

Ήταν τώρα κι' αυτή μια γυναίκα που κινείται, περπατάει, αγαπάει, μια γυναίκα, τέλος, που ζούσε.

ΣΕΡΒΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΘΑΥΜΑ

Έπεφτε ή μέρα, τό φεγγάρι έλαμπε στους χιονισμένους κάμπος. Ένας στρατοκόπος έρχεται στην καλύθα του φτωχού Λάζαρου.

— Καλώς όρισες! του λέει ό Λάζαρος.

Και γυρνώντας στη γυναίκα του:

— Λουϊθίτσα, άναψε φωτιά και κάμε τό φαί.

— Η Λουϊθίτσα άποκρίνεται:

— Τό δάσος είνε μεγάλο και δίνει ξύλα και κάνουμε φωτιά. Μά φαγι που να θρούμε; Δυό μέρες τώρα είμαστε νηστικοί.

— Είσαι Σέρβος, λέει ό στρατοκόπος στον Λάζαρο και δεν θά δώσης τίποτε στο διαβάτη που στάθηκε στην πόρτα σου!

Ο φτωχός Λάζαρος γυρίζει παντού, κυττάζει σ' όλες τις γωνίες της καλύθας και δεν θρίσκει τίποτε, ούτε μια γωνία ξερό ψωμί.

Στέκεται συγχυσμένος, ντροπισμένος.

— Νά, κρέας τρυφερό! λέει ό στρατοκόπος άπλώνοντας τό χέρι στο κεφάλι του Λάγκα του σγουρόμαλλου παιδιού του Λάζαρου.

Η Λουϊθίτσα τον θλέπει, λιγοψυχά και πέφτει χάμα. — Ποτέ δεν θά πούνε, φωνάζει ό Λάζαρος, πώς ένας Σέρβος άφησε νηστικό τό διαβάτη που στάθηκε στην πόρτα του.

Κι' άρπάζει τό μαχαίρι και σφάζει σαν άρνάκι τό παιδί του, τον Λάγκα με τά σγουρά μαλλιά...

Ο Λάζαρος άποκοιμιέται τώρα ήσυχος και μέσα στη νύχτα άκούει τό στρατοκόπο που τον κράζει και του λέει:

— Ξύπνα, Λάζαρε! Έγώ είμαι Κύριος ό Θεός σου. Τό παιδί σου δεν χάθηκε κι' ό διαβάτης που στάθηκε στην πόρτα σου δεν έφυγε νηστικός. Η ευλογία μου για πάντα θάναί στο σπιτικό σου.

Και έζησαν καλά κι' ευτυχισμένα ό πλούσιος Λάζαρος, ή όμορφη Λουϊθίτσα κι' ό Λάγκας τό παιδί τους.

ΠΩΣ ΕΒΛΕΠΑΝ ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

ΙΗ*

«Η καθυστέρησης αυτές δεν οφείλονται στην κακή θέληση των αγωγιώντων. Οι «Έλληνες αγωγιάντες» είναι οι καλλίτεροι άνθρωποι του κόσμου, με γνήσιοι «Ανατολίτες», δηλαδή απρόνοητοι, αμέριμνοι κι' άγνωστοί την αξία του χρόνου. Είναι υπάκουοι, υπομονετικοί, ανθεκτικοί στη ζέστη, στο κρύο και στην πείνα, με άργιοι στο φόρτωμα και στο ξεκίνημα. Μόλις νυχτώσει, σταματούν στο πρώτο χάνι, δίνουν μια χούφτα σανό στο ζώο τους, τρώνε ένα κρεμμύδι, τυλίγονται στην κάπα τους και κοιμούνται σε μια γωνιά για να ξυπνήσουν το πρωί. Δεν μπορούν δε να καταλάβουν γιατί κι' οι ξένοι δεν κάνουν το ίδιο. Κι' αν ο διερχόμενος δεν έχει ικανότητα να τους επιβληθεί, οι ταξιδιώτες εκτίθενται σε δυσάρεστες καθυστερήσεις.

Τα αλόγα μας άνηκαν στη θεσσαλική ράτσα, αυτή που άπαθανάτισε ο Φειδίας. Διακρίνονται για την μεγάλη τους άντοχη. Μικρά κι' αδύνατα, με νευρικά και λιτοδίαιτα, προσφέρουν τις μεγαλύτερες υπηρεσίες σε μια χώρα, όπου οι δρόμοι είναι μονοπάτια κατάλληλα για τις γίδες.

Ξαναπαίρνουμε το δρόμο της προηγούμενης ημέρας, ακολουθούμενοι από όκτω φύλακες των συνόρων που συνοδεύουν τ' αλόγα μας, με το κομψό και ελαστικό θήμα, που χαρακτηρίζει τους Έλληνες όρεινους. «Αν και άνηκουν στον τακτικό στρατό, δεν φορούν παντελόνι κι' ευρωπαϊκό άμπέχνο, όπως οι άλλοι Έλληνες στρατιώτες. Η στολή τους είναι έντελως εθνική: φουστανέλλα, κάπα και φέσι. Είναι πάντα φρεσκοξυρισμένοι και περιποιούνται με εξαιρετική φροντίδα τα μουστάκια τους.

Σ' αυτούς, όπως και στους χωροφύλακες, μπορεί να έχει κανείς κάθε έμπιστοσύνη. Αν παρουσιαστούν ληστές, θα σκοτωθούν για να σάς υπερασπίσουν. Το 1870, κατά τη σύλληψη στο Δήλαιο των «Αγγλων περιηγητών από τη συμμορία των «Αρβαντακήδων, δυό από τους χωροφύλακες που τους συνόδευαν, ήταν τα πρώτα θύματα.

Ο λοχίας που διεύθυνε τη μικρή μας συνοδεία, ήταν ένα ψηλό και άμορφο παλληκάρι με ύψος σοβαρό, έξυπνος και ειλικρινής. Είχε τη μέση του σφιγμένη σαν πρώτη μπαλαρίνα της όπερας, κουβέντιαζε μαζί μας, χωρίς να ενοχλείται, ήταν ευγενής, με άξι δουλοπρεπή, σαν άνθρωπος που αισθάνεται ότι είναι ίσος σας αν και η κοινωνικές συνθήκες τον αναγκάζουν για την ώρα να σας οδηγεί επί μια μέρα και τον υποχρεώνουν να σιωπά για να σας υπερασπίσει, αν παρουσιασθή κανένας κίνδυνος.

Καθώς λοιπόν σκαρφαλώναμε στα βουνά, μας διηγήθηκε την ιστορία του. Γεννήθηκε στα Τρίκαλα της Θεσσαλίας. Ο πατέρας του ήταν εκεί ράφτης και διαβάζοντας εκεί τον «Αΐωνα» και το «Νεολόγο» των «Αθηνών», έφτιαχνε καφάνια πρσινοπανά για τους μαμουσήδες του τόπου.

Μα τυακώθηκε μια μέρα με κάποιον άγγελο, ο οποίος τον έρωξε στη φυλακή όπου και πέθανε.

Πέρασαν μερικά χρόνια. Μια μέρα, ο γυιός του, ο σημερινός λοχίας μας, συνάντησε τον άγγελο στο δρόμο και του είπε:

— «Ο πατέρας μου πεθαίνοντας, δεν μπόρεσε να σου πληρώσει το χρέος. Μα σου το πληρώνω εγώ I...

Και του δούσε στο στήθος του, στο μέρος της καρδιάς, ένα κοντό και πλατύ μαχαίρι απ' αυτά που έχουν οι «Ελ-

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

«Το Γάλλου περιηγητού και συγγραφέως ΑΝΡΥ ΜΠΕΛ, ο οποίος έπεσε στη χώρα μας κατά τα έτη 1861—1868—1874)

λγες στη ζώνη τους.

Πριν προφτάσουν οι Τούρκοι «ζαπτιέδες» να σβύσουν τις πίπες τους και να φορέσουν τα παπούτσια τους για να τον κυνηγήσουν, ο λοχίας μας πήρε τα βουνά, όπου έζησε για κάμποσο καιρό ανάμεσα στους τσοπάνηδες. Μα οι Βλάχοι είναι προδότες κι' από φόβο μήπως τον πουλήσουν στους Τούρκους, πέρασε τα σύνορα και ήρθε στη Λαμία. Η καλή του τύχη τον έκανε να συναντήσει εκεί ένα βουλευτή, φίλο κάποιου θείου του, ο οποίος τον προστάτευσε και τον βοήθησε να καταταγεί στο σώμα των ατάκτων.

Η τόλμη του, η καλή του συμπεριφορά, η έξυπνάδα του, συνετέλεσαν ώστε να προθιχθεί γρήγορα και να γίνει λοχίας. Ο «Αλέξανδρος» αυτό ήταν τ' όνομά του — ήταν γνωστός για το θάρρος του και την επιδεξιότητά του, στο κυνήγι του εναντίον των ληστών, στους οποίους φερόταν όπως και στους Τούρκους.

Μα καθώς μιλούσε τώρα, δεν κύτταζε τις κορυφές των βουνών, αλλά έριχνε νοσταλγικά βλέμματα προς τη Λαμία από την οποία κάθε βήμα του τον απέμακρυνε περισσότερο.

Αυτό συνέβαινε, γιατί ο φίλος μας ο «Αλέξανδρος» δεν ήταν παιδί ο πολέμιος, που όνειροπολούσε μόνο μάχες. Ο έρωας τον είχε άγγιξει με το φτερό του, και κατάλαβε, ότι πολύ γρήγορα θα κατέθετε τη χρυσοκέντητη στολή και το τουφέκι του παλληκαριού στα πόδια της όμορφης Μαριόγκας, της κόρης του καφετζή Διομήδη.

— Ξέρετε, κύριε, μου είπε, το καφενείο του Διομήδη, στην πλατεία του Συντάγματος... Στοιχίζει όχτω χιλιάδες δραχμές...

Τη στιγμή ακριβώς που ο λοχίας μας έτοιμαζόταν να μας περιγράψει τα θέλητρα της ώραιας Μαριόγκας, το αλογό μου βουλιάζοντας ως την κοιλιά, με άφησε πεζό στη μέση ενός θάλατο μισοξερραμένου, απ' τον οποίο ανέδιδοντο πνιγνρές αναθυμιάσεις.

Είμαστε πάλι στα Στενά των Θερμοπυλών.

Ο «Αλέξανδρος», ντροπισμένος λίγο για την άφηρημάδα του, κάλεσε τους άνδρες του κι' έτσι μπορούσαμε, όχι χωρίς δυσκολία να τραβήξουμε απ' το βούρκο το φταχτό ζώο, που του κάκου προσπαθούσε να ξεφύγει μόνο του.

Οφείλω να δηλώσω, ότι η δεύτερη αυτή επίσκεψή στο έλδοξα Στενά μας άφησε αδιάφορος.

Μήπως γιατί η επανάληψη των ίδιων απολαύσεων φέρνει γρήγορα τον κόρο; «Η μήπως γιατί δεν φτάνει μόνο η φαντασία για να έμψυχώση τα ιστορικά αυτά τοπία και πρέπει να είναι ικανοποιημένες και η αισθήσεις; Μια άχτι να ήλιου, λίγοι άχνοι, μια γλυκειά θερμοκρασία, ή μυρωδιά των αγριολούλουδων και των μυρωμένων φυτών, το θρόισμα του ανέμου μέσα στα δέντρα, των εντόμων στα ψηλά χόρτα, τέλος— είναι ανάγκη τάχα να το πω; — να μη νοιώθω κανείς πείνα, δίψα, κρύο, ζέστη, μια δόλκηση ευτυχής σύμπτωσης ευνοϊκών συνθηκών, εξωτερικών κι' εσωτερικών, είναι απαραίτητα για να μορφή η φαντασία, αυτή η καπιτριόζα δύναμις του είναι μας, να βγάλει από ένα τοπίο, όλη την ποίησι και την όμορφη που υπάρχουν σ' αυτό.

Πάντως τώρα, ενώ διασχίζαμε τις Θερμοπύλες, ο ήλιος έριχνε κατακόρυφα τις άχτινες στα κεφάλια μας, η ζέση ήταν μεγάλη, ο άέρας γεμάτος μολυσματικές αναθυμιάσεις που μας δηλητηρίαζαν το αίμα. Ούτε μια πνοή αέρος δεν έρχόταν να δροσίση τα μέτωπά μας, τα φλογισμένα απ' την αντανάκλαση του ήλιου στους κατάξερους θράχους γύρω μας, ούτε μια σκιά δεν ύπηρχε πουθενά.

Βαδίζαμε σιωπηλοί, νοιώθοντας τα κεφάλια μας άδειανά. Κι' αυτά άκόμα τ' αλόγα μας είχαν γειρεί τα κεφάλια τους, αποκαμωμένα. Βγαίνοντας απ' τα στενά, που

το μακρος τους είνε μόλις τετρακόσια μέτρα, πήραμε τις δασύδεις πλαγιές του όρους Καλλίδρομος.

Ανεβαίναμε από ένα δρόμο γεμάτο πέτρες, ανάμεσα απ' τα σιδεντρα των σμυρτιών, που δεν ήταν άκόμα τόσο πυκνά για να μπορούν να μας προστατεύσουν από τον ήλιο. Μα ο άέρας ήταν πιο αναπνεύσιμος εδώ κι' ένας μάλιστα από τους συνρόφους μας προσπάθησε να προκαλέση το ένδι-αφέρον του καρδανιού, διαδίζοντας αποσπάσματα του «Ηροδότου σχετικά με τη μάχη εναντίον των Περσών.

Τέλος, έπειτα από μερικές ώρες φθάνουμε στη Βουδουνίτσα, ένα μικρό χωριό, πάνω από το οποίο όρθώνεται ένας παλός φράγκικος πύργος, που διατηρείται άκόμα σε πολύ καλή κατάσταση και που θυμίζει πολύ τα φεουδαρχικά έρείπια της πατρίδας μας.

Τα χρονικά μόλις αναφέρουν αυτό το μικρό φέουδο της Βουδουνίτσας. Ήταν ένα μαρκεζάτο, αν και άγνοείται ποιος από τους άρχοντες των Σταυροφόρων το θεμελίωσε.

Κανένας από μας δεν είχε το κουράγιο να σκαρφαλώση ως το λόφο, όπου όρθώνεται ο πύργος. Και όμως ποιος ξέρει αν δεν κατορθώναμε ν' ανακαλύψουμε ανάμεσα απ' τους θάμνους κάποιον άγνωστο θυρεό, κάποια ίχνη τών άγώνων, που θα έγιναν εκεί τών μεσαίωνων.

Μα η περιέργεια και η έλξις ενός άρχαιολογικού εύρηματος δεν μπόρεσε να νικήση την κόρησάι μας.

Και προτιμήσαμε να ξεπλωθούμε μπροστά στο μοναδικό καφενείο του χωριού, στη σκιά των δέντρων.

Αφού ξεκουραστήκαμε άρκετά, συνεχίσαμε πάλι το δρόμο μας στις βουνοπλαγιές.

Η νύχτα είχε άρχισει να πέφτει πειά όταν φτάσαμε στο μικρό χάνι της Δερνίτσας, αποκαμωμένοι από την κόρησι και τη ζέστη.

Το πανδοχείο αυτό άποτελείται από μια αίθουσα μόνο που τη φωτίζει η έξωπορτα. Μοναδικά έπιπλα της ήταν μερικοί ξύλινοι πάγκοι κι' ένα χοντροκομμένο τραπέζι.

Στους τοίχους τους μαυρισμένους από την καπνιά και το λίπος, μερικά δοχεία ραϊσμένα κρέμονται πλάι σε μερικά μπρίκια του καφέ και σε πλεξίδες από κρεμμύδια.

Σε μια γωνιά, μια πλατεία πέτρα χρησιμεύει για τζάκι της κουζίνας.

Από τα δοκάρια του ταβανιού κρέμονται μερικά άσκια με κρασί και λάδι. Παντού, στον άέρα, επικρατεί μια μυρωδιά ξυλίας και σαπήλας, που φέρνει αναούλα.

Στο θάθος, χαρισμένος από τη σάλλα με λίγα παληοσάνδια, ύπάρχει ο σταύλος σκορπίζοντας άλλες αναθυμιάσεις.

Έπειτα από ένα άκατονόμαστο γεύμα, μπροστά στο όποιο ο μέλας ζώμος του Λυκούργου θα ήταν άμβροσία, ξεπλωθήκαμε στο γυμνό χάμα, τυλιγμένοι στις κουβέρτες μας. Μα κανένας μας δεν κοιμήθηκε.

Όλα τα έντομα, που πλάστηκαν για να βασανίζουν τον άνθρωπο έπέδραμαν εναντίον μας.

Φίλοι ταξιδιώτες, φυλαχθήτε από το Χάνι της Δερνίτσας.

XXIII

Κατασκήνωσις Βλάχων βοσκών. — «Ήθη και έθιμά τους. — Έρείπια της άσπιδος και της Χαίρωνείας. — «Ο λέων της Χαίρωνείας. — «Αφίξις στην άγροικία του κ. Σ. — «Αλβανοί μουσουλμάνοι θηριοτάι. — Βούλγαροι πρόσφυγες.

Ήταν νύχτα άκόμα, όταν σηκωθήκαμε στο πόδι κι' άρχισαμε να περιφερώμαστε μπροστά στο χάνι, χωρίς ν' άποφασίζουμε να ξαναμυθούμε μέσα σ' αυτήν την κόλασι.

Ο ύρναος άρχισε να παίρνει σε λίγο τα άσπρά χρώματα της αύγης. Στην κοιλιά που τη σκέπαζε ένας γαλαζωπός ίσκιος, έτρεχαν ανάλαφροι άχνοι.

Έξαφνα, η πιο ψηλή κορυφή του Παρνάσσου φωτίστηκε απότομα μ' ένα ζωηρό ροζ χρώμα και αιγά-σιγά, η άχτινες του ήλιου φώτισαν τις πλαγιές του βουνού.

Η καταγιά διαλύθηκε και η πεδιάς παρουσιάστηκε δολκλήρη, ίσια και μονοκόμμη σαν την επιφάνεια μιας λίμνης.

Ός ότου να ξυπνήσουν οι αγωγιάντες και να φορτώσουν τα ζώα, ο χαντζής, ένας ψηλός διάβολος με ύψος πανούρ-

γο, μας πήνει έναν άπαίσιον καφέ και μας ζητάει με ύφος προκλητικό σαράντα δραχμές για τή... φιλοξενία του μας παραχώρησε.

Μια ζωηρή λογομαχία άρχισε τότε μεταξύ αυτού και του οδηγού μας του Περικλή, ο όποιος του πέταξε κατάμουτρα δέκα δραχμές, θλαστήμώνας τον με λόγια, που δεν μπορούσαμε να τα επαναλάβουμε εδώ.

Η παρουσία των χωροφύλακων μας συντέλεσε, ώστε να επιβληθούμε σ' αυτόν τον παληάνθρωπο, ο όποιος είχε ένα μακρύτατο μαχαίρι στη ζώνη του. Χωρίς αυτούς η θέσι μας θα γινόταν πολύ κρίσιμη, ανάμεσα σ' ένα πληθυσμό που δεν φαινόταν καθόλου διατεθειμένος να λάβη το μέρος μας και να ύποστηρίξη το δίκαιο.

Βιαστήκαμε ν' απομακρυνθούμε και να κατέβουμε προς τον Κηφισό, στον όποιο φτάσαμε σε τρία τέταρτα, χωρίς στην πρωινή δροσιά, που μας επέτρεπε να θαζίζουμε γρήγορα.

Ός εκεί που έφτανε το μάτι, δεν έβλεπε κανείς τίποτε άλλο από σκαλλιέρητες γαίες, γεμάτες τσουκνίδες κι' άσφοδέλους.

Πού και πού μόνο φαινόταν κανένα χωριό με χωράφια γύρω του. Βλέπουμε εδώ κι' εκεί να πλανώνται κριάδα γάλων, που τα οδηγούν παιδιά ντυμένα με κουβέλα.

Ας τή η μεγάλη κοιλιά που άρχίζει από την Οίτη και φτάνει ως τους κάμπους της Βοιωτίας, χρησιμεύει φυσικά ως πέρασμα σε πολυάριθμους βοσκούς που άφήνουν το φθινόπωρο τα ψηλά βοσκοτόπια για να ξαναγυρίσουν σ' αυτά με το τέλος του χειμάνος.

Κι' ακριβώς στην εποχή που θρισκόμαστε, άρχίζουν η μεταναστεύσεις αυτές.

Σε λίγο, πράγματι βλέπουμε απ' όλες τις μεριές, στους λόφους τα κοπάδια που τραβούν για το ίδιο σημείο, άρνια με μαύρο τρίχωμα, μαύρους τράγους με άσπρο κεφάλι, γίδες άτριχες κλπ.

Χιλιάδες προβάτων καλύπτουν δλη σχεδόν την έκταση.

Καθώς πλησιάζουμε, δεκαπέντε εικοσι πελώριοι σκύλοι όρμούν εναντίον μας γαυγίζοντας μανιασμένοι.

Η τετράγωνος και δυνατός μασέλες τους, τα τρομερά τους δόντια, τα κόκκινα σαν το αίμα μάτια τους, ή άγρια όψη τους δίνουν μια έντο-πωση της άξίας τους ως φυλάκων εναντίον των λώκων, με και μας έμπνέουν σοβαρές άνησυχίες για τα πόδια μας.

Η πέτρες που τους ρίχνουν οι αγωγιάντες μας δεν κάνουν τίποτε άλλο παρά να τους έρεθίσουν άκόμα περισσότερο.

Όσο για τους βοσκούς, αυτοί, άκουμπισμένοι στις άγκλίτσες τους, κύτταζαν χωρίς να κουνιούνται και χωρίς να λένε τίποτε, κάνοντας πως δεν άκουγαν τις κραυγές των χωροφύλακων μας.

Ο λοχίας γευρισμένος διέταξε τους χωροφύλακες να γεμίσουν τα όπλα τους και φώναξε σ' ένα βοσκό:

— «Αν δεν μάξωης τα σκυλιά σου, θα τα σκοτώσω I

Ο τσοπάνης άνασήκωσε άργά το κεφάλι του και με άστρατη όργης πέρασε από τα μάτια του.

Μας κύτταζε χωρίς ν' άπαντήση. Είμαστε δεκαπέντε από τους όποιους οι δέκα όπλισμένοι καλά.

«Έδωλε μια στριγγή κραυγή, κι' άμέσως οι σκύλοι ξαναγύρισαν κοντά στο κοπάδι, μουγκρίζοντας ύπόκαφα.

Ένας μοναχικός ταξιδιώτης θα κατασπαράζόταν και θα γινόταν μια χαψιά από τους άγριόσκυλους αυτούς, χωρίς ο τσοπάνης να σάλευη καθόλου μέσα στη γκρίλια κάπα του.

Λίγο πιο πέρα, και στο κέντρο των κοπαδιών, θρισκόταν η κατασκήνωσις, έξη-έφτα ύπόστεγα σκαπασμένα με φυλλώματα και στερεωμένα σε πασσάλους.

Κοντά σε μια φωτιά, ήταν συγκεντρωμένοι οι τσοπάνηδες, καθιστοι και όρθιοι και κουβέντιαζαν σ' αυτό το τουρκοαλβανορρομάνικο μίγμα που το άκούει κανείς στα βουνά, «Άγραφα και Πινόδες.

(Ακολουθεί)

Η Σελήνη της Γυναίκας

Η ΜΟΔΑ

Τόν μήνα αυτό της μεγάλης ζέσης, η γυναίκες εξακολουθούν να φορούν ταγιέρ και μόνον ταγιέρ. Τα περισσότερα είναι μονόχρωμα ή με φιλές ρίγες. Έχουν κόψι ανδρική, γραμμή ίσια και το μόνο γυναικείο χαρακτηριστικό τους είναι η μπλουζες τους που γίνονται ή μονόχρωμες σε τόνους χτυπητούς ή από ύφασματα έμπριμέ με ρίγες, γεωμετρικά σχέδια ή πολύχρωμα λουλούδια. Καμιά φορά τις χρωματιστές μπλουζες τις αντικαθιστούν ή μπλουζες-ζιλέ από πικέ λευκό ή ή μπλουζα λενζερί από λινή θατίστα, γαρνιρισμένη με δαντέλλες ή κεντήματα.

Τα ταγιέρ, τα προσωριμένα για το άπόμεμα, συνηθίζονται πολύ σε χρώματα άσπρο και μαύρο. Έτσι π. χ. βλέπουμε πολλά ταγιέρ από μουαρέ μαύρο με ζακέττα κοντή ανοιχτή έμπρός σε ζιλέ από μουαρέ λευκό. Πολλές ζακέττες μοιάζουν κι' αυτές σαν ζιλέ, χωρίς καθόλου ρεβέρ. Άλλες φορές πάλι έχουν φαρδεία ρεβέρ λευκά από το ίδιο ύφασμα του ζιλέ ή της φόδρας. Καμιά φορά και τα μανίκια έχουν λευκά ρεβέρ, ενώ άλλες φορές τελειώνουν σκέτα. Μαζύ με τα σκέτα ταγιέρ όμως φοριούνται και τα άπόμεμα ταγιέρ από ύφασματα έμπριμέ, μαροκαίν, κρέπ ντε σίν, ταφτάδες ή και κρεπόν ακόμα.

Όσο για τα πρώινα ταγιέρ, πολύ κομψά είναι εκείνα που γίνονται από λινό σε φυσικό χρώμα με ρεβέρ από λινό σε διάφορα χρώματα από λουρίδες του ίδιου ύφασματος. Τα ταγιέρ αυτά γαρνίζονται επί πλέον και με χρωματιστά κουμπιά που πολλά αποτελούν την μοναδική τους γαρνιτούρα. Στο λινό που έχει το φυσικό του χρώμα, ό,τι δήποτε άπώχρωσες κουμπιά ταιριάζουν ωραιότατα. Άλλα γίνονται σκέτα, άλλα έχουν διάφορα άστεία και πρωτότυπα σχέδια, π. χ. παριστάνες θάρκες με πανιά, έξοχικά σπιτάκια κλπ. Τέλος τα ταγιέρ που γίνονται από ύφασματα έμπριμέ με λουλούδια, έχουν κουμπιά που το κέντρο τους άποτελεί ένα λουλούδι του ύφασματος με κεντημένη στη μέση μία χρυσή καρδούλα.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ
Μητροπόλεως 14α 'Αθήναι.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΣ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

Όλος ο κόσμος έτοιμάζεται αυτές τις ήμερες για την έξοχή. Άλλοι για μακρινή και άλλη για κοντινή που έρρισκεται σε λίγης ώρας μόλις άπόστασι από την πόλι. Ξέρει όμως, ο κόσμος να προετοιμασθή για το ταξίδι; Είναι πολύ αμφίβολο. Και όμως από την καλή ή κακή όργάνωσι ενός ταξιδιού, έξαρτάται όλη ή έπιτυχία του. Κάνετε λοιπόν τις προετοιμασίες σας μεθοδικά και με σύστημα. Μην τά έμπιστεύεσθε όλα στη μνήμη σας. Το σημειωματάριό σας έχει καλλίτερο μνημονικό από σας και έμπιστευήτε σ' αυτό ό,τι θέλετε να θυμηθήτε.

Κάνετε λίστες πολλές, χωρίζοντας πρόσωπα και πράγματα. Αναθέστε στα μεγαλύτερα από τα παιδιά σας να σας βοηθήσουν κάνοντας το καθένα την άτομική του λίστα. Ένωσείται, κατόπιν αυτές τις λίστες θα τις εξέλεγχετε, γιατί είναι πιθανώτατο να περιέχουν περισσότερα παιγνίδια παρά άσπρόρρουχα.

Χωρίστε κάθε κατάλογο σε ύποδιαίσεις, π. χ. φορέματα, παπούτσια, είδη σπόρτ (π. χ.) μπανιερά, μπάλλα του ποδοσφαίρου κλπ.), διανοητική έργασία (καλοκαιρινές

Ένα ωραίο άνσάμπλ για την έξοχή και την πλάς.

μελέτες των παιδιών, χαρτί άλληλογραφίας, θιβλία κλπ.), είδη άτομικής χρήσεως (διαφορετικά για τον καθένα π. χ. παιγνίδια για τα παιδιά, έργόχειρα για τις γυναίκες κλπ.)

Ένας μεγάλος κατάλογος θα γίνη για τα είδη κοινής χρήσεως. Και αν άκόμη έχετε νοικάσει σπίτι με έπιπλα, πάντως πρέπει να πάρετε μαζί σας άσπρόρρουχα του σπιτιού, σερβίτσια φαγητού, είδη της κουζίνας. Ένωσείται ότι δεν πρόκειται να μεταφέρετε όλο το νοικοκυριό σας στην έξοχή και

σε περιορισθήτε στα άντικείμενα που σας είναι περισσότερο άπαραίτητα και που δεν θα στενοχωρηθήτε πολύ αν χαλάσουν ή στραπατσαιοθούν. Αν πρόκειται να πάτε σε έξοχή που τα τρόφιμα θρίσκονται δύσκολα, καλό είναι να πάρετε μαζί σας τα διάφορα ψώνια, καθώς κι' ένα κουτί φάρμακα πρώτης ανάγκης.

Ένα ιδιαίτερο κατάλογο θα κάνετε για ό,τι δεν θυμάσαστε την πρώτη στιγμή και αυτόν θα τον στερεώσετε με ένα καρφι στον τοίχο της κάμαρής σας. Στον κατάλογο αυτόν θα σημειώνετε ό,τι έχετε ξεχάσει εύθως έξ άρχής και σας ήρθε ύστερα στο νού. Μη θρίσχετε έξωφρενική αυτήν την πρόταση. Αν την εφαρμόσετε, θα άπαλλαγείτε από πολλές φροντίδες και στενοχώριες. Δυό-τρείς ήμερες πριν από την αναχώρησή σας θα μαζέψετε όλα σας τα πράγματα, σύμφωνα με τους καταλόγους σας και θα κάνετε τη σχετική εξέλεγχι.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΟΝΗ ΣΑΣ

ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΚΑΙ Η ΘΑΛΑΣΣΑ

Όλες ή γυναίκες παραπονιούνται πως ή θάλασσα και ό ήλιος καταστρέφουν τα μαλλιά τους, άλλα καμιά δεν έχει το θάρρος να στερηθή το μπάνιο της ή και τις θουπές της άκόμη και πολύ λίγες είναι εκείνες που άντέχουν και φορούν τα λαστιχένια εκείνα σκουφιά που ζεσταίνουν το κεφάλι και φέρνουν πονοκέφαλο.

Τί να κάνη λοιπόν κανείς για να έμποδισή τα μαλλιά του να ξεθάψουν και να ξεχτενιστούν; Για τη διατήρησι των όντουλασιόν τους, ένα λεπτό φιλέ θαλμένο με προσοχή, πριν από το μπάνιο, το όποιον κρατάει τα μαλλιά στη θέση τους, είναι πολύ άποτελεσματικό. Προηγουμένως όμως αλείρετε τα μαλλιά σας με την έξηξ μπριγιαντίνη, ή όποια όχι μόνον είναι θευματουργή, άλλα και δεν ταγκίζει. Ίδω ή συνταγή της:

Huile de paraffine	10 gr.
Landline	25 gr.
Paraffine	10 gr.
Teinture de safran	10 gr.
Essence de fougère	8 gouttes.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΥΖΙΝΑ ΣΑΣ

ΕΝΑ ΝΟΣΤΙΜΟ ΟΡ - ΝΤ' ΕΒΡ

Κόβετε ψωμί είδικό για σάντουιτς ή κοινή φραντζόλα από την όποια έχετε αφαιρέσει την κρούστα σε λεπτές φέτες. Τηγανίζετε τις φέτες, τους θάζετε από πάνω ένα κομμάτι ζαμπόν ή σαλάμι και πασπαλίζετε με τριμμένο κεφαλοτύρι. Τηγανίζετε και πάλι ή τις θάζετε στο φούρνο για λίγα λεπτά, ώπου να λυώση το τυρί. Σερβίρετε ζεστά τα φετακια.

Η ΔΙΣ ΛΙΑΝΑ

ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

— Όστε είμαστε σύμφωνοι, έλπε ό κ. Λαγκάρντ.

— Άλλά τότε θα γίνη ό γάμος

— Η μέρα δεν ώρίστηκε άκόμα, άλλα έλπίζω σ' ένα μήνα, άπάντησε ό 'Ιάκωβος.

— Θα με προειδοποιήσης λίγες ήμερες προηγουμένως...

— Όι μόλις ό νουνός μου όρίση την ήμέρα, θα σπεύσω να σας είδοποιήσω.

— Ό μαρκήσιος έμεινε σκεπτικός μιά στιγμή κι' έπειτα είπε.

— Όστε λοιπόν ή ύγεία της 'Ιωάννας δεν σας άνησι χεί πειά καθόλου;

— Καθόλου, κύριε.

— Ό 'Ιάκωβος Βαγιάν άποφάσισε να της πη την ιστορία της μητέρας της;

— Όχι άκόμα...

— Καλά, καλά! 'Ας περιμένη!... 'Αργότερα... ή 'Ιωάννα θάχη πάντα καιρό να το μάθη... 'Α! Ξέχασα να σου πω, ό,τι μου άνήκεις όλόκληρος για τρείς ήμερες... Μόνο την Κυριακή το πρωί θα είς' έλεύθερος και θα μωρέσης να ξαναγυρίσης κοντά στη μηνητή σου, ή όποια θέβαια θα μετρή από τώρα τις ώρες της άπουσίας σου. Τί σου είπε όταν σε είδε να φεύγης;...

— Μου παράγγειλε να ξαναγυρίσω άμέσως μόλις θα πάμετε πειά να με...

— Δεν της κακοφάνηκε που σε τράβηξα από κοντά της;

— Άπεναντίας μάλιστα. Η ίδια έτοιμάσε τον ταξιδιωτικό μου σάκκο...

Ό μαρκήσιος ντε Σαμαράν χαμογέλασε και είπε:

— Βλέπω πως ή 'Ιωάννα άρχίζει από τώρα να γίνετα λαμπρή νοικοκυρά

Κι' έπειτα από μερικών στιγμών σιωπής, εξακολούθησε:

— 'Ιάκωβε, σε προσκάλεσα στο Παρίσι, γιατί είσαι φίλος του Λυκογιάννη. Πρόκειται σε λίγες ήμερες να ξαναπήρη στην κοινωνία το όνομα και τη θέση που του άνήκει... Γι' αυτό συλλογίστηκε, ό,τι έσύ, που τον γνώρισες άγριο κι' άπολίτιστο, έπρεπε να ήσουν παρών, κατά την πρώτη παρουσίασή του στον πολιτισμένο κόσμο...

— Σας εύχαριστώ, κύριε... Σας εύχαριστώ πολύ για το καινούργιο αυτό δέγματο της αγάπης σας σε μένα... Άλλά είναι δυνατόν να τον δω;...

— Ό Λυκογιάννης έρίσκειται, αυτή τη στιγμή έξω. Έπήγε στη σκοποβολή με τον διδάσκαλό του. Άλλά, έπειδή είναι άκριβής όπως και σύ, 'Ιάκωβε, θα ξαναγυρίση δέκα λεπτά πριν άπ' το πρόγευμα... Μόλις ό μαρκήσιος τελείωσε τα λόγια αυτά, ένας ύπη-

—Μά αυτό είναι καταχθόνιο, θηριώδες! φώναξε ό κόμης Μωριέν, μη μπορώντας να συγκρατήση την άγανάκτησή του.

ρέτης παρουσιάστηκε και άνήγγειλε:

— Ό κ. Ραούλ ντε Σιμέζ.

— Ό άδελφός της Έρριέτας μπήκε μέσα, φορώντας στολή άξιωματικού των σπαχήδων.

— Ό μαρκήσιος ντε Σαμαράν του έσφιξε το χέρι κι' έπειτα γυρίζοντας προς τον 'Ιάκωβο Γκραντέν, του είπε:

— Θα γνωρίσης θέβαια τον κ. Ραούλ ντε Σιμέζ.

— Μου φαίνεται πως έχω δη τον κύριο, μιά - δυό φορές, άπάντησε ψυχρά ό 'Ιάκωβος.

— Κύριοι, είπε ό μαρκήσιος, είσθε και οι δυο άξιωματικοί του γαλλικού στρατού... Κύριε ντε Σιμέζ, σας παρουσιάζω τον 'Ιάκωβο Γκραντέν, ύπολοχαγό των Ουσάρων...

— Ό Ραούλ, ό όποιος είχε άπλώσει κιόλας το χέρι του, τώ άφησε να πέση κι' έγινε κατάχλωμος.

— Ό 'Ιάκωβος Γκραντέν πρόσεξε την ταραχή του κι' άνασκήρτησε.

— 'Α! Τώρα πειά δεν άμφιβάλλω, σκέφτηκε. Αυτός ήταν!... Αυτός μπήκε τη νύχτα εκείνη στο δωμάτιό της 'Ιωάννας...

— 'Ε, λοιπόν, κύριοι, τί πάθατε; είπε ό μαρκήσιος, ό όποιος παρακολουθούσε ιά πάντα... Έμπρός, σχετιοτήτε... Σφίξτε τα χέρια σας...

— Ό 'Ιάκωβος κατάλαβε από τον τόνο της φωνής του κ. Λαγκάρντ, ό,τι έπρεπε να όπακούση παρ' όλη την άποστοροφή, που αίσθανόταν. Άπλώσε λοιπόν το χέρι του κι' έσφιξε το δεξί χέρι του Ραούλ, ό όποιος ήταν έξαιρετικά ταραγμένος.

— 'Επί τέλους! φώναξε ό μαρκήσιος, ενώ με το βλέμμα του εύχαριστούσε τον 'Ιάκωβο.

Κι' έπειτα πρόσθεσε:

— Στο σπίτι μου δεν δέχομαι παρ'ά μόνο φίλους. Δυό κύριοι μπορούν να ήσουν σ' αυτό χωρίς να γνωρίζονται... Όταν όμως φεύγουν είναι πειά φίλοι...

Κατόπιν, παίρνοντας τον Ραούλ από το μπράτσο, τον ώδηγησε κοντά σ' ένα παράθυρο, όπου τώ είπε με σιγανή φωνή:

— Μόλις πρόσφερα τ' όνομα του 'Ιακώβου Γκραντέν, χρώμασε. Έτσι πρόσδθηκες. Ό 'Ιάκωβος άμφέβαλλε άκόμα, άλλα ή ταραχή σου ίετέθηκε σε θεατότητα την άμφιβολία... Άλλά μην άνησυχής. Ό 'Ιάκωβος είναι τώρα τόσο εύτυχισμένος, ώστε δεν έχει καιρό να ήτησι από τον ένοχο λογαριασμό των πράξεών του. Έσύ, με τη σημερινή άμεμπτη κι' ήρωική ζωή σου, έξελείνσασ πειά για το παρελθόν σου, και ή κακή σου πράξις — για να μην πω το έγκλημά σου — θα λησμονηθή και θα συχωρεθή. Έξ άλλου, μπορείς να είσαι ήττοχος, γιατί ή 'Ιωάννα δεν πέθανε...

— Ό Ραούλ ταραχθηκε πάλι κι' άνασκήρτησε.

— Π είπατε, κύριε;... τραύλισε. Είναι δυνατόν;

— Μάλιστα... Ό Λυκογιάννης άγρυπνούσε γι' αυτήν και, πέ-

φτοντας στο ποτάμι την έσωσε ακριβώς τη στιγμή που άρχισε να την παρασύρει το ρεύμα...

Από το στήθος του Ραούλ ξέφυγε ένας στεναγμός ανακουφισμός.

— Ω! Ο θάνατος αυτός, είπε, που αποτελούσε για μένα μια αδιόκλητη και τρομερή τύχη, ήταν η τιμωρία μου... Ω κύριε, έπειτα από σάς κι' από την αδελφή μου, με συγχώρεσε λοιπόν κι' ο Θεός, αφού με λύτρωσε από τη φριχτή αυτή τύχη που θασάνιζε την καρδιά μου ;

— Ναι, απάντησε ο μαρκήσιος, όλοι σε συγχώρεσαν, όπως ασφαλώς θα σε συγχωρήσουν ή 'Ιωάννα και ο 'Ιάκωβος Γκραντέν που παντρεύονται σε λίγο.

Ο Ραούλ άφησε τον μαρκήσιο και διευθυνόμενος προς τον 'Ιάκωβο, του είπε με φωνή που έπαλλε από συγκίνηση.

— Θά έχετε την άπερντη καλωσύνη να μου δώσετε μια φορά ακόμα το χέρι σας ; ...

Ευχαρίστας.

Οι δυο άντρες ένωσαν τα χέρια τους.

Κύριε 'Ιάκωβε Γκραντέν, εξακολούθησε ο Ραούλ με δάκρυα στα μάτια, συγχωρήστε με.

— Σας συγχωρώ, κύριε Σιμέζ, απάντησε ο 'Ιάκωβος. Τα περασμένα ξεχάστηκαν πια...

— Μπράβο, Ραούλ! Μπράβο, 'Ιάκωβε! φώναξε από μακριά ο μαρκήσιος. 'Αλλά έλα εδώ πάλι, Ραούλ, γιατί έχω να σου πω κάτι ακόμα.

Ο νέος πλησίασε τον μαρκήσιο ντε Σαμαράν.

— Σήμερα το πρωί, έφτασες στο Παρίσι ; τον ρώτησε εκείνος.

— Μάλιστα.

— Μόλις έφτασες, πήγες στο σπίτι του κ. Βιολέν για να δής και να φιλήσης τη μητέρα σου ;

— Μάλιστα, κύριε... Έκανα ό,τι μου γράφατε στην επιστολή σας.

— Η κυρία Θωρήνη σου είπε σε ποιο σημείο βρίσκονται τώρα οι σχέσεις της με τον πατέρα σου ;

— Η μητέρα μου δεν μου έκρυψε τίποτε απ' όσα συνέβησαν τον τελευταίο καιρό.

— Όποτε, σου είπε τί έκανε ο πατέρας σου στην αδελφή σου ;

— Μάλιστα, κύριε.

— Και τί σκέφτεσαι γι' αυτή τη διαγωγή του πατέρα σου ;

— Για να μη χρησιμοποιήσω θαρύτερη λέξη, τη θρίσκω απόροπαι...

— Πήγες να επισκεφθής το θαρώνο ;

— Όχι... Ο πατέρας μου δεν ξέρεi ακόμα ότι βρίσκονται στο Παρίσι... Και, υπακούοντας στις συστάσεις της μητέρας μου, δεν θα πάω να τον θρώ, παρά μόνο, όταν μου δώσετε την άδεια έσείς.

— Σε λίγο, όταν θα τελειώσουμε το πρόγευμα θα πάς να επισκεφθής τον πατέρα σου και πρέπει να περάσεις στο σπίτι του τις ημέρες της άδειάς σου. 'Αν ο θαρώνος παραβλεπεί για την παρουσία σου εδώ, πές του ότι πήρες ολιγοήμερη άδεια για νάρθηξ να τον δής. Αυτές είναι ή οδηγίες μου για την ώρα... Μ' εννόησες, Ραούλ ;

— Μάλιστα, κύριε, και θα τις ακολουθήσω κατά γράμμα...

— Πολύ καλά.

— Εκείνη τη στιγμή, ή ώρα σήμανε δέκα.

Σχεδόν άμέσως ή πόρτα της αίθουσας άνοιξε και ο υπηρέτης ανήγγειλε:

— Ο κ. κόμης Μωριέν, ο κ. Βιολέν, ο κ. Καστόρα.

Ο μαρκήσιος προχώρησε προς τους νεοφερμένους και απλώνοντας προς αυτούς τα χέρια του, τους είπε:

— Κύριοι, είσθε ακριβέστατοι και σάς ευχαριστώ.

— Έπειτα επρόσθεσε:

— Σε σάς, κύριε κόμη Μωριέν, και σε σάς, κύριε Καστόρα, επειδή δεν τους ξέρετε ακόμα, λαμβάνω την τιμή να συστήσω τον κ. 'Ιάκωβο Γκραντέν, ύπολοχαγό των Ουσάρων και τον κ. Ραούλ ντε Σιμέζ, ύπολοχαγό των Σπαχίδων.

— Δηλαδή δύο γενναίους άντιπροσώπους του ενδόξου μας στρατού, είπε ο κόμης Μωριέν.

Και άλλαξαν όλοι εγκάρδιες χειραψίες.

— Έπειτα, ενώ ο κ. Βιολέν απήθυνε μερικά φιλικά λόγια στον Ραούλ, ο κόμης Μωριέν και ο Πέτρος Καστόρα συνέχισαν τον 'Ιάκωβο, του οποίου ήξεραν τα κατορθώματα.

— Χαίρω πολύ που σάς βλέπω, κύριε Γκραντέν, έλεγε ο κόμης Μωριέν.

— Κι' έγω, κύριε κόμη, απάντησε ο νεαρός ύπολοχαγός, αισθάνομαι μεγάλη χαρά για την τιμή της γνωριμίας σας.

— Όταν θα έχετε καιρό, εξακολούθησε ο κόμης, μη χάσετε ότι θα είμαι εύτυχής να σάς δεχθώ στο σπίτι μου. Η κόμισσα Μωριέν που άκουσε πολλά καλά για σάς στο Βωκούρ, θα ευχαριστηθή πολύ να σάς γνωρίσει.

— Δεν θα ξεχάσω την ευγενική σας πρόσκληση, κύριε κόμη... Και με την πρώτη ευκαιρία, θάρθω να σάς επισκεφθώ και να υποβάλω συγχρόνως τα σέβη μου στην κυρία κόμισσα σύζυγό σας...

Ο κόμης γύρισε προς τον μαρκήσιο και του είπε:

— 'Αλλά δεν βλέπουμε τον προστατευόμενο σας, τον ήρωα αυτόν, με τον οποίο ή σύζυγός μου, είναι τόσο ένθουσιασμένη. Δεν σάς κρύβω, κύριε Λαγκάρντ, πώς όσα άκουσα γι' αυτόν, έρέθισαν τόσο την περιέργειά μου, ώστε επιθυμώ πολύ να γνωρίσω τον πρώην άγριο που χάρις σε σάς, έγινε άνθρωπος του κόσμου.

— Κύριε κόμη, απάντησε ο μαρκήσιος, ακριβώς αυτή τη στιγμή έλεγα στον κ. Βιολέν και στον κ. Σιμέζ γιατί ο Λυκογιάννης δεν βρίσκεται εδώ. Για να γίνη τέλει άνθρωπος του κόσμου, πρέπει να ξέρη λίγα απ' όλα. Τη στιγμή αυτή γυμνάζεται στη σκοποβολή. 'Ωστόσο δεν θα ξεχάσω την ώρα και θάρθω εδώ λίγο πριν απ' το μεσημέρι.

— Κύριοι, εξακολούθησε ο μαρκήσιος, όταν σάς προσάλεσα εδώ, σάς υποσχέθηκα να σάς διηγηθώ μια ιστορία, την οποία θ' άρχισω τώρα άμέσως, προσπαθώντας να την κάνω όσο το δυνατό πιο ενδιαφέρουσα. Ο κ. Βιολέν είδε δυο-τρεις φορές το Λυκογιάννη, όταν ακόμα θρισκόταν στο δάσος του Μαρέλ, αλλά διαφορετικά δεν τον ξέρεi. Ο κ. Γκραντέν ήταν ο μόνος φίλος του δυστυχισμένου άγριου, αλλά κι' αυτός δεν τον ξέρεi καλλίτερα από τον κ. Βιολέν.

— Η ζωή του Λυκογιάννη, κύριοι, περιβάλλεται από πολλά μυστήρια, και μόνο εγώ, χάρις στις δραστήριες κι' έπιμονες έρευνές μου, κατορθώσα να φωτίσω τὰ σκότη.

— Την ιστορία λοιπόν του Λυκογιάννη, ιστορία εξαιρετικά δραματική, θα σάς διηγηθώ τώρα. 'Ωστόσο για λόγους, των οποίων θα καταλάβετε αργότερα τη σπουδαιότητα, δεν θα ονομάσω τα πρόσωπα του δράματος. Θα σάς διηγηθώ όμως όλες τις σκηνές του, χωρίς να σάς κρύψω τίποτε. 'Επειδή όμως ή διήγησίς μου είναι αρκετά μεγάλη και πρέπει να τελειώσω πριν καθήσουμε στο τραπέζι, θα σάς ζητήσω την άδεια ν' άρχίσω τώρα άμέσως...

— Μάλιστα, μάλιστα ! φώναξαν όλοι.

Και κάθησαν όλοι, εκτός από τον κ. Λαγκάρντ, ο οποίος έμεινε όρθιος, στηρίζοντας τη ράχι του στο μάρμαρο του τζακιού.

ΚΓ'

ΤΟ ΠΡΟΓΕΥΜΑ

Βλέποντας ότι οι άκροαταί του περίμεναν με περιέργεια ο μαρκήσιος ντε Σαμαράν άρχισε τη διήγησή του.

Μεταφέροντας τον τόπο της σκηνής από τη Βαταβία στην 'Αμερική, διηγήθηκε τους γάμους του με τη Λουκία, ονομαζοντας τον έαυτό του κ. Χ... και τη Λουκία δεσποινίδα Ζ...

... την επιστροφή τους στη Γαλλία, τη συνάντησή του με τον αδελφό του και τα γεγονότα που έτακολουθήσαν.

Γρήγορα, και με φωνή που έτρεμε από συγκίνηση, μίλησε για το ναυάγιο του «Τολμηρού» και το πνέσιμο όλου του πληρώματος, συμπεριλαμβανομένου και του κ. Χ...

Κατόπιν, μεταφέροντας πάλι τη σκηνή στη Γαλλία, διηγήθηκε πώς ο αδελφός του με άτιμα μέσα έηλθε να οικειοποιηθή την τεραστία περιουσία της νύφης του και με ποιά τρόπο εκείνη, όταν τρελλάθηκε, φυλακίστηκε σ' ένα παλιό πύργο, όπου έφερε στον κόσμο το παιδί της.

Οι άκροαταί του μαρκησιού τον άκουγαν γεμάτοι όργη και φρίκη.

— Μα αυτό είναι καταχθόνιο, θηριώδες! φώναξε ο κ. Μωριέν μη μπορώντας να συγκρατήσει πια την αγανάκτησή του.

— Πραγματικά, είναι τρομερό ! είπε και ο Πέτρος Καστόρα. Και τα μεγαλύτερα θασανιστήρια θά ήσαν λίγα για την τιμωρία του άθλιου αυτού αδελφού.

— Άκούστε, κύριοι! Άκούστε ως το τέλος! είπε ο μαρκήσιος.

Και συνεχώς διακοπτόμενος από τους άκροατάς του, εξακολούθησε τη διήγησή του ως το τέλος, αποφεύγοντας σκοπίμως να κάνει λόγο για τον Κάρολο Σεβρύ και τη Ζελμιά.

— Όταν τελείωσε, μια πένθυμη σιωπή άπλώθηκε, την οποία διέκοψε ο κόμης Μωριέν, λέγοντας:

— Κύριε Λαγκάρντ, ζητήσατε την φιλία μας για τον προστατευόμενο σας. Έπειτα από όσα μάς είπατε, ο Λυκογιάννης έχει πια όλη τη φιλία μας και την αγάπη μας.

Βέβαια καταλαβαίνουμε το ενδιαφέρον σας, για το δυστυχισμένο θύμα ενός αθλίου, για τον οποίο, όπως είπε πρό ολίγου ο κ. Καστόρας, καμιά τιμωρία δεν θά ήταν μεγάλη. 'Αλλά θα μου επιτρέψετε, κύριε, να σάς απευθύνω μερικές έρωτήσεις ;

— Βεβαίως, κύριε κόμη.

— Το ανθρώπινο τρέας που διέπραξε δλ' αυτά τ' ακατομάστα έγκληματα, ζή ακόμα ;

— Μάλιστα, κύριε κόμη.

— Έσείς, που τόσο προστατεύσατε το Λυκογιάννη, θα γίνετε βέβαια κι' έκδικητής του ; ...

— 'Ισως.

— Η περιουσία του πατέρα του θα του επιστραφή ;

— Το έλπίζω, κύριε κόμη...

— Αφού ξέρετε το πραγματικό όνομα του Λυκογιάννη, γιατί δεν του το δώσατε ακόμα ; ...

— Γιατί νόμισα ότι έπρεπε να περιμένω... 'Αλλά μεθαύριο το θάρδι, κύριε, τ' όνομα του προστατευομένου μου θ' άνηχίση στα σαλόνια του κ. Πέτρου Καστόρα.

— Ο Βραζιλανός έλαβε τότε το λόγο και είπε:

— Κύριοι, επιτρέματέ μου να σάς παρακαλέσω και προφορικά να δεχθήτε την πρόσκληση, που είχα κιόλας την τιμή να σάς κάνω γραπτώς. Σας περιμένω να γευματίσετε στο σπίτι μου το Σάββατο στάς έπτά.

— Η πρόσκλησις έγινε δεκτή με προθυμία απ' όλους.

— Κύριε Λαγκάρντ, ξαιάπε ο κόμης Μωριέν, επιτρέψατέ μου μια έρωτη ακόμα, αν δεν με βρίσκετε πολύ άδίκαια.

— Λέγετε, κύριε κόμη...

— Κανετε πολλά για τον προστατευόμενο σας, άλλ' αν μπορούσατε να του έστετε και τη μητέρα του...

— Θα του την ξαναδώσω, κύριε κόμη...

— Ξέρετε τί άπογινε ;

— Μάλιστα...

— 'Αλλοίμονο όμως... είπε ο κόμης Μωριέν.

— Πώς, κύριε κόμη ; τον ρώτησε ο μαρκήσιος. Γιατί λέτε αλλοίμονο ;

— Το λέγω, γιατί ή δυστυχισμένη αυτή γυναίκα είναι τρελή...

— Όχι, κύριε, όχι, χάρις σ' ένα θαύμα του ο Θεός ξανάδωσε το λογικό στη μητέρα του Λυκογιάννη.

— Εκείνη τη στιγμή, ή πόρτα του σαλονιού άνοιξε και μπήκε μέσα ένας υπηρέτης, ο οποίος πλησίασε το μαρκήσιο και του είπε με σιγανή φωνή μερικά λόγια.

— Κύριοι, είπε ο μαρκήσιος, μου άναγγέλλουν ότι ο προστατευόμενός μου ξαναγύρισε.

Και απευθυνόμενος προς τον υπηρέτη, επρόσθεσε:

— Πές στον κ. 'Ιωάννη ότι τον περιμένουμε...

— Έπειτα από μερικές στιγμές, ο Λυκογιάννης παρουσιάστηκε, κρατώντας το καπέλλο του στο χέρι. Ήταν ντυμένος πολύ κομψά, σύμφωνα με την τελευταία άγγλική μόδα.

— Αρραδός, αν δεν είχαν προειδοποιηθ ή οι καλεσμένοι του μαρκησιού, οι οποίοι δεν είχαν δη ποτέ το Λυκογιάννη, δεν θά πίστευαν ότι ο κομψός εκείνος νέος, του οποίου ή άφελής φουσιγνωμία, το χαριτωμένο χαμόγελο και τα γλυκά κι αγαθά μάτια τραβούσαν άμέσως τη συμπάθεια, ήταν ο άγριαίθρωπος που τη θλιβερή και συγκινητική ιστορία του είχαν άκούσει πρό ολίγου.

— Στ' αλήθεια, ο Λυκογιάννης είχε αλλάξει πολύ, γιατί ο Ραούλ δεν το άνεγνώρισε καθόλου κι' αυτός ακόμα ο 'Ιάκωβος Γκραντέν με δυσκολία ξαναβρίσκει στο πρόσωπο του νέου τα χαρακτηριστικά του άγριου.

— Όλοι σκώθηκαν και προχώρησαν ως τη μέση του σαλονιού.

— Ο Λυκογιάννης προχώρησε κι' αυτός κοκκινίζοντας με δειλία, αλλά και με άνεση.

— 'Ιωάννη, είπε ο μαρκήσιος, όλοι οι κύριοι είναι φίλοι μου...

Τη στιγμή εκείνη, ο υπηρέτης παρουσιάστηκε πάλι στην πόρτα και ανήγγειλε:

— Κύριοι, το πρόγευμα είναι έτοιμο...

— Έμπρός, κύριοι, στην τραπέζια ! φώναξε εύθυμα ο μαρκήσιος.

— Άμέσως ή πόρτα της τραπεζαρίας άνοιξε διάπλατη και όλοι, μαπνίνοντας μέσα, κάθησαν γύρω απ' το τραπέζι.

Το γεύμα, στην άρχή, ήταν σιωπηλό. Μόλις άλλαξαν μερικές λέξεις. 'Αλλά, σιγά-σιγά, ή ευθυμία άπλώθηκε σ' αυτό και ή ζήλορτής έγινε γενική.

— Βρισκόντουσαν πια στα έπιδόρπια, όταν θόρυβος φωνών άκούστηκε στον αντιθάλαμο που έμοιαζε με φιλονικία.

— Όλοι σώπασαν άμέσως. Ο Λυκογιάννης μάλιστα σκώ-

θηκε απ' τη θέσι του για να πάη να δη τί συνέβαινε.

— Κάθησε, φίλε μου, στη θέσι σου, του είπε ο μαρκήσιος.

Και απευθυνόμενος σ' έναν υπηρέτη, πρόσθεσε:

— Πήγαυε να δής τί συμβαίνει...

— Ο υπηρέτης όγθηκε έξω και ξαναγύρισε άμέσως.

— Λοιπόν ; ρώτησε ο μαρκήσιος.

— Είναι ένας γέρος που θέλει, σώνει και καλά, να σάς δη τώρα... Παραφέρεται και φωνάζει: «'Αν ο κ. Λαγκάρντ ήξερε ποιος είμαι θα με δεχόταν άμέσως...»

— Ο άνθρωπος αυτός είπε τ' όνομά του ;

— Μάλιστα, κύριε, απάντησε ο υπηρέτης, έτοιμος να ξεσπάση σε δυνατά γέλια. Είπε πως ονομάζεται Λαμπίκ.

— Ο γέρο-Λαμπίκ ! φώναξε ο μαρκήσιος. Κύριοι — εξακολούθησε — ο άνθρωπος αυτός που είναι όγδόντα χρόνων γέρος, έρχεται από μακριά, από πολύ μακριά, για να με δη. Χρυστάκι πολλά στον γέρο - Λαμπίκ, γιατί αυτός μου διηγήθηκε ένα μέρος της ιστορίας που άκούσατε πρό ολίγου. Ο κ. Βιολέν θα τον ξέρη χωρίς άλλο...

— Ω πριν από πολλά χρόνια, κύριε Λαγκάρντ... Όλοι ξέφουν τον γέρο - Λαμπίκ, τον έπαίτη του Μπλαινκούρ, στο περίχωρα του 'Επινάλ και του Ρεμπρεμόν.

— Μου επιτρέπετε, κύριοι, να μη τον άφήσω να περιμένει πολύ ; ρώτησε ο μαρκήσιος...

— Βέβαια, βέβαια ! Προσκαλέστε τον νάρθη μέσα ! απάντησαν συγχρόνως ο κόμης ντε Μωριέν και κ. Βιολέν.

— Νάρθη μέσα ο κ. Λουδοβίκος Μπονώ, ο επιλεγόμενος γέρο-Λαμπίκ ! διέταξε ο μαρκήσιος τον υπηρέτη.

— Η πόρτα της τραπεζαρίας άνοιξε και ο γέρο Λαμπίκ μπήκε μέσα, κρατώντας το καπέλλο του με το ένα χέρι, το μπαστούνι του με το άλλο και χαιρετώντας δεξιά και αριστερά.

— Μόλις έφτασε μπροστά στο τραπέζι, στάθηκε. 'Εξ αίτίας της φιλονικίας που είχε άνοιξει πρό ολίγου με τους υπηρέτες, τα μάτια του έλαμπαν και το πρόσωπό του ήταν κατακόκκινο.

— Καλημέρα, κύριοι ! Καλημέρα της συντροφιάς σας ! είπε προσπαθώντας ν' άναγνώριση τους συνδαιτημόνας...

Μου φαίνεται πως έκανα λίγο θόρυβο απ' έξω, μα δεν ή ξερα... Με συμπαθάτε, κύριοι... 'Α ! 'Ιάκωβε Γκραντέν, έδώ είσαι ; Σε χαιρετώ, λοχαγέ μου... Πώς χαίρομαι που σε βλέπω με τέτοια καλή συντροφία !... Μπα ! Είσατε και σείς εδώ, κύριε κόμη Βιολέν ; ...

— Καλημέρα, μπαρμπα-Μπονώ !... του απάντησε ο κ. Βιολέν.

— Και ή δεσποινίς Σουσάννα ή κόρη σας τί κάνει ;

— Είναι πολύ καλά, μπαρμπα Μπονώ... 'Εσύ τί γίνεσαι...

— Έγώ έπαφα πια να είμαι ζητιάνος.

— Μπα, αλήθεια !...

— Ναι, έγινε πλούσιος χάρις στον κ. Λαγκάρντ, που τέλος πάντων, τον ξαναβρήκα...

— Από μέσα, μπαρμπα - Μπονώ, απάντησε ο μαρκήσιος κάνοντας τάχα τον ξαφνιασμένο. 'Απατάσαι...

— Καθόλου. Έχω σήμερα περιουσία που μου τη δώσατε σεις... Και άποδείξις ότι ήρθα στο Παρίσι, όχι για να δω τα μεγάλα και όμορφα σπίτια, μα για να σάς ευχαριστήσω...

— Μα σε βεβαιώνω, μπαρμπα-Μπονώ ότι...

— Μα γιατί να το άρνησθε ; Γιατί θέλετε να κρύβετε τις καλωσύνες σας ; Στάθιτε, στάθιτε κριτάδες τους κυρίους που είν' εδώ...

— Ω μπαρμπα Μπονώ.

— Μα αν μου απαγορεύετε να μιλάω, θα σιωπάω.

— Όχι ! είπτε ζωρά ο κόμης ντε Μωριέν. Ο κ. Λαγκάρντ δεν σου απαγορεύει να μιλάς και είμαστε έτοιμοι να σ' άκούσουμε με ενδιαφέρον.

— Καλά λοιπόν !... Θα σάς πω όλα...

— Κάθησε πρώτα, είπε ο κ. Βιολέν.

— Ένας από τους υπηρέτες του προσέφερε μια έδρα.

— Μηπως πεινάς ; τον ρώτησε ο μαρκήσιος.

— Όχι, κύριε Λαγκάρντ. Είχα φροντίσει και πήρα μαζί μου ένα καλάθι με τρόφιμα και έτσι έφαγα τρεις φορές στο σιδηρόδρομο.

— 'Αλλά θα πίνε ένα ποτήρι κρασί ;

— Μάλιστα, μάλιστα, κύριε Λαγκάρντ... Ποιος μπορεί να άρνηθι ένα ποτήρι κρασί ;

— Ο υπηρέτης του προσέφερε ένα ποτήρι κρασί, μέσα σε άσημένιο δίσκο.

— Χμ! Έκανε ο γέρος. Κόταξε πως με μεταχειρίζονται !... Μου φαίνεται πως είμαι κανέναν πόγκηπας.

— Όλοι χαμογέλασαν. (Ακολουθεί)

ΑΠΟ ΤΑ ΣΚΑΝΔΑΛΩΔΗ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Ο ΕΞΑΓΝΙΣΜΟΣ ΜΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΜΑΡΤΩΛΗΣ

(Οι έρωτες και ο οίκτρος θάνατος της κυρίας ντ' Εστρέ)

Η Φρανσουάζ Μπουμπύ ντε λα Μπουρντεζιάρ κατέχει ξεχωριστή θέση στην πινακοθήκη των ιστορικών εκείνων γυναικών που εξιλεώθηκαν με τον μαρτυρικό θάνατό τους από μια ζωή γεμάτη ανομιές. Την ιστορία της μεγάλης αυτής αμαρτωλής, μια ιστορία που μοιάζει πολύ με δραματικό και περιπετειώδες μυθιστόρημα, θα σας αφηγηθούμε σήμερα.

Η Φρανσουάζ γεννήθηκε από μια μητέρα, της οποίας ολοι οι θηλυκοί πρόγονοι εξασκούσαν επί διακόσια δώδεκα χρόνια, από κληρονομική παράδοση, το έπαγγελμα της ελαφράς γυναικός! Αυτό όμως, δεν τις εμπόδιζε να καλοπαινεύονται όλες, γιατί ήταν εξαιρετικά όμορφες. Η μητέρα της Φρανσουάζ, λόγου χάριν, αφού υπήρξε ευνοούμενη δύο έστεμμένων, του Φραγκίσκου Α' της Γαλλίας και του αυτοκράτορος Καρόλου Ε' και αναριθμήτου πλήθους ευγενών, κατώρθωσε, εν τέλει, να μπλέξει στα δίχτυα της ένα πρεσβευτή του Βατικανού. Από τον γάμο της με τον πρεσβευτή αυτόν έκανε έφτά κόρες, τώσον ώραιες, ώστε τις είχαν επωνομάσει «Έφτά Θανάσιμα Αμαρτήματα»!

Η Φρανσουάζ ήταν ένα από τ' αμαρτήματα αυτά! Σε ηλικία δώδεκα χρονών, η Φρανσουάζ, ακολουθώντας το παράδειγμα της μητέρας της, ήξερε απ' έξω όλα τα κεφάλαια του βιβλίου της «Αγάπης». «Υστερ' από πέντε χρόνια, στα 1559, ένας ευγενής, ο Άντουαν ντ' Εστρέ, θαμνωμένος από την εξαισία, όμολογουμένως, καλλονή της, την έζητησε σε γάμο από την μητέρα της — αν και ήξερε πολύ καλά τί τον περίμενε! Μά ήταν τόσο έρωτευμένος με την Φρανσουάζ, ώστε άπεφάσισε να την πάρει, άδιαφορώντας για τα έρωτικά θέλγητρα, που θα του έβριχναν οι φίλοι του.

Όπως η μητέρα, έτσι και η κόρη έφερε στον κόσμο χαριτωμένα κοριτσάκια. Ώστόσο, παρά τις αλλεπάλληλες γέννες, δεν έλασε τίποτα από την όμορφιά της. Το σώμα της εξακολουθούσε να διατηρή την νεανική εδλυγισία του. Λέγεται μάλιστα, ότι ο βασιλεύς Έρρίκος Γ' δεν έμεινε άσυγκίνητος μπρός στα θέλγητρα της ωραίας αυτής γυναίκας... Έν τω μεταξύ ο κ. ντ' Εστρέ έπληροφορείτο με καταπληκτική άπαθεια τα διάφορα παραστρήματα της Φρανσουάζ. Δεν του έκαναν καμμία έντύπωση, έπειδή ήταν προετοιμασμένος για τον ρόλο του άπατωμένου συζύγου. Κι' έφόσον η γυναίκα του διασκεδάζε χωρίς ν' άφοσιώνεται σοβαρά σε κανένα από τους φίλους της, την άφηνε να κάνει το κέφι της. Μία μέρα, όμως, η Φρανσουάζ γνώρισε έναν ευγενή, τον άρχοντα Λουδοβίκον ντε Μπερανζέ, ο οποίος την έκανε πολύ νοιώση για πρώτη φορά στην ζωή της ποιά ήταν η πραγματική άγάπη...

Ο σύζυγός της άρχισε ν' άνησυχή την φορά αυτή. «Όταν, όμως, θεβαιώθηκε ότι η γυναίκα του ήταν τρελλά έρωτευμένη με τον Μπερανζέ, μέχρι του σημείου να παραμελή προς χάριν του κι' αυτά τα παιδιά της, που τα υπεργατούσε, υπετάχθη για μία άκόμα φορά στο πεπρωμένο του.

Τί θέλετε να κάνω; έλεγε στους φίλους του. Μπορεί κανείς να έμποδισή τον κεραυνό να πέσει από τα σύννεφα;... Η Φρανσουάζ λοιπόν είχε όλη την έλευθερία να χαρή τον έρωτά της.

Με την διαφορά ότι δεν μπόρεσε ν' άπολαύσει πολλών καιρό την εύτυχία αυτή.

Τόν καιρό που η κυρία ντ' Εστρέ ήταν φίλη του Έρρίκου Γ', μεθυσμένη απ' τον θρίαμβό της, έκανε, ένα θράδυ, την άπρονόησία να πειράξη την άδελφή του βασιλέως Μαργαρίτα της Ναβάρρας, — αυτήν που θα έμενε άργότερα άθάνατη στην ιστορία ως βασίλισσα Μαργκό.

Η αλήθεια είναι ότι τα πειράγματα της Φρανσουάζ δεν ήταν υπερβολικά, γιατί η Μαργαρίτα δεν φημιζότανε για τον έναρετο θίο της. Άλλ' η Μαργκό δεν ήταν από τις γυναίκες που συγχωρούν εύκολα... Περίμενε την κατάλληλη ευκαιρία για να την έκδικηθί για τα προσβλητικά λόγια της. Καί μόλις έμαθε ότι η Φρανσουάζ ήταν τρελλά έρωτευμένη με τον Μπερανζέ, άποφάσισε να καταστρέψη την έρωτική εύτυχία της. Για να τό πετύχει δέ αυτό κατέφυγε στο έγκλημα: «Έβαλε δηλαδή να δολοφονήσουν τον άγαπημένο της έχθράς της.

Ένα θράδυ, λοιπόν — στις 31 Οκτωβρίου 1575, — ο Μπερανζέ θρικόταν στην κρεββατοκάμαρά του και παρακολουθούσε τον θαλαμηπόλο του, ο οποίος του γυάλιζε τα νύχια των ποδιών του, όταν ξαφνικά χυμισε στο δωμάτιο ο θαρώνος ντε Βιτώ, ένας φημισμένος πολεμιστής, άρχηγός των σωματοφυλάκων της Μαργαρίτας, και φίλος της άδελφής του βασιλέως, όπως έλεγαν ή κακές γλώσσες.

Ο Μπερανζέ κατάλαβε άμέσως τις πραγματικές διαθέσεις του θαρώνου. Πετάχτηκε λοιπόν απ' το κρεβάτι του — ενώ ο θαλαμηπόλος τό έβαζε, τρομαγμένος, στα πόδια — κι' έκανε να τρέξη στη γωνιά, να πάρη τό σπαθί του. Μά ο Βιτώ δεν τό έδωσε καιρό ν' άμυνθί. Με μία σπινίχ στο κεφάλι, τον ξάπλωσε κάτω, στο πάτωμα, μέσα σε μία λίμνη αίματος... «Υστερ' από τρεις ώρες, ο άρχων Λουδοβίκος ντε Μπερανζέ παρέδιδε την τελευταία πνοή του, χωρίς ν' άνολήθι τις αισθήσεις του, χωρίς να μπόρεση να μιλήση για να κατονομάση τον δολοφόνο του.

Η Φρανσουάζ κόντεψε να τρελλαθί από την άπελπισία της, όταν έμαθε τον τραγικό θάνατο του άγαπημένου της.

Τόν έκλαψε σαν να ήταν σύζυγός της και φόρεσε πένθος για τον φίλον της, άδιαφορώντας για τό τί θα έλεγε ο κόσμος.

Τί λεπτή, τί τρυφερή καρδιά! Έλεγε ο φιλόσοφος σύζυγός της στους φίλους του. Πέρασαν ένα, δυο, τρία χρόνια.

Ο θάνατος του Μπερανζέ είχε λησμονηθί απ' όλους.

Μονάχα η Φρανσουάζ εξακολουθούσε να κλαίη τον φίλο της και να περιμένει την ευκαιρία να έκδικηθί τον φονιά.

Γιατί ο ίδιος ο θαρώνος τό διέδωσε άργότερα μόνος του πως αυτός είχε σκοτώσει τον Μπερανζέ. Δεν διάταξε μάλιστα να διαλαλή δεξιά και άριστερά ότι αυτός δεν ήταν ο μοναδικός φόνος που είχε διαπράξει... Μά ποιος θα ήταν εκείνος που θα τόλμοιζε να συλλάβη ή να τό θυάλη πέρα με τον θηριώδη αυτόν πολεμιστή, που είχε και την ύποστήριξη της Μαργαρίτας;...

Όστόσο, μία μέρα θρέθηκε ο άνθρωπος που θα τιμωρούσε τον αίμοχαρή θαρώνο για όλα τα κακούργημά του. Καί ο άνθρωπος αυτός ήταν ο νεαρός μαρκήσιος «Υδ ντ' Άλέγκρ», ο οποίος είχε όρκισθί να έκδικηθί τον Βιτώ, για μία προσβολή, που είχε κάνει άλλοτε στον πατέρα του. Ένα άπόγευμα, λοιπόν, τον παραφύλαξε σ' ένα δάσος, τον σταμάτησε, τον προκάλεσε σε μονομαχία μέχρι θανάτου και, ύστερ' από έναν έπικό άγώνα που θάσταζε τρεις δλόκληρες ώρες (καί οι δυο αντίπαλοι ήταν δεινοί έφιπμοί) κατώρθωσε να ξαπλώση τον θαρώνο νεκρό, να τον άποσπάση σχεδόν τό κεφάλι απ' τους ώμους!...

Από τη μία μέρα στην άλλη, ο νεαρός μαρκήσιος έγινε να νικήση τον άνίκητο θαρώνο, ένας ήρωας δηλαδή... Καί ένα θράδυ, δυο μέρες ύστερ' από την μονομαχία, ο μαρκήσιος δεχότανε την έπίσκεψη της κυρίας ντ' Εστρέ, ή οποία έπεσε στην άγκαλιά του και άρχισε να τον φιλή με πάθος κι' εύγνωμόσση, έπειδή σκότωσε τον μισητό δολο-

φόνου του Μπερανζέ.

Ο μαρκήσιος «Υδ ντ' Άλέγκρ ήταν άσχημος σε άφάνταστο βαθμό. Για την ακρίβεια, δεν διέφερε διόλου από ένα πίθηκο με τα πελώρια αυτιά του, με την τριχωτή μύτη του, με τό άτελείωτο στόμα του. Η φύσις, όμως, τό έδωσε τα πιο γλυκά μάτια του κόσμου. Καί, πρό παντός, ήταν για τη Φρανσουάζ ο έκδικητής του άδικου θανάτου του Μπερανζέ... Τί περισσότερο ήθελε ή γυναίκα αυτή για να τον λατρέψη, για να μεταφέρει σ' αυτόν όλη την άγάπη, που ένοιωθε άλλοτε για τον Μπερανζέ;

Καί ο μαρκήσιος, κολακευόμενος από την προτίμησι που τό έδειξε ή ωραία κυρία ντ' Εστρέ, δεν άνήθηκε την άγάπη της.

Η Φρανσουάζ ήταν, θέβαια, κάπως περασμένη στα χρόνια. Διετρείτο όμως θαυμάσια, χάρις στην χρησιμοποίησι άριμένων συνταγών καλλονής, των οποίων τό μυστικό γνώριζαν μονάχα τα ήγλεα μέλη της οικογενείας της.

Κανούργια περίοδος έρωτικής εύτυχίας άρχισε τότε για την Φρανσουάζ. Μά ο σύζυγός της, ο οποίος είχε φανή ως την εποχή εκείνη, τόσο μακρόθυμος και συγκαταβατικός θυμώσε στα σοβαρά, την φορά αυτή, γιατί φοβήθηκε μήπως ή νέα αυτή περιπέτεια της γυναικας του τον έμποδισή να καλοπαινεύη τις κόρες του. Άξίωσε, λοιπόν, από την Φρανσουάζ να διακόψη κάθε δεσμό με τον μαρκήσιο. Έκενη, άπλ να συμμορφωθί με την διαταγή αυτή, έγκατέλειψε τη συζυγική στέγη και άναχώρησε τον φίλο της, ο οποίος είχε διορισθί διοικητής του Ισσούερ.

Τέ ζευγάρι πέρασε τρία χρόνια άνευγυμής εύτυχίας. Ξαφνικά, όμως, ο μαρκήσιος άλλαξε ριζικά χαρακτήρα, άγνωστο για πρίο λόγο. Ο Άλέγκρ έγινε κακός, δέξυθις, πραγματικός τύραννος των πολιτών της περιφέρειας του. Τό άποτέλεσμα ήταν να όργανωθί μία συνωμοσία εναντίον του από τους δυστυχισμένους κατοίκους.

Μία νύχτα ο μαρκήσιος και ή Φρανσουάζ ξύπνησαν ξαφνικά από ένα παράξενο θόρυβο, που άκούγόταν έξω από την πόρτα της κρεββατοκάμαράς τους. Μία χαρακτηριστική δαμή ήταν χυμένη στον άέρα.

Μας θάρουν μαρτυρή ν' ν' να μας τινάζουν στον άέρα! ούρλιασε ή Φρανσουάζ.

Και τινάχτηκε απ' το κρεβάτι τρομαγμένη, ενώ ο μαρκήσιος έτρεχε στην πόρτα να όη τί συμβαίνει.

Την ίδια στιγμή, όρμησαν στο δωμάτιο μερικοί έξαλλοι άνδρες, όπλισμένοι ως τα δόντια. Χύμησαν πάνω στον άοπλο μαρκήσιο, τον ξάπλωσαν κάτω και άρχισαν να τον τρυπούν με τα σπαθιά τους.

Η κυρία ντ' Εστρέ παρακολουθούσε τη σκηνή αυτή, παγωμένη από τον φόβο της...

Οι δήμιοι, αφού άποτελείωσαν τον μαρκήσιο, έέκαναν με τον ίδιο θηριώδη τρόπο και την φίλη του, χωρίς να συγκινηθούν, ούτε από τα κλάματα, ούτε από τις ίκεσίες της, ούτε από τα γυμνά κάλλη της...

Καί ύστερα έδεσαν μαζί τα δυο παραμορφωμένα πτώματα και άρχισαν να τα περιφέρουν στους δρόμους, κάτω από τό φως των λαμπάδων, ούρλιάζοντας σαν κανιβαλοι από τη χαρά τους!

ΠΑΝΣΕΔΕΣ

ΓΝΩΜΕΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Η εύτυχία είναι όπως ή ήχώ: άπαντάει στή φωνή μας, αλλά δεν έρχεται ποτέ κοντά μας.

Ένα είδος άδελφότητας συνδέει πάντοτε εκείνους που έχει πληξει ή δυστυχία. Άν έπενθηφορήσατε επί μακρό χρόνο, σας προσελκύει κάθε πένθιμο φόρεμα που συναντάτε.

Η δυστυχία μοιάζει με την Λερναία Υδρα. Δεν κερδίζει όμως τίποτε εκείνος που μιμείται τον Ήρακλέα.

Οι ίαχυροι της γής προορίζονται να διασκεδάσουν πάντοτε τα πλήθη και μ' αυτή άκόμα την κηδεία τους!

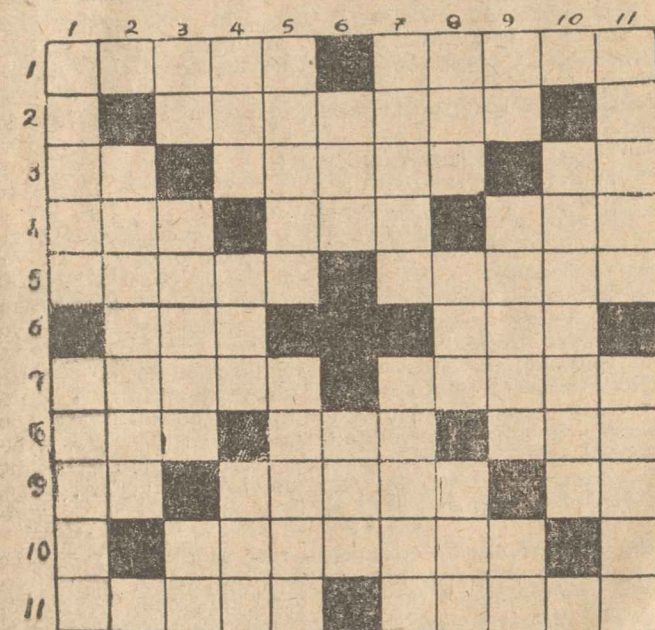
Είνε μεγάλο δυστύχημα να μη άγαπάται κανείς όταν άγαπά. Είναι άκόμη μεγαλύτερο ν' άγαπάται, όταν δεν άγαπά.

Όσο κι' αν είναι κανένας άυστηρός, στον έρωτα συγχωρεί περισσότερα σφάλματα παρά στή φίλια.

ΚΑΡΜΕΝ ΣΥΛΒΑ

Η Δ'ΑΣΚΕΔΑΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

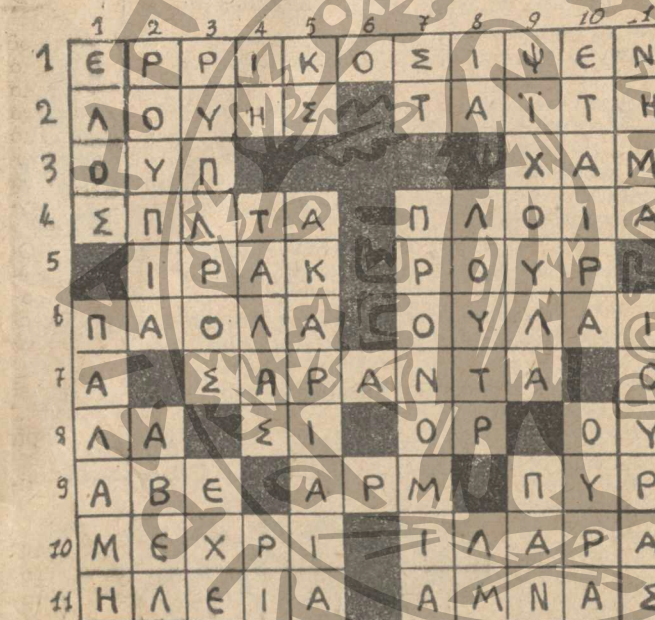
ΤΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ ΤΟΥ 'ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,,

Ο ρ ι ζ ο ν τ ι ω ς.— 1. Πρόσωπον της Γραφής. Πόλις ελληνικής νήσου. 2. Ένδοξος ελληνική τοποθεσία. 3. Άνθη. Έργαλειον. Δυό γράμματα από τη λέξι «άγαπώ». 4. Συμπερασματικών. Γοπικών έπίρρημα. Σπύρ. 5. Έθνικός ευεργέτης. Θρίαμβεύεις. 6. Ίππος (στη δημόδη). Τίτλος ξεκινός. 7. Νήσος της Έλλάδος (αίτ.) Τσερκικό γυναικείο όνομα. 8. Πρόθεσις. Κοινή προστακτική. Πρόθεσις.. 9. Τα έρχικά του 'Ιησού. Τουρκικό τραγούδι. Δυό γράμματα απ' τό «Όρος». 10. Χωρίς καμμία διαπάνη. 11. Γνωστό μελόδραμα. Άκριθής.

Κ α θ έ τ ω ς.— 1. Τό περιφημότερο ποίημα. Άπαίσιον θείο. 2. Άρχαία βασιλόπαις. 3. Δυό όμοια φωνήεντα. Σπηλιές, καταφύγια. Σύνδεσμος. 4. Θάλασσα. Μυθική χώρα. Πρόθεσις με άπόστροφον. 5. Ράφη. 6. Άρχαία πόλις. 6. Ζώνη. Γρόπος άποπομπής καθόλου εύχαιστος. 7. Έχει τό βασιλείο του στον Κάτω Κόσμο. Φατίζει. 8. Πρόθεσις. Ό. 9. Έχει τό βασιλείο του στον Κάτω Κόσμο. Φατίζει. 8. Πρόθεσις. Ό. 10. Τοπικόν έπίρρημα. 9. Σύνδεσμος. Άπλά. Σύνδεσμος. 10. Σύγγρμνος μεγάλη καλλιτέχνης. 11. Άρχαίον όπλο. Τιμά την μνημην άγίου.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΤΣΑ, ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥΛΑ...

Τρεις κοπέλλες, ούτε πολύ νέες, ούτε πολύ γρήγες, έτσι κι' έτσι — ή Τριανταφυλλιά ήτο δεκαπέντε χρόνων, ή Τριανταφυλλίτσα, δεκαέξη και ή Τριανταφυλλούλα, ή γερνότερη, έσφαλούσε τὰ δεκαεπτά — άνταμώθηκαν σ' ένα σταυροδρόμι. Τρεις αυτές, τρεις οί δρόμοι' έτσι τώφερεν ή τύχη.

— "Ωρα καλή, Τριανταφυλλιά !
— Μπα ή Τριανταφυλλίτσα ;
— Καί σ' έδω, Τριανταφυλλούλα ;
"Ισια-ισια την ίδια εκείνη μέρα και ή τρεις είχαν κάνει την τρέλλα — τρέλλα, γιατί τάχα ; όλος ό κόσμος είνε τρελλός κ' οί γνωστικοί ακόμη' όλος ό κόσμος είνε γνωστικός κ' οί τρελλοί ακόμη — είχαν κ' ή τρεις λοιπόν φύγει από τὰ σπίτια τους για νά πάνε νάβρουν καλή τύχη.

Η Τριανταφυλλιά ήταν κόρη ενός μεγάλου άρχοντα — φιλω τώ πασουμάκι της άφεντιάς της !

Η Τριανταφυλλίτσα ήταν κόρη ενός καλού νοικοκύρη — προσκυνώ σε νοικοκυροπούλα μου !

Η Τριανταφυλλούλα ήταν κόρη ενός χωρικού ταβερνιάρη — γειά σου και χαρά σου λυγερή και τού χωριού καμάρι.

Δέν έξεπόρτισαν απ' τὰ σπίτια τους με τίποτε αγαπητικούς. "Εφυγαν έτσι μονάχες, στά τυφλά, και σαν σταυρώθηκαν εκεί μέσα στούς τρεις δρόμους δέν ήξεραν ποιόν δρόμο απ' τούς τρεις νά πάρουν. Μα πού ήθελαν τώ λοιπόν νά πάνε ; Κατά την Εύτυχία ;

"Αλλοίμονο ! κατά κεί πού τραβούνε από την πρώτη μέρα πού χτίστηκε ό κόσμος, όλοι οί άνθρωποι, χωρίς νά φτάνουν ποτέ...

— Για νά ίδουμε, λέει ή Τριανταφυλλιά, μήπως είνε γραμμένο κατά πού πάνε οί δρόμοι.

— Ναί, λέει κ' ή Τριανταφυλλίτσα, νά ίδουμε !

Η Τριανταφυλλούλα λέει :

— "Εγώ δέν ξέρω γράμματα.

Κατά τόν πλατύτερον δρόμο ήταν γραμμένο ψηλά σ' ένα στίλο με χρυσά γράμματα :

Τράβα τώ δρόμο σου μπροστά, κοπέλλα ζηλεμένη,
Κι' ένας μεγάλος θασιλῆς για ταίρι σέ προσμένει.

Η Τριανταφυλλιά τώ διάβασε και είπε :
— "Ωρα σας καλή. "Εγώ θῆκα τώ δρόμο μου.
Κατά τόν άλλο δρόμο ήταν πάλι γραμμένο σ' ένα ανθισμένο δέντρο με κόκκινα γράμματα :

"Εσύ π' άγάπη λαχταράς, πεντάμορφη κοπέλλα,
"Αν θές νά θῆς ό,τι ζητάς σ' αυτόν τόν δρόμο έλα.

Η Τριανταφυλλίτσα τώ διάβασε και είπε :
— "Ωρα σας καλή. "Εγώ θῆκα τώ δρόμο μου.
Μά ή καυμένη ή Τριανταφυλλούλα τούς λέει :
— Για σταθῆτε μιά στιγμή. "Εγώ δέν ξέρω γράμματα. Για διαβάστε μου τί λέει εκείνο πού είνε γραμμένο εκεί.

Κατά τόν πιό στενό δρόμο ήταν γραμμένο έπάνω σε μιά μεγάλη πέτρα με μαύρα γράμματα :

Παιδί μου, δέξες και χαρές δέν θα σοῦ τάξω κι' όμως
Μόνον έγώ είμ' αληθινός της εύτυχίας δρόμος.

— "Ε, λοιπόν, είπεν ή Τριανταφυλλούλα, αυτόν τόν δρόμο θα πάρω, όρα σας καλή !

Μά πριν χωριστούν, έσυφώνησαν ύστερα από ένα χρόνο, την ίδια αυτή μέρα και την ίδια ώρα ν' άνταμωθούν

στο ίδιο σταυροδρόμι, για νά πῆ καθεμιά τί θῆκε στό δρόμο της και νά ίδούν πια πέτυχε πλειότερο.

ΤΟΥ ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ

Η Τριανταφυλλιά δέν είχε περπατήσει πολύ κατά τόν πλατύ και ίσιο δρόμο, και άξαφνα ένα σωρό άνθρωποι τού παλατιού, σταλμένοι απ' τώ θασιλῆ τῆς χώρας ήρθαν νά την προϋπαντήσουν. "Όλοι ήταν ντυμένοι πλούσια και χρυσοσκέντητα και φαινότουσαν σαν νά λουλούδιαν με μιάς ό τόπος από τὰ παρδαλά τους ρούχα. Μέσα σε μεγάλα καλάθια έφερναν άμέτρητα χαρίσματα όλα χρυσάφι διαμαντοστόλιστο και ζαφειροδεμένο πού λές και είχαν εκεί στά καλάθια σωριασμένα όλα τ' άστέρια τού ούρανού. Κι' όλοι αυτοί άνθρωποι τού παλατιού έρχονταν νά πάρουν για νύφη τού θασιλῆ τήν όμορφη Τριανταφυλλιά ! Κι' όλα αυτά τὰ χαρίσματα ήταν δικά της ! Κι' έκείνη πού πάντα τώ είχε στό νου της νά γίνη μιά μέρα θασιλίτσα, δέν έαφνιάστηκε καθόλου για την καλή τύχη, και τώ ίδιο θράδυ άνάμεσα σε μουσικές και σε φωνές και πανηγύρια, μπῆκε στό παλάτι τού μεγάλου θασιλῆ τῆς χώρας. "Ο θασιλῆς αυτός είχε δικούς του τόπους, πού δέν έφτανε μιά ζωή νά τούς γυρίσης, είχαν όλα τὰ καλά, όλες τίς δόξες τού κόσμου — μα είχε και άσπρα γένεια.

Στόν άλλο δρόμο τόν πράσινο και λουλουδιασμένον ή Τριανταφυλλίτσα δέν θῆκεν ούτε σταλμένους απ' τώ θασιλῆ, ούτε καλάθια με χαρίσματα' μά θῆκε, σαν νοικοκυροπούλα πού ήταν κι' αυτή ένα νοικοκυρόπουλο, ένα τραγουδιό, πλειότερο χασομέρη παρά τραγουδιό, γιατί άν ήταν αληθινός τραγουδιστής θα καθόταν κλεισμένος σπῆτι του νά ζευγαρώνη και νά παίξῃ τόν ταμπουρά του και δέν θα λιαζόταν καταμεσῆς τού δρόμου, καρτερώντας τὰ κορίτσια πού διαβαίνουν. Ήταν όμως λεβεντόπαιδο, είκοσι χρόνων παλληκάρι και έρωτοχτυπημένος.

Είνε γλυκό τώ φίλημα, στά δροσερά σου χείλη
Π' ανθίζουν και μοσχοβολούν σαν λούλουδα τ' "Απρίλη.
"Ελα θαθεία στην έρημιά νά πάμε νά κρυφτούμε
Κι' εκεί νά σμιέουμε τὰ δυό κι' εκεί ν' αγαπηθούμε,
Θά σοῦ μαδῶ ροδόφυλλα νά γέρης νά κοιτάσαι,
"Εγώ θε νάμει σκλάβος σου και σ' ού κυρά θε νάσαι !...

Η Τριανταφυλλίτσα τ' άκουε κι' ό νους της έγύριζε κ' ή καρδιά της χτυπούσε γληγορότερα. Δέν ήταν ούτε ή πρώτη, ούτε ή ύστερη κοπέλλα πού ξελογιάστηκε από τραγουδιστή.

Η Τριανταφυλλούλα περπάτησε, περπάτησε κατά τώ στενό μονοπάτι, γεμάτο άγκάθια και λιθάρια. "Ο τόπος ήταν έρημος. Ούτε σταλμένοι τού θασιλῆ ήρθαν νά την πάρουν για νύφη, ούτε κανείς έρωτοχτυπημένος τραγουδιστής επρόβαλε με τὰ γλυκά του τραγούδια τῆς άγάπης. "Εθράδυνσε και κανείς, μά κανείς, ψυχῇ ζωντανή δέν είχε φανῆ... Τώ φεγγάρι λυπημένο ανέβαινε απ' τώ θουνό κι' όλα φαίνονταν γύρω χλωμά-χλωμά και κρύα. Η Τριανταφυλλούλα κοντοστάθηκε πειά αποσταμένη. Πεινούσε, διψούσε, τὰ πόδια της είχαν κοπῆ από τήν κακοτσιπιά. Και τότε, πίσω από μιά γρηά ιπτά άνασηκώθηκε κάτι άσπρο κάτω απ' τώ φως τού φεγγαριού κι' άπλωσε άπάνω της δυό ξερά, δυό κοκκαλιάρικα χέρια. Τώ στόμα του ήταν άσφαρκο, δίχως χείλια, και δέν άνοιγε και δέν έκλεινε, μά μέσ' απ' τήν άσάλευτη αυτή τρύπα έβγαине μιά φωνή σαν από μακρινόν αντίλαλο :

— "Ελα, έλα ! μόνον έγώ δέν ξεπλανώ κανένα' σε μένα θάβῃς τήν αληθινή εύτυχία, όχι σε ψεύτικες δόξες, όχι σε ψεύτικες άγάπες. Θά σε φέρω σε μαλακό και δροσερό κρεβάτι. "Εκεί θα γείρης τώ κεφάλι σου, εκεί θ' άπλώσης τώ κορμί σου για νά ξεποστάσης, νά κοιμηθῇς, χωρίς νά ίδῇς κανένα κα-

(Συνέχεια στή σελίδα 50)

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

ΧΡΥΣΩ Η ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑ

(Συνέχεια έκ τού προηγούμενου)

Βλέποντας τόν καιρό νά περνά ή Χρύσω, σκέφθηκε νά ξανασειλή τώ Βασίλη στό πέρα χωριό. Μα την προλάβαινε τὰ πράγματα.

Μιά νύχτα, στά θαθεία κι' άκραχτα μεσάνυχτα, ή κόρη τού Καπετάν-Διαβολῆ πού άλαφροκοιμώταν πάντα, άκουσε σιγανές περπατήσεις στό δρόμο, κάτω από τώ παράθυρό της.

Ποιός μπορούσε νά ναι τέτοια ώρα ; Η Χρύσω άνασηκώθηκε στό κρεβάτι της και τέντωσε τ' αυτιά της. Η περπατήσεις σταμάτησαν άξαφνα. Κάποιο σκυλί άρχισε νά γαυγίζει. Μα και τὰ γαυγίσματα πάψανε σιγά-σιγά κι' άπόλυτη ήσυχία άπλώθηκε πάλι γύρω.

— Κανένα άγρίμι θά γυροβολάη στά σοκάκια τού χωριού, είπε ή Χρύσω, μιλώντας μόνη της. Καμιά άλεπού θά κατηφόρισε για ν' άρπάξῃ καμιά κόττα... Αυτό θά...

Δέν πρόκαμε νά τελειώση τή φράσι της.

"Ενα θόταλο χτύπησε στό παράθυρό της.

Η Χρύσω ένοιωσε τήν καρδιά της νά χτυπάει δυνατά και γρήγορα.

— Αυτός είνε !

Δέν είχε καμιά άμφιβολία.

Ήταν ό Δαιμονογιάννης.

Είχε πάρει τώ μήνυμά της τώ τίμιο κι' άξιο παλληκάρι κ' είχε τρέξει.

Γρήγορα-γρήγορα ή Χρύσω πήδησε κάτω απ' τώ κρεβάτι της και νύθθηκε. Μισάνοιξε ύστερα τώ παράθυρο και κύτταξε κάτω στό δρόμο.

Τώ σκοτάδι ήταν πυκνό.

Μά άκουσε μιά σιγανή φωνή νά την κράξῃ :

— Καπετανοπούλα !

Λαχταρισμένη, θαθεία συγκινημένη, άπόφυγε νά ξυπνησῃ τή μάνα της. "Ηθελε νά τόν δῇ πρώτη αυτή, νά μιλήσῃ μόνη της μαζί του.

Πέρασε άλαφροπατώντας πλάι στό κρεβάτι της μάνας της, άνοιξε τήν πόρτα και κατέθηκε κάτω. Τράβηξε τή θασεία άμπάρα από τήν αὐλόπορτα κι' έσυρε τώ θαρῶ θυρόφυλλο.

Τὰ μάτια της έλέπανε καλά τώρα μέσα στή νύχτα, κάτω από τήν άσημένια άστροφεγγιά.

"Ο Δαιμονογιάννης πρόβαλε μπρός της καλά άρματωμένος, λυγρός, ήλιοψημένος, σωστός ό άρχαγγελός Γαβριήλ.

— Καπετάνιε !

— Χρύσω, καλησπέρα σου. Μοῦ μήνυσες κ' ήρθα.

Τί τρέχει ;

"Απλώσε μιλώντας τώ χέρι του.

Η Χρύσω τούδωσε τώ δικό της, πούτρεμε απ' τή λαχτάρα τῆς καρδιάς της.

— Καλώς ήρθες, Γιάννη. Σε περίμενα μέρες και μέρες.

Θέλησε νά τῆς πῇ κάτι, μά δέν τόν άφησε.

— Μη στέκης στήν πόρτα. "Ελα μέσα.

Μπήκαν στήν αὐλή, ξαναμπάρωσαν τήν πόρτα και καθίσαν στήν πέτρινη πεζούλα.

— Θά ρχόμουν ωριότερα, είπε τώ παλληκάρι, μά δέν ήταν εύκολο. Είχαν πιάσει οί ντερεναγάδες όλα τὰ περάσματα. Είδα κι' έπαθα νά διαβῶ και νάβῃω. Τὰ γεφύρια ήσαν πιασμένα κι' αυτά. "Ο λούθε ήσαν παγάνες και καραούλια. Μά τούς ξέφυγα. Άφῃσα τ' άλλα παλληκάρια στό λημέρι, πήρα μοναχά τρεις συντρόφους μαζί μου και περάσαμε τώ ποτάμι καλυμπώντας. "Ετσι δέν κατάλαβαν τίποτα.

Σώπασε και τήν κύτταξε στά μάτια.

Η καρδιά τῆς Χρύσας φτεράκιζε μέσα στό στήθος της.

— Μίλα μου, καπετανοπούλα, είπε σε λίγο ό Δαιμονογιάννης, τί σοῦ συμβαίνει ; Μ' εκάλεσες κι' έτρεξα νά ρθῶ. Είμαι στίς προσταγές σου, κόρη τού καπετάν Διαβολῆ.

— Η Χρύσω χαμήλωσε τὰ μάτια της.

Νά τού μιλήσῃ ;

Και τί νά τού πῇ ; Τή ντροπή της τή μεγάλη ; Τή συμφορά τή φοβερή πούπαθε ;

Λέγονται αυτά ; Τά λέει ή γλώσσα, τά μιλούν τὰ χείλη χωρίς νά πετρώσουν από ντροπή ;

"Ο Δαιμονογιάννης περίμενε.

Τήν κόρη τήν έσφαζε ή άγωνία. "Οχι, όχι, δέν είχε τή δύναμι νά πῇ τή συμφορά της. Καλύτερα νάφτανε ίσια στό σκοπό της.

Σήκωσε τώ κεφάλι της, κύτταξε τώ παλληκάρι μέσα στά μάτια και τού είπε :

— Σ' εκάλεσα, Δαιμονογιάννη, γιατί είχα νά σοῦ ζητήσω μιά χάρι.

— Καί χίλιες χάρες ζητήσέ μου, Χρύσω, δέν θά σ' άρνηθῶ.

— Μιά μεγάλη χάρι, Δαιμονογιάννη.

— Μην τή λές χάρι. Για μένα είνε προσταγή. Πρόσταξέ με, καπετανοπούλα.

— Θέλω νά με πάρης μαζί σου, είπε άπότομα ή κόρη.

"Ο άρχικλέφτης έαφνιάστηκε.

— Μαζῶ μου ;

— Ναί, μαζί σου.

— Δέν καταλαβαίνα... Τί θές νά πῆς, Χρύσω ;

Κι' αλήθεια δέν καλοκαταλάβαινε.

— Μαζῶ μου ; ξανάπε. Ποῦ ;

— Στά θουνά, Δαιμονογιάννη.

— Στά θουνά !

— Ναί, στά θουνά, μαζί με τ' άσκέρι σου.

Σώπασαν κ' οί δυό.

"Ο Δαιμονογιάννης τήν κύτταξε με σαστισμάρα.

Η Χρύσω περίμενε τήν άπόκρισί του.

— Στά θουνά ! μουρμούρισε τώ παλληκάρι. Στά θουνά ! Τώ σκέφτηκε καλά, Χρύσω ; Δέν είν' εύκολο, όσο νομίζεις. Η ζωή τού κλέφτη είνε σκληρή. Τόν ψήνει ό ήλιος, τόν κοκκαλώνει ή παγωνιά. Τόν στεγνώνει ή

δίψα, τόν λιμάζει ή πείνα...

— Τά ξέρω όλα, άποκρίθηκε ή Χρύσω. Δέν είμαι τάχα ή κόρη τού Καπετάν - Διαβολῆ ;

— Καί θές ν' άφήσης τώ σπῆτι σου ;

— Πρέπει, Δαιμονογιάννη. Δέν μπορώ νά σοῦ πῶ τίποτα περισσότερο. Θά ρθῇ μέρα πού θα τὰ μάθῃς όλα, και τότε θα με δικαιώσης.

Τώ παλληκάρι ύπαψίστηκε.

— Τί σοῦ συμβαίνει, Χρύσω ;

— Μη με ρωτάς. Δέν μπορώ νά σοῦ πῶ. "Οχι, μη με ρωτάς.

— Τό ξέρει ή Καπετάνισσα ;

— "Οχι.

— "Οχι ;

— Δέν τῆς είπα τίποτε. Περίμενα νά ρθῇς εσύ πρώτα. Τώρα πούρθεσ θά τῆς τῶ πῶ.

— Κι' άν σοῦ άρνηθῇ ;

— Θά φωνάξῃ, θα κλάψῃ, μά στό τέλος θα πῇ τώ ναί ! Η αυτό θα γίνῃ ή θα πεθάνω.

— Μη λές τέτοια λόγια, καπετανοπούλα.

— Θά είχα πεθάνει. Θά είχα πιάσει στό γκρεμό και θα είχα γίνει κομματια. Μά συγκρατήθηκα, γιατί είχα τίς ελπίδες σου σε σένα. Μη με κυττάς έτσι, Δαιμονογιάννη, μη ζητάς νά καταλάβῃς τώ μυστικό μου θά τώ μάθῃς, όταν θά ναι καιρός. Καί θα ρθῇ ή μέρα αυτή. Θά εκδικηθῶ ! Θά εκδικηθῶ, Δαιμονογιάννη, φτάνει νά με βοηθήσης. Στην ψυχῇ τού πατέρα μου σ' όρκίζω, μην άρνηθῇς.

Νά τῆς άρνηθῇ ;

Μπορούσε νά τῆς άρνηθῇ ;

Τού ρχότανε νά τήν άρπάξῃ στήν άγκαλιά του και νά τῆς φωνάξῃ :

— Θά κἀω ό,τι μοῦ πῆς. Καί στή φωτιά θα πεφτα για σένα, γιατί... γιατί σ' άγαπάω !

"Ενας πετεινός εκράσε τή σιγμή αυτή από κάποια γειτονική αὐλή.

(Ακολουθεῖ)

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΔΩΡΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕ ΜΠΙΡΑΜΠΩ

Ο κ. Σούφλ μπήκε στο σαλόνι της κ. Βαλάρ. Ήταν ένας μεσόκοπος κύριος με αγαθό θλέμμα, με κινήσεις δειλές κι' αδέξιες, φίλος παληός του μακαρίτη Βαλάρ.

«Όταν θρέθηκε μπροστά στη χήρα του φίλου του, ένοιωσε κάποια αδυναμία.

— Δίστασα πολύ, αγαπητή κυρία, της είπε, προτού αποφασίσω να σας κάνω αυτήν την επίσκεψη. Τό διάθημά μου είναι κάπως λεπτό. Δεν μπορούσα όμως να κάνω διαφορετικά.

— Περί τίνος πρόκειται ;

— Για κάτι που μου είχε εμπιστευθεί ο σύζυγός σας... Άκουστε: ο μακαρίτης είχε ένα ελάττωμα — μπορώ να το πω ελεύθερα τώρα που δεν ζή πειά... Ήταν λίγο οικονομός.

— Λ'ν λέτε καλλίτερα τσιγκούνης, εξηταβελώνης ! τόν διέκοψε η κ. Βαλάρ.

— Άς μη μεταχειριζώμαστε τόσο θαρείς χαρακτηρισμούς για έναν πεθαμένο... Εξ άλλου δεν έχετε δική... Ο σύζυγός σας δεν ήταν τσιγκούνης, ήταν απλώς οικονομός... Ο τσιγκούνης στερείται τα πάντα, ενώ εκείνος αγοράζει πάντα ό,τι χρειάζεται... Μόνο δεν ένοουσε ν' αγοράσει ένα πράγμα περισσότερο από την αξία του και πού πάντως απέφυγε τα περιττά έξοδα.

— Είχε την αδυναμία αυτή από τον καιρό που είμαστε συμφοιτητά. Και η πρώτη του γυναίκα έγινε αιτία να μεταβληθεί η αδυναμία του σε ελάττωμα, γιατί η μακαρίτισσα ήταν εξαιρετικά ασυλλόγιστη, σ'α έξοδα.

— Όσάκις μου μιλούσε γι' αυτήν, έλεγε πως ήταν μια θεότρελλη, σπάταλη, που δεν είχε το ταίρι της.

— Είπαμε, κυρία, ότι για τους νεκρούς δεν πρέπει να χρησιμοποιούμε θαρείς χαρακτηρισμούς. Άς πούμε λοιπόν μόνο ότι ήταν ασυλλόγιστη... Αγαπούσε πολύ να κλέβει και να της κάνουν δώρα... Γι' αυτό η Πρωτοχρονιά και η άλλες εορτές ήταν η πιο ευτυχισμένες ημέρες της ζωής της.

— Τα μάτια της έλαμπαν από ευχαρίστηση και τα χέρια της έτρεμαν κάθε φορά που άνοιγε κανένα δέμα, του οποίου άνοιγε το περιεχόμενο. Κι' ένοιωθε τον ίδιο ενθουσιασμό, όταν οι άλλοι — ο άνδρας της ή κανένας συγγενής — άνοιγε το δώρο που του είχε προσφέρει ή ίδια.

— Ο Βαλάρ απεναντίας δεν εύρισκε καμμία ευχαρίστηση στις στιγμές αυτές. Όσοσο, σε κάθε γιορτή έκανε στη γυναίκα του διάφορα δώρα, τόσο από αγάπη, όσο και για να φαίνεται αξιοπρεπής μπροστά στον κόσμο.

— Ω! διέκοψε η χήρα Βαλάρ τον κ. Σούφλ. Τό έκανε αυτό κατά τα τέσσερα πέμπτα για λόγους κοινωνικής αξιοπρεπείας και κατά τό ένα πέμπτο από αγάπη...

— Τέλος πάντων... Ίσως... Όπωςδήποτε δεν άφηνε ευκαιρία και να μην κατηγορή τη συνήθεια των δώρων. «Τα δώρα — έλεγε — είναι πράγματα άχρηστα, τα οποία χαρίζου- με σε ανθρώπους που κατά βάθος μας είνε αδιάφοροι».

— Κι' έξαφνα, η γυναίκα του πέθανε... Δεν θά ξέρετε ίσως, κυρία, ότι η πρώτη κ. Βαλάρ έ- πέθανε ξαφνικά από κρουολόγημα λί- γες μέρες μετά την Πρωτοχρονιά... Τό δωμάτιο, στο οποίο ξεψύχησε, ήταν γε- μάτο από δώρα, τα οποία είχε λάβει από τούς γνωστούς της και τούς συγγενείς της...

— Ο θάνατός της ήταν για τό Βαλάρ ένα δυστύχημα τρομερό. Άν ή γυναίκα του αποφά- σιζε να πεθάνη ό-

χτώ μέρες νωρίτερα, δεν θ' αγόραζε πρωτοχρονιάτικα δώ- ρα για κανένα και τότε θά ένοιωθε τό πένθος του πολύ πιο έλαφρο.

— Έκτός των άλλων, δεν θ' αγόραζε κι' ένα πανάκριβο μεταξένιο σάλι που τού έμενε τώρα άχρηστο.

— Μά γιατί μου τ'α διηγείσθε όλ' αυτά, κύριε Σούφλ ; ρώτησε η χήρα Βαλάρ.

— Θά ήθετε πιδ κάτω τό λόγο... Δυό χρόνια μετά τόν θά- νατο της πρώτης του γυναίκας, ο Βαλάρ σ'ας γνώρισε και θέλησε να σας παντρευτεί. Τότε λοιπόν ήρθε μία μέρα στο σπίτι μου, κουβαλώντας μαζί του ένα μεγάλο μπουζού. «Θά με υποχρεώσω, φίλε μου, μου είπε, να μού φυλάξης αυτό τό μπουζού». Και χωρίς να μού δώσει καμμία άλλη εξήγηση, άφησε τό μπουζού στο σπίτι μου!...

— Έπειτα από λίγον καιρό, την παραμονή της πρωτοχρο- νιάς παρουσιάστηκε πάλι και μού είπε: «Ήρθε να πάρω κάτι από τό μπουζού». Και πήρε τό πανάκριβο μεταξένιο σάλι... Έπίσης την παραμονή της ονομαστικής εορτής σας και σ'α γενεθλιά σας, ο Βαλάρ με ξαναεπισκέφθηκε για να παίρνω κάθε φορά κι' ένα πράγμα από τό μπουζού... Έ- ται είμαι θέβαιος ότι στη γιορτή σας σας χάρισε ένα κρυ- στάλλινο σεβότισιο και σ'α γενεθλιά σας ένα μαργαριτα- ρένιο κολλιέ...

— Ακριβώς.

— Ήταν, βλέπετε, προνοητικός άνθρωπος ο μακαρίτης! Προτού σας παντρευτεί, έπειδή ήξερε εκ πείρας, ότι ένας σύζυγος πρέπει να κάνει δώρα στη γυναίκα του, μάζεψε στο μπουζού που μού παράδωσε να τού φυλάξω δσα δώ- ρα είχε κάνει στην πρώτη του γυναίκα για να τ'α ξανα- προσφέρει σε σας στο μέλλον... Γιατί να ξαναγοράσει πράγ- ματα που τ'α είχε αγοράσει κιόλας ;

— Ω! μά αυτό είνε... πήγε να πη ή κ. Βαλάρ.

— Δυστυχώς, τη διέκοψε ο κ. Σούφλ, πέθανε ο φτωχός νωρίτερα από ό,τι φανταζόταν... Και τό μπουζού, κυρία, είνε σχεδόν γεμάτο ακόμα... Σας τό έφερα λοιπόν σημε- ρα. Βρίσκεται κάτω...

Η κ. Βαλάρ δεν άκουγε πειά τα λόγια τού επισκέπτου της.

— Ά! τόν έλεεινόν!... φώναξε. «Όσο δεν μού έκανε στην πραγματικότητα ούτε ένα δώρο!... Κι' εγώ που ένθουσια- στικά τόσο με τό κρυσταλλένιο σεβότισιο!... Όταν συλλο- γίζομαι ότι και τό κολλιέ που μού προσέφερε σ'α γενε- θλιά μου, τό είχε φορέσει πρώτα η πεθαμένη... Ω!

Κι' έξαφνα, έπειδή δεν μπορούσε να ξεοπάσει με τό νε- κρό σύζυγό της, τ'α έβαλε με τόν κ. Σούφλ.

— Γιατί ήρθατε να μού τ'α πητε όλ' αυτά ; Καταστρέ- ψατε μία ώραία μου αυταπάτη. «Ός τώρα πίστευα ότι ο σύζυγός μου μ' αγαπούσε, γιατί, παρ' όλη την τσιγκουνία του, μού έκανε δώρα...

— Τί μπορώ να κάνω, κυρία ; απάντησε ο κ. Σούφλ. Είσαθε ή μοναδική κληρονόμος του συζύγου σας. Τό μπουζού λοιπόν σας ά- νήκει... Πώς μπο- ρούσα να σας τό παραδώσω, χωρίς να σας φανερώσω την αλήθεια ; Άν πάλι τό κρατούσα θά έκανα μία κλο- πή. έφ' όσον μάλι- στα είνε γεμάτο με πολύτιμα αντικεί- μενα...

— Θά είνε τό έ- πανωφόρι που μού είχε υποσχεθεί να μού χάριση την έ- πέτειο των γάμων μας ! φώναξε ή κ. Βαλάρ.

Κι' έπειτα ήρεμα πρόσθεσε:

— Φέρτε έπάνω τό μπουζού, κύριε Σούφλ... Θά με υποχρεώσετε... Α. ΜΠΙΡΑΜΠΩ

ΣΤΟΝ 170Ν ΤΟΜΟΝ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

ΤΑ ΜΑΤΩΜΕΝΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ,

ΤΗΣ ΝΑΤΑΛΥΝΤ' ΕΣΤΡΟΥΘ

Ο περίφημος θρύλος μιας οικογενείας των Βογιάρων, τούς οποίους θάραινε πάντα ένας ανέλπιστος έρωτας που τούς ώδηγούσε στον τά- φο. Πρόκειται για την πιο συναρπαστική ιστορία ενός περιπαθούς έρω- τος, ο οποίος εκτυλίσσεται μέσα σ' ένα παλιό πύργο, τού οποίου ή πρώτη πυργοδέσποινα πέθανε από τη νοσταλγία της αγάπης της.

Κυκλοφορεί εις Αθήνας, Πειραιά την 1ην Ιουλίου. Εις τας επαρ- χίας την 2ην Ιουλίου.

ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. 5

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΜΠΕΡΕΖΟΦΣΚΥ

Ο Τσάρς Άλέξανδρος στην Έκθεσι των Παρισίων τού 1867. — «Ζήτω ή Πολωνία, Κύριε...» Η ά- πόπειρα τού Μπερεζόφσκυ. Ένας ένθουσιώδης Πολωνός πατριώτης. Η δίκη και ή καταδίκη τού Μπερεζόφσκυ, κλπ.

γράφει τό εξής δίστιχο:

Στό εγκλημα, φτάνει ν' άρχισης μία φορά;
Μία πτώσις, άλλες πτώσεις φέρνει στη σειρά.

Η άστυνομία δεν άργησε να διαφωτιστή για τό παρελ- θόν του, καθώς και για τίς άφορμές της πράξεώς του. Είχε πολεμήσει μαζί με τούς άλλους Πολωνούς πατριώτες έναν- τίων των Ρώσων κατά την διάρκεια της επανάστασεως τού 1864, κ' είχε κατορθώσει να φύγη από την πατρίδα του μετά την αίματηρή κατάπνιξη της επανάστασεως.

Πήγε τότε στο Παρίσι, όπου ζούσε ως μηχανικός, έλεεινά όμως και άθλια, γιατί τόν περισσότερον καιρό ήταν χωρίς δουλειά.

Ο έρεθισμός του άμέσως μετά την σύλληψή του έκανε έντύπως και σ' αυτούς ακόμα τούς άστυνομικούς. Κανένα ταπεινό αίσθημα δεν ύπήρχε σ' αυτόν τόν άνθρωπο, που τό

χέρι του τό είχε όπλισει μόνο ή ά- πέραντη αγάπη πρὸς την πατρίδα του, την υπόδουλη στους Ρώσους. «Όταν τού είπαν ότι ή σφαίρες του αντί τού Άλεξάνδρου μπορούσαν να χτυπήσουν τόν Ναπολέοντα, ά- πάντησε ζωηρά.

— «Ω, όχι! Η σφαίρα ενός Πο- λωνού δεν μπορούσε να κάνει λά-θος!... Άν ήταν να πετύχει, κάποιον θά πετύχαινε τόν Τσάρο...

Και σέ λίγο επρόσθεσε: — «Ήθελα να ξελευρώσω τόν κό- σμο από τόν Τσάρο Άλέξανδρο και τόν Τσάρο Άλέξανδρο από τίς τύ- ψεις που θά τόν θασανίζουν.

Στην άρχή πίστεψαν, ότι επρόκει- το περί συνωμοσίας. Μά πολύ γρή- γορα αναγκάστηκαν να έγκαταλεί- ψουν αυτήν την ιδέα. Ο Μπερεζόφ- σκυ είχε δράσει μόνος.

Η δίκη του έγινε στις 15 Ιου- λίου 1867, μπροστά στο κακούργιο δικείο τού Σηκουάνα. Ο δικηγόρος Άραγκύ υπεράσπιζε τόν κατηγο- ρούμενο.

— Υποφέρατε π ρ ο σ ω π ι κ ῶ ς σεις ή τ'α μέλη της οικογενείας σας εξ αιτίας τού αυτοκράτορος Άλε- ξάνδρου ή της κυβερνησεώς του ; τόν ρώτησε ο Πρόεδρος.

— Όχι, απάντησε αδιάτακτα ο κατηγορούμενος. Ούτε ο πατέρας μου, ούτε ή μητέρα μου, ούτε κα- μεί από τούς δικούς μου υπέφερε. Μά ή πατρίδα μου υπέφερε και ύ-

ποφέρει ακόμα.

Μά άγνοούσε ο δυστυχής ότι ο πατέρας του βρίσκόταν φυλακισμένος πρὸ τριών ετών κι' ότι ο αδελφός του είχε έξοριστή στη Σιβηρία.

Κατά τη δίκη, εξακριβώθηκε ότι λίγον καιρό πρὸ της άποπείρας, τόν Απρίλιο τού 1867, ο νεαρός Πολωνός πα- ρουσιάστηκε στη ρωσική πρεσβεία και ζήτησε να τού επι- τρέψουν να ξαναγοράσει στην πατρίδα του. Τό ήθελε αυτό γιατί ήθελε να συμφιλιωθεί με τούς Ρώσους ; Καθόλου... Ήθελε να πάη στη Ρωσία, γιατί σχεδίαζε από τότε, να σκοτώσει τόν τύραννο της πατρίδας του. Μά ο πρεσβευτής δεν τού έδωσε την άδεια.

Άφού όμως δεν επέτρεπαν στον Μπερεζόφσκυ να πάη στη Ρωσία, να πού ο Τσάρς ήρθε στο Παρίσι.

Κατά την άφιξή του στη γαλλική πρωτεύουσα, ο νεαρός Πολωνός είχε πει στο σταθμό για να δει τόν Άλέξανδρο, έτσι που να μόρση να τόν άναγνωρίση κατά τη στιγμή (Συνέχεια εις τη σελίδα 50).

Ναπολέων ο Γ'

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΜΑΣ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΤΟΥ ΖΑΚ ΝΕΡΒΑΛ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου και τέλος)

— πρίγκηψ Λαζούλ, οι άλλοι αυλικοί, οι νεονυμφοί και πλήθος ψαρανθρώπων με συνώδευαν σ' αρκετό άκόμα δρόμο.

Πλησίαζα πλέον στην κορυφή του βουνού. Στάθηκα τότε κι' αποχαίρετσα, θαθεία συγκινημένος, τους φίλους μου.

Ποιός ξέρει αν θα τους ξανάδεπα πειά ! Μόνος μου πλέον ανηφόρισα προς την κορυφή του βουνού.

Ανηφορίζοντας έτοι, θυμήθηκα ξαφνικά τις τρομερές θάλασσες λάμεις, που συνάντησα, όταν πρωτοκατέβηκα στα άβυσσά. Αν έπεφτα άπάνω σε κανένα τέτοιο κοπάδι τί θα γινόμουν ;

Ευτυχώς έφτασα στην κορυφή του βουνού, χωρίς κανένα δυσάρεστο συναπάντημα.

Η άγκυρα του καραβιού μου θρικόταν εκεί στη θέση της.

— Δόξα σοι ο Θεός ! ψιθύρισα. Όλα πάνε καλά !... Έπειδή ωστόσο ήμουν κουρασμένος, αποφάσισα να ξεπλώσω για λίγο ανάμεσα στα πράσινα θαλασσοχόρτα και ν' αναπαυθώ.

Πλάγιασα πραγματικώς ανάμεσα στη θαλασσινή γλόη κι' έκλεισα τα μάτια μου. Δεν έσκόπενα να κοιμηθώ. Μά κουρασμένος καθώς ήμουν, με πήρε ο ύπνος, χωρίς να το καταλάβω.

Κοιμώμουν θαθεία, όταν ξαφνικά ένοιωσα μια ταραχή, μια άνταρα, που δεν λέγεται, δεν περιγράφεται.

Τί ήταν ;

Για να σάς δώσω να καταλάβετε, σάς λέω τουτό μοναχά: Ότι αισθάνθηκα τα νερά ν' αναταράσσονται, τόσο δυνατά, ώστε στριφογυρίζα σαν σβούρα στο μέρος που ήμουν πλαγιασμένος.

Άνοιξα άμέσως τα μάτια μου και κύτταξα ανήσυχος γύρω μου.

Θέε μου και Κύριέ μου ! Το αίμα μου έπάγωσε μέσα στις φλέβες μου.

Είδα πλάι μου ένα τεράστιο καρχαρία !

Με κύτταξε με τ' άγρια, τα σκληρά του μάτια κι' άνοιγόκλεινε το στόμα του — τί στόμα ήταν εκείνο ! — έτοιμος να με κάμει μια μπουκιά.

— Χάθηκα ! ψιθύρισα.

Και αισθάνθηκα τη στιγμή αυτή του κινδύνου αφάνταστη άπελπισία, άπερίγραπτη λύπη.

Ήταν αληθινά κοίμα, ήταν άδικο να χαθώ ύστερα από τόσες και τόσες περιπέτειες, τόσο κοντά στο καράβι μου, την ώρα του γυρισμού μου.

Σκέφθηκα φυσικά τα πιστόλια μου. Μά ήσαν, αλλοίμονο, άδεια από την ημέρα, που τα χρησιμοποίησα στο θαλασσικό κυνήγι.

Δεν μούμενε παρά το μαχαίρι μου. Μά τί μπορούσα να κάνω μ' ένα κοινό μαχαίρι, μπρός σ' ένα τέτοιο θηρίο ;

Ο καρχαρίας χτυπούσε δυνατά την ούρά του και συν-

(Ένα παιδί στους βυθούς των θαλασσών)

τράζε το νερό γύρω. Αυτή ήταν μάλιστα και η αίτια που ξύπνησα τόσο άπτόμα.

Τι καταραμένο μέρος, μά την αλήθεια, η κορυφή αυτή ! Στο κατέβασμά μου συνάντησα τις θαλάσσιες λάμεις και τώρα πάλι το τέρας αυτό που άπειλούσε τη ζωή μου.

Τράβηξα ωστόσο το μαχαίρι μου, αποφασισμένος να πουλήσω άκριβιά τη ζωή μου. Είχε φτάσει η στερνή μου ώρα.

Ο καρχαρίας άφησε ένα φοβερό γουργουρητό και ρίχτηκε άπάνω μου με γρηγοράδα θέλους !

Τη στιγμή αυτή συνέβη ένα θαύμα.

Βρισκόμουν ο μισός σχεδόν μέσα στο στόμα του τέρατος, όταν το είδα να μένει με τα τρομερά του σαγόνια άνοιχτά, σαν νάχε κοκκαλώσει, σαν να μαρμαρώσει.

Δεν πίστευα στα μάτια μου. Ήταν αλήθεια ή όνειρο ;

Με χίλιες προφυλάξεις τραθήχτηκα προς τα πίσω.

Τα τρομερά σαγόνια του τέρατος δεν κλείσανε. Δεν άλειψαν καθόλου.

Πήδησα τότε όρθος. Και είδα, μ' άνέκφραστη άνακούφιση, είδα κατάπληκτος και συγκινημένος σε ποιόν χρωστούσα την άνέλπιστη σωτηρία μου.

Ο καρχαρίας είχε κεραυνοβοληθή από μια νάρκη, την ίδια εκείνη νάρκη που με άκολουθούσε στο θαλασσικό κυνήγι.

Το πιστό φάρι-λαγωνικό με είχε άκολουθήσει, χωρίς να το καταλάβω, ως το μέρος αυτό και στριφογυρίζει κοντά μου όσσην ώρα κοιμώμουν. Έτσι μου έσωσε τη ζωή από σ' ουρο θάνατο.

Βαθεία συγκινημένος, χάιδεψα μ' ευγνωμοσύνη την πιστή νάρκη. Αυτή κούνησε πρόσχαρη την ούρά της, ίκανοποιημένη από τον θρίαμβό της. Χωρίσαμε, κατόπιν. Αυτή τράβηξε προς το βυθό κι' εγώ προς την επιφάνεια.

Όταν έφτασα εκεί πάνω, τα μάτια μου θάμπωσαν από το πολύ φώς. Σιγά-σιγά όμως συνήρθα και με λαχάρα μεγάλη άντικρυσα το καράβι μου κι' άρχισα να κολυμάω προς τα εκεί.

Με διέκριναν τότε κι' απ' το καράβι και μούστελαν μια άάρκα.

Φαντάζεστε, άγαπητοί μου φίλοι, τη χαρά του καπετάν Ρογέρ και των ναυτών του καραβιού, όταν μ' άντίκρυσαν.

Μ' έσφιγγαν στην άγκαλιά τους και κλαίγανε σαν μικρά παιδιά.

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΕΣ ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΠΑΙΔΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η ΣΠΗΛΙΑ ΤΩΝ ΔΡΑΚΩΝ

Θά σάς συγκινήσει, θά σάς κάμει να χύσετε δάκρυα συμπόνιας για τα δεινοπαθήματα των μικρών ήρώων του.

Ο Ρογέρ μάλιστα ήταν καταχαρούμενος.

— Σε νόμισα για χαμένο, μου έπτε. Και κοντά σε ένα θα χαζεύουν κι' εγώ, γιατί ελπίζω να σε είχα δολοφονήσει.

— Γι' αυτό, φίλε μου, το άπάντησα. Δόξα τω Θεώ, έλα πήγαν καλά. Κι' από δω και πέρα θά ζήσουμε ευτυχισμένοι, καλέ μου Ρογέρ.

Αίγιες μέρες κατόπιν το καράβι μας έβαλε πλώρη για τη Μασσαλία.

Είχα ανάγκη να αναπαύσω. Και ήθελα άκόμα να γράψω την ιστορία μου αυτή πριν κλείσω τα μάτια μου. Και να που τ' άκατάφερα. Άς εινε δοξασμένο το όνομα του μεγάλου Θεού !...

ΤΕΛΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΣΜΙΘ

Η ΣΠΗΛΙΑ ΤΩΝ ΔΡΑΚΩΝ

Παλιά, στη Γερμανία, άπλωνόντουσαν άπέραντα και σκοτεινά δάση, τα όποια σήμερα έχουν σχεδόν ξεφανιστή. Μά σήμερα τα δέντρα κόπηκαν, ή ρίζες ξεριζώθηκαν και ή έκτάσεις που κατελάμβαναν, χρησιμοποιούν για τη σπορά δημητριακών ή για βοσκότοπια.

Σ' ένα από τα δάση αυτά είχε το καταφύγιό της μια συμμορία από Άτσιγγάνους ληστές. Ζούσαν μέσα σε μια μεγάλη σπηλιά, στους πρόποδες ενός πανύψηλου βράχου, χαμένου μέσα στο δρυμό.

Το μονοπάτι που ώδηγούσε ως εκεί μπορούσε να θρεθί μόνο από δούους ήξεραν τα μυστικά σημάδια που είχαν κάνει οι ληστές για να ώδηγούνται κι' αυτοί και να μη χάνωνται.

Η σπηλιά που την έκρυβε σχεδόν έντελώς ο βράχος, που θρικόταν από πάνω της, είχε είσοδο χαμηλή, ώστε, όποιος ήθελε να μπει μέσα έπρεπε να περπατήσει γονατιστός. Οι ληστές μάλιστα, για να κρύβουν την είσοδο της σπηλιάς τους από κάθε αδιάκριτο ματι, είχαν φυτέψει μπροστά άγκαθερούς θάμνους που τη σκέπαζαν έντελώς.

Από την είσοδο της σπηλιάς, ένα στενό δέκα περίπου ποδιών μάκρος, ώδηγούσε σε μια μεγάλη αίθουσα που σχηματίστηκε από τη φύση μέσα στο βράχο. Η αίθουσα αυτή ήταν τόσο ψηλή, ώστε ή όροφή της μόλις φαινόταν από κάτω...

Έπειτα από την αίθουσα αυτή, που το πλάτος της ήταν μεγαλύτερο από έκαστο πόδια, συνεχόντουσαν ένα σωρό άλλα δωμάτια και στενωποί, χωμένα έλικοειδώς μέσα στο βράχο.

Η μεγάλη αίθουσα χρησίμευε για κατοικία των ληστών και ή μικρότερες για την άπόκρυψη των κλοπιμαίων ή και των ίδιων των ληστών σε περίπτωση που ο κρυψώνας τους θ' ανακαλυπτόταν.

Η σπηλιά ούτε ύγρη ήταν, ούτε ψυχρή. Ήταν όμως κατασκότεινη σκυθρωπή, γιατί καμιά άχτίνα ήλιου δεν μπορούσε να ειοχώρηση σ' αυτή...

Μια βέρα, καλοκαιρινή, δλόκληρη ή συμμορία θρικόταν συγκεντρωμένη μέσα στη σπηλιά.

Έξω στο δάσος έπικρατούσε θαθεία σιωπή, αλλά μέσα στη σπηλιά φωνές και θόρυβος άκουγόntonταν.

Στη μέση της αίθουσας, ήσαν άναμμένα κομμάτια δαδίων και στο ζωηρό φώς, που έριχναν, τα τραχεία και δασύτριχα πρόσωπα των ληστών, προκαλούσαν τρομαχτική έντύπωση με τα άγρια μάτια τους και τα χονδροειδή χαρακτηριστικά τους.

Φωνάζαν, γελοούσαν και τραγουδούσαν, πίνοντας συγχρόνως διάφορα πιστά που μια γυναίκα, του ίδιου φυράματος μ' αυτούς, όπως φαινόταν, τους κερνούσε μέσα σε ξύλινα ποτήρια.

Σε μια άπόμερη γωνιά της σπηλιάς καθόταν ένα παιδάκι, το όποιο φαινόταν, ότι απέφευγε το θόρυβο των κακοποιών.

Το παιδί αυτό ήταν μόνο του κι' έριχνε θλιμμένα βλέμματα γύρω του.

Ήταν ένα παιδάκι δέκα περίπου χρόνων και όλα έπάνω του ήσαν έντελώς διαφορετικά από των άλλων παιδιών, που θρικόntonταν μέσα στη σπηλιά.

Τα μαλλιά του, άντι να πέφτουν στους ώμους σε σκληρές μαύρες μαλλιών πλεξίδες, όπως των άλλων Άτσιγγάνων, πλασίωναν με χρυσές μπούκλες το γλυκό και τρυφερό πρόσωπό του που ήταν χλωμό σαν μαρμαμένο γιασεμί και στο όποιο άπλωνόταν μια θαθεία μεγαλόχολια.

Καθώς το παιδάκι αυτό καθόταν έτσι μόνο, μια Άτσιγγανοπούλα σηκώθηκε από την ψάθα, όπου κοιμώταν και διευθύνηκε προς αυτό.

Προηγούμενος έβριζε ένα θέλημα προς τους ληστές και όταν τους είδε άπασχολημένους με το γλέντι τους, πλησίασε άθόρυβα το παιδάκι και άγγιζόντάς το στον ώμο, του

είπε με σιγανή φωνή:

— Έρρίκε, γιατί είσαι τόσο μελαγχολικός ;... Μήπως σ' έδειραν πάλι ;

— Όχι, Έλένη, άποκρίθηκε το παιδάκι ξαφνιασμένο. Νά, σήμερα, αυτοί γλεντάνε και δεν τους νοιάζει καθόλου για μένα.

— Λοιπόν, είπε ή μικρή Έλένη, μπορεί νάρθω κοντά σου και να κουβεντιάσου με λίγο. Μη φοβάσαι τόσο πολύ τους Άτσιγγάνους. Δεν θά μάς δούν αν πλαγιάσουμε κάτω σ' αυτή τη σκοτεινή γωνιά.

— Δεν τους φοβάμαι, άπάντησε ο Έρρίκος, ούτε με μέλει αν με δείρουν. Φτάνει να μου μιλάς έσύ και να μου λές με τί μοιάζει ο κόσμος έξω από το σπήλαιο, όταν λάμπη ο ήλιος, γιατί ποτέ μου δεν τον είδα. Ώ, πόσο θά ήθελα να δω μια μέρα απ' τη σπηλιά αυτή, γιατί φαντάζομαι ότι το φώς της ημέρας θά εινε πολύ ωραίο...

— Ναι, άποκρίθηκε ή Άτσιγγανοπούλα, εινε πολύ ωραίο. Όταν μάλιστα θγής απ' το δάσος κι' άνεβής στην κορυφή του βουνού, ή θέα κάτω στον κάμπο εινε υπέροχη. Βλέπεις εκεί ψηλά πράσινα δέντρα κι' άπέραντα χωράφια γεμάτα χρυσά στάχυα, όπου πετάνε χιλιάδες πουλιά και πεταλούδες, χαρούμενα κι' ευτυχισμένα στο φώς του ήλιου. Ναι, κι' εγώ θά ήθελα να τα δής όλ' αυτά, φτωχέ μου Έρρίκε, αλλά ξέρεις πολύ καλά ότι αυτό ειν' άδύνατον...

— Γιατί ; Γιατί εινε άδύνατον αυτό ; ρώτησε με θλίψη το παιδάκι. Όλοι οι άλλοι έχουν κάθε έλευθερία να θγαίνουν έξω. Μόνο εγώ είμαι άναγκασμένος να καθώμαι στη σκοτεινή αυτή σπηλιά, όλη την ημέρα και να θγαίνο μόνο τη νύχτα μαζί με τους Άτσιγγάνους, όταν πηγαίνουν να κλέψουν χρήματα και τροφές. Γιατί γίνεται αυτό Έλένη ;

— Για τον άπλούστατο λόγο, ότι έσύ δεν είσαι δικός μας και γιατί έχεις τόσο ωραία γαλάνα μάτια, άπάντησε ή Έλένη. Μου φαίνεται ότι βλέπω λίγο από τον γαλάσιο οφρανό, όταν κυττάω τα μάτια σου και γι' αυτό σ' αγαπώ τόσο πολύ. Έκτός απ' αυτό, έσύ ούτε με πειράζεις, ούτε με χτυπάς όπως τ' άλλα παιδιά.

Ο Έρρίκος γύρισε με θλίψη το πρόσωπό του προς τη φωτιά και είπε:

— Αν τα γαλάνα μου μάτια μ' έμποδίζουν να δω έξω και να δω το φώς του ήλιου, που, όπως λές, εινε τόσο ωραίο, θά ήθελα να ήταν μαύρα σαν τα δικά σου.

— Άλλά τότε δεν θά μου άρεσες τόσο όπως τώρα... η θυρίδα ή Άτσιγγανοπούλα. Και τότε ποιος θά έπαίξε μαζί σου αν δεν ήμουν εγώ ;... Όχι, μην τα θάζεις με τα γαλάνα σου μάτια. Ίσως να δής καμιά φορά τον ήλιο να λάμπη... όταν θά γίνης μεγαλύτερος... Έτσι τουλάχιστον μου έπτε ή γοργά Μαργαρίτα...

— Ώ, αν μπορούσες να την πείσης να μ' άφήση να δω έστω και μια φορά μόνο έξω στο δάσος, θά ήμουν ευτυχισμένος... Ο μόνος που πόθος εινε να δω τον ήλιο να λάμπη... Δεν έχω καμιά άλλη επιθυμία.

Αυτό εινε άδύνατον άπάντησε ή Έλένη. Η γοργά Μαργαρίτα ποτέ δεν θά τολμήσει να το κάνει αυτό. Άπεναντίας θά με έμυση αν τολμήσει να της αναφέρω τίποτε... Έσχάσε τί πάθαμε την περασμένη εβδομάδα που θελήσαμε να θγούμε μαζί από τη σπηλιά ; Μας έπιάσαν, μάς έδεσαν χειροπόδαρά και μάς έδειραν και τους δύο. Μου φαίνεται μάλιστα πως αν ο Μαύρο-Θωδωρής μάθαινε τίποτε, θά μάς σκότωνε...

Ο Έρρίκος κούνησε μ' άπελπισία το κεφάλι του και είπε:

— Ώ, αν δεν μου μιλούσες για τη λαμπρότητα του ήλιου και δεν ήξερα τίποτε γι' αυτόν, δεν θά μ' ένοιόζε καθόλου... Άλλά τώρα δεν κάνω τίποτε άλλο παρά να σκέπτομαι πόσο λαμπρό εινε το άστρο της ημέρας...

Ένώ ή Έλένη προσπαθούσε να παρηγορήσει τον Έρρίκο τινάχτηκε άπάνω άκόζοντας τη διαπεραστική φωνή της

γρηάς Μαργαρίτας:

— 'Ελένη, 'Ελένη! Πάλι κουθεντιάζεις με τόν 'Ερρίκο; Πρόσεξε, γιατί αν σέ πάρη είδησι ο Μαυρο-Θωδωρής, θά'χεις άσχημα ξεμπερδέματα... Λοιπόν ήσυχασε αν δεν θέλεις να τού το πώ... Θά λύσω μάλιστα τά χέρια τού 'Ερρίκου, αν μου υποσχεθής ότι δεν θ' άποπειραθής πάλι να δραπέτευσης...

Ο 'Ερρίκος τής έδωσε την υπόσχεσι που τού ζητούσε και ή 'Ελένη, πλησιάζοντας τη γρηά Μαργαρίτα, τής ψιθύρισε:

— Ο 'Ερρίκος δεν είνε κακό παιδί και σε παρακαλώ να τού λύσης τού καυμένου τά χέρια... Να σου πώ την αλήθεια; Δεν φταίει αυτός... 'Εγώ τόν παρακίνησα να προπαθήση να φύγη για να τού δείξω τó λαμπρό ήλιο, τó γαλανό ουράνο και τά πράσινα δέντρα που τόσο επιθυμούσε να τά δη!... 'Αχ, κυρά Μαργαρίτα, δεν τόν παίρνεις έξω για να δη αυτά τά πράγματα που τόσο τά λαχταράει...

— Σώπα, άνόητη! άπάντησε ή γρηά με σιγανή φωνή, γιατί δεν ήθελε να προδώση την 'Ελένη, για την οποία ένοιωσε μεγάλη συμπάθεια. Ο 'Ερρίκος δεν πρέπει να θγη από δώ ποτέ — ναι, ποτέ...

— Και γιατί τάχα; ρώτησε ή μικρούλα 'Ελένη. Μπορείς να μου τό πής, καλή μου Μαργαρίτα;

— Είσαι τόσο άνόητη, ώστε να μη τό καταλαβαίνεις; άπάντησε ή γρηά. 'Αν έξβαινε μία φορά, θα ήθελε να ξαναθγή, πάλι κι αν κατά τύχη τόν έβλεπε κανείς, όλοι μας θα είμαστε χαμένοι... 'Αν μπορούσαμε να θάψουμε τά μάτια του μαύρα, τó πράγμα θα άλλαζε, γιατί θα τόν έπαιρναν οι άνθρωποι για έναν από τούς δικούς μας. 'Ετσι όμως, όπως είνε, ποτέ δεν πρέπει να θγη από δώ την ημέρα, όσο είμαστε στά μέρη αυτά... 'Αν όμως πάμε ποτέ σε κανένα άλλο μέρος, όπως σκοπεύουμε, τότε θα μπορή να θγαίνει κι αυτός, μαζί με μας, την ημέρα...

— 'Αλλά γιατί τόν παίρνουν πάντοτε μαζί τους τη νύχτα; ρώτησε ή 'Ελένη.

— Γιατί στο σκοτάδι όλοι φαίνονται όμοιοι. 'Εκτός απ' αυτό, πρέπει κι ο 'Ερρίκος να μας βοηθήσει στο εμπόριό μας και να θγάξη έτσι το ψωμί του. 'Απόψε θα πάη πάλι έξω... 'Η δουλειά θάναι καλή και, αν φερθή καλά, ποιός ξέρει τί θα τού τύχη...

— 'Αλλά εγώ δεν θέλω να πάω!... φώναξε ο 'Ερρίκος. Λυπάμαι πολύ που ξυπνάμε τούς δυστυχισμένους ανθρώπους απ' τόν ύπνο τους και τούς δένουμε και τούς άρνουμε, αν φωνάζουν και κάνουν φασαρία την ώρα που έμείς τούς παίρνουμε δ,τι έχουν.

— Σώπα, παιδί, σώπα! ψιθύρισε ή Μαργαρίτα, θάζοντας τó χέρι της στο στόμα τού 'Ερρίκου. 'Εμείς παίρνουμε από τούς ανθρώπους εκείνα που έχουμε δικαίωμα να πάρουμε, όταν αυτοί οι άνόητοι δεν θέλουν να μας τά δώσουν με τó καλό... Σώπα!... Γιατί αν θελήσης να μιλήσης πάλι γι' αυτό, ο Μαυρο-Θωδωρής θα σε κλείση πάλι στη σκοτεινή τρύπα...

— 'Οχι, όχι! φώναξε τó δυστυχισμένο παιδί. Δεν θα τούς λυπηθώ πειά. 'Η σκοτεινή τρύπα είνε τρομερή...

— Καί ποτέ σ' έβαλαν σ' αυτή; ρώτησε ή Μαργαρίτα. Ποτέ δεν μου είπες τίποτε γι' αυτό...

— Δεν σου είπα τίποτε, γιατί φοβόμουν και να τó συλλογιστώ ακόμα, άπάντησε ο 'Ερρίκος. Ο Μαυρο-Θωδωρής μ' έκλεισε εκεί μέσα, γιατί μία μέρα που μ' έδερνε, θύμωσα και τού δάγκωσα τó χέρι... Δεν μπορείς να φανταστής, τί τρομερή που είνε ή τρύπα αυτή!... 'Απορώ πως δεν πέθανα από τó φόβο μου!

— 'Ελα, 'Ερρίκε, μίλησέ μου για την τρύπα...

— Ξέρεις, είπε τó παιδάκι, ή τρύπα αυτή θρίσκει κάτω απ' τή σπηλιά... Δεν υπάρχει άλλος τρόπος να κατεβή κανείς σ' αυτή παρά μόνο με σχοινί... Είνε θαθεία και σκοτεινή σαν την κόλασι... 'Αφού λοιπόν με κατέβασε με τó σχοινί ο Μαυρο-Θωδωρής, τράβηξε τó σχοινί και μ' άφησε στην τύχη μου. Δεν μπορώ να σου περιγράψω τη φρίκη που ένοιωσα, όταν θρέθηκα όλουμένος εκεί. Τό έδαφος

ήταν τόσο υγρό, ώστε δεν εύρισκα μέρος στεγνό για ν' άκουμπήσω τά πόδια μου, και τó σκοτάδι κ' ή μοναξιά τόσο άπαίσια, ώστε μ' έκαναν να τρέμω από φόβο και άρχισα να κλαίω και να φωνάζω παρακαλώντας τó Μαυρο-Θωδωρή να με λυπηθής... Μά τού κάκου, γιατί κανένας δεν άποκρινόταν στίς φωνές μου και στούς όδυμους μου... Τέλος, εξαντλημένος απ' τó φόβο και τά δάκρυα, λιποθύμησα...

Πόση ώρα έμεινα στην κατάσταση αυτή, δεν ξέρω... 'Όταν συνήλθα, νόμιζα ότι θρίσκóμουν στην τρύπα, έναν όλοκληρο αιώνα, αν και, όπως μου είπαν άργότερα, μόνο δυό-τρείς ώρες θρίσκóμουν εκεί. Τέλος, όταν είχαν άπειριστή πειά για την τύχη μου, άκουσα τó Μαυρο-Θωδωρή να με φωνάζει από πάνω και να με προστάζει να πάσω τó σχοινί που είχε άπολύσει για να με τραβήξή άπάνω. 'Επιασα τότε τó σχοινί, ανέβηκα επάνω και τού υποσέχθηκα να μην τόν παρακούσω πειά στο παραμικρό...

Η διήγησις αυτή προκάλεσε δάκρυα στη μικρούλα 'Ελένη...

Μά ή γρηά Μαργαρίτα είπε στον 'Ερρίκο, ότι ήταν καλύτερο γι' αυτόν να άπακούη παρά να μιωρήται τόσο σκληρά...

— 'Ακουσες; έπρόσθεσε τελειώνοντας. Και τώρα πρέπει να είσαι έτοιμος για τή θραυνή σου έξοδο... Συμφωνοι;

— 'Αλλά πριν ο μικρός 'Ερρίκος άπάντησε, άκούστηκε μία άγρια φωνή που έλεγε:

— Τί έγινες έσύ, παληολαδικό; Τί κάνεις εκεί πέρα με τά παιδιά; Φέρε μας μία άλλη μπουκάλα κρασί γιατί σέ λίγο θα φύγουμε... Κοντεύει πειά να νυχτώση...

Ήταν ή φωνή τού Μαυρο-Θωδωρή και ή γρηά έσπευσε να έκτελέση τή διαταγή του...

Συγχρόνως ή μικρούλα 'Ελένη, από φόβο μήπως τή δη ή Μαυρο-Θωδωρής με τó φίλο της άποτραβήχτ η κ ε πάλι στη γωνιά της. 'Ετσι ο 'Ερρίκος έμεινε μόνος και καθώς ήταν εξαντλημένος, άποκοιμήθηκε στη θέση του.

Δεν μί'ρεσε όμως να χοστάη τόν ευεργετικό ύπνο, γιατί ή γρηά Μαργαρίτα τόν έ-

πλησίασε και τόν έσκούνησε λέγοντας:

— Νύχτωσε πειά... Σήκω λοιπόν κι' άφησέ με να σου λύσω τά πόδια...

Ο 'Ερρίκος υπάκουσε... Κ' ή γρηά Μαργαρίτα, αφού τού έλυσε τά πόδια, πήρε ένα σφυγγάρι και άλειψε τίς κνήμες του, τά χέρια του και τά μαλλιά του μ' ένα υγρό που τά έκανε τόσο μαύρα σαν τών 'Ατσιγγανόπουλων.

Μόνο τά γαλανά του μάτια τόν έκαναν να ξεχωρίζη από τούς συντρόφους του.

— Είσαι έτοιμος; άκούστηκε από την άλλη μεριά τής σπηλιάς, ή τραχειά φωνή τού Μαυρο-Θωδωρή.

— Μάλιστα, άπάντησε ή γρηά Μαργαρίτα.

— 'Εμπρός λοιπόν! φώναξε ο άρχηγός. 'Εσύ, 'Ερρίκε, έλα δώ και μην άπομακρύνεσαι από τó πλάι μου... Γιατί, άλλωστε, όταν γυρίσουμε θα σε κλείσω στη σκοτεινή τρύπα...

Τό δυστυχισμένο παιδάκι έτρεξε κοντά στο σκληρό λίγα-σταρχο και πιάνοντάς τον από τó μπράτσο διευθύνθηκε προς τó στόμιο τής σπηλιάς.

Η Μαργαρίτα που τούς άκολουθούσε, πλησίασε και είπε σ' αυτή τού Μαυρο-Θωδωρή.

— Μη φέρεσαι σκληρά στον 'Ερρίκο, γιατί ήταν ήσυχος και υπάκουος.

— Αυτό θά τó δούμε άπόψε, άπάντησε εκείνος. 'Αν φερθή καλά, θα περάση καλλίτερα στο μέλλον και δεν θα τόν δένουμε τόσο συχνά... 'Ακουσες τί είπα, μικρέ;

Ο 'Ερρίκος έσκυψε τó κεφάλι του εις ένδειξιν ύποταξης ένός συγχρόνως έρριξε ένα τρομαγμένο βλέμμα σ' αυτόν τόν άγριόανθρωπο.

— Λοιπόν, έμπρός! είπε ο Μαυρο-Θωδωρής. 'Ας μη χάνουμε καιρό, γιατί ή νύχτες είνε τώρα μικρές.

('Ακολουθεί)

ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ
ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Στ'ής άνοιξης τά λούλουδα

στού γιασεμιού τά φύλλα

(νοιώθω άνατριχίλα)

Ν' άνεβαίνει άψιλά μεσούρανα να θβάνη

με τήδονόλαλα πουλλιιά την άνοιξη

να ψάλλη.

Μά έτσι θορώντας τ' άπειρο μάφάνταστη χαρά

σκέψι μου μένει μοναχά θά τά ξεράνη ή χειμωναία

θά πέσουνε τά φύλλα και τότε άνατριχίλα

απ' τών κλαδιών τά ξύλα.

ΕΛΕΝΗ Π. ΧΡΟΪΛΑ. — Τά πεζογραφήματά σας δχι άπολότως επι-
τυχή.

Γ. ΠΑΣΧΑΛΗΝ, Πάτρας. — Μας στέλνετε ένα σας ποίημα με
τόν κάτωθι πρόλογον:

«Τίνα ή ποιήσις ού ψυχαγωγεί; Τίνα ού παρηγορεί; Τί-
νας άγαθούς άνδρας αυτό τó πολυκύμαντον πέπλον τού
'Ομήρου, τού Αισχύλου, τού Σοφοκλέους, τού Εϋριπίδου
και λοιπών άλλων δεν έκάλυψεν; Φιλόμουσοι άναγνώσται,
ή 'Ελλάς αυτή, ναι, ή μήτηρ τής σοφίας και ποιήσεως, νυν
στερείται τής τελείας ποιήσεως, ής τά έργα τών αρχαίων
μας προγόνων πλείστον παρά πάντων θαυμάζονται' μη
λοιπόν εγκαταλιμπάνετε και ταύτην, άλλ' όσοι ένδομύχως
αισθάνεσθε την δύναμιν αυτής σπεύσατε και άνωψώσατε
εις τόν κολωφώνα τής δόξης ως και οι άνω ρηθέντες άνύ-
ψωσαν.

Ού σεμνύνομαι δέ διά τού παρόντος ποιήματος, ότι μέ-
γα τι κατώρθωσα, άλλ' άπλώς φιλοτιμίας παροξυνθείς και
τέρψεως προς τó πολυκύμαντον πέπλον τής ποιήσεως να
δείξω την επίδοσίν μου επί τούτω τώ ποιήματι, όστις έν-
νεά μηνάς επόνησα, ίνα δέ και άλλως είπω, φέρω εις φώς
όπως και έτεροι παροξυνθέντες επίδοθώσιν επί τώ πολυκυ-
μάντω πέλω και δείξωσι μετ' όλίγον έργα άνώτερα τού
έμου».

Δυστυχώς όμως στιχουργείτε φρικτά. Μά πολύ φρικτά, 'Ιδού π. χ. τó
ποίημά σας ή επώνημά σας ως τó αποκαλείτε:

Η ΖΕΣΤΗ

Ούφ! ούφ! άκούεται, ζεστ' είνε μεγάλη,
πάντες δέ λέγουσι με ποινί τó κεφάλι.
Διότι θάνατος παντού όπου κι' αν πές θ' άκούσης
κι' αδύνατον είν' να σωθής, αν την κεφαλήν δεν λούσης.
Βοαί, κλαυθμοί, όδυμοί και ιερών άρμονία
άντι γάμοι δέ θάνατοι ώ! τί δυστυχία.
Παντού τó ούφ άκούεται, άντάρα και λαχτάρα
συχνά πυκνά κωδωνόβολα τού χάρου ή τρομαρά.
Τόν Χάρωνα άνέφερα ώ! τί δυστυχία,
γυναίκες, άνδρες στενάθουσι ως και τά παιδιά.
Είνε γλυκειά ή ζωή, είνε γλυκειά ακόμα
δεν θέλousi δέ ν' άσπασθούν τής μαύρης γής τó χώμα.
Την ζέστη διά ν' άποφύγωσι τά πάντα κατορθούσι,
μ' όμβρέλλας και βεντάλια την έλαττούσι.
Πλήν με κότσα εις τάς χείρας και μανδηλι από λαμό
ώ! και έσκασα φωνάζουν λίγο άέρα καθαρά.
Ούφ!! ούφ!!! φωνάει ο ένας τί μεγάλη ταραχή
ξεκονώνεται ο άλλος με μέγιστη προσοχή.
'Ο άλλος θέλειπαι τόν ιδρώτα ποταμηδόν να ρέη
την όψιν του παρατηρεί μήπως προς Χάρωνα παλαίει.
'Αλλος δ' ότ' απέθαναν δύο ή τρείς άλλοι μάθοι
τά πάντα μηχανεύεται ίνα μη κι' αυτός πάθη.
Κι' ενώ τόν βλέπει έρυθρούν σημετον έσ' ύγείας
άμέσως πέντ' έξ άλλαττει χρώματα έκ φοβεράς δειλιάς.
'Ω! είνε πολύ φοβερόν τόν θάνατον να φοβώνται
ένω όπ' αυτόν τού Θεού να κριθώσι παρακαλώνται.
Και δεν σκέπτονται κηλώς πως θέλουν άποθάνουν
άλλ' ότ' θα ζώσι πάντοτε τόν πλούτον των ν' αυξάνουν.
Πικρός μόν ο θάνατος και καύσιμος ο ήλιος,
γλυκύς δέ και γλυκυτάτος πάντων ήμών ο βίος.
Θέλετε τώρα την συμβούλή μας; Θραύσατε τόν κάλαμόν σας. Σπα-
στε τόν τó ταχύτερον. Τάχιστα...

Τό φύλλο του «Μπουκέτου» τιμάται παντού δρχαμάς 4. 'Η αδιαίρε-
τος όπερμησις του παρά τών 'Υποπρακτορείων άπαγορεύεται.

'Η όπó τών άναγνώστών μας άποστελλομένη συνεργασία και μη συ-
νοδευόμενη υπό δικαίωματος κρίσεως έκ δρχαμών πέντε εις νομισματικό
σημα, δεν λαμβάνεται όπ' όψιν.

Χ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΝ, 'Ενταύθα. — Μας στέλνετε τά ποιήματά σας και
ζητάτε να μάθετε εκ ο ρ' i ω ρ' τά λάθη σας τά μετρικά. 'Αλλά, δυστυ-
χώς, τά ποιήματά σας δεν έχουν μόνον μετρικά λάθη. Είνε στο σύνολό
τους άνεπιτυχή, κακά, λαθασμένα. Δεν είνε καν ποιήματα. 'Ιδού, π. χ.
ένα από αυτά:

ΚΑΚΙΑ ΜΟΙΡΑ

Χαρές μου' λύρα
Χορέψτε έμπρός,
διώξτε την Μοίρα
πανζουρλισμός,
τραγουδι, γλέντι,
εγάλετε τά μαύρα
πιέτε άφέντι,
διώξτε την σαύρα
Κακία ή μοίρα,
χορέψτε' να λύρα!

Σας συμβουλεύουμε συνεπώς να πάψετε να γράφετε στίχους. Δεν ύ-
πάρχει ταλέντο προς καλλιέργειαν. Καθόλου δυστυχώς.
ΝΙΚ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ, 'Ενταύθα. — Σας άπαντήσαμε εις προηγούμενο
φύλλον.

Κ. ΠΑΝΟΥΑΝΗ, Στρατονίκη (Χαλκιδικής). — Τό ποιήμά σας «'Ανα-
μήσει» δχι επιτυχές. Διαβάσατε ποιήσιν. 'Ισως άργότερον επιτυχία να
γράψετε καλλιτέρους στίχους. 'Ετσι προχείρως πάντως και έκ τών ένόν-
των δεν γράφονται τά ποιήματα.

ΦΙΛΟΝ ΛΥΡΙΚΟΝ, 'Ενταύθα. — Τό ποιήμά σας «Νείες» δχι καλό.
Μας γράφετε ότι θα εγάλετε ποιητική συλλογή με τέτοια ποιήματα. Σας
συμβουλεύουμε να μη την εγάλετε. Πρόκειται περί στίχων κακών, με-
τρίων, άντιποιητικών. Κάνετε ακόμα χρήσιν λέξεων άνυπόστατων. 'Ως
π.χ. τά στίχη τά ε τ ό ρ ν α σ, τά τινυεμένα δηλ. και τó ακατανόητο εκεί-
νο εν ο υ σ ε ρ α, που έπίσης δεν λεί τίποτε. Γράφετε τή λέξι γιαλός
ως έβη: εν ι υ α λ ό ρ α! Και τά λοιπά και τά λοιπά. Είνε κρίμα
συνεπώς να ύποβληθής εις έξοδα — τά θύελλα σήμερα στοιχίζουν άκρι-
βά — για να εκδώσετε τί; Μία συλλογή ποιημάτων έντελώς κακών, έν-
τελώς άσέλιων λόγου. Πρόκειται δηλαδή περί χαμένου κόπου και χρη-
μάτων. 'Ακούστε τή συμβούλή μας.

ΣΑΡΖ ΝΤΗΛ, Στρόβολον (Κύπρου). — Στείλτε τά ποιήματά σας στο
«Μπουκέτο» κι' αν σας είνε εύκολο, συνοδέψατέ τα με τά σχετ κα έλ-
ληνικά γραμματισήμα. 'Αν όχι, στείλτε τα χωρίς δικαίωμα κρίσεως. Για
σας θα γίνη έξαιρέσις, έφόσον ζητή στην Κύπρο.

ΤΑΣΟΥΛΑΝ ΠΕΤΡΟΥ, Βόλον. — Μας γράφετε στην έπιστολή σας:

«'Εγαπημένο μου «Μπουκετάκι», σας στέλνω αυτούς τούς
στίχους υπό τόν τίτλον «Στοχασμός», κάμνω αυτήν την ά-
πόπειραν κατά πρώτην φοράν, καθότι δεν είμαι κάτοχος
εύρείας μορφώσεως, ικανής να μοι επιτρέψη να δρέψω διά-
φες εις την λογοτεχνίαν, διαβάζοντας απλήστως ποιήσιν,
στίχους, και πεζοτράγουδα, κατόρθωσε επί τέλους και ή
δική μου νοσηρά φαντασία να συλλάβη, κύριος οίδε πως
αυτούς τούς στίχους λοιπόν αγαπημένον μου «Μπουκετάκι»
δεν θα θελήσης, είμαι βεβαία έκ τών προτέρων να με άπο-
γοητεύσης ρίπτοντας εις τόν κάλαθον τών άχρήστων την
πρώτην μου προσπάθειαν.

Εύχαριστών έκ τών προτέρων διά την φιλοξενίαν εις τó
'Αγαπήτόν μου «Μπουκέτο».

Σ η μ. Σας παρακαλώ, εάν είνε δυνατόν να δημοσιευθεί
εις τó μέσον πλάϊ σε κανένα άνοιξιότικο διήγημα».

Δυστυχώς, δεσποίνε, τó ποιήμά σας δεν είνε καλό. Είνε μέτριον. Πώς
λοιπόν να δημοσιευθή και μάλιστα πλάϊ εις «άνοιξιότικο διήγημα»; 'Ι-
δού πάντως αυτό εις την παρούσαν σελίδα:

ΚΑΜΕΤΕ ΝΑ ΛΑΜΠΟΥΝ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΣΑΣ
ΣΑΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ΚΗΛΙΔΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΑΧΕΩΣ ΕΞΑΛΕΙΦΟΝΤΑΙ

Χρησιμοποιήσατε την "ΚΟΛΥΝΟΣ". Διαφέρει από κάθε άλλη οδοντόκρεμα. Η ενέργειά της είναι διαφορετική. Η σύνθεσίς της μοναδική. Είναι οικονομική. Διαρκεί δύο φορές περισσότερο από τις ΚΟΙΝΕΣ οδοντόκρεμες, διότι χρησιμοποιείτε το ήμισυ της ποσότητος από οιαδήποτε άλλη. Μη λησμονείτε ότι, έν και ήμισυ εκατοστόμετρον "ΚΟΛΥΝΟΣ", επί ξηράς φήκτρας αρκεί.

Ετιμήθη εις την Χ και ΧΙ Διεθνή Έκθεσιν Θεσσαλονίκης με Μέγα Βραβείον εκτός Συνταγωνισμού.

Με "ΚΟΛΥΝΟΣ" και σεις θα αποκτήσετε λαμπρό χαμόγελο.

ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ Α.Ε., ΟΔΟΣ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 3 - ΑΘΗΝΑΙ

ΑΙ ΚΑΛΙΣΑΙ «ΕΛΒΕΟ»

ΕΙΝΕ ΘΑΥΜΑ ΩΡΑΙΟΤΗΤΟΣ, ΑΝΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΟΣ. ΠΑΝΤΟΤΕ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΠΛΕΟΝ ΜΟΔΕΡΝΟΥΣ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΥΣ.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΙΜΑΣ ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΩΡΙΣΜΕΝΑΣ.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΜΟΝΟΝ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ:

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 46
ΑΘΗΝΑΙ

ΜΠΡΙΣΙΜΙ Α.Ι.Γ. ΚΟΡΔΟΝΕΤ

ΕΞΑΝΣ-ΔΙΘ.ΕΛΑΙΑ
ΧΡΩΜΑΤΑ
ΧΗΜ.ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΑΡΩΜΑΤΑ

Διά τους

Ποτοποιούς
Χρωματιστών
Ζαχαροπλαστών
Κηροποιών

ΟΙΚΟ

ΑΠ. Ε. ΚΑΡΑΒΙΑΣ

ΧΡ. ΓΚΡΑΝ

ΠΡΑΙΗΡΙΟΝ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 15α. ΤΗΛ. 52.337

Μία Πραγματική Ιστορία γέ Ειυόνας Νέον μέσον εύκολον διά να φαινεσθε φρέσκη και Νέα

1
Εις τας 6, ύστερα από μία σκληρά ημέρα, έχει πρόσωπο κουρασμένο και ρυτιδωμένο.

2
Εις τας 6.45' μεταχειρίζεται αυτή τη νέα μαγική πούδρα «4 σε μία», έχουσαν εξαιρετικήν λεπτότητα και όπου κρατά όπως ή θέλουμε στον μαγνήτη.

3
Εις τας 7 φαίνεται φρέσκη και νέα με θαυμάσιο χρώμα.

Η εξαιρετική λεπτότης της πούδρας αυτής τη κάνει να κρατά τόσο καλά επί της επιδερμίδος σας, ώστε να είνε απόλυτως αδιόρατος. Ακόμη και αι καλύτεράι σας φίλαι δεν θα φαντασθούν ποτέ, ότι το θαυμάσιο χρώμα σας δεν είνε αναπόσπαστον μέρος της φυλκής σας ωραιότητος. Έξω, υπό την βροχήν, ή τον ήλιον, κατ'ά τα θαλάσσια λουτρά καί τις παρτίδες τένις, έντός, κατ'ά τον χορόν, εις τας υπερθερμασμένας αιθούσας χορού, δύνασθε να έχετε ωραίο μάτ χρώμα προσώπου, κτυπητής ωραιότητος. Η πούδρα αυτή άντέχει εις δοκιμάς ιδρώτος και υδατος. Δεν σχηματίζει ποτέ πλάκας και στίγματα.

Ζητήσατε την πούδρα Tokalon. Έγγυώμεθα καλά αποτελέσματα, άλλως τά χρήματα επιστρέφονται.

Σ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΟΓΙΑΤΡΟΣ
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 126 Β

— Θέλετε να έχετε επιτυχίαν;

— Αλλάζετε συχνά τοὺς χρωματισμοὺς τῶν φορεμάτων Σας με τὰς Γερμανικὰς Βαφὰς «ARTI» καὶ θὰ φαίνονται πάντα καινούργια καὶ μοντέρνα.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΙ
ΒΑΦΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ
"ΖΑΚΟΜΠΟΥΣ"
(JACOBUS)

Αντιπροσωπεία γ. Κεντρική Παρακαταθήκη
ΕΥΠΟΛΙΔΟΣ 14, ΜΕΓΑΡΟΝ ΣΑΡΑΝΤΗ

Κυρίες μου
Αυτή δέν γνώρισε τήν
ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ μου.....

Γελάστηκε... Της είπαν πως όλοι κάμνουν τήν ίδια Περμανάντ... μα δυστυχώς... Σάν τη δική μας Περμανάντ δέν θα κάμετε πουθενά

ΧΑΜΑΡΑΚΗΣ

ΣΤΑΔΙΟΥ 37 ΤΗΛ. 23-208

ΤΟ ΡΑΔΙΟΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ
ΤΗΣ ΚΑΛΟΝΗΣ

RADIO-HORMONES DE BEAUTÉ
CRÈME RADIO-ACTIVE.

Ιππονομίους. Το βαρύ πυροβολικό στή μάχη κατά του γήρατος. Νέον προϊόν της Académie de Beauté Mme KETTY. Αποτελέσματα: Δέρμα πάντα καθαρό, πάντα φρέσκο, πάντα νέο. Ζητήσατέ μας βιβλιογραφία δωρεάν. Αθήναι, Έργο 35. Τηλέφωνον 22-033

ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΕΙΔΙΚΟΝ ΚΟΡΕΟΚΤΟΝΟΝ

KOREOL

ΘΟΝΕΥΕΙ ΚΕΡΑΥΝΟΒΟΛΩΣ
ΤΟΥΣ ΚΟΡΕΟΥΣ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ
ΡΙΖΙΚΩΣ ΤΑ ΛΑΡΙΑ ΤΩΝ
ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

Γεν. αντιπρ. εταιρία ΛΕΝΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ,
ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 24-739